

UTOROK 20. APRÍLA 2010

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.05 hod.)

2. Program

Predseda. – Vzhľadom na najnovší vývoj situácie a na základe dohody s politickými skupinami by som chcel navrhnúť nasledovné zmeny programu práce na stredu. Nové zmeny sa týkajú tých zmien, ktoré sme prijali včera o 17.30 hod. Toto sú ďalšie zmeny.

Po prvé, sťahujeme z programu práce hodinu otázok pre Radu. Rada ma informovala, že pán López Garrido bude musieť odísť zo Štrasburgu v stredu o 18.00 hod. v súvislosti s problémami, ktoré sú tento týždeň s dopravou, takže v stredu večer nebudeme môcť mať hodinu otázok. Po druhé, sťahujeme z programu práce správu pani Ťičaovej o energetickej hospodárnosti budov, pretože v pondelok správa nebola prijatá vo výbore. Po tretie, otázku na ústne zodpovedanie týkajúcu sa zákazu používania kyanidových technológií pri ťažbe budeme riešiť popoludní ako tretí bodu programu hneď po ukončení rozpráv o systémoch SWIFT a PNR (týkajúcich sa záznamov o menách cestujúcich). Na základe tohto programu sa rokovanie v stredu skončí o 19.00 hod. Veľmi stručne to znova zopakujem: stiahli sme z programu tie otázky, o ktorých nie je možné rokovať, a preto v stredu neskončíme rokovanie o 24.00 hod., ale o 19.00 hod. Opakujem, že tieto veci boli prerokované s predsedami politických skupín.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, chcem sa vás len opýtať, či sa vo štvrtok ešte budú konať rokovania v Parlamente, či budú zasadnutia výborov ako Hodnotenie vedeckých a technických možností (STOA) a iné, či budú na rokovaníach k dispozícii tlmočníci a či sa v Parlamente budú vo štvrtok prijímať skupiny návštevníkov.

Predseda. – Práve pripravujem e-mail pre všetkých poslancov, ktorý osobne podpíšem. Niektorí z nás sa dokonca nedostali do Štrasburgu a tiež chcú mať tieto informácie. E-mail, ktorý pošlem okolo 11.00 hod., bude obsahovať odpovede podľa možnosti na čo najviac otázok, na ktoré už máme odpovede.

Vo štvrtok sa môžu konať zasadnutia všetkých výborov, ale nebude sa hlasovať. Služby Európskeho parlamentu tu budú k dispozícii. Neuskutoční sa plenárne zasadnutie. Všetko okrem plenárneho zasadnutia bude mať zvyčajný priebeh. Skupiny, ktoré prídu do Štrasburgu na návštevu Parlamentu, budú prijaté – skupiny, ktoré sme pozvali, budú môcť navštíviť Parlament a rokovaciu sálu, ale nebudú sa konať žiadne rokovania.

Jediný rozdiel oproti bežnému dňu bude ten, že sa neuskutoční plenárne zasadnutie a nebude sa hlasovať. Zvyšný program bude vo štvrtok pokračovať ako zvyčajne.

Vo štvrtok a v piatok budete môcť podpísať prezenčnú listinu.

Ostatné informácie budú v e-maile, ktorý dostanete najneskôr pred obedom.

Včera sa konala schôdza Konferencie predsedov a tiež schôdza predsedníctva. Rozhodlo sa o mnohých veciach. Odteraz bude pracovať pracovná skupina, do ktorej patria parlamentné služby. Pracovná skupina je so mnou stále v kontakte a ja som v kontakte s predsedami politických skupín, pretože musíme mať neustály kontakt v súvislosti s vecami, ktoré sa týkajú rozhodnutí o tomto týždni a o nasledujúcich týždňoch. Prosím, nezabudnite, že budúci týždeň sa uskutočnia zasadnutia výborov Európskeho parlamentu a nesmieme blokovať bežné zasadnutia výborov a že ako zvyčajne musíme pripraviť rokovanie v Bruseli. Rozhodnutia o tom zatiaľ neboli prijaté, ale prijímajú sa v priebehu niekoľkých nasledujúcich dní.

Dostanete odo mňa stručné informácie o všetkom, o čom sa rozhodne, a o všetkých našich plánoch do budúcnosti.

3. Prerušenie leteckej dopravy v Európe (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie týkajúce sa prerušenia leteckej dopravy v Európe.

Ako všetci vieme, európske inštitúcie s vykonávacími právomocami musia prijať rozhodnutia na niekoľko nasledujúcich dní. Bude to, samozrejme, úloha Komisie a Rady ministrov. Ako vieme, Komisia aj Rada na tom pracujú minimálne od nedele minulého týždňa, ale my ako poslanci EP máme tiež svoje povinnosti. Tie sa týkajú dlhodobějších odpovedí na súčasnú krízu. Budeme chcieť do toho zapojiť naše parlamentné výbory. Musíme tiež rozmýšľať o tom, ako reagovať na súčasnú situáciu na schôdzi v Bruseli. Je možné, že zareagujeme uznesením. Hovorím o rôznych spôsoboch reakcie. Chcel by som vás všetkých požiadať, aby ste vo svojich prejavoch venovali pozornosť aj tomu, ako môže Parlament prispieť k vyriešeniu súčasných problémov. Predovšetkým tých problémov, ktoré sa týkajú našich občanov, obyvateľov Európy. Aj my, samozrejme, máme problém dostať sa do Štrasburgu a Bruselu, ale to je náš problém a určite by sme sa tým nemali zaoberať. Mali by sme sa pripraviť na diskusiu o tom, ako riešiť problémy Európanov v situácii, keď je ochromená letecká doprava. Najdôležitejšou vecou je to, čo môžeme urobiť my poslanci EP v niekoľkých najbližších týždňoch na zlepšenie situácie. Keďže však od prvých hodín a dní najväčšiu zodpovednosť majú výkonné orgány, chcel by som poďakovať zástupcom Rady a Komisie za to, že sú s nami.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán predseda, ako každý vie, letecká doprava má absolútne strategický charakter. Má vplyv na verejnosť, na jej každodenný život a právo na voľný pohyb – ktoré je základným právom – a nepochybne má rozhodujúci vplyv na hospodársku činnosť.

Keď sú problémy s leteckou dopravou, keď jej prerušenia ovplyvňujú viac ako jednu krajinu, strategický charakter leteckej dopravy sa stáva ešte zreteľnejší a škody sú väčšie.

Keď to, ako v tomto prípade, ovplyvní väčšinu členských štátov Európskej únie, stáva sa to mimoriadne vážnym problémom, naozajstnou krízou. Samozrejme, je to neočakávaná a nebyvalá kríza, ktorá sa musí riešiť primeraným spôsobom. Navyše je paradoxné to, že sa zaoberáme témou, v ktorej Európska únia ako taká nemá veľa právomocí, vlastne menej než v iných veciach, ale aj tak musí reagovať, musí konať.

V tejto kríze leteckej dopravy v Európe vznikli súčasne dve okolnosti: najvyšší stupeň závažnosti – kríza je veľmi vážna –, ale aj nízka úroveň okamžitej právnej spôsobilosti konať v tejto oblasti na strane Európskej únie. Preto v tejto situácii nie je jednoduché konať z hľadiska Európskej únie. Napriek tomu sme konali a reagovali.

Tým sa dostávam k druhej časti svojho vyhlásenia: aké opatrenia sa prijali v tomto prípade. Po prvé, správy letísk členských štátov uplatňovali existujúci protokol, pričom zohľadnili mapu vypracovanú Poradným strediskom pre sopečný popol v Londýne, na ktorej je znázornený vplyv sopečného popola. Na základe tohto vedeckého posúdenia sa dospelo k záveru, že vzdušný priestor by sa mal pre lety automaticky obmedziť. To sa urobilo ako prvé a urobilo sa to s najväčšou opatrnosťou, pri zachovaní najvyššej bezpečnosti, s minimálnym rizikom, na základe prvého príspevku z organizácie Eurocontrol, ktorý zasa vychádzal z toho, čo povedalo Poradenské stredisko pre sopečný popol v Londýne, ktoré bolo zriadené pred niekoľkými rokmi.

Prirodzene, táto situácia však zjavne presiahla možnosti členských štátov, a preto sa Európska únia a jej inštitúcie od samého začiatku pustili do práce. Konkrétne to znamená, že v uplynulých dňoch sa konal celý rad odborných stretnutí, ktorých výsledkom bolo včerajšie politické rozhodnutie ministerstiev dopravy.

Rada, španielske predsedníctvo, Komisia – predovšetkým pán komisár Kallas, ktorému ďakujem za ochotu a intenzívnu prácu počas celého tohto obdobia – a Eurocontrol pracovali počas celého víkendu na príprave oveľa presnejšej, oveľa primeranejšej reakcie na to, čo sa už stávalo trvalejšou krízou, čo začínalo mať veľmi vážne účinky na celú Európsku úniu aj mimo nej.

Výsledkom práce vykonanej v priebehu niekoľkých predchádzajúcich dní bolo odporúčanie organizácie Eurocontrol týkajúce sa požiadavky, aby Eurocontrol počnúc dnešným dňom vymedzil tri zóny zasiahnuté oblakom sopečného popola. Toto odporúčanie bolo jednohlasne prijaté predovšetkým na včerašom stretnutí v Bruseli, na ktorom sa zúčastnili Eurocontrol, Komisia, Rada, správy letísk, organizácie pre riadenie letovej prevádzky a všetky príslušné odvetvia. Prvá zóna by bola zónou s najväčšou koncentráciou sopečného popola, v ktorej by bolo úplné obmedzenie, úplný zákaz letov; druhá zóna by bola naopak zónou, v ktorej sa nenachádza žiadny druh sopečného popola, a preto by bola bez akýchkoľvek letových obmedzení; a tretia zóna by bola prechodnou zónou, v ktorej sa nachádzajú len malé koncentrácie popola, ktoré by preto umožňovali lety bez akéhokoľvek rizika. Vnútroštátne orgány by museli oddnes koordinovane skúmať túto

zónu na základe údajov, ktoré Eurocontrol poskytuje denne a pravidelne, každých šesť hodín, aby mohli rozhodnúť, či musia vytvoriť letové koridory alebo zóny, v ktorých by boli lety povolené.

Toto odborné odporúčanie, ktoré dala a navrhla organizácia Eurocontrol, včera jednohlasne prijali vlády 27 štátov Európskej únie, a preto je zamerané na Európu a zabezpečuje európsky prístup k tomu, čo je v tejto chvíli potrebné. Inými slovami, Európska únia prijíma rozhodnutie, a preto navrhuje, aby členské štáty postupovali týmto spôsobom. Podľa návrhu organizácie Eurocontrol sa vlády európskych štátov s Komisiou jednomyselne dohodli na tomto postupe.

Prioritne sa preto zachovala bezpečnosť. Tu neexistuje kompromis, ako povedal pán komisár Kallas – povedal to tento víkend –, a preto je priestor, v ktorom je zákaz, a preto máme dohodu o úplnom zákaze letov. Oveľa presnejšiu predstavu o skutočnom riziku získame zo všetkých údajov, ktoré použije Eurocontrol, nielen z Londýna, ale zo skúšok, ktoré sa uskutočňujú na skúšobných lietadlách bez cestujúcich, ako aj z údajov od vnútroštátnych orgánov, od výrobcov častí leteckých motorov a od Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva v Kolíne. Všetky tieto údaje sa budú musieť zohľadniť pri vymedzovaní zón, na ktorých sa včera dohodli ministri dopravy na mimoriadnej schôdzi Rady, ktorú zvolalo španielske predsedníctvo.

Preto je to vyvíjajúci sa model, ktorý je dynamickejší a presnejší než ten, ktorý sa používal doteraz. V prvom rade sa zakladá na vedeckých údajoch, po druhé na technickom rozhodnutí organizácie Eurocontrol a napokon na rozhodnutí členských štátov o prechodnej zóne, kde musia postupovať koordinovane.

Pán predseda, Rada ministrov dopravy včera zas prijala veľmi jasnú pozíciu, keď povedala členským štátom, aby urobili všetko preto, aby verejnosti umožnili čo najviac alternatívnych metód dopravy s cieľom vyriešiť túto veľmi vážnu situáciu, ktorá má vplyv na mobilitu európskych a iných občanov. V pracovnej skupine, ktorú vedú podpredseda Komisie, komisár Kallas, komisár Almunia a komisár Rehn, sa tiež zaoberali mimoriadne významnými hospodárskymi dôsledkami tejto situácie – ako vysvetlí pán Kallas. Táto skupina budúci týždeň predloží správu o všetkých hospodárskych aspektoch. Napokon sa čo najskôr uskutoční ďalšie zasadnutie Rady ministrov dopravy, na ktorom sa prediskutujú všetky tieto otázky.

Preto sa, pán predseda, prijalo rozhodnutie, ktoré znamená zabezpečenie európskeho hľadiska a európskeho koordinovaného prístupu k tomu, čo sa deje, na základe bezpečnosti a potreby byť pri prijímaní rozhodnutí o letoch podľa možnosti čo najúčinnnejší a najpresnejší a pritom chrániť práva občanov. Pán predseda Buzek, som veľmi rád, že Európsky parlament navrhol podrobnú rozpravu o tejto otázke. Táto rozprava v skutočnosti znamená, že dávate jasne najavo, že chcete konať okamžite, čo je správny postup tohto Parlamentu, ktorí zastupuje ľudí Európy, a že na dlhodobjšom základe môžete zvážiť, aké opatrenia je potrebné prijať v reakcii na túto celkom nepredvídateľnú, úplne novú krízu, ktorá mimoriadne a nesmierne vážne ovplyvnila životy európskych občanov.

Predseda. – Chcel by som španielske predsedníctvo a Radu ministrov ubezpečiť, a prosím, aby ste im to povedali, že Európsky parlament je pripravený kedykoľvek spolupracovať a že vo výbore sme otvorení diskusiám o týchto veciach. Sme pripravení prijať zástupcov Európskej komisie a Rady a diskutovať o týchto problémoch. Chceme sa do toho zapojiť. Sme z rôznych regiónov Európskej únie, boli sme zvolení v priamych voľbách a sme zodpovední za obyvateľov Únie, takže naše zapojenie je dôležité. Sme na to pripravení. Môžeme, samozrejme, robiť len to, čo môže robiť zákonodarný orgán. Nemôžeme prijímať výkonné rozhodnutia, ale chceme pomôcť Komisii aj Rade. Sme tomu otvorení. Práve preto o tom teraz diskutujeme.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážený pán predseda, s veľkou radosťou predkladám Parlamentu správu o krokoch, ktoré Komisia prijala v súvislosti s vplyvom krízy európskeho vzdušného priestoru, ktorú spôsobil výbuch sopky Eyjafjallajökull. Parlament určite vie, že sa zrušilo 84 000 letov, čo sa dotklo tisícov cestujúcich.

Ako viete, organizácia Eurocontrol zvolala na našu iniciatívu v pondelok dopoludnia telefonickú konferenciu a Komisia sa včera poobede aktívne zúčastnila na zasadnutí mimoriadnej Rady ministrov dopravy. Podľa mňa zo zasadnutia Rady plynú štyri hlavné myšlienky.

Všetci ministri dopravy sú za koordinovanú európsku reakciu na krízu. Vnútroštátne riešenia nie sú účinné pri riešení takýchto problémov, ktoré postihujú vzdušný priestor globálne. Musím zdôrazniť, že vôľa spolupracovať medzi ministrami dopravy bola vysoká, a mali sme viacero telefonických rozhovorov, v ktorých sa všetci vyjadрили, že sú pripravení prevziať zodpovednosť a spolupracovať.

Druhý dôležitý bod je skutočnosť, že prvoradá je bezpečnosť. Pokiaľ ide o bezpečnosť, nesmie sa pristúpiť na žiadny kompromis. To je a zostáva našim základným záujmom. Naším občanom musíme zaručiť najvyššie normy bezpečnosti.

Treťou základnou myšlienkou je, že ministri sa dohodli na postupnom a koordinovanom otvorení európskeho vzdušného priestoru, pokiaľ bude zabezpečená bezpečnosť. Začalo sa to dnes ráno o 8.00 hod. prostredníctvom organizácie Eurocontrol. Toto rozhodnutie zahŕňa tri typy zón podľa stupňa kontaminácie. Prvá z týchto zón sa nachádza v jadre emisií, kde bude prevádzka aj naďalej úplne obmedzená, keďže je nemožné zaručiť jej bezpečnosť.

Druhá z týchto zón v zásade nebude prekážať spolupráci v leteckej doprave, hoci sa tam popol stále nachádza. Táto zóna sa bude musieť potvrdiť a o prevádzke budú musieť koordinovaným spôsobom rozhodovať orgány v členských štátoch.

Tretiu zónu popol nezasiahol, preto tam nie sú žiadne obmedzenia prevádzky. Organizácia Eurocontrol pripravuje každých šesť hodín mapy s príslušnými informáciami pre vnútroštátne orgány.

Po štvrté, prostredníctvom týchto opatrení sa napokon pripravujeme na zavedenie programu jednotného európskeho vzdušného priestoru a predovšetkým na úlohy správcu siete. Viem, že po minuloročnom úspechu druhého balíka o jednotnom európskom vzdušnom priestore môžeme počítať so silnou podporou Parlamentu.

Určite viete a pán minister to spomenul, že na prediskutovanie otázok štátnej pomoci sa zriadila pracovná skupina pozostávajúca z komisárov. Včera som sa rozprával so zástupcami leteckých spoločností a povedali, že jednoducho ešte nie sú pripravení vyhodnotiť svoje straty. Pre nich je z dôvodu hospodárskych dôsledkov hlavné obnoviť lety. Model obnovenia letov je najdôležitejšou záležitosťou. Nemali by sme v štátnej pomoci a iných opatreniach týkajúcich sa pomoci pre odvetvie leteckej dopravy podliehať panike.

Ďalšou dôležitou záležitosťou sú práva cestujúcich a musíme presadiť ich zavedenie. Pravidlá sú dobré. Všetci sa stotožňujú s názorom, že pravidlá sú dobré. Otázkou je presadzovanie, čo je zas v rukách členských štátov. Mali by sme v tom ďalej riadne pokračovať a mali by sme mať viacero nápadov, ako pravidlá lepšie presadiť.

Teraz by som sa chcel vyjadriť k tomu, čo považujem za zámerné pokusy o vnesenie zmätku do situácie – kto by mal čo robiť, kto čo urobil a aké sú modely. Je jasné, že v niektorých krajinách sa blížila voľba a tak ďalej, ale po sopečnom výbuchu boli všetky rozhodnutia založené na existujúcich a dohodnutých modeloch, ako postupovať v takýchto situáciách.

Tento model je medzivládny a vzdušný priestor je vnútroštátnou kompetenciou. Komisia nedáva príkazy – existujú pravidlá týkajúce sa našich vnútroštátnych systémov a, zopakujem, náš model sa zakladá na existujúcich informáciách a existujúcich posúdeniach. Model je úplne v poriadku. Teraz môžeme rozmýšľať o tom, ako model upraviť. Včera sme o tom začali diskutovať. Povedať, že európsky model úplne zlyhal, je absolútne nesprávne. Toto bola a je mimoriadna udalosť. Výbuch takejto sopky a nečakaný rozsiahly oblak popola sa vo svete vyskytujú veľmi zriedka – nie je to ako sneh alebo podobné prípady, ktoré sa vyskytujú často.

Cez víkend už bolo jasné, že situácia sa stáva veľmi výnimočnou, a počas víkendu sme mali niekoľko diskusií o tom, ako k problému pristupovať. Povedať, že ministri dopravy mali zasiahnuť okamžite, je v úplnom rozpore s naším chápaním organizácie vecí v Európe. Takéto rozhodnutia sú v rukách nezávislých odborníkov a nezávislých orgánov. Spolu s ministrom Lópezom Garridom sme v nedeľu boli v organizácii Eurocontrol a bol som v kontakte so všetkými ministrami dopravy väčších členských štátov. Boli sme pripravení prevziať zodpovednosť a opýtať sa, čo môžeme urobiť pre vyriešenie situácie. Nemôžu to však byť svojvoľné rozhodnutia; rozhodnutia sú v rukách osobitného orgánu. Tento orgán usporiadal v nedeľu schôdzu a my sme s ním diskutovali. Boli to veľmi zložité diskusie, keďže sa rokovalo o ľudských životoch.

V pondelok ráno sa konalo mimoriadne zasadnutie rady organizácie Eurocontrol, kde sa dohodlo na modeli takzvaných „voľných zón“. Boli sme veľmi radi, že organizácia Eurocontrol mala ochotu spolupracovať. Zopakujem, nebolo to vôbec v kompetencii Spoločenstva, ale udalosti ukázali, že prístup na vnútroštátnej úrovni je prekonaný. Teraz máme skutočne väčší dôvod na vytvorenie európskejšieho prístupu k takýmto udalostiam a k ich riadeniu. Musíme, samozrejme, vyhodnotiť dôsledky a výsledok.

Ako všetci vrátane leteckých spoločností povedali, hlavná bola dôležitosť obnoviť lety. Pokiaľ ide o cestujúcich, najdôležitejšie je, aby sme ľudí dostali domov a do ich destinácií. To bola kľúčová otázka, ktorá sa včera riešila.

Aby som to zhrnul, intenzívne pracujeme s Radou a s organizáciou Eurocontrol na sledovaní situácie a v prípade potreby na prijímaní nových rozhodnutí. Teraz vypracovaný model je úplne vhodný na obnovenie drvivšej väčšiny letov.

Corien Wortmann-Kool, *v mene poslaneckého klubu PPE*. – (NL) Vážený pán predseda, ďakujem Komisii a Rade za informácie, ktoré nám poskytli o kríze v európskom letectve. V posledných pár dňoch sa ukázalo, že bez letectva nemá problémy len náš Parlament, ale obrovským problémom čelia aj naša európska spolupráca a naše hospodárstvo. Preto je dôležité, že dnes máme v Parlamente túto núdzovú rozpravu. Cestujúci uviazli, letecké spoločnosti, odvetvie cestovného ruchu a spoločnosti, ktoré závisia od leteckej dopravy, sú ťažko zasiahnuté, a k tomu všetkému sa pridružuje hospodárska kríza.

Bezpečnosť je prvoradá. V súvislosti s tým nesmú existovať žiadne nedorozumenia. Cestujúci sa musia prepravovať bezpečne, ale je jasné, že na túto výnimočnú situáciu sme neboli dostatočne pripravení. Uzatvorenie vzdušného priestoru v prvý deň bolo pohotovou reakciou na problém, ktorý sme doteraz v Európe nepoznali, oblak sopečného popola. Čo sa však stalo v nasledujúcich dňoch? Počítačové modely nám ukázali, že by sme nemali lietať, ale skúšobné lety prebehli bez akýchkoľvek problémov. Dovoľte mi zopakovať, že hoci je bezpečnosť, samozrejme, prvoradá, dôležité je európsky vzdušný priestor otvoriť na základe faktov a správnych predpokladov. Je potrebné, aby sme sa prispôbili špecifickým okolnostiam a ďalej pracovali. Dobré je, že prvé kroky týmto smerom sme podnikli včera, a na tom musíme rýchlo stavať. Musíme konať rozhodne. Bezpečnosť je na prvom mieste, ale musíme tiež zabezpečiť, aby sme mohli veľmi skoro opäť využívať bezpečnostné zóny.

Navyše potrebujeme štrukturálne opatrenia. Jednotný európsky vzdušný priestor, ktorý u členských štátov vyvolal veľký odpor, by nám mohol pomôcť zefektívniť leteckú dopravu.

Letecké spoločnosti utrpeli obrovské hospodárske straty. Vznikli vysoké náklady nielen pre zrušenie leteckej dopravy, ale tiež preto, že sa musela poskytnúť pomoc uviaznutým cestujúcim. Poistovacie spoločnosti neposkytujú žiadne krytie a je otáznosť, či môžeme odôvodniť skutočnosť, že všetky náklady padnú na plecia leteckých spoločností. Preto vás naliehavo vyzývam, aby ste preskúmali rozsah spôsobených nákladov, rozsah utrpených škôd a to, aká kompenzácia by sa možno mohla poskytnúť. Uvediem vám príklad: náklady vzniknuté leteckým spoločnostiam na základe našej európskej smernice o právach cestujúcich a pomoc, ktorá sa má v prípade katastrof zaplatiť. Nie je samozrejým krokom zistiť, či to v tomto prípade vyššej moci nemôžeme vlastne zaplatiť z európskeho rozpočtu?

Pán komisár Almunia, naznačili ste, že ste priaznivo naklonený poskytovaniu štátnej pomoci, musím vás však varovať, že členským štátom musíme zabrániť sponzorovať svojich národných šampiónov. Preto je mimoriadne dôležité, aby sme to koordinovali na európskej úrovni. Nielen rámec štátnej pomoci, ale aj efektívne poskytovanie štátnej pomoci. Žiadam vás, aby ste to zabezpečili.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D*. – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, myslím si, že táto kríza má ľudský rozmer, o ktorom dnes musíme určite diskutovať. Mnoho ľudí, desaťtisíce ľudí, sú uviaznuté na celom svete a čakajú na návrat domov. Myslím si, že dnes ráno by sme mali myslieť na týchto ľudí. Takmer všetci z nás, mnoho poslancov tohto Parlamentu, sme v posledných týždňoch mali podobné skúsenosti. Sme privilegovaní poslanci Európskeho parlamentu, ktorí môžu využiť dostupnú infraštruktúru. Mnoho ľudí však uviazlo v odľahlých kútoch sveta. Nemôžu odísť a vrátiť sa do práce, ich deti nemôžu ísť do školy, pretože sa nemôžu vrátiť z prázdnin, sú tam uväznení bez ubytovania a bez peňazí. Chcel by som ešte raz povedať, že dnes ráno súcitím s týmito ľuďmi. Dúfam, že bude možné ich rýchlo dostať domov.

Letecké spoločnosti sú podstatnou súčasťou nášho dopravného systému nielen pre cestujúcich, ale aj pre tovar. Finančné straty spôsobené týmto sopečným výbuchom sú podstatne väčšie ako straty spôsobené udalosťami z 11. septembra 2001. Preto vyzývam Komisiu, aby prijala pružný prístup k schváleniu domácej pomoci pre ohrozené letecké spoločnosti, ak sa takáto pomoc skutočne bude musieť poskytnúť.

Na záver, musíme si byť vedomí toho, že letecká doprava je jednou časťou veľmi zraniteľnej infraštruktúry, ktorú v Európe máme. Ak letecká doprava nemôže ďalej fungovať, nie sme v stave primerane nahradiť jej výpadok. Preto si myslím, že projekt, ktorý sme začali pred 20 rokmi, rozšírenie transeurópskych sietí a najmä rozšírenie železničnej dopravy, je vierohodnou a významnou alternatívou, a ako teraz vidíme, alternatívou, ktorá je pre naše hospodárske prežitie nevyhnutná. Je dôležité, aby sme túto skutočnosť ešte raz uznali.

Kolega pán El Khadraoui sa bude zaoberať ďalšími aspektmi tejto záležitosti, ale chcel by som povedať len jednu vec. Zatiaľ sme v zavedení interoperability vlakov medzi rôznymi krajinami neboli úspešní. Nie je možné, aby nemecký rýchlik Intercity dovezol späť ľudí zo Španielska, zatiaľ čo francúzsky vysokorýchlostný vlak nemôže cestovať ďalej ako do Budapešti. Znamená to, že stále nie sme v stave, aký by sme mali dosiahnuť. Hoci sme v Parlamente pripravili príslušné uznesenia, myslím si, že nepotrebujeme tieto náhle pravidelné návaly činov. Namiesto toho by sme mali prijať udržateľný, trvalý prístup, ktorým sa tieto koncepcie zrealizujú.

Gesine Meissner, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážený pán predseda, pán Kallas, pán López Garrido, v tomto prípade vidíme, že príroda je naozaj mocnejšia ako akékoľvek dostupné technológie. Do určitej miery sme dostali lekciu. Zároveň je však dôležité poznamenať, že táto situácia nám ukázala, že v Európe sme nedosiahli taký pokrok, aký sme dosiahnuť mali.

Dvadsať rokov hovoríme o vnútornom trhu pre dopravu a o jednotnom európskom vzdušnom priestore. To by, samozrejme, nezabránilo sopečnému výbuchu, ale možno by nám to umožnilo efektívnejšie a rýchlejšie konať.

Dlho sa dožadujeme jednotného európskeho vzdušného priestoru koordinovaného organizáciou Eurocontrol, ale stále nefunguje. Presne rovnako, a tu sa uberám rovnakým smerom ako pán Schulz, stále nemáme interoperabilitu železničných sietí. Stále nie je možné kúpiť si lístok na vlak, ktorý vás dopraví zo severnej Európy na juh a ktorým pocestujete naprieč celým kontinentom. V tomto prípade sa tiež ukazuje, že máme veľa na papieri a prediskutovali sme mnoho otázok, ale mnoho potrebného v skutočnosti chýba.

Je zjavné, že reakcia Európy bola z pohľadu občanov nedostatočná. Situácia bola, samozrejme, zložitá a ministri jednotlivých krajín, prirodzene, nemohli otvoriť vzdušný priestor, keď z inštitútu v Londýne prichádzali varovania, že lietanie nie je bezpečné. Zároveň bolo neuspokojivé, že sa nevykonali žiadne skutočné merania napríklad pomocou balónov, ale že všetci pracovali so štatistickými extrapoláciami. Mnohým občanom Európy sa to nepáčilo. Postoj leteckých spoločností je tiež pochopiteľný. Finančne trpeli a radi by boli videli rýchlejšiu reakciu.

Letecké spoločnosti utrpeli finančné straty a je, samozrejme, veľmi dôležité, aby cestujúcich dopravili domov čím skôr. Musíme chrániť ich práva. Pre práva cestujúcich v Európe je však dôležité, aby bola pre nich dostupná možnosť dopravy a možnosť cestovať. Z tohto dôvodu si myslím, že pre náš dopravný systém v Európe je nevyhnutné, aby existovali letecké spoločnosti a iné možnosti dopravy, ktoré cestujúci môžu využiť. Znamená to, že je pre nás nevyhnutné dôkladnejšie zvážiť, ako by sme mali v tejto situácii postupovať, ako by sme mohli poskytnúť podporu leteckým spoločnostiam počas krízy, ktorú odvetvie dopravy práve zažíva, a ako môžeme udržať a zaručiť mobilitu občanov Európy, ktorá je významnou vymoženosťou.

Pokiaľ ide o náhradu škôd, nemôžeme sa obrátiť na sopku, keďže, ako vieme, to sa nedá. Príroda má vlastné zákony, ale v záujme občanov Európy sa musíme snažiť na ne reagovať. Preto považujem za veľmi dobrú vec, že sa zriadi pracovná skupina s pánom Kallasom ako predsedom. Je to veľmi dôležité a budeme aj naďalej diskutovať o tom, ako sa môžeme z tejto krízy poučiť do budúcnosti.

Michael Cramer, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, v priebehu posledných šiestich dní sa podstatne zmenila mobilita v Európe. V tomto prípade neboli kľúčovými faktormi vážna nehoda, opatrenia na boj proti zmene klímy ani vysoká cena leteckého paliva. V tomto prípade hrala rozhodujúcu úlohu samotná príroda.

Islandská sopka ľudskej rase opäť ukázala skutočnú silu prírody. Musíme si z toho vziať ponaučenie do budúcnosti. Ľudská rasa nie je všemohúca a ani nikdy nebude. Je správne, že reakcia na tento sopečný výbuch prišla z Európy. Keďže sopečný popol môže spôsobiť výpadok motorov lietadiel a tiež znížiť viditeľnosť cez ich okná, Európska organizácia pre bezpečnosť letovej prevádzky Eurocontrol zaujala zodpovedný prístup a ako najvyššiu prioritu si určila bezpečnosť cestujúcich.

V mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie by som chcel úprimne poďakovať organizácii Eurocontrol, ministrom dopravy, ktorí podporili organizáciu Eurocontrol, a najmä nemeckému ministrovi dopravy Petrovi Ramsauerovi. Mali by sme podporiť aj nemecký odborový zväz pilotov Cockpit, ktorý sa zachoval omnoho zodpovednejšie ako vedenie leteckých spoločností, keď odmietol lietať podľa vizuálnych letových pravidiel v európskom vzdušnom priestore, pretože to považuje za nezodpovedné. Buď je vzdušný priestor bezpečný, alebo nie je. Napokon nezáleží na tom, podľa akých pravidiel lietadlá lietajú alebo padajú.

Preto by Zelení chceli rezolútne odsúdiť prístup leteckých spoločností, ktoré chceli uprednostniť zisk pred bezpečnosťou. Žiadame, aby sa európsky vzdušný priestor otvoril až vtedy, keď nebude existovať vôbec žiadne riziko. Vyzývame všetkých politikov, aby nepodľahli tlaku leteckých spoločností a nepreniesli zodpovednosť za bezpečnosť napríklad na pilotov.

V posledných dňoch sme si bolestne uvedomili nedostatky vnútroštátnych a európskych dopravných politík posledných desaťročí, ktoré zanedbávali a v mnohých prípadoch stále zanedbávajú železničný systém. Tieto politiky sa zameriavali len na leteckú dopravu. Európski daňovníci dávajú leteckým spoločnostiam v Európe každý rok 14 miliárd EUR, pretože na rozdiel od paliva, ktoré používajú železnice, sa kerozín nezdaňuje. Táto skutočnosť uvádza dočasné výpadky príjmu leteckých spoločností na pravú mieru.

Z toho všetkého však musíme vyvodiť jeden záver. Železnice nie sú len najbezpečnejším dopravným prostriedkom; nevyhnutné sú aj na zaručenie mobility a zastavenie zmeny klímy. Preto by som chcel poďakovať všetkým železničným spoločnostiam v Európe, ktoré pomohli dopraviť cestujúcich do ich destinácií.

Sopečný výbuch na Islande by mal byť pre nás všetkých varovaním. To, čo teraz zažívame, je skutočnou podobou budúcnosti dopravy. Doprava však bude mať úspešnú budúcnosť len vtedy, ak sa potrebné opatrenia neprijmú zo dňa na deň. Z tohto dôvodu vyzývame všetky členské štáty Európskej únie, aby zmenili priority vnútroštátnej a medzinárodnej dopravnej politiky. Aby sme nemuseli opäť zažiť takúto situáciu, musí železničná doprava dostať prioritu nielen slovnú, ale aj prostredníctvom finančných činov.

Peter van Dalen, v mene skupiny ECR. – (NL) Vážený pán predseda, opäť sme sa stali svedkami závažného dosahu, aký môžu mať počasie a klíma na dopravu. Nie príliš veľká sopka vybuchne na Islande a letecká doprava v mnohých častiach Európy sa musí na viacero dní prerušiť. Považujem len za správne, že sa nám dnes podarilo aspoň čiastočne obnoviť lety. Myslím si tiež, že sme tak urobili oprávnene a že to bolo niečo, čo sme mohli urobiť, pretože skúšobné lety ukázali, že môžeme lietať, hoci, samozrejme, len pokým budeme mať naďalej také dobré podmienky viditeľnosti, aké máme teraz.

Zároveň si myslím, že sme boli príliš nekompromisní, keď sme naraz zrušili všetku leteckú dopravu. Unáhli sme sa, keď sme to prirovnávali k letu spoločnosti KLM, ktorý v roku 1989 pohltil sopečný prach sopky Mount Redoubt nad Aljaškou, a unáhli sme sa, keď sme sa odvolávali na let spoločnosti British Airways, ktorý sa v roku 1982 ocitol v oblaku sopečného prachu nad Indonéziou. Nezabúdajte, že obidva tieto lety dopadli tak, že boli úplne zahalené prachom zo sopiek, ktoré vybuchli len krátko predtým a ktoré boli relatívne blízko. Koncentrácia a teplota prachových častíc v prípade týchto letov dosahovali úroveň neporovnateľnú s okolnosťami súčasnej situácie.

Preto schvaľujem prístup, ktorý berie do úvahy rozdiely v koncentrácii sopečného prachu. Ak sa postupuje podľa takeého prístupu – ako zrejme robíme –, je len správne, že otvoríme časti vzdušného priestoru, rozhodne aspoň v určitých koridoroch a určitých výškach. Myslím si, že toto otvorenie je zúfalo potrebné, pretože islandský popol vyciaria naše letecké spoločnosti z hotovosti. Možnosť, že zopár leteckých spoločností zápasiacich s ťažkosťami by mohlo v kríze skolabovať, ma príliš neznepokojuje. Nemôžeme však pripustiť skrachovanie veľkých a uznávaných spoločností, pre ktoré je bezpečnosť prvoradá. V stávke je príliš veľa peňazí a príliš veľa pracovných miest.

Okrem toho musíme pracovať s realistickým prístupom, ktorý berie do úvahy koncentráciu prachových častíc. Je správne, že by sa dnes mali otvoriť niektoré časti vzdušného priestoru. Aj v budúcnosti by sme mali uplatňovať tento pragmatický prístup, aby sme dosiahli rozumnú a najmä zodpovednú rovnováhu medzi bezpečnosťou a ekonomikou.

Lothar Bisky, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predseda, rozhodnutie orgánov pre bezpečnosť letectva neriskovať bezpečnosť cestujúcich bolo úplne správne, aj keď to znamenalo uzatvorenie európskeho vzdušného priestoru na viacero dní a leteckým spoločnostiam spôsobilo finančné straty. Podľa môjho názoru je od leteckých spoločností nezodpovedné žiadať od svojich pilotov, aby leteli na vlastné riziko. Čo v tomto prípade v skutočnosti znamená „na vlastné riziko“?

Vítam skutočnosť, že Komisia zvažuje povolenie mimoriadnej štátnej pomoci pre letecké spoločnosti, ktoré by sa inak v dôsledku súčasnej situácie ocitli vo vážnych finančných ťažkostiach. Neskôr budeme hovoriť o zamestnanosti v Európskej únii. Ak EÚ a členské štáty môžu aspoň pomôcť zabrániť zhoršeniu stavu vecí, je to tá správna vec. Za poskytnutie štátnej pomoci musia letecké spoločnosti na oplátku dať záväzný prísľub, že neznížia počet zamestnancov ani platy. Musia tiež zaručiť, že neodpočítajú dni dovolenky ani plat za dni, kedy sa zamestnanci pre dopravnú situáciu nemohli dostať do práce.

Je najvyšší čas, aby Komisia zaviedla trvalý spoločný európsky systém dozoru nad bezpečnosťou letectva. Tento systém dozoru by mal byť výslovne navrhnutý tak, aby zabránil sociálnemu dampingu. Chcel by som všetkým pripomenúť prípad štátnej pomoci poskytnutej bankám, ktoré z pomoci profitovali, ale nezaujali náležitý sociálny prístup. Hospodárskej súťaži a snahe o zisk sa nesmie dovoliť, aby dostali prednosť pred bezpečnosťou ľudských životov.

Francesco Enrico Speroni, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, podľa môjho názoru sa k situácii spôsobenej sopkou pristupovalo pomalým, neefektívnym spôsobom. Prvé skutočné operatívne stretnutie sa uskutočnilo včera, v pondelok: sopka začala soptiť vo štvrtok ráno; takže prijatie operatívneho rozhodnutia trvalo štyri dni.

Je pravda, že niektoré obmedzenia boli možno prehnané, najmä pokiaľ ide o bezpečnosť. Prečo sa zakázali lety v Belgicku, keď bol oblak v Nórsku? Prečo sa jednomotorovým lietadlám zakázalo letať vo výške 500 metrov, keď sa popol nachádzal vo viac ako 8 000 metroch?

Možno sa použilo pravidlo, ktoré my letci poznáme už mnoho rokov, a to, že najbezpečnejší je taký let, keď je pilot v bare a lietadlo v hangári. V každom prípade to však nie je spôsob, ako pristupovať k prípadom núdze, a preto si myslím, že vzhľadom na záväzok garantovať bezpečnosť cestujúcich a posádky to bol dobrý nápad prijať tieto opatrenia, ale uplatňovali sa príliš dlho po vzniku tejto situácie.

Preto budeme musieť pre budúcnosť prihliadať v prvom rade na bezpečnostné požiadavky, ale tiež na požiadavky, ktoré budú presne zosúladené s bezpečnosťou a budú zároveň zahŕňať nielen všeobecný zákaz letov, ale aj opatrenia, ktoré odrážajú skutočnú situáciu, nie štatistickú situáciu, aby sme v záujme odvetvia, ktoré je dôležité pre celé hospodárstvo, mohli zabrániť opätovnému výskytu negatívnych hospodárskych dôsledkov a dosahov, ktoré sme zažili po útoku 11. septembra 2001, nielen v súvislosti s odvetvím leteckej dopravy a odvetvím cestovného ruchu, ale aj v súvislosti s hospodárstvom ako celkom.

Preto vyzývam na rýchle a seriózne konanie, konanie založené na dôkladnej znalosti faktov.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, bezpečnosť má prednosť pred všetkými ostatnými faktormi. Nemôžeme riskovať, že lietadlo plné cestujúcich postihne zlyhanie motora a v dôsledku toho možno spadne v zastavanej oblasti. Chcela by som všetkým pripomenúť prípad lietadla spoločnosti British Airways, ktoré letelo cez oblak popola na ceste na Nový Zéland v roku 1982, a najmä vážnu nehodu lietadla Boeing 747 spoločnosti KLM v roku 1989, ktoré letelo cez hustý oblak sopečného popola. Obidve lietadlá tesne unikli nešťastiu.

Ľudský život má nevyčísliteľnú hodnotu. Vítam rozhodnutie uzatvoriť vzdušný priestor počas tejto krízy a zabezpečiť tak, že piloti nebudú musieť prevziať zodpovednosť za cestujúcich zverených do ich starostlivosti. Konali sa skúšobné a meracie lety, ale len po určitú výšku a podľa vizuálnych letových pravidiel. Tieto lety neboli schopné vykonať žiadne skutočné analýzy ani nepriniesli žiadne významné výsledky.

Mám ešte jednu poznámku k letom podľa vizuálnych pravidiel; v prípade lietadla spoločnosti KLM nebol oblak popola viditeľný. Príroda nás učí rešpektu a zároveň nám ukazuje hranice globalizácie. Všetci sme si veľmi dobre vedomí vážnych finančných dôsledkov. Ľudský život má však omnoho väčšiu hodnotu ako tovar. Preto by som vzhľadom na spomenuté prípady chcela vyzvať na najväčšiu možnú zodpovednosť a opatrnosť, a to aj v súvislosti s rozdelením vzdušného priestoru na tri zóny.

Mathieu Grosch (PPE). – (DE) Pán predseda, pán López Garrido, pán Kallas, tento zákaz letov nás privádza späť k rozsiahlej diskusii o bezpečnosti, ktorá je v Parlamente častá a v rámci ktorej sme, myslím tým Parlament a verím, že to platí aj o Komisii, mohli a mali zaviesť predpisy v tejto oblasti na európskej úrovni, ak to členské štáty chceli. Často sme túto diskusiu viedli nielen v súvislosti s leteckou dopravou, ale tiež v kontexte železníc a ďalších oblastí. Preto by sme dnes túto otázku mali položiť tým orgánom, ktoré sú na ňu schopné odpovedať: po prvé, orgány letectva v príslušných krajinách a, samozrejme, organizácie zodpovedné za koordináciu na európskej úrovni. Táto koordinácia fungovala výnimočne dobre.

Podľa mňa je najvyššou prioritou bezpečnosť cestujúcich. Finančná stránka je menej dôležitá, hoci ju nesmieme pustiť zo zreteľa. Jednotlivé krajiny urobili správne rozhodnutie. Dúfam, že v budúcnosti budú rozhodovať organizácia Eurocontrol a vnútroštátne orgány pre bezpečnosť letectva, a nie jednotlivé letecké spoločnosti, keďže tu opäť máme odborníkov s rozdielnymi názormi. Z tohto dôvodu musíme byť mimoriadne opatrní.

Z hospodárskej perspektívy je to, samozrejme, katastrofa pre odvetvie, ktoré teraz zažíva svoju tretiu krízu po 11. septembri a hospodárskej kríze. Preto by sme mali prijať opatrenia na európskej, a nie na vnútroštátnej úrovni a poskytnúť balíky pomoci kompatibilné v celej Európe, ktoré nenarušia trh, ako sa často stalo v minulosti. Pomoc je potrebná, ale nielen na vnútroštátnej úrovni.

Cestujúci sú teraz v situácii, že právne predpisy im v súčasnej podobe neposkytujú všetku pomoc, ktorú by mohli očakávať. Na naše ospravedlnenie slúži, že sme o tejto téme v Parlamente často diskutovali. Domnievam sa však, že letecké spoločnosti a ostatné dotknuté spoločnosti cestujúcim umožnia trvať na právach, ktoré im stále zostávajú.

Pre mňa budúcnosť leží v jednotnom európskom vzdušnom priestore. Chcel by som zdôrazniť, že o tejto téme budeme počas nasledujúcich dvoch rokov v Európskom parlamente často diskutovať.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Vážený pán predseda, dámy a páni, pán komisár, myslím si, že v tejto rozprave sú tri dôležité prvky. V prvom rade ide o podporu poskytnutú uviaznutým cestujúcim a ich návrat do vlasti, ktoré musia byť pre všetky orgány na všetkých úrovniach úplne najvyššou prioritou. V tejto súvislosti sa môžeme zhodnúť na tom, že európske nariadenie o právach cestujúcich zabezpečilo mnohým z nich aspoň minimálnu úroveň pohodlia a podpory. Ako všetci veľmi dobre viete, v praxi sme sa, samozrejme, stretli s celým radom problémov: zmätkom na letiskách, nedostatkom informácií atď. Preto som za to, aby sme na európskej úrovni v spolupráci s leteckými spoločnosťami a ostatnými zainteresovanými stranami začali vyšetrovanie, aby sme zistili, ako môžeme v takýchto situáciách pomôcť.

Okrem toho by som vás chcel vyzvať, aby ste na úrovni Komisie a členských štátov zriadili určitý druh pracovnej skupiny, ktorá čo najefektívnejšie zorganizuje návrat ľudí do vlasti. Viem, že to je práca pre letecké spoločnosti, ale určite sú aj ľudia, ktorí uviazli vo vzdialených oblastiach a na návrat domov budú musieť nejakú dobu čakať, aj keď sa vzdušný priestor opäť otvorí. Musíme tomu venovať pozornosť.

Druhou dôležitou časťou, respektíve druhou kapitolou, je postup na stanovenie zákazu letov. Stalo sa to, že opäť sme počuli žiadosti o lepšiu spoluprácu a väčšiu koordináciu na európskej úrovni, a jednotný európsky vzdušný priestor, o ktorom už padli zmienky, sa v budúcnosti preukáže ako užitočný. Je pravda, že Európska únia v súčasnosti nemá právomoc rozhodovať o vzdušnom priestore členských štátov, ani pokiaľ ide o organizáciu Eurocontrol, čo komplikuje prijímanie účinných a koordinovaných rozhodnutí.

Je však tiež pravda, že do včerašieho večera sme na európskej úrovni používali vlastne pomerne konzervatívny matematický model. Tento model sa v podstate zakladá na scenári najhoršieho prípadu, čo znamená, že takpovediac troška sopečného prachu sa označila za obrovský oblak vyžadujúci zákaz letov. Určite viete o tom, že USA používajú iný model, ktorý zákaz letov aplikuje len na oblasť priamo nad samotnou sopkou a prevádzkové riziká ponecháva v rukách leteckých spoločností. Je to iný model. Model uprostred týchto dvoch extrémov, na ktorom sa už dohodlo – model s tromi zónami –, je teraz dobrý model. Pozrime sa na to, ako môžeme do neho naozaj integrovať bezpečnosť a efektívnosť.

Môj tretí a posledný bod sa týka toho, ako sa vyrovnávame s hospodárskym dosahom. Spísať jednotlivé možnosti je dobrý nápad, ale potrebujeme európsky prístup. Na záver mi dovoľte len dodať, že by sme v ľuďoch nemali vyvolávať ilúzie, že za utrpené neprijemnosti budeme môcť všetkých odškodniť. To jednoducho nie je možné.

Dirk Sterckx (ALDE). – (NL) Vážený pán predseda, v prvom rade by som chcel povedať niečo pánovi ministrovi, ktorý je úradujúcim predsedom Rady. Nie vám osobne, ale všetkým, ktorí niekedy zastávali váš úrad, a možno aj tým, ktorí ho budú zastávať v budúcnosti. Ako sa vám darilo toľko rokov mariť takýto európsky prístup? Stále znovu museli Komisia a Parlament Radu tlačiť do dohody, a aj tak sa to vždy skončilo slabým kompromisom. Prečo Rada vždy rozmyšľala z medzivládneho a vnútroštátneho hľadiska, a nikdy nie z európskeho? To je jedno z ponaučení, ktoré si budeme musieť z tejto situácie zobrať. Pán kolega El Khadraoui už povedal, že existuje priestor na lepšiu spoluprácu, a to nielen z hľadiska riadenia vzdušného priestoru. Koordinácia medzi vnútroštátnymi orgánmi by sa tiež mohla zlepšiť, ale vy sám, pán úradujúci predseda, ste spomenuli, že Európa momentálne nemá právomoc na vykonanie týchto zlepšení. Dajte Európe konečne tieto právomoci. To by veci podstatne zjednodušilo.

Môj druhý bod sa týka vedeckých informácií. V Londýne máme jedno centrum, ktoré sa špecializuje len v určitých oblastiach a ktoré spoločne s organizáciou Eurocontrol rozhodlo, že bezpečnosť je prvoradá. Bolo to naozaj správne rozhodnutie, ale zachádza dostatočne ďaleko? Nemali by sme európsky model posilniť tým, že spojíme niekoľko rozdielnych odborov a vytvoríme skutočné európske centrum pre bezpečnosť letectva? Táto sopka so sputením ešte neskončila. Keď naposledy pred 200 rokmi vybuchla, zostala aktívna desať rokov. Preto sa musíme pripraviť na nadchádzajúce roky. Myslím si, že by sme mali posilniť európsky model a – a to je pre tento Parlament dôležitý bod – musíme tiež zaistiť, aby práva cestujúcich zostali nedotknuté a aby sa štátna pomoc udelila všetkým na rovnakom základe.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, hoci sa dnes tisíce ľudí nachádzajú v obrovských ťažkostiach, myslím si, že sopečný výbuch vyzerá ako skutočné napomenutie: napomenutie, ktoré nás naliehavo vyzýva prehodnotiť náš vzťah s počasím v odvetví dopravy a najmä našu prílišnú závislosť od leteckej dopravy, ktorá postupne a niekedy bez nášho vedomia nahradila všetky ostatné dopravné prostriedky. To je ešte dôležitejšie, pretože teraz, samozrejme, nikto nevie povedať, či sopečný výbuch skončí, alebo ako sa bude oblak v nadchádzajúcich týždňoch a mesiacoch pohybovať.

Znamená to, že sa musíme aj naďalej riadiť predovšetkým – a v tom podporujem Komisiu a tiež Radu – zásadou predbežnej opatrnosti a zásadou bezpečnosti. Ďalej ma prekvapuje, že raz v minulosti sa vo

farmaceutickom odvetví použila zásada predbežnej opatrnosti na vyvinutie tlaku na členské štáty a na Európu, aby vynaložili výdavky, čo bolo podľa mňa mierne neuvážené. Zdá sa, že dnes chce aj ďalšie odvetvie spochybniť a kritizovať opatrnosť členských štátov a Európskej rady. Považujem to za zvláštne. O opatrnosti neexistuje žiadna príručka. Bezpečnosť a všeobecné dobro sú prioritou.

Pokiaľ ide o ostatné, myslím si, že musíme, samozrejme, rozvíjať železničnú dopravu. Je to hlavnou prioritou, a ako pán kolega povedal, je jasné, že tu máme vidinu toho, ako by mal náš dopravný systém vyzeráť; inými slovami, železnice musia získať späť trh s malými a strednými vzdialenosťami. Myslím si tiež, že rôznorodosť dopravy a druhov dopravy je dôležitá. To je, mimochodom, témou bielej knihy, na ktorej budeme musieť vo výbore pracovať.

V krátkodobom časovom meradle považujem určite za prioritu dostať ľudí domov, odškodniť cestujúcich a možno preskúmať, čo je potrebné urobiť pre letecké spoločnosti, ale veľmi cieľovým spôsobom. Myslím si tiež, že zo štrukturálneho hľadiska musíme v omnoho väčšej miere podporiť videokonferencie. Videokonferencie ako médium zostávajú veľmi príležitostné a nemajú pre nikoho veľký význam; platí to nielen pre Parlament, ale, samozrejme, aj všeobecne. Myslím si, že podpora takýchto postupov by nám pomohla znížiť našu závislosť od leteckej dopravy.

Na záver si myslím, keďže nás pán predseda požiadal, aby Európsky parlament možno vo vlastnom záujme prehodnotil svoj spôsob práce tak, že napríklad porozmýšľa nad tým, že bude pracovať dva týždne po päť dní, a nie tri dni alebo tri a pol dňa za týždeň, že spôsobom, akým organizujeme našu prácu, by sme dali príklad, ako byť menej závislý od leteckej dopravy, ktorá je evidentne mimoriadne nestála, a ako nám teraz príroda ukazuje, závisí od neznámych faktorov, nad ktorými nemáme kontrolu.

Je to skutočne otázka preskúmania systému ako celku a v rámci bielej knihy, ale tiež v rámci Európskeho parlamentu bude možnosť preskúmať náš vlastný spôsob podpory iných dopravných prostriedkov aj v súvislosti s naším spôsobom práce.

PRESEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, úprimne ľutujem skutočnosť, že mnoho kolegov poslancov sa pred svojimi vystúpeniami neporadilo s profesionálmi – s ľuďmi, ktorí strávili niekoľko tisíc hodín riadením lietadla. Mám dojem, že táto rozprava je mimoriadne politická a že sa viní Rada, hoci Rada nie je v žiadnom prípade za sopky zodpovedná. Úprimne povedané, rozhodnutie organizácie Eurocontrol bolo unáhlené, a hovorím to čo najdôraznejšie, pretože všetko sa hodilo do jedného vreca. Vôbec sa nevzala do úvahy diverzifikácia vzniknutej situácie. Sme zodpovední za systém trvalého riadenia letovej prevádzky a myslím si, že sa z týchto udalostí môžeme poučiť. Som si však absolútne istý, že rozhodnutia, ktoré už boli prijaté, sa urobili na príliš dlhú dobu, a som presvedčený, že určite mohli byť iné.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, myslím si, že v takýchto chvíľach musíme nájsť slová útechy a účasti pre všetkých ľudí, ktorí boli alebo akýmkoľvek spôsobom sú obeťami prerušenia letovej prevádzky, a rovnako musíme mať účasť so zamestnancami leteckých spoločností, ktorí sa s obmedzenými prostriedkami, ktoré mali k dispozícii, snažili uspokojiť potreby cestujúcich.

Nechceme sa pridať k tým, ktorí veľa kritizujú, ale dávajú málo návrhov a po búrke stále vyhlasujú, že majú pravdu. Chceli by sme tu povedať, že zásada bezpečnosti cestujúcich sa musí opätovne potvrdiť ako prioritná. Lepšie je mať nespokojného cestujúceho, ktorý je nažive, ako cestujúceho, ktorý v lietadle, nanešťastie, zomrel.

Zároveň by som chcel povedať, že Európa trpí príliš malou vierohodnosťou. Lepšia spolupráca a jednota by pravdepodobne viedli k lepšej komunikácii, lepšiemu vysvetleniu pre nás a lepšej snahe o uspokojenie tých, ktorí len chceli informácie.

Podľa nášho názoru je dôležité posilniť právomoci Európskej agentúry pre bezpečnosť a umožniť jej vždy sa spoliehať na vedecké poradenstvo, na základe ktorého by mohla za všetkých okolností odôvodniť svoje rozhodnutia. Už to tu bolo povedané, ale myslím si, že by sa to malo opäť zdôrazniť, v budúcnosti by sme mali vykonať ešte viac práce na zabezpečenie toho, aby sa dopravné prostriedky prechádzajúce územím Európy navzájom dopĺňali prostredníctvom snahy o čo najväčšiu konzistenciu medzi sebou aj v tejto oblasti.

Na záver, pán predsedajúci, ak mi dovoľíte, na rozptýlenie akýchkoľvek možných podozrení by som chcel navrhnúť, aby sa v súvislosti s touto záležitosťou zriadil vyšetrovací výbor Európskeho parlamentu.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Vážený pán predsedajúci, chcela by som uviesť dva dôležité body. Po prvé, je poľutovaniahodné, že Európa stojí, a preto nemôže globálne konkurovať, ale to platí aj o amerických a ázijských leteckých spoločnostiach, ktoré v EÚ nemôžu pristáť.

Po druhé, chcela by som poďakovať všetkým zúčastneným stranám za ich úsilie.

Musí sa ešte rozhodnúť o tom, či letecké spoločnosti budú odškodnené alebo nie. O výsledku sa rozhodne v diskusiách počas nadchádzajúcich dní. Je dobré počuť, že teraz existuje trojstupňový plán. To ma teší. Denník *Financial Times* kritizuje politikov za to, že z bezpečnostných dôvodov „jednoducho“ všetko zavreli, a navrhuje, aby Európa zaviedla stratégiu USA, ktorá jednotlivým leteckým spoločnostiam umožňuje samostatne rozhodovať o tom, či budú lietať alebo nie. Dúfam, že my v tomto Parlamente tento model okamžite zamietneme. Pre cestujúcich by bolo hrozné, ak by sa letecká spoločnosť, ktorej hrozí bankrot, rozhodla lietať len kvôli zisku.

Potrebuje strategiu orientovanú na budúcnosť: lepšie meracie prístroje vo vzdušnom priestore na predpovedanie atmosférických zmien a vývoj leteckých motorov, ktoré budú efektívnejšie využívať palivo a budú menej náchylné na poškodenie. Lietadlá sú však zraniteľné nielen v prípade teroristických útokov, ale tiež v prípade extrémnych poveternostných podmienok. Lietadlá sú energeticky veľmi náročné a znečisťujúce. Nebude možné vyvinúť elektrické verzie nákladných a osobných lietadiel ani lietadiel poháňaných slnečnou energiou, ale môžeme sa konečne pustiť do vysokorychlostných vlakov a zriadiť priame vysokorychlostné železničné spojenia medzi všetkými veľkými mestami Európy. Vlaky môžu byť omnoho ekologickejšie ako lietadlá a v prípade vnútorných európskych destinácií sú naozaj schopné konkurovať lietadlám.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Vážený pán predsedajúci, dnes vieme omnoho lepšie ako pred týždňom, že nebo bez lietadiel je veľmi drahé. Náklady leteckých spoločností nezahŕňajú len ich stratené príjmy. Postihnuté sú aj iné odvetvia, hoci existujú aj odvetvia, ktorým situácia prináša osoh. Dôležitá je tiež skutočnosť, že toto nové nešťastie zasiahlo už aj tak veľmi krehké európske hospodárstvo, ktoré stojí pred potrebou fiškálnej konsolidácie.

Chcela by som sa zmieniť o dvoch bodoch.

Prvý sa týka štátnej pomoci. Poskytnutie štátnej pomoci pre letecké spoločnosti ako náhradu za straty má precedens v pomoci, ktorá sa poskytla americkým leteckým spoločnostiam po 11. septembri. Európska komisia ponúka tiež skrátené postupy pre štátnu pomoc, čo oceňujeme. Moja otázka pre Komisiu však je, či vieme predpokladať výšku tohto nového bremena pre vnútroštátne rozpočty, ktoré majú obrovské deficity a dlhy a stoja pred úlohou fiškálnej konsolidácie. Je štátna pomoc z vnútroštátnych rozpočtov najlepším riešením? Rozmýšľa Európska komisia nad ďalšími možnosťami?

Druhý bod sa týka schopnosti Európskej únie zvládnuť krízy. Počúvame, že v prvých pár dňoch neboli v situácii, ktorá sa týkala 80 % európskeho vzdušného priestoru, medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi žiadne porady ani koordinácia. Pán komisár, môžem vás ubezpečiť, že môžete byť úplne nezávislý a aj tak skordinovaný.

Čoskoro budeme možno počuť, že koordinácia by nám umožnila navrhnúť a realizovať lepšie riešenie, preto je teraz podľa mňa vhodný čas na to, aby sme posunuli ďalej krízový manažment EÚ. Jasne vidíme, že katastrofy, ktoré postihujú našich občanov, sa často udejú mimo územia EÚ v Európskom hospodárskom priestore, či dokonca aj mimo EHP. Moja otázka pre Komisiu znie: ako využije túto katastrofu na skvalitnenie krízového manažmentu Európskej únie? Môžem vás ubezpečiť, že my v Európskom parlamente podporíme všetky vaše snahy o to, aby sme v krízovom manažmente boli efektívnejší a účinnejší.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, v posledných pár dňoch som videl a zažil alternatívy k leteckej doprave v Európe, na jednej strane počas jazdy autom z Belehradu do Viedne a potom počas jazdy vlakom z Viedne do Štrasburgu. Hoci na cestách existujú problémy, cestná infraštruktúra je relatívne dobre rozvinutá, dokonca aj v susedných regiónoch Európy. Situácia na železničiach je však stále strašná. To je neprijateľné.

Kde by sme dnes boli, ak by sme realizovali ustanovenia takzvaného Delorsovho plánu? Už by sme mali transeurópske siete a mali by sme viac vysokorychlostných železničných tratí a vysokorychlostných vlakov. Hoci to bol moderný vozeň, toalety boli už po pár hodinách nepoužiteľné, pretože mnoho ľudí muselo niekoľko hodín stáť alebo sedieť na zemi, vlaky boli preplnené a sociálne zariadenia preťažené.

Preto by som chcel pána Kallasa vyzvať, aby dal modernizácii železníc nový stimul vo forme väčšieho počtu vysokorýchlostných vlakov a zabezpečenia kapacitných rezerv. Potrebujeme určitý objem rezerv. Nielen počas katastrofálneho sopečného výbuchu, ale tiež v zime sme zistili, že máme príliš málo rezerv a že sa nedá sústrediť len na ziskovosť. Väčší dôraz by sme mali dať tiež na pohodlie.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán López Garrido, pán Kallas, srdečne vám ďakujem za vysvetlenia a za vykonanú prácu.

Súhlasím s vami v tom, že bezpečnosť je prioritou a že kríza, ktorá nás postihla, je komplikovaná, ale trvalo nám príliš dlho, kým sme začali komunikovať, keďže sme tak urobili až päť dní po prvom pokuse.

Aby sme však naplnili očakávania ľudí, európskej verejnosti, musia byť závery tejto rozpravy jasné, jednoduché a navyše praktické. Musia mať aj okamžité účinky, ktoré každý uvidí.

Preto majú určite daňoví poplatníci, ktorí budú musieť za túto krízu zaplatiť, právo, aby sa im zaručili aspoň tri veci: po prvé, väčšia transparentnosť v súvislosti s rozhodnutiami uzatvoriť letiská a v súvislosti s tým, ako sa situácia vyvíja. Keď kríza začala, boli neskoro informovaní, a myslím si, že to na mnohých letiskách prispelo k zväčšeniu problémov a taktiež to mnohým cestujúcim skomplikovalo organizáciu alternatívnej dopravy. Preto aj teraz, keď sa definovali tri zóny, potrebujeme väčšiu transparentnosť. Chceme vedieť, aké sú a čo znamenajú.

Po druhé, majú právo na zaručenie plného dodržiavania práv cestujúcich. Musíme v tom mať jasno, musíme definovať, kto je zodpovedný za práva cestujúcich, aký bude rozsah tých práv a termíny na ich uplatnenie. Súhlasím s pánom komisárom Kallasom, že sa tiež musia sledovať postupy, ktoré letecké spoločnosti použijú na vyhovieť týmto nárokom.

Poslednou vecou, na ktorú majú právo, aby sa im zaručila, je štátna pomoc pre letecké spoločnosti. Žiadam od vás, aby ste jasne definovali, aká bude táto štátna pomoc a aké kritériá sa použijú na jej poskytnutie, a aby sme sledovali a kontrolovali dôsledky, ktoré by táto kríza mohla mať pre pracovníkov leteckých spoločností. Musíme maximalizovať kontrolné opatrenia, aby sme zabránili tomu, že letecké spoločnosti budú takéto okolnosti využívať na neopodstatnené alebo neprimerané úpravy svojich pracovných síl.

Súčasná kríza veľmi jasne ukázala, že sa musí ďalej zlepšiť európska koordinácia a interoperabilita.

Philip Bradbourn (ECR). – Vážený pán predsedajúci, ako už bolo povedané, nikto nemohol predvídať nedávne udalosti na Islande. Odvetvie leteckej dopravy sa musí vyrovnáť s veľmi nepredvídateľnými okolnosťami, či už ide o sopečný výbuch alebo, prirodzene, tiež o všeobecné hospodárske hľadisko. V súvislosti s tým by sme také extrémne opatrenia, ako je uzatvorenie celého európskeho vzdušného priestoru, mali prijať na základe riadnych vedeckých dôkazov a pomocou aktuálne dostupnej technológie zabezpečiť, že prerušenie bude minimálne a odovzdávanie informácií efektívne.

Po tejto stránke organizácia Eurocontrol a vnútroštátne orgány svojím chabým riadením tejto krízy prispeli k frustrácii. Tým, že stále, každých šesť až osem hodín, odsúvali uzatvorenie európskeho vzdušného priestoru, si cestujúci svoju dopravu nemohli napláňovať inými prostriedkami a aj samotné letecké spoločnosti museli čakať na ďalší vývoj. Na pomoc v takýchto situáciách máme k dispozícii počítačové modelovanie a satelitné technológie, ale dokonca aj so všetkými týmito technológiami sme možno takmer v takom stave, že si obľubujeme prst a vystrkujeme ho do vzduchu, aby sme zistili, akým smerom vietor fúka. Prínajmenšom to tak vníma verejnosť. Bola to katastrofa pre všetky zainteresované strany. Potrebne sú dlhodobé prognózy, a nie bezmyšlienkovité oznámenia.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcela by som predovšetkým zdôrazniť, že uplatnenie zásady predbežnej opatrnosti väčšinou európskych vlád, keď cieľovým a včasným spôsobom uzatvorili svoj vzdušný priestor, bolo múdre a prezieravé rozhodnutie.

Bezpečnosť našich občanov musí byť dôležitejšia ako všetky ostatné kritériá a za týchto okolností sa zdá byť postoj niektorých leteckých spoločností, ktoré na základe jedného alebo dvoch skúšobných letov požadovali úplné a okamžité otvorenie vzdušného priestoru, mierne povedané, nemorálny.

Myslím si, že to bol pán Hénin, ktorý pred chvíľkou hovoril o vzájomnom dopĺňaní sa dopravy, najmä pokiaľ ide o železnice, a chcela by som využiť túto príležitosť na to, aby som povedala, ako veľmi mi je ľúto, že ochromenie vo vzduchu ešte zhoršil výpadok železničnej dopravy, ktorý zapríčinili štrajky, ktoré sú v tejto situácii nezodpovedné a nepochopiteľné.

Vrátim sa k téme, chcela by som pochváliť rozhodnutie Komisie povoliť uvoľnenie verejných prostriedkov pre letecké spoločnosti, ktoré zasiahlo súčasné prerušenie dopravy. V kontexte už poznačenom krízou to je logické rozhodnutie; táto pomoc sa však musí považovať za výnimočnú.

V tejto súvislosti by som chcela, aby kritériá na poskytnutie týchto prostriedkov zahŕňali ukážkové správanie, ktoré letecké spoločnosti musia názorne dokázať odškodnením svojich zákazníkov, ktorí sa stali obeť zrušenia letov. Je skutočne neprijateľné, že niektoré letecké spoločnosti by ustanovenie o vyššej moci chceli využiť na to, aby sa vyhli svojmu záväzku odškodniť cestujúcich podľa nariadenia (ES) č. 261/2004. Cestujúci sú obeťami súčasnej situácie, a keď sa im neponúkne alternatívne riešenie, nemali by znášať ešte aj finančné náklady.

Navyše sa cestovných kancelárii netýka záväzok odškodniť cestujúcich za nevyužitú leť. To tiež nie je správne. Letecké spoločnosti podobne ako cestovné kancelárie majú poistenie, ktoré ich kryje vo výnimočných prípadoch, ako sú tie, ktoré sme zažili počas posledných dní, a preto musíme zabezpečiť, že cestujúci budú za zrušené lety riadne odškodnení.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Približne 2 milióny cestujúcich v 27 členských štátoch EÚ využívajú každý rok leteckú dopravu, z toho cestuje 22 % vnútroštátne, 44 % v rámci EÚ a 34 % mimo EÚ.

Výbuch sopky na Islande nás upozornil na nedostatky európskeho systému dopravy. Počas posledných šiestich dní sa zrušilo viac ako 17 000 letov a milióny cestujúcich zostali trčať v rôznych oblastiach v rámci a mimo EÚ. Za týchto okolností bolo rýchle poskytovanie presných informácií cestujúcim absolútnou nutnosťou.

Bezpečnosť cestujúcich musí byť naším prvoradým záujmom. Preto by najmä v rámci Európskej únie mal existovať účinný systém presmerovania cestujúcich na iné formy dopravy: železnice, vodné cesty a cesty. Ak by bol takýto systém fungoval, 66 % cestujúcich, ktorí nemohli v tomto období letieť, ľudia cestujúci v rámci jedného členského štátu alebo EÚ, by svoje destinácie dosiahli pomocou iných dopravných prostriedkov.

Absolútne nevyhnutné je vyčleniť potrebné prostriedky na vybudovanie transeurópskej dopravnej siete, aby vysokorýchlostné železničné trate neslúžili len všetkým hlavným mestám členských štátov, ale aj ďalším veľkým európskym mestám. Ďalším čoraz prioritnejším aspektom je rozvoj dopravy na vnútrozemských vodných cestách a rozvoj európskych námorných koridorov. Ukážme politickú vôľu a držme sa nášho hesla: „Udržujte Európu v pohybe.“

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – (GA) Vážený pán predsedajúci, chcel by som uvítať úsilie, ktoré pán komisár Kallas a ministri dopravy vynaložili na vyriešenie tohto problému.

Napriek veku technológií, v ktorom teraz žijeme, si myslím, že to je pre nás všetkých pripomienka, že sme viac ako kedykoľvek predtým v rukách matky prírody.

Pochádzam z Írska – krajiny –, v ktorej sme vzdialení dve námorné križovatky od pevninskej Európy. Viem, že s ľuďmi, ktorých zastupujem, pociťujeme dôsledky tejto udalosti možno viac ako akíkoľvek iní občania v ostatných členských štátoch. Po vyhláseníach zo včerajšieho večera existovala skutočná nádej na upokojenie situácie. Cez noc sa to však opäť zmenilo a obmedzenia nášho vzdušného priestoru sa predĺžili do 13.00 hod. dnešného dňa.

Mnoho cestujúcich uviazlo v rozličných oblastiach – nielen v Európe, ale v mnohých častiach sveta – a pre nás musí byť prioritou snažiť sa pomôcť týmto ľuďom, pomôcť mnohým ľuďom, ktorí majú v rodine úmrtia a nemôžu sa dostať domov. Letecké spoločnosti by týmto ľuďom mali dať prioritu a nemali by ich ignorovať a zaobchádzať s nimi rovnako ako s ostatnými cestujúcimi.

Hospodársky dosah je obrovský a som rád, že pán komisár bude viesť skupinu, ktorá má určiť hospodárske dôsledky tejto udalosti. Samozrejme, je nevyhnutné – a myslím si, že to je ten pravý bod –, aby sa úloha organizácie Eurocontrol v dôsledku krízy posilnila, keďže sopky nerešpektujú hospodárske, geografické, ani politické hranice. Musíme k tomu pristupovať z centra. Súhlasím s tým, že zaoberať sa tým z 27 perspektív či krajín, neprináša úspech. Jedným z najväčších problémov, ktorým cestujúci teraz čelia, je zmätok...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Vicky Ford (ECR). – Vážený pán predsedajúci, oblak popola spôsobil stres a traumy mnohým tisícom cestujúcich a mnohým podnikom priniesol finančnú stratu. Tento týždeň skutočne uviazlo na letiskách veľa

našich kolegov zo vzdialených kútov Európy. Je potrebné poďakovať predsedníctvu za to, že súhlasilo, že by bolo nedemokratické hlasovať bez nich – tí, ktorí sme zo vzdialenejších oblastí, máme až príliš často pocit, že sme v záujme stredoeurópskych aliancií odsúvaní bokom.

Sopka nám tiež pripomenula, že nie sme pánmi tejto planéty a nemáme odpovede na všetky otázky. Je zrejmé, že musíme mať omnoho lepšie poznatky o sopečnom popole a sopečných plynch a mal by sa podporiť výskum v tejto oblasti.

Pripomenula nám aj našu závislosť od leteckej dopravy. Vieme, že v nadchádzajúcich rokoch musíme túto závislosť znížiť. Mali by sme uvítať investície do vyspelých komunikačných systémov pre virtuálne schôdze, ako aj investície do vysokorychlostných železníc.

A napokon, treba uvítať plány na zníženie zbytočného cestovania. To je očividne jedna z oblastí, v ktorej by Parlament mohol ísť príkladom.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Mimoriadne prírodné javy, ako napríklad výbuch sopky na Islande, sa zatiaľ, bohužiaľ, nedajú predpovedať. V takýchto prípadoch je možné ospravedlniť neprimeranú reakciu, ale iba raz. To, čo sa stalo, musíme podrobne analyzovať a pripraviť účinnú reakciu pre prípad opätovného výskytu takéhoto javu. Informácie o následkoch výbuchu boli nedostatočné. Dnes, takmer týždeň po vypuknutí chaosu, stále nevieme, ako dlho bude trvať a aké sú skutočné riziká.

Bez ohľadu na náklady je potrebné vytvoriť stredisko, ktoré bude vykonávať vhodné monitorovanie, aby sa zúčastneným stranám, spoločnostiam a cestujúcim poskytla možnosť prijať nevyhnutné opatrenia. Cestujúcim spôsobilo hlavné problémy to, že spoločnosti reagovali oneskorene a nejednotne. Nepokúsili sa o spoluprácu pri koordinácii riadenia prúdu cestujúcich a maximálne možného využitia trás, ktoré ešte boli k dispozícii. Jedinou logickou odpoveďou na tento nedostatok je vytvorenie jednotného európskeho vzdušného priestoru a vybudovanie centralizovaného systému riadenia letovej prevádzky, za ktorý bude zodpovedný jediný orgán.

Vážený pán úradujúci predseda Rady, minulý rok som bol spravodajcom pre iniciatívu jednotného európskeho vzdušného priestoru, absolvoval som mimoriadne náročné rokovania s Radou a dosiahnutie súčasnej formy iniciatívy bolo mimoriadne zložité. Presne to isté sa deje v tomto roku s európskymi koridormi nákladnej dopravy.

Myslím si, že členské štáty by mali z toho, čo sa teraz stalo, niečo pochopiť. Reakcia členských štátov bola neprimeraná a neumožnila zabezpečiť dopravu prostredníctvom iných prostriedkov. V súčasnosti nie je možné v Európe civilizovaným spôsobom kúpiť lístok na vlak. Je absolútne nevyhnutné vytvoriť európske stredisko, ktoré by v prípade mimoriadnych prírodných katastrof bolo zodpovedné za zásah a koordináciu. Prioritou, o ktorej sa veľmi veľa hovorí, ale veľmi málo sa v súvislosti s ňou robí, je aj modernizácia železničnej dopravy.

Dúfam, že členské štáty pochopili jedno mimoriadne dôležité posolstvo, že nestačí, aby boli pripravené na svojom dvorčeku, rovnaké podmienky musia platiť v celej Európskej únii. Potrebná je koordinácia, zodpovednosť a rozhodovací nástroj, všetko na úrovni Európskej únie!

Stavros Lambrinidis (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, schopnosť kapitána sa ukazuje v búrke. V sopečnej búrke, ktorá postihla Európu, bola Únia pomalá v predvídaní, pomalá v reagovaní a pomalá v zabránení rozširovaniu problémov európskych občanov. Presne tak, ako sme boli pomalí v reagovaní na hospodársku búrku, to je však iný príbeh.

Dnešná rozprava má dva aspekty.

Prvý sa týka zákazu letov a koordinácie. Spoločnosti, samozrejme, nemôžu zvažovať ohrozenie života voči svojim nákladom a rozhodovať o tom, kedy a kam budú letieť. To je záležitosť príslušných vnútroštátnych orgánov. Jediným absolútne pozitívnym výsledkom za posledných pár dní je to, že sme nemuseli oplakávať žiadne obete. To sme neriskovali. V situácii, ktorá presiahla hranice Európy, mali však už od prvého okamihu vnútroštátne orgány v koordinácii s organizáciou Eurocontrol a meteorológmi zistiť, či môžu otvoriť koridory, o ktorých práve dnes hovoríme, že ich otvárame – podľa mňa, bohužiaľ – po finančnom tlaku spoločností. To ma desí.

Po druhé, v takej chaotickej situácii je neprijateľné, že bolo napadnuté uplatňovanie európskeho nariadenia o odškodnení cestujúcich, ktoré by sa malo – za takýchto okolností – aktivovať automaticky. Viete, že pár uviaznutých cestujúcich spoločnosti ubezpečili, že im zaplatia prenocovanie a že väčšina z nich dostala

peniaze, pretože pri rokovaní so spoločnosťami tvrdo presadzovali svoje záujmy, zatiaľ čo väčšina nedostala nič? Myslím si, že Európsky parlament by mal vyšetriť, ako spoločnosti reagovali v porovnaní s nariadením a či boli rešpektované práva cestujúcich.

Ivo Belet (PPE). – (NL) Dobré ráno vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni. Zaoberáme sa tu, samozrejme, mimoriadnymi okolnosťami. Súčasné narušenie leteckej dopravy je vážnejšie ako v čase 11. septembra, je však jasné, že sme na takúto núdzovú situáciu neboli pripravení tak, ako sme mohli byť. Napriek všetkému úsiliu organizátorov zájazdov a pracovníkov leteckých spoločností boli mnohí cestujúci jednoducho ponechaní svojmu osudu a museli improvizovať vlastné riešenie. Z tejto situácie sa musíme, samozrejme, poučiť a prijať príslušné opatrenia.

Vážený pán predseda, pán komisár, predovšetkým nemáme inú možnosť než prijať núdzový plán, koordinovaný európsky plán. Rozhodujúce je, že tento plán musí, samozrejme, poskytnúť uviaznutým cestujúcim nielen bezpečnosť, ale aj informácie a pomoc, aby postihnutí cestujúci mali prinajmenšom niekoho, na koho sa môžu obrátiť, a zaručené prístrešie. Musíme využiť tieto udalosti s cieľom podstatne zlepšiť osud všetkých cestujúcich, ktorí budú postihnutí v budúcnosti. Ďalšia vec, ktorá sa jasne ukázala za posledných niekoľko dní, je to, že v Európe budeme musieť oveľa viac investovať do vytvorenia cezhraničnej vysokorýchlostnej železničnej siete, ktorá by zabezpečila ekologickú alternatívu voči jasne zraniteľnej leteckej dopravnej sieti. Vynaložme v rámci stratégie EÚ 2020 skutočné úsilie, aby sme pripravili presvedčivý investičný železničný projekt, ktorý bude dobrý pre jednotlivých občanov, dobrý pre životné prostredie a dobrý pre zamestnanosť.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Vážený pán predseda, akoby sme boli tušili, čo sa stane, Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, ktorý je zodpovedný aj za civilnú ochranu, pripravuje správu z vlastnej iniciatívy o prístupe Spoločenstva k prevencii prírodných katastrof. Spravodajca je pán Ferreira. O tejto správe budeme hlasovať počas ďalšieho zasadnutia a vtedy budeme diskutovať aj o našich skúsenostiach s oblakom sopečného popola. Plénum bude čoskoro schopné formulovať pozíciu Parlamentu k týmto témam.

Súhlasím s poslancami, ktorí povedali, že sme nedostatočne pripravení na prírodné katastrofy. Európu postihuje, našťastie, málo prírodných katastrof. V tejto oblasti však máme aj málo skúseností a je jasné, že náš krízový manažment je slabý. Podľa mňa to všetko trvalo príliš dlho. Päť dní, než sa uskutočnil testovací let a zozbierali sa reálne údaje, je jednoducho príliš dlho. Musíme sa z toho poučiť. Nechcem nikoho obviňovať, skúsenosť však ukazuje, že na budúce musíme veci robiť lepšie.

Ak tento sopečný popol vyjasnil jednu vec, je to potreba väčšej účasti Európy. Pán Kallas, povedali ste, že vnútroštátne orgány majú zodpovednosť. To však nepomôže ľuďom, ktorí v dôsledku toho utrpeli škody. Potrebujeme väčšiu účasť Európy na civilnej ochrane a spoločnej dopravnej politike. Lisabonská zmluva nám poskytuje viac možností. Rovnako ako pani Hübnerová sa vás chcem opýtať, ako využijete možnosti, ktoré ponúka Lisabonská zmluva, v krízovom manažmente a civilnej ochrane. Táto situácia sa musí zlepšiť.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Vážený pán predseda, neporiadok, zmätok, ochromenie, kakofónia, pohroma, katastrofa: tlačí nechýbajú slová, ktorými opisuje uzatvorenie európskeho vzdušného priestoru a jeho dôsledky.

Nebudem sa venovať tomu, čo už bolo povedané, predovšetkým pokiaľ ide o rozsah obrovského – dalo by sa povedať priepastného – priameho alebo nepriameho finančného dosahu tejto krízy. Zatiaľ čo vítam možnosť poskytnutia mimoriadnej verejnej pomoci odvetviu leteckej dopravy, ktoré už veľmi utrpelo od 11. septembra 2001, stále som v rozpakoch, pokiaľ ide o európske riadenie týchto udalostí.

Po prvé, keďže vieme, že postihnutých bolo 750 000 európskych cestujúcich, z ktorých veľká časť je stále uviaznutá vo všetkých kútoch sveta, keďže vieme, že hospodárske straty rastú exponenciálne s časom, ako môžeme vysvetliť, že európskym ministrom dopravy trvalo nie jeden, nie dva, tri alebo štyri, ale päť dní, kým sa stretli prostredníctvom telekonferencie, aby koordinovali svoje činnosti a aby rozhodli o vytvorení diferencovaných dopravných zón?

Po druhé, nikto nespochybňuje, že absolútnu prioritu má – a zdôrazňujem slovo „priorita“ – uplatňovanie zásady predbežnej opatrnosti. Dnes, keď sa doprava v bezpečných zónach postupne znovu povoľuje, za nezmenených poveternostných podmienok a keď je sopka stále aktívna, však máme právo sa čudovať, ktoré ďalšie bezpečnostné záruky pre cestujúcich sme nemohli poskytnúť predtým, skôr.

Po tretie, bol vypracovaný model postupných opatrení – podľa predpovede počasia; vývoj a aktivita sopky sa môže zmeniť z hodiny na hodinu. Kto však bude pokračovať vo vykonávaní aktuálneho hodnotenia bezpečnosti letových koridorov? Musí tieto testovacie lety vykonávať civilné letectvo a letecké spoločnosti? Napokon, ak táto situácia bude trvať, zhorší sa alebo sa zopakuje – čo je pravdepodobné –, metóda riadenia uplatňovaná za mimoriadnych okolností musí zabezpečiť väčšiu koordináciu medzi členskými štátmi a osobitné prevádzkové postupy založené na skutočných údajoch a lepšej koordinácii ďalších dopravných prostriedkov. Zároveň musí brať do úvahy, že je potrebné koordinovať pomoc, aby sme mohli dostať domov tisíce uviaznutých cestujúcich, títo cestujúci majú tiež nárok na informácie a pomoc. Zatiaľ však boli prijaté iba ojedinelé a národné iniciatívy.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, vítam príležitosť, ktorú nám poskytuje táto rozprava, aby sme sa vyrovnali so svojou zodpovednosťou.

Ako odpoveď na dnešné krízy nestačí vnútroštátny rozmer a medzivládne rozhodnutia ani jednoduché riešenia, aj keď sa budú zakladať na štatistických modeloch.

Je namieste uznať úsilie španielskeho predsedníctva Rady, ktoré na druhý deň po uzatvorení vzdušného priestoru pri hľadaní riešenia chaosu, ktorý sa už šírilo mimo vlády jednotlivých členských štátov a, čo je ešte dôležitejšie, dostával do zúfalej situácie tisíce cestujúcich v rámci našich hraníc aj mimo nich, postrehlo príležitosť pre európsky prístup. Našou prioritou musí byť ich návrat do vlasti.

Zatiaľ čo prvé opatrenia boli primerané, podľa zásady predbežnej opatrnosti a zaručenia bezpečnosti všetkých občanov – tých, ktorí sú na palubách lietadiel a tých, ktorí sú pod letovou trasou –, nejasná budúcnosť a rastúci pocit znepokojenia v dôsledku komplikovanosti medzivládnych rozhodnutí nastolili veľkú otázku, ktorá sa objavuje vždy: Čo robí Európa? Musíme uznať, že spoločná práca pána komisára Kallasa a španielskeho predsedníctva bola úspešná v rekordnom čase –, ktorý nie je nikdy dostatočne krátky, ale aby sme boli úprimní, vzhľadom na problémy to urobili v rekordnom čase – pri zmene prístupu. Hoci tento prístup je preventívny, lebo musí byť, vyvoláva dôležité otázky.

Záver tejto voľby sú: uplatňovanie práv cestujúcich neobstojí v mimoriadnej situácii. Práca vykonaná na európskej a vnútroštátnej úrovni nebola dostatočná. V krátkodobom horizonte musíme vrátiť cestujúcich do vlasti a zabezpečiť naliehavé riešenia, v strednodobom horizonte sa však musíme zlepšiť.

Služba pre vonkajšiu činnosť musí byť v niektorých prípadoch schopná reagovať aj na tieto núdzové situácie, nemôže mať cez víkend zatvorené.

Odvetvie leteckej dopravy, cestovné kancelárie, odvetvie cestovného ruchu, logistika a tak ďalej, ktoré až teraz letmo zazreli ukončenie krízy, skutočne veľmi utrpeli a vítam prítomnosť pána komisára Almunia, ktorý bude zodpovedný za nájdenie riešenia, ktoré je potrebné pre tento sektor.

Dostať sa z krízy nám tiež pomôže čo najrýchlejšie ukončiť neistotu. A nakoniec, aj keď budeme mať jednotný európsky vzdušný priestor, jednoznačne potrebujeme náhradný systém pre leteckú dopravu. Železnice, cesty a odvetvie námornej dopravy ju spolu nedokázali nahradiť.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán Kallas, určite máme do činenia s krízovou situáciou. Letecká doprava v Európe sa znížila o 70 % a 80 % letísk je zatvorených. Dúfam však, že dokážeme vyvodiť niekoľko konštruktívnych záverov. Po prvé, Komisia by mala urobiť všetko pre to, aby výbuch sopky nevedol ku konkurzu európskych leteckých dopravcov, ktorí sú už aj tak v katastrofálnej finančnej situácii. Hovorím to v kontexte včerajšej rozpravy o financovaní bezpečnosti leteckej dopravy a neochoty Rady financovať prísnejšie opatrenia súvisiace s bezpečnosťou.

Po druhé, experimenty s novými, neoverenými technológiami, ako sú telesné skenery a skenery na tekutiny, určite nezlepšia bezpečnosť, nepochybne však budú mať vplyv na finančný stav európskych leteckých dopravcov.

Po tretie, otázka cestujúcich. Myslím si, že rozhodnutie zastaviť lety z obavy o bezpečnosť cestujúcich bolo rozumné. Tieto obavy však nemali zostať iba pri tom, ale mali zahŕňať aj pomoc tým, ktorí nie vlastnou vinou uviazli na letiskách. O týchto záležitostiach sa už viackrát diskutovalo na rokovaní Európskeho parlamentu a najmä vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch. Ale paradoxne až výbuch sopky na Islande nás všetkých upozornil, aký dôležitý je letecký priemysel pre správne fungovanie hospodárstva EÚ, a platí to najmä pre tých zástupcov inštitúcií EÚ, ktorí sa z tohto dôvodu nemohli v nedeľu zúčastniť na pohrebe v Krakove.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Kallas, pán López Garrido, dámy a páni, som presvedčený, že reakcia Európskej únie a členských štátov na túto krízu bola úplne vyhovujúca a že sa urobilo všetko, čo bolo možné. EÚ aj členské štáty konali podľa zásady, že prvoradá je bezpečnosť. Môžeme diskutovať o tom, či sa mal rýchlejšie preskúmať oblak popola. Myslím si, že to bolo možné, ale v podstate to, čo sa urobilo, je prijateľné.

Teraz musíme diskutovať a dôkladne porozmýšľať o tom, čo by sa malo urobiť pre ľudí, európskych občanov, ktorí sú uviaznutí. Včera mi volali traja ľudia, ktorí sú v tejto situácii. Jeden prípad sa týka členov rodiny, ktorí čakajú na letisku v Thajsku a bolo im povedané, že pravdepodobne budú môcť odletieť 29. apríla. Na letisku strávil už celý týždeň. Druhý prípad sa týka mladých ľudí v New Yorku, ktorým už prinajmenšom jeden týždeň hovoria, aby neopúšťali hotel, pretože môžu byť vyzdvihnutí každú chvíľu. Tretí prípad je rodina dôchodcov na ostrove v Nórskom mori, ktorí si už nemôžu dovoliť platiť za ubytovanie, nemôžu však odísť.

O týchto problémoch musíme v Európskom parlamente premýšľať a diskutovať. Týmto ľuďom musíme ponúknuť riešenia, poskytnúť im podporu a predložiť užitočné návrhy. Európskych občanov, ktorí sú v tejto situácii, nemôžeme ponechať napospas svojmu osudu, musíme im pomôcť.

Predseda. – Veľmi pekne vám ďakujem, dámy a páni. Teraz sme v extrémnej situácii, pretože téma, o ktorej diskutujeme, je pre mnohých ľudí a osobitne pre verejnosť taká naliehavá a znepokojujúca, že máme viac žiadostí o postup „catch the eye“ ako kedykoľvek predtým.

Je to rekord, myslím, že máme 13 alebo 15 žiadostí, a hoci poslanci stále žiadajú o zaradenie, nemôže vystúpiť 20 ľudí.

Napriek tomu sa pokúsime umožniť hovoriť každému, okrem iného, kým nepríde pán predseda, pretože si na chvíľu odskočil a ja ho improvizovane zastupujem. Pretože nechcem otvárať ďalšiu rozpravu, budeme v postupe „catch the eye“ pokračovať, kým ho neukončí pán predseda alebo kým nevystúpia všetci, ktorí sú na zozname.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, som vďačný pánovi komisárovi a pánovi ministrom španielskeho predsedníctva za ich vystúpenia a za prácu, ktorú vykonali.

Myslím si, že nikto nepochybuje o tom, že v tejto mimoriadnej situácii je prioritou zaručenie bezpečnosti, a bezpečnosť zaručená bola, pretože výsledkom tejto katastrofy, tohto nečakaného prírodného javu je, že tento oblak nespôsobil žiadnu leteckú nehodu.

Cieľ v oblasti bezpečnosti sa preto dosiahol, a to nás môže iba tešiť. V súčasnosti máme ešte dva problémy: prvý problém je časový rámec. Mohli sa opatrenia prijať skôr? Mohli sa prijať predtým? Vzhľadom na obrovský hospodársky účinok, ekonomický vplyv, ktorý má táto katastrofa na leteckú dopravu a na letecké spoločnosti, mohli sa prijať kroky, aby sa zasiahlo skôr a aby sa znovu otvorila oblasť, ktorá bola pre leteckú dopravu najbezpečnejšia? Nemohli sa opatrenia prijať predtým? To si vyžaduje odpovede.

Druhá otázka: tisíce cestujúcich stále nemôžu odletieť a musia zostať v hoteloch, zmeniť...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v tejto rozprave vystúpilo veľa odborníkov v oblasti dopravy. Je pravda, že sme sa veľmi zamerali na hospodárske problémy, ktoré táto výnimočná a nepredvídateľná situácia spôsobila.

Ako už bolo spomínané, sú tu tiež ľudské aspekty, a ja sa na túto situáciu pozerám z hľadiska ochrancu občanov ako spotrebiteľov, ktorí sú v súčasnosti uviaznutí niekde vo svete a nemôžu sa vrátiť domov a ktorých počet sa ráta na státisíce. Myslím na viacerých z nich a najmä na tých, ktorí si už nemôžu dovoliť zostať tam, kde sú, ktorí sú uviaznutí a nemajú žiadne iné riešenie.

Čo sa týka prázdnej oblohy a letísk plných znepokojených ľudí, možno by sa malo uvažovať o prepracovaní smerníc v oblasti dopravy, najmä leteckej dopravy. Pravdepodobne bude preskúmaná smernica o balíku cestovných služieb. Nemohli by sme – a o tom sa zatiaľ nehovorilo – premýšľať o povinnom poistení, ktoré by týmto ľuďom poskytovalo finančné krytie v prípade vyššej moci, hlavne aby nezostali v núdzi?

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, vďaka súčasnej situácii si môžeme uvedomiť a potvrdiť svoju bezmocnosť voči prírodným silám. Európska únia ako seriózna organizácia, by však mala byť na takéto situácie pripravená lepšie a predovšetkým by mala byť pripravená účinne reagovať v naliehavých

prípadoch. Pripraviť sa na niečo, čo sa môže, ale nemusí stať raz za 150 rokov, je, samozrejme, ťažké, teraz však môžeme vidieť, že európska železničná infraštruktúra a sieť spojení sú úplne nedostatočné. Teraz si musíme odpovedať na otázku, ako by sa to malo zlepšiť.

Ďalšie otázky, o ktorých musíme diskutovať, sú tieto: po prvé, aký druh verejnej pomoci budú mať k dispozícii ohrozené podniky? Vieme, že na nápravu finančnej situácie týchto podnikov bude potrebné obrovské množstvo peňazí. Ďalšia otázka znie, ako by sme mali vypracovať stratégiu, ktorá nás v dlhodobom horizonte pripraví na to, aby sme vedeli reagovať a dosiahnuť ďalšie zlepšenia...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Antonio Masip Hidalgo (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár hovoril o tom, že postupy sú nezmyselné a zastarané. Preto budme dôslední.

Premárnili sme príliš veľa príležitostí, príliš veľa zmlúv, keď sme mohli zaviesť právomoci Spoločenstva týkajúce sa európskeho vzdušného priestoru. Napriek tomu, hoci sme nedokázali konať tak, ako by sme mali, vo vzduchu, môžeme tak urobiť na zemi. Môžeme napríklad monitorovať práva cestujúcich a tiež sprostredkovať alebo požiadať o prímerie v rôznych pracovnoprávných sporoch v oblasti pozemnej dopravy. Nemali by existovať minimálne služby, mali by existovať maximálne služby pre všetkých.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, dúfam, že súčasná zložitá situácia v európskej doprave nebude trvať príliš dlho a že sa nezmení na skutočnú dopravnú krízu. Skúsenosti, ktoré získavame, sú príliš drahé, ale sú veľmi poučné. Musíme vyvodiť správne závery, a tu sú niektoré, ktoré sa hneď samy ponúkajú. Po prvé, bezpečnosť dopravy, v oblasti kvality aj v možnosti občanov cestovať, je našou spoločnou prvoradou zodpovednosťou. Po druhé, je potrebný vyvážený rozvoj všetkých druhov dopravy, predovšetkým však nesmieme zanedbávať železničnú dopravu. Po tretie, efektívna doprava je životnou miazgou hospodárstva. Preprava tovaru a mobilita pracovníkov sú rozhodujúce pre rozvoj a mali by sme na to pamätať najmä počas hospodárskej krízy. Napokon, sú potrebné vhodné postupy, koordinácia, osobitná pomoc leteckým spoločnostiam, vzájomná pomoc a európska solidarita pre dobro našich občanov.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán Kallas, katastrofa nám ukázala, že v Európskej únii nemáme postupy na riešenie takých katastrof, aká vznikla v dôsledku sopečného výbuchu.

Po prvé, Európska únia by mala koordinovať záležitosti týkajúce sa bezpečnosti a rozhodovať o tom, či môžu lietadlá lietať. Nesmú o tom rozhodovať výlučne členské štáty. Po druhé, musíme sa zamyslieť nad otázkou hospodárskej zodpovednosti. Myslím si, že riešením by mohol byť európsky systém poistenia proti tomuto typu situácie alebo možno vnútroštátne systémy poistenia. Po tretie, pokiaľ ide o záležitosť logistiky cestujúcich, ktorí uviazli medzi jednotlivými krajinami, dopravným sieťam a transeurópskym dopravným sieťam a rýchlovlakom chýbala skutočná mobilita. Napokon, myslím si, že v prípade cestujúcich, ktorí uviazli mimo Európskej únie, Európska služba pre vonkajšiu činnosť musí mať pripravené konkrétne postupy, aby im pomohla. Dúfam, že sa tieto rýchle postupy zavedú.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, za posledných pár dní sme zažili neslýchaný otras. Lietadlá, od ktorých závisíme pri cestovaní medzi našimi regiónmi a Bruselom a Štrasburgom, už nie sú k dispozícii. Rozruch bol obrovský, museli sme cestovať vlakmi, loďami a autobusmi, všetko to trvalo omnoho dlhšie a mnohí poslanci sa sem ledva dokázali dostať.

Za posledných pár dní sme však videli, že sme úplne závislí od lietadiel, videli sme, že existujú alternatívne prostriedky, ale že súčasná železničná infraštruktúra v Európe je nedostatočná a nezodpovedá súčasnému stavu vedy a techniky. Môžeme si azda predstaviť Európsku úniu s kompletnou sieťou vysokorýchlostných vlakov, Európu, v ktorej sa všetky cesty kratšie ako 1 000 kilometrov podnikajú vlakom a v ktorej sa lietadlá používajú iba na dlhšie cesty?

Letecká doprava má obrovský vplyv na klímu v Európskej únii. Tento vplyv je väčší ako vplyv rafinérií a oceliarní...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Magdalena Alvarez (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, som presvedčená, že reakcie, ktoré môžeme poskytnúť teraz, môžu iba zmierniť súčasnú situáciu, nemôžu však zabrániť jej zopakovaniu.

V doprave neexistujú žiadne skratky, žiadne krátkodobé riešenia a toto by mala byť príležitosť – a teraz ešte o to viac, že sa vypracúva biela kniha – zahrnúť, zaviesť a ustanoviť nevyhnutné opatrenia na zníženie našej

nadmernej závislosti od našich leteckých spojov. Musíme dosiahnuť vyváženosť týchto spojov podporovaním a posilňovaním alternatívnych riešení, ktoré v súčasnosti v porovnaní s leteckou dopravou vážne zaostávajú, ako napríklad železničná a námorná doprava.

Preto si myslím, že pán Kallas aj pán Grosch, ktorý je spravodajca správy, si poznamenajú požiadavky vznesené všetkými poslancami týkajúce sa potreby posilniť železnice a transeurópske siete pre tento druh dopravy.

Bendt Bendtsen (PPE). – (DA) Vážený pán predsedajúci, počas dnešnej dopoludňajšej rozpravy sa povedalo mnoho rozumných vecí, myslím si však, že sa musíme pozerieť trochu viac do budúcnosti. To, čo sme zažili, zažijeme znovu. Odborníci na Islande hovoria, že otázka nezní tak, či budú ďalšie erupcie – ale kedy k nim dôjde. Preto sa musíme pozerieť trochu ďalej dopredu a vyriešiť, ako zvládnuť takúto situáciu, keď sa v budúcnosti vyskytne znova. Myslím si, že v rámci toho sa musíme začať zameriavať na zabezpečenie vysokorýchlostných železničných spojov medzi európskymi hlavnými mestami a na to, ako dosiahneme potrebnú interoperabilitu.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Dámy a páni, všetkým nám je, samozrejme, jasné, že bezpečnosť cestujúcich musí byť našou hlavnou prioritou a že dnešnú diskusiu máme hlavne preto, lebo príroda nám to pripomenula. Lety boli zrušené takmer v celej Európe, cestujúci donekonečna čakajú, letecké spoločnosti sa prepádajú do straty, pracovníci v priemysle sa obávajú o svoje pracovné miesta, hospodárske škody sú obrovské. Letecké spoločnosti majú, samozrejme, právo myslieť si, že keď si môžu poľnohospodári uplatňovať nároky na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami, aj ony majú právo na náhradu škody. Čo sa týka životného prostredia, za posledných pár dní sme mu určite urobili obrovskú službu.

Prepojenie – nech je to poučením, že Európa potrebuje lepšiu integráciu leteckej, železničnej a cestnej dopravy, že musíme poskytnúť financovanie pre vysokorýchlostné vlaky a že potrebujeme menej znečisťovania. Musíme reagovať okamžite a zodpovedne a predovšetkým musíme pamätať na bezpečnosť cestujúcich.

Judith A. Merkies (S&D). – (NL) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela vyjadriť podporu všetkým, ktorých postihla táto kríza. Teraz, v týchto dňoch, počúvame slovo kríza až príliš často: hospodárska kríza, finančná kríza, dopravná kríza, všetky ďalšie druhy krízy pod slnkom. Isté je, že naša spoločnosť je v súvislosti s krízami tohto druhu mimoriadne zraniteľná. Potrebujeme záchrannú sieť. Máme sklon hovoriť o ekologickej spoločnosti, ekologická spoločnosť však musí zahŕňať aj ekologickú dopravu a je jasné, že v tejto súvislosti sme svoju prácu ešte neukončili.

Mnohí členovia našej skupiny a aj iných skupín už povedali, že je veľmi naliehavé, aby sme investovali do ekologickej dopravy a lepších a rýchlejších spojov v rámci EÚ – a, samozrejme, ak budeme mať možnosť do toho hovoriť, do lepších a rýchlejších spojov aj mimo EÚ – vlakom a vlastne prečo nie aj loďou? Bolo by to dobré pre hospodárstvo, dobré pre klímu a dobré aj pre stabilitu tejto spoločnosti, pretože to zúfalo potrebuje.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, jasne sa ukázalo, že celá táto otázka sa zameriava na cestujúcich. Chceme, aby sa európski cestujúci prepravovali bezpečne. Chceme bezpečnosť, ale chceme tiež rôzne možnosti dopravy. Myslím si, že potrebujeme všetky dopravné prostriedky, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii. Potrebujeme lietadlo, pretože lietanie nemôžeme nahradiť iným riešením. Veľa sa povedalo o vysokorýchlostných vlakoch. Bolo by, samozrejme, dobré, keby sme ich mali viac, ale načo nám bude najlepší vysokorýchlostný vlak, keď sa bude musieť zastaviť na hraniciach?

Z tohto dôvodu si myslím, že musíme postupovať po jednotlivých krokoch. Po prvé, potrebujeme priechodnosť celého európskeho železničného systému, rovnako ako potrebujeme jednotný európsky vzdušný priestor. Pretože všetky strany vyslovili podporu väčšej koordinácii medzi členskými štátmi, chcela by som opäť všetkých vyzvať, aby konali, pretože za blokovanie pokroku v tejto oblasti sú zodpovedné strany v členských štátoch. Zabezpečte, prosím, aby strany doma v členských štátoch skutočne podporovali otvorenie dopravy v Európe. Ak všetci dokážeme presvedčiť naše strany, situácia sa v budúcnosti zlepší.

Corina Crețu (S&D). – (RO) V uplynulých dňoch sa veľmi veľa hovorilo o finančných stratách, ktoré utrpeli letecké spoločnosti a ktoré sú skutočnosťou. Je čoraz jasnejšie, že sa musí prijať mechanizmus poskytovania pomoci týmto spoločnostiam, tým viac, že kríza vyvolaná výbuchom sopky na Islande môže byť zdĺhavá.

Som však presvedčená, že bezpečnosť cestujúcich a ochrana spotrebiteľa musí mať prednosť pred všetkým ostatným. Medzi cestujúcimi, ktorým poskytujú jednotlivé krajiny alebo spoločnosti rozdielnu starostlivosť, panovala obrovská nespokojnosť. Je jasné, že postupy v tejto oblasti je potrebné štandardizovať, čo by

znamenal veľký krok vpred pre cestujúcich, ktorí sa v súčasnosti presúvajú z miesta na miesto, na pozadí neistoty sprevádzajúcej opätovné otvorenie vzdušného priestoru.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, táto kríza, ktorú sme prežívali počas niekoľkých dní, nám tiež ukázala – a to nebolo dostatočne povedané – zlyhanie lisabonskej stratégie, ktorú bola Európska únia schopná zaviesť do praxe v poslednom desaťročí.

Toto zlyhanie, ktoré pramení z deregulácie a neúctostnej hospodárskej súťaže, dnes touto krízou ukazuje, že Európska únia nebola schopná koordinovať potrebný postup, ktorý by umožnil chrániť tých, ktorí uviazli na letiskách, ale aj vyznačiť cestu vpred, napríklad umožnením leteckým spoločnostiam, aby uskutočnili testovacie lety. Preto vyzývam Európsku úniu, aby sa spamätala.

Hovorí sa, že potrebujeme viac Európy. V takom dôležitom odvetví, akým je letecká doprava, je skutočne potrebná verejná služba podporovaná Európskou úniou.

Elisa Ferreira (S&D). – (PT) Vážený pán predsedajúci, bola to, samozrejme, nepredvídaná kríza a zásada predbežnej opatrnosti musí, pochopiteľne, dostať prednosť. Môžeme si však zobrať niekoľko ponaučení, pričom prvé je, že počas piatich dní nebolo počuť dostatočne silné a politicky zodpovedné stanovisko EÚ. Takéto stanovisko chýbalo, pokiaľ ide o ochranu záujmov cestujúcich, objasnenie ich práv, hľadanie alternatívnej dopravy a koordináciu riešení.

Druhý záver je, že cesta z krízy sa nesmie obyčajným občanom javiť ako mocenský boj medzi tými, ktorí chcú zabrániť hospodárskym stratám, a tými, ktorí chcú dodržiavať zásadu predbežnej opatrnosti. Pokiaľ ide o podmienky, za akých sa dostávame z tejto situácie, v ktorej bol uzatvorený celý európsky vzdušný priestor, musí existovať jasná transparentnosť a jasná objektivita. Preto zlepšenie vedeckých testov a tiež koordinácia na úrovni...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Robert Goebbels (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, zásada predbežnej opatrnosti sa stala zásadou nezodpovednosti. Pri najmenšom riziku sa zásada predbežnej opatrnosti stala výzvou na zbavenie sa všetkej zodpovednosti. Žiadna z takzvaných zodpovedných strán už nemá odvahu prevziať zodpovednosť.

Možnosť prepuknutia chrípkovej epidémie? Hej, rýchlo, tisíce ľudí sú vyzvaní na očkovanie. Výbuch sopky? Hej, rýchlo, uzatvorený je celý európsky vzdušný priestor, aj keď skúsenosť ukázala, že sopečný popol nie je v skutočnosti pre lietadlá nebezpečný, pokiaľ nemusia preletieť cez hustý oblak.

V dôsledku zásady predbežnej opatrnosti sú však naše spoločnosti vystavené neschopnosti zodpovedných strán prevziať zodpovednosť, slabosti odborníkov a neschopnosti politikov, ktorí začali tárať o potrebe znížiť našu nadmernú závislosť od leteckej dopravy a viac investovať do železničných sietí, pravdepodobne ich rozšírením až po Áziu, Ameriku, Afriku a Oceániu a všetky ostrovy, ktoré sú medzi nimi.

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán predseda, myslím, že bola jasná dohoda, že najskôr sa musíme zamerať na prírodu. Pán Cramer to povedal celkom jasne a ja s ním súhlasím, pretože to je dôležitá správa pre nás všetkých. Musíme sa tiež, samozrejme, zamerať na Európsku úniu, na európske opatrenia, v reakcii na krízu, ktorá má európsky rozmer a ktorá mala mimoriadne vážny vplyv na milióny európskych občanov a občanov ďalších krajín mimo Európskej únie, ako aj na ekonomiky hlavných európskych odvetví.

Okamžite bolo jasné, že tieto udalosti presahujú pôsobnosť členských štátov, ktoré majú rozhodovacie právomoci na otvorenie letísk, a preto nasledovala bezprostredná intervencia Európskej únie. Pán Speroni, pani Ferreirová, opakujem, toto opatrenie bolo okamžité. V piatok bolo jasné, že vzniká vážna situácia. Hneď ako to bolo zrejmé, Európska komisia spolu so španielskym predsedníctvom Rady a organizáciou Eurocontrol sa okamžite pustili do práce a v nedeľu – ako už predtým povedal pán Kallas – Komisia a predsedníctvo – pán Kallas a ja – verejne vystúpili s objasnením situácie a vysvetlením, čo sa bude robiť. Medzi opatreniami, ktoré sa mali prijať, bolo včerajšie stretnutie organizácie Eurocontrol a rozhodnutie včerašieho mimoriadneho zasadnutia Rady, ktoré zvolala španielska vláda a ktorému predsedal španielsky minister pre verejné práce.

Opatrenia boli teda prijaté. Opatrenia boli prijaté s cieľom, aby to viedlo k rozhodnutiu, činnosti, postupu, zameraniu, ktoré má európsky charakter. Dnes sa včerajšie rozhodnutie mimoriadnej Rady ministrov realizuje. Dnes ráno o 8.00 hod. organizácia Eurocontrol definovala štyri zóny s rozšíreným bezpečnostným perimetrom, v ktorom sa nemôžu uskutočňovať žiadne lety, a ďalšie oblasti, v ktorých sa môže lietať za predpokladu, že budú existovať dohody a koordinácia medzi členskými štátmi. Vzdušný priestor sa teda postupne otvára, otvorenie však závisí, samozrejme, od podmienok a od prírody. Bude, samozrejme, závisieť od týchto vecí, ale rozhodnutie, ktoré bolo prijaté včera, je dnes už zavedené do praxe a, samozrejme, vždy sa bude robiť na základe zásady predbežnej opatrnosti a potreby zaistiť bezpečnosť.

Som presvedčený, že ihneď bolo zrejmé, že v tomto prípade európsky prístup znamenal, že sa mohlo prijať omnoho vyváženejšie rozhodnutie. Európsky prístup znamenal, že sa mohli vziať do úvahy rôzne faktory, ktoré by sa mali zohľadniť vždy, keď sa stane niečo mimoriadne, ako napríklad to, cez čo teraz prechádzame. V prvom rade to znamená, že model hodnotenia rizík je omnoho presnejší, omnoho správnejší. Pán Sterckx, v reakcii na to, čo ste o tom povedali, vám chcem povedať, že organizácia Eurocontrol berie do úvahy rozhodnutia, ktoré prijalo Poradné stredisko o oblakoch sopečného popola v Londýne, ale bude brať do úvahy aj testovacie lety, informácie od vnútroštátnych orgánov, informácie od výrobcov lietadiel a informácie od Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva v Kolíne. Súhlasím, že je potrebné ich posilniť. To všetko sa zohľadní s cieľom vypracovať omnoho presnejšiu mapu, ako sa v tejto chvíli vypracúva, prostredníctvom technického návrhu, ktorý vychádza z vedeckých údajov a na ktorom pracuje organizácia Eurocontrol.

Európsky prístup znamená, že súčasne je možné zohľadniť bezpečnosť, dôležitú, základnú zásadu, ktorá má prioritu pred všetkými ostatnými zásadami, a preto súhlasím s tými, ktorí to povedali. Znamená to, že sa môžu zohľadniť hospodárske dôsledky, a Komisia vytvorila pracovnú skupinu, ktorú ste tiež veľmi dobre prijali a ktorá na budúci týždeň predstaví správu o aspektoch týkajúcich sa hospodárstva. Znamená to tiež, že sa môžu zohľadniť práva občanov a ich mobilita. Preto znova vyzývam všetky vlády Európskej únie, aby pomohli dostať ľudí domov, aby využili všetky možné komunikačné prostriedky a aby pritom vynaložili osobitné, mimoriadne úsilie, pretože to je hlavné právo, ktoré občania majú: ísť domov, ísť kdekoľvek, kam chcú ísť. Preto vyzývame, aby sa rešpektovalo ich právo na voľný pohyb.

Verím, že táto situácia nám do budúcnosti otvára perspektívu pre veľmi dôkladnú rozpravu a správnym miestom pre takúto rozpravu je Európsky parlament. Táto rozprava sa musí venovať problematike práv cestujúcich v prípade týchto mimoriadnych okolností a potrebe núdzového plánu, čo si vyžaduje tiež transparentnosť – ako povedala pani Bilbao – v opatreniach Európskej únie, aby mohlo dôjsť k štrukturálnym reformám, to znamená, k posilneniu transeurópskych železničných sietí v Európe. Stáva sa z toho absolútne strategický cieľ, čo je, pri zvážení všetkých vecí, jednoducho štrukturalizácia Európy, pretože historicky sa štrukturalizácia moderného štátu uskutočnila na základe rozvoja komunikácií, ciest, železníc a tiež námorných spojov. V budúcnosti sa štrukturalizácia Európy, Európy 21. storočia, nedokončí, ak sa neurobí prostredníctvom dopravných infraštruktúr, v tomto prípade predovšetkým prostredníctvom železníc.

Tieto dve veci idú ruka v ruku a rozvoj týchto dopravných infraštruktúr je výrazne politickou, symbolickou a reálnou záležitosťou, ktorá sa stáva ústredným cieľom pre Európu 21. storočia. V tejto súvislosti som presvedčený, že toto bolo to správne miesto a čas na to, aby pán Swoboda, pán Schulz a pani Álvarezová a ďalší rečníci spomenuli tieto reformy, pretože to je nepochybne prvok, na ktorý sa musí Európska únia v budúcnosti zamerať.

Gay Mitchell (PPE). – Vážený pán predseda, chcel by som úctivo požiadať, aby sa táto rozprava predĺžila, pretože táto výmena názorov je príliš zdvorilá. Letecké spoločnosti, orgány na letiskách a na železničných staniciach zaobchádzajú s ľuďmi ako s handrami. Sme príliš slušní. Mali by sme využívať právomoc EÚ v Rade a v Komisii a donútiť ľudí, aby otvorili informačné miesta. Na bruselskej hlavnej stanici je šesť informačných miest a štyri z nich sú zatvorené.

Táto rozprava by mala byť omnoho dlhšia a malo by sa umožniť, aby sa na nej zúčastnilo viac poslancov. Vôbec nemám radosť z opatrení prijatých Radou a Komisiou v záujme cestujúcej verejnosti, ktorá spí na železničných staniciach.

Predseda. – Dnes sa to spomínalo niekoľkokrát. Tieto veci spomenuli všetci poslanci Európskeho parlamentu, ktorí hovorili pred vami.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Vážený pán predseda, rád by som poďakoval váženým poslancom a váženým poslankyniam za všetky ich poznámky. Mám ešte štyri ďalšie poznámky.

Po prvé, tieto udalosti nám dali veľa podnetov na zamyslenie v súvislosti s našimi strategickými plánmi. Jedna z najdôležitejších a kľúčových otázok je intermodalita a flexibilita medzi rôznymi druhmi dopravy a schopnosť železníc fungovať ako určitý druh alternatívy. Touto otázkou sa budeme čoskoro zaoberať v rámci diskusií o prepracovaní prvého balíka smerníc o železniciach a bielej knihy o budúcnosti dopravy.

Toto je veľmi vážna záležitosť. Včera sme o nej diskutovali aj s Radou ministrov. Môžem vás ubezpečiť, že túto záležitosť berieme veľmi vážne – vrátane práce na diaľku a ďalších faktorov zameraných na obmedzenie zbytočnej prepravy a cestovania.

Čo sa týka hospodárskych dôsledkov, zohľadníme všetky aspekty a predložíme návrhy. Musíme byť však opatrní. Peniaze nepadajú z neba a veci musia byť spravodlivé pre všetky ostatné subjekty v hospodárstve. Naš prístup musí byť veľmi vyvážený. Neexistuje žiadne zázračné riešenie.

Pokiaľ ide o práva cestujúcich, pravidlá sú veľmi jasné. Niektorí poslanci sa pýtali na pravidlá a či ich máme revidovať. Nemyslím si, že by sme mali revidovať pravidlá, ktoré prijali európske orgány s rozhodovacou právomocou vrátane Európskeho parlamentu. Pravidlá sú dobré: problém je úplne inde. Je to otázka vykonávania a presadzovania, ktoré sú v rukách členských štátov. Máme jasný plán, ako postupovať pri presadzovaní týchto pravidiel a ako vplývať na členské štáty. Dnes je jasné, čo sa musí urobiť v súvislosti s právami cestujúcich.

Ďalšia záležitosť, ktorá nepredstavuje až taký veľký problém: mnohí kolegovia a tlač tvrdia, že sme konali príliš neskoro a neboli sme pripravení. Nuž, ja som bol po celý čas aktívny. Bol som v organizácii Eurocontrol. Bol som v kontakte s ministrami. Dnes máte v tejto rokovacej sále rovnakú dilemu, pred akou stoja všetci títo odborníci a subjekty s rozhodovacou právomocou, ale to je záležitosť, ktorá je v rukách odborníkov a orgánov pre bezpečnosť, nie v rukách politikov. Je to tá istá dilema: bezpečnosť verzus flexibilita.

Na sopečný výbuch sme boli pripravení, ale v súvislosti s výbuchom sme mali rôzne druhy dôkazov. Spomínalo sa to aj tu. Sopečný výbuch zasiahol jeden let spoločnosti British Airways a jeden let spoločnosti KLM, takže pravidlá boli stanovené na základe existencie vážneho ohrozenia. Orgány konali v súlade s predpokladom, že existuje vážne riziko a že lety sa musia zrušiť.

Teraz máme diferencovanejší prístup. V nedeľu sa uskutočnila väčšina testovacích letov, informácie boli odoslané do organizácie Eurocontrol, kde sme o týchto otázkach – o testovacích letoch a o konečných výsledkoch z týchto letov – diskutovali. Teraz máme flexibilitu a táto záležitosť je stále v rukách členských štátov. Pokračujeme v projekte jednotného vzdušného priestoru, čo je veľmi sľubný európsky projekt, a ministri sa všeobecne zhodujú na tom, že to je cesta vpred s lepšou koordináciou na európskej úrovni.

Je to veľká príležitosť. Toľko poznámky, ktoré som chcel povedať. V súvislosti s informáciami som chcel povedať, že Komisia vo štvrtok a v piatok vydala tlačové správy o právach cestujúcich. Povedali sme, že práva cestujúcich je potrebné brať veľmi vážne. Informácie o právach cestujúcich prišli z Komisie okamžite a od nedele sa začalo rozsiahlejšie spravodajstvo o všetkých otázkach, o ktorých boli do včerajška podané veľmi podrobné informácie.

Taká je situácia. Prípád nie je uzavretý. Máme prinajmenšom tri alebo štyri dni pred obnovením väčšiny letov. Obnovenie letov je riešenie pre hospodárstvo a pre cestujúcich, pričom letecké spoločnosti dopravujú cestujúcich domov alebo do konečného miesta určenia. Situácia je stále zložitá a musíme riešiť následky.

Ďakujem za poznámky. Budeme mať viacero príležitostí na ďalšiu diskusiu o tejto záležitosti.

Predseda. – Rozprava, ktorú teraz končíme, bola určite najdôležitejším bodom nášho rokovania. Zasadnutie tu v Štrasburgu stálo za to už len vďaka tejto rozprave. Takúto diskusiu naši občania očakávajú – aby sme sa zaoberali týmito problémami, a práve o tom sme od rána hovorili. Je to najdôležitejšia téma.

Tiež by som chcel poďakovať za to, že sa na našej záverečnej rozprave zúčastnilo 14 komisárov z Európskej komisie. Je veľmi dôležité, že si vypočuli vaše poznámky.

Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Kinga Göncz (S&D), písomne. – (HU) Aj keď vďaka intervencii orgánov letectva si sopečný oblak, našťastie, nevyžiadal ľudské životy, úroveň informovania a koordinácie v Európe je nevyhovujúca. Uzatvorenie vzdušného priestoru spôsobilo problémy státisícom Európanov a zabránilo im v tom, aby sa dostali na svoje miesta určenia. Všetci sa pokúšajú riešiť neočakávaný problém, ale nedostatočné poskytovanie informácií

situáciu zhoršilo. Cestujúcim často neboli poskytnuté primerané informácie ani telefonicky, ani cez internet. Zmätok bol ďalej spôsobený skutočnosťou, že orgány letectva a letecké spoločnosti vydávali protichodné informácie. Chýbala tiež koordinácia medzi leteckou a pozemnou dopravou. Na vlastnej koži sme zažili, aké dôležité bude modernizovať spoje verejnej dopravy medzi členskými štátmi a vybudovať transeurópske dopravné siete. Vítam rozhodné kroky, ktoré Komisia vykonala v oblasti krízového manažmentu. Pracovná skupina, ktorá bola vytvorená na tento účel, má posilniť koordináciu medzi orgánmi letectva a orgánmi riadenia letovej prevádzky a bolo by tiež vhodné preskúmať ďalšiu platnosť bezpečnostných opatrení zavedených v osemdesiatych rokoch 20. storočia. Odporúčam, aby v podobnej krízovej situácii Európsky parlament nekomplikoval už aj tak chaotický dopravný systém cestovaním medzi Bruselom a Štrasburgom. Namiesto toho by sa mali plenárne zasadnutia Európskeho parlamentu konať v Bruseli.

Filip Kaczmarek (PPE), písomne. – (PL) Vážený pán predseda, naša rozprava o situácii európskeho letectva sa nesmie obmedzovať na triviálnu záležitosť, ako sa dostať na zasadnutie Európskeho parlamentu v Štrasburgu. Prílišné sústredenie na tento aspekt vyvolá dojem neospravedlniteľného egocentizmu zo strany poslancov Európskeho parlamentu. Mali by sme využiť svoju predstavivosť. Sociálne, hospodárske a dokonca politické účinky dlhodobejšieho uzatvorenia európskeho vzdušného priestoru môžu predstavovať obrovský problém pre celú Európu. Napríklad v Poľsku sa niektorí politici a novinári pýtajú, prečo sa niektorí ľudia nemohli v nedeľu dostať do Krakova, zatiaľ čo iní sa tam dostali. Pýtajú sa tiež, prečo nebolo možné dostať sa v nedeľu do Krakova po ceste alebo železnici, ale v pondelok bolo možné dostať sa týmito prostriedkami do Štrasburgu. Udalosti, ktoré sa stali v dôsledku výbuchu sopky na Islande, budú mať tiež veľmi silný globálny rozmer. Zvyčajne nepremýšľame o obrovskom význame leteckej dopravy. Len straty Etiópie, ktoré sú spôsobené tým, že nie je možné vyvážať kvety do Európy, dosahujú 3 milióny EUR denne. Musíme vykonať veľmi serióznu analýzu, aký vplyv bude mať uzatvorenie vzdušného priestoru na pracovný trh, našu konkurencieschopnosť a na celé hospodárstvo a ako ovplyvní životy bežných ľudí. Ktovie – možno, že táto nenápadná udalosť na Islande určí budúcnosť Európskej únie. Ďakujem veľmi pekne.

Ádám Kósa (PPE), písomne. – (HU) V dôsledku obmedzení a zrušení letov na niekoľko dní, ktoré spôsobil výbuch sopky na Islande, tisíce ľudí uviazli na letiskách v zložitých podmienkach. Letecké spoločnosti napriek značným meškaniam letov (v prípade ciest kratších ako 1 500 km viac ako 2 hodiny) poskytli malú alebo žiadnu pomoc a neposkytli ľuďom presné informácie o možnostiach cestovania do ich konečných miest určenia. Neposkytli cestujúcim bezplatný prístup k telefónu, faxu, e-mailu alebo internetu a nezabezpečili presun ani ubytovanie, hoci podľa platných európskych nariadení majú cestujúci právo na takúto pomoc. V takýchto situáciách sú ešte zraniteľnejší cestujúci so zdravotným postihnutím, starší ľudia a rodiny s malými deťmi, a tak to bolo aj teraz. Táto neočakávaná situácia ukázala, že práva cestujúcich, ktoré boli predtým rešpektované, môžu byť za niekoľko minút znesené zo sveta, a že je veľmi potrebná listina práv cestujúcich, ktorú som už dávnejšie naliehavo požadoval aj ja, aby sa zabránilo opakovaniu bezmocnosti leteckých spoločností a príslušných orgánov. Zároveň odporúčam, aby v prípade akejkoľvek mimoriadnej zmeny bolo automaticky povinné poslať každému cestujúcemu na jeho mobilný telefón informácie a správu o alternatívnych riešeniach.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), písomne. – (PL) Sopečný oblak spôsobený výbuchom islandskej sopky Eyjafjöll v posledných niekoľkých dňoch fakticky prerušil leteckú dopravu nad Európou. Do dnešného dňa boli zrušené tisíce letov, čo znemožnilo cestujúcim cestovať. Je to lekcia pre celú Európu a pre vnútroštátne orgány a orgány EÚ, z ktorej musíme vyvodiť závery pre budúcnosť vrátane toho, aby podobné udalosti v budúcnosti neparalyzovali prácu Európskej rady ani nášho zhromaždenia. Medzi postihnutými boli aj poslanci Európskeho parlamentu, ktorí, podobne ako ja, nemohli prísť na zasadnutie, ktoré sa konalo v tomto týždni v Štrasburgu. Naše zasadnutie v Štrasburgu, ktoré sa konalo v tomto týždni, sprevádzala veľká kontroverzia, pretože niektorí poslanci sa na zasadnutie jednoducho nemohli zo svojich volebných obvodov dostať. Až do poslednej chvíle sme nevedeli, či sa zasadnutie bude vôbec konať. Pre nás všetkých by bolo dobré, keby sme mali v budúcnosti zavedené postupy, aby sme boli pripravení v prípade, ak budeme čeliť podobným výnimočným situáciám.

Tiziano Motti (PPE), písomne. – (IT) Vážený pán predseda, už sme si zvykli v správach na pohromy, prírodné alebo zámerne spôsobené, ktoré devastujú národné štruktúry a spoločnosť a vytvárajú dopravné a zásobovacie krízové situácie. Vďaka získaným skúsenostiam sa už využívajú finančné prostriedky vyčlenené z európskeho rozpočtu a funguje koordinácia medzi rôznymi orgánmi civilnej ochrany. Takáto krízová situácia, ktorú spôsobila islandská sopka, sa však nikdy neočakávala. Naši občania nezabudnú na informačné tabule na letiskách informujúce, že boli zrušené všetky lety, väzenie, ktorým boli deň čo deň letiskové tranzitné oblasti, a na nekonečné rady na staniciach, pred spoločnosťami na prenájom automobilov a na stanovištiach taxíkov. Letecké spoločnosti utrpeli najväčšie finančné straty. Hrozí riziko, že si to odnesú občania a že okrem

nepríjemností a nepredvídaných nákladov, ktorých vynahradenie bude ťažké, sa môžu zvýšiť ceny leteniek, aby sa kompenzovali vzniknuté straty. Tejto možnosti je nutné zabrániť. Európska únia bude musieť, presne tak, ako to robí v prípade prírodných katastrof, reagovať kompenzáciou občanov, ktorým vznikli nepredvídané náklady, keď sa usilovali minimalizovať svoje nepohodlie, spoločne s leteckými spoločnosťami, je však potrebné vyhnúť sa riziku označenia týchto kompenzácií ako štátnej, a teda nezákonnej pomoci. Predovšetkým je potrebné občanov ubezpečiť, že Európska únia im pomôže, aby sa cítili priamo aj nepriamo chránení. Doteraz ešte mnohí nemôžu povedať, že sa cítia chránení. Z Parlamentu, ktorý je drasticky zredukovaný v dôsledku neprítomnosti mnohých poslancov, ktorí nie sú schopní sa sem dostať, vyzývame na naliehavé prijatie európskeho akčného plánu na koordináciu medzi národnými vládami a orgánmi a organizovanú formu ochrany občanov. Takto by sme zabezpečili rýchlu reakciu na potreby občanov, ktorú vlády, napočudovanie, neboli dnes schopné zaručiť.

Ślawomir Witold Nitras (PPE), písomne. – (PL) Dámy a páni, v posledných niekoľkých dňoch sme boli všetci svedkami blokády letísk takmer na celom európskom kontinente. Táto situácia je neobvyklá, pretože to nie je následok štrajkov, ale prírodnej katastrofy spôsobenej výbuchom sopky na Islande. Toto ochromenie, ktoré sa do určitej miery týka nás všetkých, so sebou prinieslo rad následkov, ako napríklad finančné problémy leteckých spoločností a nárast dôležitosti pozemnej a námornej dopravy. A na to by som chcel upriamiť vašu pozornosť. Letecká doprava mala v posledných rokoch jasnú prioritu pred ďalšími dopravnými prostriedkami. Pre cestujúcich bola rýchlejšia, bezpečnejšia a výhodnejšia. V súčasnej situácii je však dôležité zaviesť opatrenia, ktoré umožnia, aby nám pozemná a námorná doprava lepšie vykompenzovala nepríjemnosti spôsobené ochromením leteckej dopravy.

Cristian Dan Preda (PPE), písomne. – (RO) Bezpečnosť leteckej dopravy nie je potrebné odôvodňovať. Od sopečného výbuchu na Islande sa cestovanie leteckou dopravou javí nielen ako neperspektívne, ale aj ako takmer nemožné. Pevne verím, že väčšia koordinácia na európskej úrovni by pomohla občanom Európskej únie, ktorí uviazli na rôznych letiskách na celom svete, alebo ktorí sú úplne neschopní vydať sa na plánované cesty. Dúfam, že jednotný európsky vzdušný priestor sa jedného dňa stane skutočnosťou.

Ako všetci dobre viete, úplný zákaz letov v posledných niekoľkých dňoch postihol aj náš Parlament alebo skôr fungovanie jeho plenárnych zasadnutí. Myslím si, že neexistuje žiadny dôvod na odloženie hlasovania a skrátenie zasadnutia o jeden deň, i keď v pondelok večer 19. apríla bolo prítomných iba zhruba 65 % poslancov. Podľa môjho názoru sa zasadnutie musí konať ako zvyčajne.

4. Legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2010 (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie pána Barrosa, predsedu Európskej komisie, o legislatívnom a pracovnom programe Komisie na rok 2010.

Chcel by som zdôrazniť, že tu v Parlamente sú prítomní aj viacerí komisári. Celá Európska komisia je vo veľkom počte zastúpená, pretože táto téma je mimoriadne dôležitá pre nás všetkých. Museli sme túto tému trochu skrátiť pre zmeny v programe práce a po vystúpení pána Barrosa si vypočujeme prejavy predsedov politických skupín, ktorí poskytnú politické stanoviská týkajúce sa návrhu Komisie na rok 2010. Potom požiadame pána Barrosa, aby opäť vystúpil a reagoval na pripomienky predsedov politických skupín.

Predseda. – Pán predseda Barroso, ďakujem vám, že ste prišli. Pre nikoho z nás nebolo jednoduché dostať sa do Štrasburgu. Mnohí poslanci sa nedostali do Európskeho parlamentu, preto účasť nie je veľmi vysoká. Rozhodli sme sa nehlasovať na tomto zasadnutí, pretože každý musí mať šancu hlasovať, a niektorí poslanci vôbec nemohli prísť do Štrasburgu. Pre túto schôdzu preto platia niektoré úplne nové pravidlá.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, je mi cťou a potešením predstaviť vám dnes prvý pracovný program tejto Komisie. Je to tiež prvý pracovný program od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy. Je mi cťou a potešením predstaviť ho spolu so svojím prakticky celým tímom Európskej komisie na znak úcty k tomuto Parlamentu.

Tento program prišiel v kľúčovom okamihu pre Európu, keďže teraz je čas konať. Program je priamym výsledkom nášho politického dialógu. Po intenzívnych konzultáciách na základe politických usmernení, ktoré som predložil na ďalších päť rokov, ma tento Parlament v septembri poveril druhým mandátom. Po rozsiahlych vypočutiach, ktoré nám umožnili vytvoriť spoločnú víziu predstavených opatrení, kolégium ako celok vo februári získalo vašu dôveru. Inými slovami, tento pracovný program je do veľkej miery v súlade s politickými prioritami, ktoré vyjadril Parlament. Vďaka tomu poskytuje pevný základ na dosiahnutie ambiciózných výsledkov.

Našou najdôležitejšou prioritou musí byť prekonanie krízy a polozenie základov pre trvalo udržateľný rast a vytváranie pracovných miest. Najprv naliehavé otázky: Nedávno sme diskutovali o výsledkoch Európskej rady. Medzitým sa 11. apríla konečne prijal navrhovaný mechanizmus finančnej podpory pre Grécko. Komisia zohrá dôležitú úlohu pri uplatňovaní tohto mechanizmu, keď Grécko požiada o jeho aktiváciu. Je to logický dôsledok skutočnosti, že Komisia je od začiatku úzko zapojená do hľadania riešenia pre finančné problémy, ktoré postretli Grécko, a do zachovania stability v rámci eurozóny. Naše úsilie bolo vždy v súlade so zásadou solidarity, ale aj zodpovednosti.

Musíme však zájsť ďalej a opýtať sa sami seba, prečo došlo k týmto problémom a ako im predísť v budúcnosti. Z tohto dôvodu prehodnocujeme Pakt stability a rastu s cieľom posilniť hospodársky dohľad a rozšíriť ho nad rámec výlučnej otázky deficitov. Potrebujeme trvalý mechanizmus na riešenie kríz. Skrátka musíme dokázať, že Európska únia, a najmä eurozóna, je schopná vyrovnáť sa so súčasnými problémami, pričom musíme využiť všetky možnosti, ktoré nám ponúka Lisabonská zmluva.

Z tohto dôvodu bude jednou z prvých hlavných iniciatív Komisie počas nasledujúceho mesiaca predložiť oznámenie o zvýšení koordinácie hospodárskych politík. Všetci vieme, že v stávke je spoločný záujem Európy. Únia musí posilniť systém a zohľadniť celkovú škálu rizík a hospodárskej nerovnováhy. Musíme zlepšiť vnútorné mechanizmy. Zabezpečením silnejších štruktúr a koordinovanejšieho prístupu môže Európa pomôcť dostať sa verejným financiám na novú, životaschopnú cestu a môže vytvoriť rámec, ktorý prispeje k širšej, trvalo udržateľnej obnove.

Dámy a páni, počas uplynulých 18 mesiacov sme dosiahli nesmierny pokrok smerom k vytvoreniu etickejšieho, silnejšieho a zodpovednejšieho finančného systému. Musíme pokračovať v tejto ceste, zaplniť posledné medzery v nariadeniach a zabezpečiť, aby naše dozorné štruktúry ostali v kontakte s odvetvím, ktoré sa neustále vyvíja.

Som presvedčený, že náš návrh týkajúci sa hedžových fondov a súkromných kapitálových fondov sa čoskoro dostane do rozhodujúcej fázy. Komisia sa domnieva, že zákonodarný orgán bude súhlasiť s naším spoločným cieľom, ktorým je zabezpečiť, aby nová európska štruktúra dohľadu vo finančnom sektore plne vstúpila do platnosti od začiatku budúceho roku.

Komisia zamýšľa predložiť v roku 2010 viaceré návrhy v kľúčových oblastiach, ako sú napríklad trhy s derivátmi, systémy na ochranu vkladov a zneužívania trhu. Osobitná pozornosť sa venuje ochrane bežných spotrebiteľov finančných služieb. Budeme pracovať aj na ďalších hlavných aspektoch súvisiacich so swapmi na menové zlyhania (CDS) a predajmi v súvislosti so špekuláciami s poklesmi kurzov na burze a v krátkom čase navrhujeme určité usmernenia pre používanie fondov na riešenie bankových zlyhaní.

Vážený pán predseda, ctené dámy a páni, táto Komisia sa bez váhania dala do práce. Predložením stratégie EÚ do roku 2020 hneď po nastúpení do funkcie sme pripravili pôdu, aby sme Európu vrátili späť do správnych koľají – do koľají inteligentného, trvalo udržateľného a začleňujúceho rastu. Teraz musíme spolupracovať – Európsky parlament, členské štáty, Komisia – pri vytváraní a udržiavaní tempa.

Dosiahnutie vízie trvalo udržateľného sociálneho trhového hospodárstva do roku 2020 si bude vyžadovať veľké úsilie na všetkých úrovniach rozhodovania a na všetkých úrovniach spoločnosti. Na európskej úrovni musí mať naše konanie skutočnú európsku pridanú hodnotu. Toto je cieľ pilotných iniciatív stratégie EÚ do roku 2020, ako je Digitálny program pre Európu, plnohodnotná hospodárska politika, Európsky plán pre výskum a inovácie, energeticky účinná Európa, nové zručnosti pre nové pracovné miesta, „Mládež v pohybe“, boj proti sociálnemu vylúčeniu. A práve tu môže Európa veci zmeniť.

Týmto pomôžeme naštartovať prechod na energeticky účinné hospodárstvo odolné proti zmene klímy. Boj proti zmene klímy ostane hlavnou prioritou v našom programe z vnútorného aj celosvetového hľadiska. Odvetviu energetiky a dopravy sa tento rok bude venovať mimoriadna pozornosť – obidve odvetvia sú kritické pri premene cieľa trvalo udržateľnej Európy na našu konkurenčnú výhodu.

Jednotný trh ako domáci trh pre 500 miliónov spotrebiteľov, ktorý je pilierom pracovných miest, konkurencieschopnosti, prijateľných cien a výberu spotrebiteľa, naďalej ostane základom európskeho hospodárstva. Využitie jeho potenciálu v plnej miere je mimoriadne dôležité pre malé a stredné podniky, ktoré sú najdôležitejším motorom pre vytváranie pracovných miest v Európskej únii.

Priniesť jednotný trh do 21. storočia je prioritou Komisie, ktorá predloží nové návrhy do roku 2012. Je to aj témou správy, o ktorej vypracovanie som požiadal pána Maria Montiho a ktorú čoskoro predložíme.

Chcem zdôrazniť dôležitosť sociálneho začlenenia v našej vízii stratégie Európa do roku 2020. Skutočná sila spoločnosti spočíva v príležitostiach, ktoré vytvára pre najslabších občanov. Musíme využiť všetky možnosti na podporu zamestnanosti a sociálnej súdržnosti. Znamená to, že musíme byť pripravení využiť novovznikajúce odvetvia, ktoré vytvoria nové pracovné miesta. Znamená to zabezpečiť ľudí so správnymi zručnosťami s cieľom vytvoriť a trvalo udržať vysokú mieru zamestnanosti a podporiť hospodársku premenu. Znamená to snažiť sa prekonať vplyv krízy na mladých ľudí uľahčením prechodu zo systému vzdelávania a odbornej prípravy do zamestnania. Z tohto dôvodu bude základom širokej Európskej platformy na boj proti chudobe súčasný Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. Tento program, samozrejme, prispieva k naplneniu našich zásad hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Zájmy a blaho európskych občanov ostanú hlavným cieľom činnosti Komisie. Uplatnenie komplexného akčného plánu Štokholmského programu, ktorý Komisia prijme v priebehu dnešného dňa, sa sústreďí práve na zabezpečenie toho, aby sa prínosy európskej integrácie v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti stali hmatateľnejšími pre občanov.

Tento akčný plán predstavuje sám osebe komplexný pracovný program Komisie v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Kladie občanov do centra záujmu našich politík tým, že umožňuje vykonávanie ich konkrétnych práv. Jeho cieľom je aj rozvoj otvorenej a bezpečnej Európy s osobitným dôrazom na riešenie cezhraničného zločinu a na spoločnú prísťahovaleckú a azylovú politiku.

V oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti prešla Európska únia za posledných 10 rokov od zavedenia voľného pohybu osôb ku spoločnej politike. Doterajšie výsledky boli pôsobivé, ale viac ako kedykoľvek predtým musíme v tomto období východiska z krízy podporovať a obraňovať európske hodnoty a predovšetkým skutočne v plnej miere využiť potenciál, ktorý teraz vytvorila Lisabonská zmluva. Akčný plán obsahuje kompletný zoznam opatrení s cieľom realizovať vopred definované priority v tejto oblasti na európskej, ako aj celosvetovej úrovni.

Nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy nám dáva aj nástroje na prejavenie väčších ambícií. Posilnenie úlohy tohto Parlamentu, účinnejšie rozhodovanie Rady, perspektíva väčšej súdržnosti a dôslednosti členských štátov pri rozhodnutiach Európskej rady a preskúmanie Európskym súdnym dvorom posilnia rozhodnosť Európskej únie v reakciách na očakávania a záujmy našich občanov.

Pri pohľade do roku 2020 sa musíme zaoberať aj množstvom dlhodobých trendov, ktoré priamo ovplyvňujú každodenné životy občanov. Dnešné úsilie prinesie ovocie v budúcnosti. Komisia napríklad začne verejnú diskusiu o budúcnosti dôchodcov a bude analyzovať možnosti zabezpečenia trvalej udržateľnosti a primeranosti dôchodkových systémov. V oblasti ako táto sú, samozrejme, mnohé nástroje vnútroštátne, ale to nám nesmie zabrániť v tom, aby sme zabezpečili čo najväčší prínos Európskej únie.

Vo vonkajšej činnosti nám nový úrad vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie a spustenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť ponúknu nástroje na vytvorenie silnejšej a súdržnejšej vonkajšej politiky EÚ. Stanovíme strategické priority obchodnej politiky, budeme pokračovať v obchodných rokovaniach a spolupracovať s partnermi v otázkach siahajúcich od prístupu na trh až po regulačný rámec a celosvetovú nerovnováhu. Naplánujeme naše ciele stratégie EÚ do roku 2020 na globálnom trhu, napríklad prostredníctvom G20.

Komisia bude tiež riešiť otázku energetickej geopolitiky s cieľom zabezpečiť spoľahlivú, bezpečnú, trvalo udržateľnú a dostupnú energiu.

Ďalšou kľúčovou prioritou Komisie je presadzovať medzinárodný rozvojový program a navrhnuť akčný plán EÚ v súvislosti s prípravou na samit o rozvojových cieľoch tisícročia, ktorý sa bude konať v roku 2015. Táto iniciatíva bude základom júnového zasadnutia Európskej rady s cieľom vypracovať spoločné stanovisko EÚ vzhľadom na septembrovú hodnotiacu schôdzu Organizácie Spojených národov na vysokej úrovni o rozvojových cieľoch tisícročia (RCT), ktorej cieľom je prijatie celosvetového akčného plánu na dosiahnutie RCT do roku 2015. Chceme Európu, ktorá je otvorená a konkrétnymi činmi prejavuje solidaritu s tými najzraniteľnejšími na svete.

Napokon v zmysle dohody s Parlamentom zverejníme hodnotenie rozpočtu v druhej polovici tohto roku. V ňom objasníme to, čo vnímame ako kľúčové zásady a parametre využívania finančných prostriedkov Európskej únie najlepším spôsobom pri zohľadnení stratégie EÚ do roku 2020 v plnej miere. Zároveň vypracujeme podrobnejšie hodnotenia kľúčových oblastí vrátane poľnohospodárstva a súdržnosti. Môžem vás ubezpečiť o tom, že Parlament bude plne zapojený vo všetkých fázach hodnotenia rozpočtu.

Predtým ako skončím, by som rád v krátkosti vysvetlil niektoré inovácie v pracovnom programe. Tento program, ako aj programy v budúcnosti musia poskytovať správny rámec pre inštitúcie s cieľom dosiahnuť solídny konsenzus v tom, na čo by sa mala sústrediť Európa. Preto musíme byť politickejšia a tiež musíme zohľadniť viacročné otázky zamýšľaného rozsahu. Domnievam sa, že spôsob, akým budeme v budúcnosti vypracovávať pracovné programy, by mal byť konkrétnym prejavom osobitného partnerstva medzi Európskym parlamentom a Komisiou, ktoré chcem vytvoriť počas tohto mandátu.

Tento program obsahuje 34 strategických iniciatív, ktoré chceme predložiť do konca decembra. Som si istý, že súhlasíte s tým, že je to ambiciózny program na nasledujúcich osem mesiacov.

Tento program zároveň obsahuje mnohé iné iniciatívy na rok 2010 a na ďalšie roky. Orientačný zoznam obsahuje iniciatívy, na ktorých Komisia zamýšľa pracovať v nasledujúcich rokoch. Nie všetky iniciatívy budú nevyhnutne znamenať predloženie konkrétnych návrhov. V súlade so zásadami rozumnej regulácie musíme dôkladne zhodnotiť, v ktorých bodoch by sa malo pokračovať a v akej podobe.

Pracovný program sa bude každoročne revidovať s cieľom identifikovať nové strategické iniciatívy a v prípade potreby prijať viacročné prvky. Tento „postupný“ prístup zlepší transparentnosť a predvídateľnosť pre všetky zúčastnené strany, pričom zachová flexibilitu potrebnú pri reakciách na nepredvídané udalosti. Jedna vec, ktorú sme sa naučili za posledné roky, je, že by sme vždy mali predvídať nepredvídateľné. Posledné roky ukázali, že strategické plány nemôžu byť ako vytesané do kameňa – musia sa prispôbovať aktuálnej realite.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, pracovný program Komisie na rok 2010, ktorý máme tú česť dnes predstaviť, je ambicióznym, ale aj potrebným a realistickým rámcom na uskutočňovanie európskej politiky v nasledujúcom roku. Je realistický, ak všetky inštitúcie budú pripravené spojiť sily a spolupracovať s cieľom dosiahnuť včasné výsledky pre občanov Európy. Je potrebný, pretože robiť veci po starom neprichádza do úvahy, ak chceme, aby rok 2010 bol bodom zlomu. Je ambiciózny, pretože viac ako kedykoľvek predtým je potrebná silná Európa, ak chceme pre občanov dosiahnuť riešenia, ktoré čakajú. Očakávajú ich od nás a našou povinnosťou je snažiť sa o ich prosperitu a blahobyt.

Predseda. – Ďakujem vám, pán Barroso, za vyčerpávajúcu prezentáciu najdôležitejších iniciatív Komisie na nasledujúcich osem mesiacov.

Rád by som iba zdôraznil, že strategické partnerstvo, o ktorom ste hovorili, je pre nás veľmi dôležité. Rozlišujeme medzi výkonným a zákonodarným orgánom, ale naša spolupráca má kľúčový význam pre našich občanov, preto sme si s veľkým potešením vypočuli vaše slová o nevyhnutnosti čo najužšieho kontaktu medzi Komisiou a Parlamentom. Najlepším dôkazom toho, že slová Komisie zodpovedajú jej činom, je vaša účasť na dnešnom zasadnutí, ako aj účasť komisárov. Srdečne vám za to ďakujem.

József Szájer, v mene poslaneckého klubu PPE. – (HU) Vážený pán predseda, v mene Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) víťame skutočnosť, že Komisia sa ambiciózne pustila do práce a predstavila svoj pracovný program na rok 2010. Vnímame to tak, ako bola prítomnosť Komisie myslená, na znak úcty k Parlamentu a na znak toho, že berie Parlament vážne, a teší nás, že sú všetci prítomní. Zároveň ľutujeme, že sa tento rok premrhlo už veľa času, keďže oneskorená ratifikácia Lisabonskej zmluvy už znemožnila zosúladenie legislatívneho programu s rozpočtom v tomto roku. Sme pevne presvedčení o tom, že tento proces možno po prekonaní menších ťažkostí obnoviť v roku 2011.

Lisabonská zmluva vstúpila do platnosti, a preto už nemáme žiadne výhovorky ako poslanci Európskeho parlamentu, a nemá ich ani Komisia alebo Rada, ak nezačneme rozhodne konať a ak nezačneme pracovať, teda uplatňovať to, čo stanovuje Lisabonská zmluva, a plniť to, čo chcú občania, ktorí majú byť v centre pozornosti našich politických plánov.

Európska ľudová strana vypracovala dva zoznamy v súvislosti s plánmi Komisie. Poslali sme vám podrobnosti ešte pred ich schválením. Tieto dva zoznamy, ktoré by som chcel v krátkosti odcitovať, obsahujú jednoducho body, ktoré by Komisia nemala uskutočniť, a body, ktoré by podľa nás mala uskutočniť.

Po prvé, chceli by sme požiadať Komisiu, aby nekonala tak, ako to bolo doteraz, pretože by to znamenalo, že dnešná rozprava by stratila svoj význam, a to že do konca októbra bolo predložených iba 40 % vašich legislatívnych návrhov na tento rok. Ak to bude takto pokračovať v budúcnosti, potom tieto druhy rozpráv strácajú význam. Parlament nemôže uplatňovať právo, ktorým chce ovplyvňovať to, aké návrhy má predkladať Komisia. Z tohto dôvodu považujeme za dôležité, aby sa tieto legislatívne návrhy alebo pracovné programy neporovnávali so starými komunistickými päťročníkmi, v ktorých nič, od začiatku do konca, nebola pravda. A čo nakoniec dosiahli, nemalo absolútne nič do činenia s konečnými cieľmi.

Ďalej od Komisie žiadame, aby netolerovala klamstvá a podvody. Momentálne sú viaceré európske krajiny v kríze, pretože zatajili skutočné údaje a klamali o výške rozpočtového deficitu. Zatajili tieto informácie pred inými, a napriek tomu sme všetci na jednej lodi a takéto veci ovplyvňujú mnohých ľudí. Bolo to tak v prípade Maďarska a v prípade Grécka. V takýchto prípadoch očakávame od Komisie, že sa nestiahne, ale rozhodne pomenuje vinníkov, v opačnom prípade bude neskôr oveľa viac problémov.

Významný mysliteľ devätnásteho storočia, reformného obdobia v Maďarsku, gróf Sečení, povedal, že ak niekto tají problém, iba ho zhorší. Nemali by sme preto problémy tajiť, ale priznať sa k nim, a na základe toho prijať nevyhnutné rozhodné opatrenia. Komisia by mala uplatňovať svoju právomoc v tejto súvislosti. Nechápajte ma nesprávne. Nehovorím, že Komisia je zodpovedná za tieto krízy. Za tieto krízy sú zodpovedné vlády týchto krajín, pre naše spoločné dobro sme však mali prehovoriť hlasnejšie a rozhodnejšie, aby sme videli výsledky.

Teraz prejdime k tomu, čo by Komisia mala robiť. V prvom rade by mala prinajmenšom prijímať opatrenia a rozhodnutia a mala by vytvoriť ambiciózny program na vytváranie pracovných miest. Mala by zamerať svoju činnosť na občanov. Pracovné miesta, pracovné miesta a zase pracovné miesta musia byť našou hlavnou zásadou. Dovoľte mi povedať pri tejto príležitosti, že, samozrejme, keď oslovujeme občanov, musíme použiť slová, ktorým rozumejú. Keď hovoríme o roku 2020, spája sa mi to ako poslancovi z bývalej komunistickej krajiny s päťročným plánom alebo s číslami, ktoré sa priradzovali väzňom. Prečo nenazveme program EÚ do roku 2020 programom Európskej únie na vytváranie pracovných miest? Prečo nenazveme Štokholmský program – čo je mimochodom názov, ktorému nerozumie nikto okrem nás –, európskym programom pre bezpečnosť občanov? Chcem tým povedať, že slová, ktoré používame, sú tiež dôležitou súčasťou naštartovania celého procesu.

Považujeme za dôležité, aby sa malé a stredné podniky aktívne zúčastňovali na procese vytvárania pracovných miest. Nepáčilo by sa im, keby sa program na vytváranie pracovných miest do roku 2020 vnútil Parlamentu. Potrebujeme v tomto dôkladnú rozpravu, a nie iba v tomto Parlamente, ale aj v národných parlamentoch, a vnútroštátne orgány, ktoré prijímajú rozhodnutia, musia byť tiež zapojené. Vezmime si ponaučenie z Lisabonského programu – ďalší názov, ktorému nikto nerozumie. Pracujme pre bezpečnosť našich občanov a uskutočnime kroky potrebné v tejto súvislosti. Vážení pán predseda, ešte jedna poznámka: človek nie je živý iba chlebom – posilňovanie našich spoločných hodnôt je tiež dôležité. Očakávame, že Komisia bude pokračovať v tých programoch založených na hodnotách, ktoré sa zaoberajú komunizmom, spolunažívaním národnostných menšín a spoločnou minulosťou Európy. Európska ľudová strana vás podporí, ale budeme vás veľmi neúprosne kritizovať, ak sa odkloníte od pôvodného programu.

Hannes Swoboda, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážení pán predseda, pán Barroso, páni komisári, rád by som sa vám poďakoval, že vás prišlo tak veľa. O mojich kolegoch poslancoch, žiaľ, nemôžem povedať to isté. Hanbím sa povedať, že nie všetci tí, ktorí tu dnes nie sú, tu skutočne nie sú. Sú v Štrasburgu, ale nie sú v Parlamente, kde by mali byť. Považujem to za veľmi smutné.

Keďže nemáme spoločné uznesenie, prednesieme vám naše jednotlivé body a vy ich môžete podrobne zhodnotiť. Pán Barroso, súhlasíme s vami, že najdôležitejšia je konkurencieschopnosť spolu so sociálnym zabezpečením v trvalo udržateľnej Európe. Hlavný dôraz musíme, samozrejme, kláď na pokračovanie boja proti chudobe a nezamestnanosti, ktorá v niektorých oblastiach stále rastie alebo prinajmenšom ostáva neprijateľne vysoká. Chcel by som sa vám poďakovať za to, že ste to spomenuli, pretože sa zdá, že o tom niektorí predsedovia vlád nie sú presvedčení. Ako môžeme zaručiť, že sa tak stane v tomto období konsolidácie rozpočtov? Je úplne samozrejmé, že musíme konsolidovať naše rozpočty. Musíme však pritom udržať rovnováhu – chcel by som požiadať Komisiu, aby to vzala do úvahy – a musí sa to uskutočniť v chronologickom poradí, aby sa nestalo, že ostatné základné ciele, inými slovami boj s nezamestnanosťou a chudobou ostanú bez povšimnutia.

Rád by som využil túto príležitosť povedať, aká je táto otázka dôležitá v súvislosti s nedávnym samitom o Rómoch v Cordobe, na ktorom ste sa nezúčastnili, ale na ktorý prišli dvaja členovia Komisie, pani Redingová, podpredsedníčka Komisie, a pán Andor, komisár pre zamestnanosť, sociálne veci a začlenenie. Nedávno som navštívil rómske osady v Srbsku a je nepochopiteľné, že takéto miesta ešte stále existujú v Európe. Žiadam Komisiu, aby urobila všetko, čo je v jej právomoci, v boji proti problému chudoby a nezamestnanosti v tejto oblasti.

Moja ďalšia poznámka sa týka konsolidácie rozpočtov. Potrebujeme viac investícií. Už sme o tom hovorili dnes ráno s pánom Kallasom. Investovali sme príliš málo napríklad do transeurópskych sietí. Teraz možno vidieť, kde vznikli problémy, pretože sme ešte stále nezaviedli to, čo sa navrhovalo v takzvanom Delorsovom pláne. Keď hovoríte o partnerstve, pán Barroso, chcel by som vás požiadať, aby ste pamätali na to, že

potrebujeme toto partnerstvo, najmä v súvislosti s otázkou rozpočtu a plánovania rozpočtu v budúcnosti, pretože je jasné, že Rada už zamýšľa robiť škrtý menších položiek na európskej úrovni. Nemôžeme to tolerovať.

Pán Barroso, spomenuli ste správu pána Montiho. Je to určite dôležitá správa a je dobré, že ste požiadali pána Montiho, aby ju vypracoval, keďže je odborník v tejto oblasti. Keď však hovoríme o jednotnom trhu, musíme spomenúť aj sociálne trhové hospodárstvo. Verejné služby sú pre nás v tejto súvislosti mimoriadne dôležité. Súhlasili ste s tým, že predložíte návrhy na rámcovú smernicu. Nechceme tu a teraz riešiť všetky jednotlivé body, ale domnievam sa, že sa budeme musieť spoľahnúť na tieto verejné služby pre európsku identitu, najmä v súvislosti s dopravnými problémami, ktoré sme mali a ktoré naznačujú, aké dôležité sú napríklad služby verejných železníc. Bez ohľadu na to, či ich poskytuje súkromný alebo verejný sektor, musia byť regulované a zabezpečené spoločnou európskou politikou pre verejné služby.

Chcel by som prejsť k svojej poslednej a rozhodujúcej poznámke. Hovorili ste o hospodárskej kríze a tiež o Grécku a iných krajinách, ktoré sa ocitli v ťažkostiach. V našich predchádzajúcich diskusiách s pánom Van Rompuyom sme sa zhodli na tom, že kroky, ktoré uskutočnila Európska rada, v tomto prípade nepredstavovali to najlepšie, čo Európa môže ponúknuť. Keby sa toto všetko urobilo pred dvomi alebo tromi mesiacmi, Grécko by nemuselo realizovať platby s vysokými úrokmi. Spomenuli ste to, ale domnievam sa, že potrebujeme viac ako zmienky. Potrebujeme Komisiu, ktorá bude takéto veci žiadať silným hlasom.

Súhlasím s vami, že to nie je o tom zasiahnuť, keď sa kríza už stane a deficit sú závažne vysoké, pretože táto skutočnosť sa často zle chápe. Je to o čo najväčšej prevencii týchto udalostí prostredníctvom monitorovania hospodárskych a rozpočtových zmien. Opäť počúvame, ako vlády hovoria, že nemôžeme skúmať ich štatistiky ani rozpočtové postupy. To je neprijateľné. Ak chceme predísť tomu, čo sa stalo v posledných mesiacoch a rokoch, aby sa to nezopakovalo, musíme to urobiť. Prečo musia vlády držať štatistiky a rozpočtové postupy v tajnosti? Vlády, samozrejme, musia mať určitú slobodu. Musia mať túto slobodu, a najmä v eurozóne to musí byť v súlade s európskymi plánmi a cieľmi.

Pán Barroso, sme pripravení vstúpiť do osobitného partnerstva, ktoré ste spomenuli. Toto partnerstvo však musí byť založené na silnej pozícii Parlamentu a Komisie. V nasledujúcich dňoch budeme rokovať o rámcovej dohode. Špecifikuje niektoré detaily, ale rozhodujúcim prvkom je myšlienka za ňou. Vyžaduje si to tiež, aby ste jednoznačne uviedli, keď niektorí predsedovia vlád chcú zneužiť Lisabonskú zmluvu na posilnenie svojej vlastnej pozície, že cieľom Lisabonskej zmluvy je posilniť Európu. Z tohto dôvodu musí mať Komisia silný hlas. V tomto prípade s vami budeme súhlasiť a podporíme vás dokonca aj vtedy, ak sa naše názory budú líšiť v jednotlivých detailoch. Musíme však spoločne bojovať za silnú Európu. Je to veľmi dôležité, najmä vzhľadom na nedávne správanie niektorých predstaviteľov vlád.

Marielle De Sarnez, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predseda, pán predseda Komisie, považujem tento program za možno až príliš neistý vzhľadom na dnešné zmeny a problémy, a domnievam sa, že právom očakávame väčšie ambície od Komisie, a to tým viac, že ste sa k nim zaviazali.

Pokiaľ ide o finančnú reguláciu v prvom rade, plne rozumiem tomu, o čo sa usiluje pán Barnier. Je to správne, ale domnievam sa, že sme mohli zájsť ďalej a zvážiť ďalšie možnosti, ako napríklad oddelenie bankových aktivít, zdanenie finančných pohybov alebo jasný a jednoduchý zákaz derivátových produktov, ktorý v súčasnosti zvažuje USA.

Napriek tomu sa domnievam, a pre mňa je to tak či tak dôležitejšie, že jednoznačne musíme urobiť všetko, čo je v našich silách na podporu reálneho hospodárstva a trvalo udržateľných investícií, čo na rozdiel od súčasného hospodárstva, ktoré mimoriadne závisí od finančných služieb, skutočne vytvára zamestnanosť. Bola by som veľmi rada, keby sme pracovali na konkrétnych projektoch v súlade s týmto prístupom. V dnešnom programe žiadne takéto projekty nevidím.

Domnievam sa tiež, že potrebujeme ďalekosiahle projekty. Nikdy nebol lepší čas ako teraz oživiť myšlienku Európy železníc, vzhľadom na krízu, ktorú sme zažili. Momentálne máme v Európskej únii 28 000 letov denne. Dnes je skutočne čas vzkriesiť Európu železníc, o ktorej sa hovorí už desaťročia.

Domnievam sa však, že bez skutočnej hospodárskej koordinácie a hospodárskeho riadenia sa nič nedosiahne. Z tohto pohľadu mi je ľúto, že Rada zodpovedá za pracovnú skupinu v tejto veci, bola by som radšej, keby ju mala na starosti Komisia.

Naliehavo potrebujeme rozpočtovú, hospodársku a priemyselnú koordináciu. Musíme vytvoriť Európsky menový fond a zároveň prijať opatrenia na stabilizáciu verejných financií členských štátov. Hoci je to výraz, ktorý sa už nepoužíva, musíme sa usilovať o fiškálne zbližovanie. Mám na mysli najmä otázku zdaňovania

spoločností. Navyše budeme musieť pracovať na vlastných zdrojoch pre rozpočet EÚ. Domnievam sa, že to budú silné kroky, ktoré nám môžu pomôcť vrátiť sa na cestu rastu.

Chcela by som povedať ešte jednu vec o budúcej hospodárskej stratégii Únie na rok 2020: prosím vás, nevzdávajte sa kvantifikovaných cieľov v súvislosti s chudobou a vzdelávaním. Som presvedčená, že v tejto súvislosti budete mať podporu celého Európskeho parlamentu. Hovoríme tu o európskom sociálnom modeli, ktorý chceme a ktorý sa nám páči.

Rebecca Harms, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážený pán predseda, vážený pán Barroso, páni komisári, tiež by som chcela, aby Parlament reagoval na úctu, ktorú ste mu preukázali, vyššou úrovňou účasti. Budeme musieť na tom pracovať.

Pracovný program, ktorý ste predstavili, je veľmi rozsiahly a obsahuje názvy, ktoré znejú veľmi ambiciózne. Dokonca aj úvod má názov „Nová éra“. Nie som si však istá, či informácie pod týmito hlavnými názvami zodpovedajú tomuto pozitívne znejúcemu prístupu. Celé je to o klimatickej kríze a o hospodárskej a finančnej kríze. Prípád Grécka opäť dokázal, že rozdiely sa zväčšujú nielen z hospodárskeho, ale aj zo sociálneho hľadiska, pretože podmienky, v ktorých žijú európski občania na juhu, východe a severozápade, sú veľmi odlišné. To znamená, že čelíme zásadným problémom.

Musím súhlasiť s pánom Swobodom, najmä pokiaľ ide o sociálnu Európu a väčšiu spravodlivosť. V tejto oblasti je nevyhnutná revízia. Vôbec nie sme presvedčení o tom, že to, čo máme momentálne na stole, stačí na boj s rastúcou chudobou v rámci Európskej únie.

Vyvodili sme správne dôsledky z finančnej krízy a z následnej hospodárskej krízy? Domnievame sa, že správny prístup k finančnej a hospodárskej integrácii je vypracovať nové návrhy na zmenu dane z príjmu právnických osôb. My v Skupine zelených/Európskej slobodnej aliancii sme dlho za to, aby sa v tomto dosiahol pokrok. Podporujeme aj zdaňovanie energie. Môžete sa na nás spoľahnúť, ak to nakoniec zavediete do praxe. Na základe našej skúsenosti z finančnej krízy sa však domnievame, že stále chýba jasný cieľ pre zdanenie finančných transakcií. Samozrejme môžeme povedať, že čakáme na členské štáty, ale domnievam sa, že niekedy treba predniesť konkrétnejšie a presnejšie požiadavky a potom za ne bojovať, a to povedal aj pán Szájer. Je jasné, že naša reakcia na situáciu v Grécku bola neprimeraná. Nepovažujeme za prijateľné, že v súčasnosti nie je žiadny návrh na vydanie eurodlhopisov.

Pán Barroso, kládli ste veľmi veľký dôraz na služby vo všeobecnom záujme počas vašej kampane na druhé volebné obdobie. Skupiny v Parlamente sa vás na to tiež pýtali. Domnievam sa, že to, čo ste povedali o verejných službách a o tom, ako by sa mali regulovať pod názvom „Postaviť ľudí do centra záujmu európskeho konania“, je absolútne neprimerané. Znamená to, že už teraz porušujete jeden zo svojich hlavných sľubov.

Pokiaľ ide o ochranu klímy, jednotlivé generálne riaditeľstvá Komisie, ktoré sa momentálne zaoberajú ochranou klímy, pracujú na scenároch s rôznymi cieľmi na rok 2050. V prípade dopravy existuje dlhodobý cieľ zníženia o 70 %, ale v prípade energie o 75 %. Ľudia pani Hedegaardovej sa ešte nerozhodli. Dúfam, že stanovíme ambicióznejšie ciele. Je však jasné, že Bali a cieľ dvoch stupňov nehrajú úlohu pre žiadne z generálnych riaditeľstiev. Aký zmysel majú všetky reči o zásadnej novej európskej diplomatickej iniciatíve v oblasti zmeny klímy, keď sme sa očividne vzdali v prípade Bali a v prípade dohôd medzi krajinami G8? Obsah programu nebude dostatočný, aby Európe umožnil uspieť v Bonne, v Cancúne alebo v Južnej Afrike. Je stále čo robiť.

Timothy Kirkhope, *v mene skupiny ECR*. – Vážený pán predseda, keď hovoríme o programoch, dovoľte mi pripomenúť vám ponaučenie z programu na rok 1992: aby Komisia dosiahla výsledky, musí si stanoviť jednu prioritu a sústrediť sa na jednu politiku po druhej. Úsilie vytvoriť jednotný trh bolo užitočným cieľom, ktorému mohli všetci zúčastnení, a v prvom rade verejnosť, ľahko porozumieť, ale odvtedy sme boli až príliš často svedkami toho, ako Komisia začínala jednu iniciatívu za druhou bez ohľadu na to, či Európa bola pre ne vhodným fórom, alebo či sa nimi skutočne mohli dosiahnuť hmatateľné prínosy v márnej nádeji, že ich spopularizuje. Tento prístup bol nesprávny a zlyhal. Preto vítame nový prístup, ktorý zaujal pán predseda Barroso.

Európske hospodárstvo je stále v hlbokkej kríze a iba dôsledné opatrenia zmenia túto situáciu. Nemám na mysli iba bezprostrednú krízu v dôsledku zlyhania bankového systému, ani ďalšie tlaky, ktoré momentálne spôsobuje stav núdze v oblasti dopravy. Mám na mysli prvotnú krízu, ktorá spôsobila, že európske hospodárstvo zaostáva za konkurencieschopnejšími a inovačnejšími hospodárstvami z druhej strany Atlantiku a Ázie. Preto veľmi podporujeme ústrednú iniciatívu tejto Komisie: stratégiu EÚ do roku 2020. Hoci sa

domnievame, že by sa ešte mali doplniť určité detaily a vykonať určité zmeny, široký záber tejto politiky je správny. Európa potrebuje stratégiu pre inteligentný, trvalo udržateľný a začleňujúci rast, ktorý môže priniesť vysoké úrovne zamestnanosti, produktivity a sociálneho začlenenia – veru tak. To musí byť hlavnou prioritou definujúcou Komisiu.

Naša budúca hospodárska prosperita a všetky výhody, ktoré môže priniesť, závisia od úspešných podnikov a podnikateľov, ktorí vytvárajú blahobyt a trvalo udržateľné produktívne pracovné miesta, a to je najlepšia stratégia boja proti chudobe, aká bola doteraz vynájdená. V tomto musí byť Komisia ich spojencom, nie protivníkom. Preto vítame záväzok opäť naštartovať jednotný trh, ďalej ho rozšíriť, zdôrazňovať rozumnú reguláciu, zabezpečiť dôsledné a spravodlivé uplatňovanie pravidiel v rámci Únie, výrazne znížiť administratívne zaťaženie a byrokráciu a riešiť nedostatky, podeliť sa o najlepšie praktiky v odbornej príprave, modernizovať trh práce a zmierniť prekážky v obchode.

Pán predseda Barroso bude mať našu podporu, ak sa podujme vytvoriť aktívne, dynamické európske hospodárstvo. Samozrejme sa nám nepáči všetko. Obávame sa, že určité opatrenia môžu znamenať porušovanie práv a zodpovedností členských štátov, ako napríklad myšlienka Európy občanov alebo niektoré aspekty Štokholmského programu. Teší nás perspektíva reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky a spoločnej politiky rybného hospodárstva, ale obávame sa, že to možno prinesie skôr viac byrokracie ako spravodlivé riešenie pre našich poľnohospodárov a rybárov. Napokon nesúhlasíme s tým, že spoločné iniciatívy členských štátov v oblasti zahraničných vecí by mala úplne prevziať Komisia namiesto Rady.

Skupina Európskych konzervatívcov a reformistov (ECR) bola založená s cieľom presadzovať zásadu subsidiarity. Chceme Európu, ktorá sa sústreďí na primerané kľúčové úlohy a dosahovať skutočné výhody, a dúfame, že pán predseda Barroso a jeho Komisia, ktorej všetci členovia tu dnes sú, využije príležitosť, čo je zrejme vo veľkej časti prezentovaného programu, na podporu Európy, ktorá zohrá úlohu pri formovaní európskej obnovy a môže poskytnúť základ pre našu dlhodobú prosperitu v nasledujúcich ťažkých a náročných rokoch.

Miguel Portas, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážený pán predseda, názov programu, o ktorom tu dnes diskutujeme, je „Čas konať“. Keď vám trvalo päť dní zorganizovať videokonferenciu medzi ministrami Únie, môžem vám, pán Barroso, iba zablahoželať k vášmu zmyslu pre humor. Prečo je teda čas konať? Je to preto, že doteraz nikto nekonal a tento názov je sebakritikou? Alebo je to preto, že tento názov, ako všetky ostatné názvy našich byrokratických oznámení, je iba prázdny sľubom, za ktorým sa ukrýva kopa prázdnych rečí?

Uvediem príklad. Máme Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, hoci chudobní o tom nevedia. Váš dokument hovorí o iniciatíve – citujem – „s cieľom zabezpečiť, aby sme sa spoločne delili o prínosy rastu a pracovných miest“. Je to ďalší vtip? Aká je to iniciatíva a ako môže vynahradiť sociálnu podporu, ktorú členské štáty sťahujú v prospech svojich programov stability?

Ako plánuje Komisia deliť sa o prínosy niečoho, čo neexistuje, a to hospodárskeho rastu? Ako plánuje znížiť počet chudobných ľudí bez toho, aby siahla na príjmy bohatých a veľmi bohatých ľudí? Nesúhlasíme s vami v otázke politiky. Návrat k diktatúre deficitu chytá do pasce hospodárstva, znižuje mzdy, znižuje prínosy a odsúva verejné investície do úzadia. Je to recept na zvýšenie nezamestnanosti.

Hoci je čas konať, Komisia sa domnieva, že Únia koniec koncov bola schopná spojiť sily v boji proti kríze. Opýtajte sa Grékov, či si myslia to isté, či sme konali rýchlo a či sme boli spravodliví. Kedy budeme mať európsku úverovú ratingovú agentúru? Opýtajte sa Portugalcov, ktorých úrok z dlhu sa zvýši zakaždým, keď sa komisár rozhodne hovoriť o hospodárstve. Opýtajte sa európskej verejnosti. Opýtajte sa európskej verejnosti, prečo sú veci tak, ako sú, a oni sa na vás pozerú a začnú sa smiať, pretože koniec koncov zmysel pre humor sa nezdaňuje.

Fiorello Provera, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, podniky, predovšetkým malé a stredné podniky, ktoré tvoria 99 % európskej výrobnéj štruktúry, potrebujú štyri základné prvky: jednoduchší prístup k úverom, väčšiu flexibilitu na trhu práce, menej byrokracie pri zakladaní a riadení podnikov a napokon ochranu pred nespravodlivou hospodárskou súťažou.

Ceníme si snahu Komisie zjednodušiť európske právne predpisy zrušením 1 600 legislatívnych aktov počas posledného funkčného obdobia a podporujeme návrhy skupiny na vysokej úrovni pod vedením pána Edmunda Stoibera.

Ďalším dôležitým prvkom pre konkurencieschopnosť podnikov je situácia v medzinárodnom obchode. V čase krízy je dôležité posilňovať systém ochrany obchodu Európskej únie. Podniky nemôžu súťažiť so

sociálnymi a ekologickými dumpingovými stratégiami, ktoré uplatňujú niektoré rozvíjajúce sa hospodárstva, ako je napríklad Čína, kde je cena práce extrémne nízka a kde nie sú žiadne sociálne istoty a s tým súvisiace náklady, ani vysoké štandardy ochrany životného prostredia.

Ďalšia oblasť, v ktorej by mala Komisia dôraznejšie zasiahnuť, je boj proti falšovaniu a ochrana práv duševného vlastníctva.

Skrátka nevidím žiadne iniciatívy v pracovnom programe Komisie, ktoré by boli zamerané na uplatňovanie zásad kohéznej politiky stanovených v Lisabonskej zmluve.

Po prvýkrát článok 174 Lisabonskej zmluvy uznáva osobitnú úlohu hornatých regiónov, ktoré predstavujú 40 % územia a viac ako 90 miliónov európskych občanov. Preto vás žiadam, aby ste zaradili do najbližšieho legislatívneho programu Komisie návrh na rámcový program na podporu rozvoja a ochrany hornatých regiónov a využitie všetkých možných druhov zdrojov obnoviteľnej energie, ktoré hory ponúkajú.

Andrew Henry William Brons (NI). – Vážený pán predseda, v pracovnom programe Komisie na rok 2010 sa uvádza, že Európska únia musí čeliť dlhodobým výzvam, ako je napríklad globalizácia, a musí sa opäť stať konkurencieschopnou. Problém je, že EÚ sa nevyrovnala s globalizáciou: prijala ju. Umožňuje dovozy z rozvojových krajín s platmi, ktoré predstavujú zlomok európskych platov. Jediný spôsob, akým môžeme opäť získať konkurencieschopnosť, by bolo znížiť platy na ich úroveň.

Nie som, samozrejme, ani za členstvo v Európskej únii. No keby som zaň aj bol, obvinil by som pánov zo zrady hospodárskych záujmov svojich poddaných. Povedal by som, že EÚ nie je ani tak Európskou úniou, ako je celosvetovou úniou, ktorá sa snaží dosiahnuť celosvetovú mobilitu všetkých tovarov a služieb.

Domnievam sa, že suverénne štáty by mali znovu vybudovať svoje výrobné základne a potom ochraňovať svoje trhy a pracovné miesta svojich občanov. Moje poslanstvo je však aj pre eurofilov. Európa, či už ako celok alebo jednotlivo, zlyhá pri ochrane svojho priemyslu a poľnohospodárstva pred konkurenciou tretích krajín na vlastné riziko. Globalizácii treba vzdorovať, či už jednotlivo alebo spoločne, inak nás všetkých zničí.

Dokument Komisie sa týka údajnej potreby rozvíjať ďalšie legálne politiky prisťahovalectva na zmiernenie rizík demografického starnutia. Niet pochyb o tom, že starnúca populácia je dôvodom na obavy v mnohých krajinách. Treba však skúmať, prečo došlo k týmto problémom. Mnohé ženy sa venujú kariére bez prestávky a nemajú deti z vlastného rozhodnutia – na čo majú plné právo –, ale mnohé iné pracujú preto, lebo je to pre nich ekonomicky nevyhnutné. Pracujú preto, aby zaplatili účty, nie preto, že opovrhujú materstvom.

Niet pochyb o tom, že tento vývoj ovplyvnil mieru pôrodnosti, ktorá bola umelo znížená na podnet hospodárskych síl. Nemusíme však uplatniť prístup *laissez-faire* na hospodárske sily. Zásah do hospodárstva môže zmeniť tieto hospodárske sily a zmena v týchto silách prinesie zodpovedajúce demografické zmeny. Myšlienka, že môžeme importovať veľké rodiny z tretích krajín ako náhradu za nenarodené európske deti, je založená na mimoriadne škodlivom a nerozumnom predpoklade, a to že sme produktom starostlivosti a že kultúry tretích krajín sú ako plášť, ktorý možno vyzliecť v mieste príchodu a nahradiť plášťom európskej kultúry spolu s papiermi na trvalý pobyt a občianstvo.

Deti takýchto prisťahovalcov sú údajne rovnakými Európanmi ako pôvodní obyvatelia, čo nie je pravda. Rôzne kultúry tvoria rôzni ľudia a nie naopak. Nie sme produktom našich kultúr: naše kultúry sú produktmi našich národov. Nahradiť Európanov ľuďmi z tretích krajín bude znamenať, že Európu nahradia tretie krajiny. Európa sa pomaly ale isto etnicky zbavuje Európanov.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Vážený pán predseda, vo všeobecnosti – nehovoríme o tých, ktorí jednoznačne a úprimne povedali, že sú proti Únii a proti členstvu v Európskej únii – si myslím, že môžem povedať, že prinajmenšom v tomto Parlamente je široký súhlas s programom, ktorý sme práve predstavili.

Ak existuje jeden spoločný prvok, ktorý som si všimol vo vystúpeniach najreprezentatívnejších politických skupín, je to myšlienka ambicióznosti. Potrebujeme väčšiu ambicióznosť v Európe. V tejto súvislosti by som sa chcel venovať niekoľkým myšlienkam, ktoré tu odzneli, myšlienkam, s ktorými, ak môžem dodať, absolútne súhlasím.

Náš priateľ pán Szájer hovoril o potrebe naozaj sa vyhnúť modelu päťročných plánov ako v komunistických režimoch. To je presne dôvod, pre ktorý chceme zachovať túto flexibilitu, ktorá je dôležitá, ak sa chceme prispôbiť meniacemu sa prostrediu.

Zároveň by som chcel opäť potvrdiť v reakcii na pána Szájera, ale aj na pána Swobodu, že majú pravdu, keď žiadajú viac opatrení od EÚ v hospodárskej a finančnej rovine a keď zdôrazňujú, ako členské štáty nesúhlasili napríklad s tým, aby Komisia zohrala väčšiu úlohu v dohľade nad vnútroštátnymi verejnými financiami.

Prvá Komisia, ktorej som mal česť predsedáť, zaviedla osobitné nariadenie s cieľom poskytnúť väčšie audítorské právomoci Eurostatu, čo niektoré členské štáty, ktoré nechceli, aby Komisia mala túto úlohu, odmietli.

Dúfam preto, že ponaučenie z tejto krízy bude, že sa zvýši naša vzájomná závislosť a že hospodárska politika v Európe nebude iba vnútroštátnou záležitosťou. Je to, samozrejme, vnútroštátna záležitosť, ale je to aj záležitosť spoločných európskych záujmov, pretože potrebujeme vyšší stupeň koordinácie. V tejto súvislosti sa domnievam, že pán Szájer, pán Swoboda, pani De Sarnezová a všetci ostatní súhlasili s potrebou takto zvýšenej koordinácie hospodárskej politiky.

Týmto spôsobom dosiahneme pokrok, a v tejto súvislosti by som chcel zdôrazniť predovšetkým ambíciu, ktorú vyjadril pán Swoboda – za čo mu ďakujem –, zlepšiť partnerstvo medzi Komisiou a Európskym parlamentom, keď hovoríme o finančnej perspektíve, o potrebe odolať určitým, pomerne medzivládny interpretáciám, ktoré dnes počúvame. Takéto interpretácie sú prekvapivé, pretože Lisabonská zmluva je v skutočnosti presným opakom medzivládneho prístupu: posilňuje európsky rozmer.

Dúfam, že budeme schopní poučiť sa z tejto krízy a smerovať k väčšej, nie menšej Európe. Jedným príkladom, o ktorom sa zmienila pani De Sarnezová, je otázka finančnej regulácie. Napriek všetkému je zvláštne, ak nie ironické, že po toľkých žiadostiach od určitých členských štátov o opatrenia v oblasti finančnej regulácie členské štáty jednoducho súhlasili so znížením ambicióznosti návrhov, ktoré Komisia predstavila v nadväznosti na správu pána de Larosièra.

Dokazuje to, že niekedy je rozdiel medzi tým, čo sa povie a ako sa rozhodne. Dúfam, že my v Európskom parlamente a Komisii budeme spoločne schopní prekonať tento rozdiel v snahe dosiahnuť trochu väčšiu dôslednosť na európskej úrovni, pretože skutočne musíme byť ambiciozni.

Chcel by som zdôrazniť, že teraz je dôležité riadne pochopiť zásadu subsidiarity. Som za subsidiaritu. V tejto súvislosti chcem vysloviť aj súhlas, pán Kirkhope, s touto myšlienkou subsidiarity, ale je dôležité správne porozumieť tomu, čo to znamená. Subsidiarita znamená rozhodnúť, ktorá úroveň rozhodovania je najlepšia.

V prípade krízy leteckej dopravy sú udalosti, ktoré sa odohrávajú, rovnako zvláštne. Dnes som videl v tlači – a nielen v tlači euroskeptikov a eurofóbov, nielen v bulvárnej tlači, ale aj v kvalitnej tlači – že Európska únia teraz priznáva, že sa mýlila, keď rozhodla o pozastavení letov. To je neuveriteľné!

Ak existuje nejaká oblasť, ktorá patrí pod národnú jurisdikciu, je to európske riadenie letovej prevádzky. Rozhodnutia vykonali jednotlivé európske vnútroštátne regulačné orgány. Tí istí ľudia, ktorí sú proti právomociam na európskej úrovni, teraz však protestujú proti Európe. Čoskoro sa bude hovoriť, že sopku na Islande vytvorila Európska komisia a Brusel. Je to skutočne pomerne pozoruhodné.

(potlesk)

Povedzme to otvorene. Sú rôzne úrovne zodpovednosti: vnútroštátne úrovne a európska úroveň. V každom prípade musíme zistiť, ktorá úroveň je najvhodnejšia. Môžem vám povedať, že Komisia je pripravená prevziať svoje zodpovednosti, ale domnievam sa, že musíme vytvoriť alianciu s Európskym parlamentom, aby sme mohli jednoznačne uviesť, čo je a čo nie je naša zodpovednosť.

Bez tejto aliance budeme mať stále inštinktívnu potrebu – a v čase krízy vieme, že je jednoduchšie uchýliť sa k nacionalistickej, populistickej rétorike – pripísať zodpovednosť Bruselu, ako sa občas hovorí, alebo možno aj Štrasburgu, za to, čo je skutočne vnútroštátnou zodpovednosťou.

Ukážme zdravý rozum! Sústreďme sa na to, čo môžeme urobiť na európskej úrovni, na oblasti, kde môžeme pridať hodnotu nášmu konaniu, a rešpektujme, samozrejme, naše členské štáty, ktoré sú demokratickými členskými štátmi. Domnievam sa, že stratégia Európa do roku 2020 sústreďí Európu na to, čo je najdôležitejšie.

To, čo teraz potrebujeme, je rast, ale nie iba akýkoľvek starý rast, potrebujeme spravodlivejší, otvorenejší, udržateľnejší a inteligentnejší rast, ktorý sa zameriava na budúcnosť.

Potrebujeme vytvoriť nové zdroje rastu, aby sme úspešne vyriešili náš najväčší problém, o ktorom budeme diskutovať dnes poobede, a to nezamestnanosť, konkrétne nezamestnanosť mladých ľudí. V tejto oblasti skutočne potrebujeme vytvoriť alianciu medzi európskymi inštitúciami tým, že takisto budeme spolupracovať čestne a lojálne s našimi členskými štátmi, aby sme dosiahli konkrétne výsledky pre našich spoluobčanov.

Domnievam sa, že v tejto súvislosti máme dobrý základ pre našu prácu v budúcich rokoch, a po tejto rozprave cítim povzbudenie – a verím, že aj moji kolegovia – z vašich slov podpory a v určitých prípadoch z vašich požiadaviek. Budeme sa snažiť dokázať, že sme hodní úlohy, ktorou ste nás poverili.

(potlesk)

Predseda. – Ďakujem vám veľmi pekne, pán Barroso, za vaše stanovisko. Chcel by som povedať, že pokiaľ ide o úsilie Európskej komisie v mene nášho Európskeho spoločenstva, Komisia má veľkého spojenca v Európskom parlamente. Väčšina poslancov podporuje toto úsilie a názor, že Komisia by mala prevziať viac zodpovednosti, najmä v krízových situáciách, o ktorých sme hovorili predtým – pretože vtedy si uvedomujeme, ako veľmi potrebujeme Európsku úniu a zásah Európskej komisie. Zodpovednosť Európskeho parlamentu sa taktiež výrazne posilnila po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, čo nás teší. Domnievame sa, že je to dobrá správa pre Európanov – že je to dobrá správa pre našich občanov. Teraz musíme prijať väčšiu zodpovednosť a využiť možnosti, ktoré nám dáva táto zmluva. Chcel by som vás opäť uistiť, pán Barroso, že vy a Európska komisia tu máte spojencov a hovorím v mene väčšiny Európskeho parlamentu.

Diego López Garrido, úradujúci predseda Rady. – (ES) Vážený pán predseda, chcem iba zablahoželať Komisii a jej predsedovi páňovi Josému Manuelovi Durãovi Barrosovi k ambicióznemu, výrazne európskemu programu, ktorý tu dnes predstavil a ktorý je jednoznačne v súlade s cieľmi španielskeho predsedníctva Európskej únie a s programom predsedníckej trojky, ktorú tvorí Španielsko, Belgicko a Maďarsko.

Môžem povedať, že Rada spolupracuje s Komisiou a tiež s Európskym parlamentom, ktorému taktiež blahoželám ku konštruktívnym vystúpeniam na podporu legislatívneho programu Komisie.

Komisia naozaj veľmi usilovne pracovala. Každý vie, že nová Komisia – známa ako druhá Komisia pána Barrosa – mala byť vo funkcii od 1. novembra, ale z rôznych dôvodov prišla o niekoľko mesiacov neskôr a usilovne pracuje, aby vynahradiła stratený čas konštruktívnym, pozitívnym spôsobom, za čo jej španielske predsedníctvo je vďačné. Pán Barroso a všetci členovia Komisie – podpredsedovia a komisári – si tiež uvedomujú, že podľa môjho názoru spolupracujeme s Komisiou veľmi pozitívnym spôsobom a že uznávame jej úsilie v tejto súvislosti.

Rada je vďačná aj Európskemu parlamentu. Kedykoľvek tu bola rozprava o týchto otázkach, Európsky parlament mal vždy veľmi konštruktívny prístup. Rád by som využil túto príležitosť a opäť požiadal Európsky parlament o prijatie týchto legislatívnych iniciatív – dnes hovoríme v prvom rade o legislatívnych iniciatívach – a aby sa tak stalo čo najskôr, aby sme dobehli stratený čas, ktorý som spomenul. Určite s nami bude spolupracovať aj Parlament.

Predseda. – Ďakujem za vaše stanovisko v mene Rady a za vašu podporu programu Komisie. Chcel by som sa ešte raz poďakovať páňovi Barrosovi, všetkým podpredsedom Komisie a komisárom za ich prítomnosť. Dokazuje to skutočnosť, že Komisia pripisuje veľkú dôležitosť spolupráci s Parlamentom, v čo sme tiež dúfali.

Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Pracovný program Európskej komisie na rok 2010 je ambiciózný a flexibilný viacročný program, ktorý stanovuje nasledujúce hlavné ciele: riešenie krízy a podporu európskeho trhového hospodárstva, vypracovanie programu občanov, ktorý stavia občanov do centra záujmu európskych aktivít, vypracovanie ambiciózneho a dôsledného politického programu s celosvetovým rozmerom a v neposlednom rade obnovu nástrojov a pracovných metód, ktoré používa Európska únia. Kľúčovým prvkom programu občanov je Štokholmský program pre „otvorenú a bezpečnú Európu, ktorá slúži občanom a chráni ich“, prijatý Európskou radou počas zasadnutia v decembri 2009. Chcela by som uvítať iniciatívu Komisie pri prezentovaní akčného plánu na prijatie Štokholmského programu, aby sme mohli zaručiť, že európski občania si budú skutočne užívať výhody v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Program sa sústreďí hlavne na boj proti cezhraničnému zločinu a skonsoliduje presadzovanie spoločnej prístahovateľskej a azylovej politiky so zameraním predovšetkým na oblasti, ako je boj s organizovaným zločinom, s terorizmom a s ostatnými hrozbami prostredníctvom zlepšenia spolupráce medzi políciou a súdmi.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), písomne. – (LT) V súčasnosti čelí Európa zvyšujúcej sa nezamestnanosti a takmer 17 % európskych občanov žije pod hranicou chudoby. Mnohí Európania, dokonca aj tí, ktorí sú zamestnaní,

bojujú s chudobou každý deň a nemajú možnosť užívať si život naplno, pretože v dôsledku recesie sa dokonca aj mnohí ľudia so strednými príjmami dostávajú do chudoby. Preto musíme v prvom rade venovať mimoriadnu pozornosť problému chudoby, ktorej čelia pracujúci ľudia. Ak chceme zvýšiť zamestnanosť, musíme vytvoriť nové pracovné miesta, nielen akéhokoľvek miesta, ale musíme sa snažiť zabezpečiť vysokú kvalitu zamestnanosti berúc do úvahy požiadavky trhu práce. Najväčšiu pozornosť by sme mali venovať zvyšujúcej sa nezamestnanosti mladých ľudí, jednému z najnaliehavejších problémov spoločnosti. Ak mladí ľudia nedostanú príležitosť vstúpiť na trh práce, Európe hrozí nebezpečenstvo, že stratí celú generáciu mladých ľudí. Určitý čas nás demografická situácia v Európe núti uvažovať aj nad zamestnanosťou starších ľudí. Musíme zabezpečiť pracovné vzťahy, ktoré podporujú zamestnanosť, a zaručiť možnosť celoživotného vzdelávania. Chcela by som zdôrazniť, že by sme mali diskutovať aj o zamestnanosti znevýhodnených ľudí. Je dôležité dať im podmienky, aby mohli vstúpiť na trh práce, nie iba pre demografické zmeny, ale aj pre nich samotných, aby získali pocit dôstojnosti a vlastnej hodnoty. Preto by som sa chcela opýtať Komisie, ako vytvorí Európa nové pracovné miesta? Aké sú reálne šance pre ľudí vstúpiť na trh práce? Ako môžeme zabezpečiť kvalitu zamestnanosti, aby sme mohli zmierniť chudobu pracujúcich?

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Pracovný program Komisie na rok 2010 pozostáva zo 14 strán zvyčajných ošúchaných a otrepaných fráz. Je správne, že Európa musí spoločne reagovať na krízu. Táto kríza však mohla mať taký negatívny vplyv na Európu iba pre politiku Komisie a neobmedzenú liberalizáciu vo všetkých oblastiach. Napriek tomu nikto nechce nič zmeniť. Práve naopak, ďalšie rušenie prekážok obchodu, ktoré chce presadiť Komisia, podporí globalizáciu, zvýhodní veľké spoločnosti a spôsobí škody členským štátom a ich občanom.

Stratégia Európa do roku 2020 je zamýšľaná ako reakcia na súčasnú krízu. Pokiaľ ide o konkrétne opatrenia, zdá sa, že prístup k hospodárskej a finančnej politike je rozumný, ako aj rozvoj novej európskej štruktúry dohľadu na monitorovanie finančných trhov. Prísnejšie kontroly verejných financií a rozpočtová disciplína v rámci členských štátov nám, dúfajme, v budúcnosti umožnia predísť problémom, ktoré momentálne zažívame v Grécku. Nové plány zdanenia Komisie spolu s revíziou smernice o zdanení energie, ktorá zahŕňa zdanenie energetických výrobkov na základe ich obsahu energie, by sa mali zamietnuť, pretože zmena klímy, ktorá je v prvom rade prírodným javom, sa nedá jednoducho vyriešiť sústredením sa na CO₂. Okrem toho to vystaví európske hospodárstvo dokonca ďalším tlakom v porovnaní s jeho rivalmi v Amerike a Ázii, kde sa neplánujú žiadne iniciatívy tohto druhu.

Richard Seebler (PPE), písomne. – (DE) Pracovný program Komisie na rok 2010 stanovil správne priority. Rovnako ako na modernizáciu spôsobov práce, ktorá bude rozhodujúcim faktorom pri stimulácii hospodárstva a zvýšení angažovanosti európskych občanov, sa Komisia sústreďí najmä na boj proti finančnej kríze. Je dôležité najmä to, aby občania EÚ, ktorí stratili prácu počas súčasnej krízy, čo najskôr dostali nové vyhliadky do budúcnosti.

Ako hovorcu pre životné prostredie Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) ma znepokojuje to, že by sme mali vytvoriť čo najviac trvalo udržateľných pracovných miest a vytvoriť pridanú hodnotu na trhu práce v dôsledku poprednej úlohy, ktorú zohráva Európa pri ochrane životného prostredia. Aby sme mohli uskutočniť premenu na novú a trvalo udržateľnú priemyselnú dobu, už by sme nemali považovať vytváranie pracovných miest a dôslednú ochranu životného prostredia za navzájom sa vylučujúce. Podľa môjho názoru bola Komisia príliš opatrná pri uplatňovaní tohto prístupu. Teraz preň musíme položiť základy. Budeme môcť veľa dosiahnuť, ak dokážeme zlepšiť spôsob uplatňovania existujúcich nariadení.

Joanna Senyszyn (S&D), písomne. – (PL) Blahoželám vám, pán Barroso, k ambicióznemu legislatívnemu a pracovnému programu Komisie na rok 2010. Nanešťastie sa čas kráti – už ostáva iba osem mesiacov. Napriek tomu dúfam, že priority neostanú iba prázdnyimi sľubmi. Sila programu spočíva v jeho opatreniach na boj proti kríze. Tieto opatrenia sa nanešťastie týkajú najmä hospodárskej situácie. V časti o programe občanov nie sú žiadne antidiskriminačné iniciatívy, ako napríklad boj proti násiliu páchanému na ženách, väčšie odhodlanie a angažovanosť na dosahovanie sociálnych cieľov a dlhodobá stratégia na zlepšovanie komunikácie s občanmi Únie. Fenoménu násilia páchaného na ženách sme sa venovali dlhé roky. Je najvyšší čas na účinné, európske právne nariadenia v tejto oblasti. Rada by som v programe Komisie videla návrh smernice o boji proti násiliu páchanému na ženách. Pokiaľ ide o sociálne ciele, iniciatíva s cieľom vytvoriť Európsku platformu na boj proti chudobe do konca tohto roku je dôležitá. Nanešťastie o nej nie sú uvedené žiadne konkrétne podrobnosti. Budú sa musieť uviesť na júnovom zasadnutí Rady. Čo sa týka modernizácie Únie a nástrojov na jej vykonanie, chcela by som upriamiť pozornosť na komunikáciu s občanmi. Musí to byť proces, nie volebná agitácia. Medzi EÚ a jej občanmi je komunikačná priepasť, ktorú sa musíme snažiť

zmenšiť a v budúcnosti odstrániť. Musíme dať občanom EÚ pocit, že sú „v centre záujmu“ činnosti Únie. Iba tak nebudú výsledky referendum prekvapením.

Nuno Teixeira (PPE), písomne. – (PT) Rozprava o programe Komisie je mimoriadne dôležitá, pretože sa časovo zhoduje so začiatkom nového obdobia Európskej únie. Potreba prijať opatrenia v čase krízy, ktoré dokážu riešiť otázky dlhodobo, si vyžaduje stanoviť za priority vytváranie pracovných miest, reguláciu finančných trhov a stabilizáciu eura, čo by malo obnoviť dôveru verejnosti, ako aj hospodárskych a sociálnych subjektov.

Chcel by som zdôrazniť dôležitosť kohéznej politiky pri uplatňovaní jednotlivých európskych politík. Európske regióny budú schopné dosiahnuť trvalo udržateľný, integrovaný rast prostredníctvom kohéznej politiky, ktorá má viditeľné výsledky a ktorá rešpektuje zásadu subsidiarity, a prostredníctvom riadenia na rôznych úrovniach: vnútroštátnej, regionálnej a miestnej. Cieľ hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti musí ovplyvňovať činnosti Únie a musí sa dosiahnuť prostredníctvom primeraného financovania Spoločenstvom, s väčšou transparentnosťou, jednoduchšie a efektívnejšie s použitím štrukturálnych fondov.

Je nevyhnutné definovať usmernenia pre kohéznú politiku a finančné vyhliadky na obdobie po roku 2013. Chcel by som upriamiť pozornosť na situáciu v najvzdialenejších regiónoch, ktoré pre trvalé štrukturálne charakteristiky čelia prekážkam so závažnými dôsledkami na ich hospodársky rozvoj, a preto si vyžadujú osobitné opatrenia.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), písomne. – (RO) Hlavným záujmom EÚ je boj proti hospodárskej kríze a podpora sociálneho trhového hospodárstva. Miera nezamestnanosti v EÚ začiatkom roka dosiahla 10 %, pričom miera nezamestnanosti mladých ľudí dosiahla až 20 %. Zvýšenie miery zamestnanosti úzko súvisí s priemyselnou politikou EÚ. Aké legislatívne iniciatívy zvažuje Komisia v súvislosti s budúcou priemyselnou politikou Európskej únie a na vytváranie nových pracovných miest?

Európska rada, ktorá zasadala 25. a 26. marca 2010, po prvýkrát stanovila ako jeden z cieľov EÚ zvýšenie energetickej účinnosti o 20 % do roku 2020. Nenašli sme tento cieľ v pracovnom programe Komisie, hoci sa v tejto oblasti vyžadujú iniciatívy, ktoré možno zacieliť na európske domácnosti, ako aj na podniky.

Okrem toho rozpočet Spoločenstva na dopravnú infraštruktúru takmer neexistuje na obdobie rokov 2010 až 2013, hoci problémy a rozvojové potreby sú obrovské: zabezpečenie intermodality medzi jednotlivými druhmi dopravy, rozvoj vysokorýchlostných železníc na účely nielen všetkých hlavných miest členských štátov, ale aj pre ďalšie európske veľkomestá, rozvoj železničných nákladných koridorov a jednotného európskeho vzdušného priestoru spolu s modernizáciou prístavov a rozvojom námornej dopravy. Kedy predloží Komisia návrh v súvislosti s nevyhnutným financovaním rozvoja transeurópskej dopravnej infraštruktúry?

PREDSEDÁ: PÁN ROUČEK

podpredseda

5. Koordinácia humanitárnej pomoci a obnovy na Haiti (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o koordinácii humanitárnej pomoci a obnovy na Haiti.

Kristalina Georgieva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, všetkým váženým poslankyniam a váženým poslancom v tejto rokovacej sále by som chcela vyjadriť veľké uznanie za pozornosť, ktorú tento Parlament neustále venuje Haiti.

Skôr než prenechám priestor Andrisovi Piebalgsovi, ktorý vás bude informovať o obnove a rozvoji Haiti, dovoľte mi načrtnúť štyri hlavné humanitárne úlohy na nasledujúce mesiace a to, ako ich Európska komisia rieši.

Prvou úlohou je pokračovanie humanitárnej pomoci a najmä výstavba príbytkov, hygiena a zdravotnícke služby. Presun 1,3 milióna ľudí bez domova v hlavnom meste Port-au-Prince do dočasných príbytkov predstavuje veľmi zložitý proces pre praktické problémy, akými sú vlastnícke práva k pozemkom, odstraňovanie trosiek, urbanistické plánovanie a bezpečnosť. Dnes je pre nás hlavným problémom asi 10 000 až 30 000 ľudí, ktorí žijú v provizórnych táboroch v oblastiach ohrozených povodňami. Vzhľadom na blížiacu sa obdobie hurikánov ich treba naliehavo presunúť. Toto je popri posilňovaní schopnosti riadenia

tábora prioritou nášho programu. Veľmi pozorne sledujeme doplňovanie núdzových zásob. Väčšina z nich je po zemetrasení už úplne vyčerpaná. Práve ich dopĺňame, aby sa mohli využiť, a vytvárame kapacity haitskej služby civilnej ochrany, ktorá sa v dôsledku krízy vlastne posilnila.

Po druhé, prijali sme prístup „sledovania potrieb“ a poskytujeme pomoc tam, kde sú ľudia, aby sme tak zabránili ďalším hromadným presunom. Zaistili sme, aby sa naša pomoc dostala do celej krajiny a nielen do Port-au-Prince. Takto sme prispeli k zníženiu napätia v hlavnom meste. Na základe rovnakej logiky uplatňujeme tiež „celoostrovný“ prístup, či už ide o otázky haitských utečencov alebo logistiku dodávok pomoci či doplňovanie núdzových zásob pred obdobím hurikánov. Záleží nám na Dominikánskej republike a náš program obnovy na ňu pamätá.

Po tretie, zaistujeme, aby koordinácia darcov umožnila využiť porovnateľné výhody každého z nich. Pri veľkom počte aktérov na Haiti to nie je nepodstatná úloha, no my sme dôsledne veľmi silným hlasom humanitárnej koordinácie pod vedením EÚ. Keď som bola na Haiti, nadobudla som dojem, že to vlastne robíme celkom dobre – pokiaľ ide o tímy civilnej ochrany jednotlivých krajín, ako aj o našu vlastnú prácu.

Po štvrté, musíme zaistiť prechod od humanitárnej pomoci k obnove a rekonštrukcii. Tam, kde je to len trochu možné, veľmi úzko spolupracujeme s Andrisom Piebalgsom na uľahčení tohto prechodu. Uvediem dva konkrétne príklady. Po prvé, v potravinárskom odvetví podporujeme nákup miestnych potravín. Žiadame našich partnerov – dokonca aj vtedy, ak je to trochu drahšie –, aby oslovili miestnych poľnohospodárov, vytvorili dopyt a pomohli im zotaviť sa. To, samozrejme, vedie k práci na obnove. Po druhé, podporujeme tiež programy hotovosti za prácu, čím opäť vytvárame prechod od pomoci k obnove.

V neposlednom rade sa zameriavame predovšetkým na výsledky. Pokiaľ ide o objem pomoci, Európa je číslo jeden a musí byť číslo jeden, aj pokiaľ ide o výsledky.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážení páni predsedajúci, na konferencii medzinárodných darcov v New Yorku sa Európska únia zaviazala poskytnúť 1,235 miliardy EUR. Sme najväčším finančným podporovateľom obnovy Haiti, vzhľadom na to v najvyššej miere prispejeme na akčný plán haitskej vlády na obnovu. Som tiež hrdý na spôsob, akým sme to dosiahli, pretože to bol spoločný záväzok EÚ, ktorý pozostával z podpory mnohých krajín EÚ, ako napríklad Španielska, Francúzska a širšieho Spoločenstva. Som však tiež hrdý, že dokonca aj naša krajina, ktorá nemá príliš rozvinuté vzťahy s Haiti, prisľúbila dodatočné finančné prostriedky, nielen financie prichádzajúce prostredníctvom rozpočtu Spoločenstva.

Konferencia v New Yorku prebiehala vo veľmi dobrej atmosfére. Priniesla veľmi výrazný finančný efekt, veľmi zreteľne sa do nej zapojila haitská vláda a množstvo zúčastnených strán. Niektorí poslanci Európskeho parlamentu sa presvedčili, že tam vystúpili mimovládne organizácie vrátane európskych mimovládnych organizácií. Zapojili sa aj európske podniky a pod vedením pána premiéra Belleriva a pána Billa Clintona boli tiež navrhnuté dočasné koordinačné mechanizmy. To, že sa na tomto mechanizme podieľajú všetky zúčastnené strany, zaručuje, že sa peniazmi nebude plytvať a nebudú použité na iné účely.

Teraz je dôležité, aby sme čo najrýchlejšie sústredili našu pomoc. Komisia a členské štáty už pripravujú nový strategický dokument krajiny a národný orientačný program pre Haiti. Aby sme podporili naše spoločné úsilie, urýchlíme naše snahy o zriadenie zastúpenia EÚ na Haiti, ktoré by nás viac zviditeľnilo, pomohlo by však tiež zapojiť darcov, ktorí tu zastúpenie nemajú.

Tento týždeň odchádzam na Haiti, aby som osobne odovzdal konkrétnu podporu dlhodobej obnove v oblastiach infraštruktúry a riadenia. Tento týždeň podpíšem päť finančných dohôd za celkovo 200 miliónov EUR a tiež slávnostne otvorím projekty, ktoré sme už urobili, ako napríklad opätovné sprejazdnenie cesty medzi Port-au-Prince a mestom Cap-Haïtien, ktoré je plne v súlade s akčným plánom vlády a ktoré tiež podporuje „celoostrovný“ prístup.

Aby sme posilnili vládne kapacity, slávnostne tiež otvorím obnovu ministerstva vnútra financovanú z príspevkov EÚ. Otvorím aj školu v Mirabelais. Sústredíme sa najmä na vzdelávanie, ako požadoval prezident Préval, a oznámime tiež poskytnutie ďalšej rozpočtovej podpory. Poskytovanie rozpočtovej podpory nie je slepou podporou. Podnikli sme mnohé preventívne opatrenia a vykonali sme veľa návštev, preto vám môžem zaručiť, že vaše peniaze sa využívajú na svoj účel.

Aby som urýchlil pridelovanie pomoci, budem prostredníctvom pravidelných návštev vykonávať aj pravidelné kontroly výstavby. Európsky parlament budem sústavne informovať o dosiahnutom pokroku pri obnove Haiti.

Rád by som tiež zdôraznil, že to nebudem len ja, ale celé kolégium: pani Kristalina Georgievová, vysoká predstaviteľka pani barónka Ashtonová a tiež niekoľko mojich ďalších kolegov, ktorí pomôžu pri dohľade nad obnovou, ako pán Michel Barnier, ktorý odíde na Haiti o niekoľko mesiacov. Nejde len o zapojenie sa jedného zodpovedného komisára, ale celého kolégia.

Potrebujeme tiež diskutovať s orgánmi o niekoľkých otázkach týkajúcich sa lepšieho poskytovania našej pomoci. Dlhodobý záväzok medzinárodného spoločenstva nepretrvá, ak Haiti rýchlo sklzne späť k robeniu vecí „ako obyčajne“. Aby sme tomuto scenáru zabránili, musíme sa zo všetkých síl snažiť o efektivitu a už sme spomenuli niekoľko spôsobov, ktorými to môžeme dosiahnuť. Na orgánoch a obyvateľoch Haiti však rovnako spočíva veľká zodpovednosť, aby svoju krajinu vybudovali lepšie.

Do popredia vystupujú najmä dve hľadiská. V sociálnej oblasti by sme mali podporiť vládu, aby pristúpila na veľmi úzky kontakt s opozíciou i celou občianskou spoločnosťou. To vytvorí pravý národný konsenzus v oblasti rozvojového plánu a podporí stabilitu potrebnú na jeho realizáciu. V hospodárskej oblasti musí byť makroekonomický rámec predstavený v New Yorku pevný a spojený s jasnou cestou k zamestnanosti a rastu, ktorá prelomí bludný kruh chudoby a nerovnosti.

Gay Mitchell, *v mene poslaneckého klubu PPE*. – Vážený pán predsedajúci, rád by som poďakoval obom členom Komisie. Chcel by som upozorniť na tri skutočnosti. Prvou je spôsob a opatrenia, ktoré majú byť využité pri určovaní oblastí, ktoré si na Haiti vyžadujú obnovu. Druhou je zaistenie toho, že naše záväzky aj naplníme, a treťou sú rozhovory o majetkových právach a zraniteľnosti ľudí, ktorí bývajú napríklad v príbytkoch postavených na pozemku, ktorý nevlastnia.

V prvom rade mi v súvislosti s prácami na obnove dovoľte povedať, že som sa nedávno podieľal na vydaní dokumentu pre Svetovú banku, ktorý formou dobre spracovanej príručky vysvetľuje, ako presne by mala obnova prebiehať. Použijeme túto príručku alebo využijeme podobné opatrenia, aby sme zaistili, že úsilie o obnovu Haiti prebehne na profesionálnej úrovni? Svetová banka odvieďla v tejto oblasti vynikajúcu prácu. Vydania tejto mimoriadnej knihy sa zúčastnil aj haitský veľvyslanec.

Po druhé, v súvislosti so záväzkami, ku ktorým sa zaväzujeme, veľmi rád počujem, že pán komisár musel hovoriť o 200 miliónoch EUR, ktoré poskytujeme takmer okamžite. Nestretneme sa tu však o rok či o päť rokov; alebo naposledy poskytujeme finančnú pomoc chudobnej krajine, ktorú jednoducho viac nemôžeme nechať na kolenách?

Tretím bodom, na ktorý chcem poukázať, je toto. Rozsah škôd na Haiti bol taký značný, že sa nemôžeme pozeráť len na spôsobené škody, ale aj na to, prečo boli tieto škody také rozsiahle. Nemajetní ľudia žili v roklinách a na úbočiach hôr, v chatrčiach, v čomkoľvek, čo dokázali zbiť dokopy, pretože nevlastnili pôdu, na ktorej žili. Ak títo ľudia budú mať vlastnícke práva, budú investovať do budovania a výstavby príbytkov, ktoré budú mať akú-takú šancu v budúcnosti takejto ničivej sile odolať. Preto žiadam, aby sa o tomto bode aktívne uvažovalo ako o súčasti prístupu na riešenie tohto problému.

Znova ďakujem obom členom Komisie za ich vystúpenie.

Corina Crețu, *v mene skupiny S&D*. – (RO) Situácia na Haiti zďaleka nie je stabilizovaná, ako zdôraznili obaja členovia Komisie, pán Piebalgs a pani Georgievová, ktorá bola na Haiti koncom marca. Rovnaké vyhlásenie urobili aj humanitárni pracovníci, ktorí na mieste rozdeľujú pomoc a pomáhajú s procesom obnovy. Hoci sa zdá, že sa situácia v hlavnom meste vracia do normálu, aspoň pokiaľ ide o každodenný život jeho obyvateľov, myslím si, že naše úsilie sa musí teraz sústrediť na vidiecke oblasti, ktoré stále pociťujú veľké problémy.

Tieto záležitosti sú ešte naliehavejšie a dokonca spôsobujú väčšie obavy v súvislosti s blížiacim sa obdobím dažďov a stavom dopravnej infraštruktúry, ktorý môže spôsobiť prerušenie toku pomoci, ktorá má pokryť každodenné potreby obyvateľstva. Ako ste spomínali, práce na obnove sa ešte len rozbiehajú. Je zrejmé, že sa budú objavovať aj ďalšie problémy v súvislosti s infraštruktúrou, slušnými podmienkami na život obyvateľstva a zaistením fungovania verejných služieb na minimálnej úrovni, vzdelávania a zdravotnej starostlivosti. Vyskytnú sa aj problémy súvisiace s dostupnosťou potrebnej pracovnej sily a rozsahom jej odbornosti.

Ďalším vážnym problémom je starostlivosť o deti, ktoré osireli alebo boli dočasne odlúčené od svojich rodín a ktoré sa vzhľadom na svoju budúcnosť nachádzajú v tej najzraniteľnejšej a najnebezpečnejšej situácii. Myslím si, že pre pretrvávajúce problémy zahŕňajúce obchodovanie s deťmi a nelegálne adopcie musíme venovať väčšiu pozornosť tomuto hľadisku humanitárnej krízy na Haiti. V neposlednom rade by som chcela

povedať, že mám radosť, že úloha zvládnuť problémy Haiti ostáva prioritou Komisie. Môžem vás uistiť, že to isté sa týka všetkých členov Výboru pre rozvoj.

Charles Goerens, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, príchod obdobia hurikánov na Haiti znamená, že je životne dôležité zachovať humanitárne úsilie a že si to pravdepodobne vyžiada ďalšie núdzové opatrenia.

V prvom rade je dôležité poskytnúť dostatočne odolné prístrešky v dostatočných množstvách. Toto opatrenie má veľký význam, po prvé preto, že opätovné vybudovanie zničených domov si vyžiada čas, a po druhé preto, že Haiti je priamo vystavené hurikánom, ktorých sa ľudia v súvislosti s tým, čo nedávno zažili, najviac obávajú.

Snahy o stiahnutie humanitárnej pomoci by boli v súčasnosti jednoducho nezodpovedné. Rovnako nezodpovedné by bolo oddaľovanie prác na obnove. Inými slovami, všetko musí byť v zhode: humanitárne úsilie, aby nedošlo k žiadnym ďalším zbytočným úmrtiam; úsilie o obnovu, aby došlo čo najrýchlejšie k obnove stavu, ktorý pripomína normálny život; obnova hospodárstva, ktoré je mimoriadne dôležité pri dlhodobom vytváraní zdrojov; posilňovanie kapacity haitského rozpočtu vo veľmi krátkom čase a pevné odhodlanie na decentralizáciu.

Konferencia darcov, ktorá sa uskutočnila 31. marca na pôde Organizácie Spojených národov, skončila úspechom. Čo ostane z tejto konferencie, ak sa na všetko zabudne? Odhliadnuc od humanitárnych zásahov, pamätajme na potrebu rýchleho oživenia hospodárstva, niečoho, v čo dúfa a modlí sa za to výkonný riaditeľ Medzinárodného menového fondu, keď v nadchádzajúcich piatich rokoch počíta so schopnosťou 8 % ročného rastu.

Po druhé, v podobnom duchu, hospodárskou prioritou sa stáva oživenie odvetvia poľnohospodárstva. Haiti dnes musí zaplatiť 80 % svojich príjmov z vývozu za dovážané poľnohospodárske produkty. Pamätajme, že v minulosti boli časy, keď bolo Haiti potravinovo sebestačné.

Po tretie, rozvoj Haiti sa bude musieť posudzovať na základe kritérií závažnosti, efektívnosti, účinnosti a udržateľnosti.

Po štvrté, ak má rozvoj ďalej pokračovať, pre obyvateľov Haiti je mimoriadne dôležité, aby za seba prevzali zodpovednosť.

Po piate, zemetrasenie na Haiti opäť raz ukázalo – ak bol takýto dôkaz potrebný – dôležitosť neodkladnej realizácie systému rýchlej humanitárnej pomoci zameraného na zhromaždenie materiálnych a ľudských kapacít všetkých členských štátov Európskej únie.

Čo bráni tomu, aby sa uskutočnili návrhy zo správy pána Barniera?

Napokon, rozhodujúce bude významné úsilie Európy pomôcť vyriešiť problém Haiti. Ďakujem pani vysokej predstaviteľke, členom Komisie pánovi Piebalsgovi a pani Georgievovej a ich generálnym riaditeľstvám, ktoré si zaslúžia našu vďaku.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážený pán predsedajúci, vystupujem v mene našej politickej skupiny a tiež v mene koordinátora našej skupiny pána Devu. Chcel by som zdôrazniť mimoriadne dôležitú skutočnosť, že medzinárodná pomoc pre Haiti je v súčasnosti vlastne takmer trikrát vyššia, než haitská vláda a OSN dúfali. Výška tejto pomoci dosahuje 11,5 miliardy EUR a stojí za to podčiarknuť, že haitská vláda dúfala, že počas nasledujúcich dvoch rokov získa sumu o čosi nižšiu ako 4 miliardy EUR. Je absolútne kľúčové, aby sme sa sústredili na budovanie infraštruktúry, čo môj kolega pán Deva mimochodom zdôraznil počas minulej rozpravy.

Aj ja by som rád zdôraznil dôležitú vec – dozor nad touto pomocou. Haitská vláda je veľmi slabá a rozdeľovanie pomoci je vo veľkej miere v rukách rôznorodej a veľmi zvláštnej elity, a je veľmi dôležité, aby medzinárodné organizácie a Európska únia vedeli, komu peniaze skutočne poskytujú.

Patrick Le Hyaric, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani komisárka, musíme zaistiť, aby sa prísľuby dotácií, ktoré odzneli na konferencii darcov, realizovali v podobe skutočných finančných prostriedkov, a tiež, aby sa dostali k tým správnym príjemcom. Samozrejme, neverím, že stačí natrvalo prestavať Haiti, hoci obyvateľom Haiti dlhujeme tak veľa.

Samotní obyvatelia Európy sú veľmi štedrý, pokiaľ ide o preukázanie solidarity, no, bohužiaľ, hrozí veľké riziko, že ľudia zabudnú alebo budú prinútení zabudnúť na tragédiu, ktorá postihla našich haitských bratov.

Ale, ako ste povedali, pociťujeme istú naliehavosť: naliehavosť spôsobenú možným výskytom ďalších cyklónov, ktoré môžu ešte zhoršiť životné podmienky obyvateľov; naliehavosť v súvislosti s opätovným budovaním domov a budov, akými sú školy a nemocnice v čase, keď haitská vláda začína evakuovať isté tábory; naliehavosť v súvislosti s efektívnejšou koordináciou a rozdeľovaním potravinovej pomoci a starostlivosti a naliehavosťou tiež v súvislosti s rozvojom nového projektu trvalo udržateľného poľnohospodárstva a vidieka na zaistenie potravinovej bezpečnosti Haiti.

Všetka pomoc a koordinácia medzinárodnej pomoci sa musí zamerať na zaistenie prístupu obyvateľov Haiti k základným právam. Prečo napríklad neustanoviť, aby všetky zmluvy na verejnú obnovu záviseli od týchto práv a obsahovali ustanovenia o zamestnanosti, bývaní, vzdelávaní a zdraví? Bez spoliehania sa na samotné obyvateľstvo a jeho odborové organizácie, mimovládne organizácie a poľnohospodárske organizácie nemôžeme riadne koordinovať pomoc a obnovu.

Mali by sme podporiť vytvorenie nového projektu pre Haiti zameraného na odstránenie vylúčenia, chudoby, závislosti a hospodárskej a politickej nadvlády.

Nikdy nezabudnime, že obrovská chudoba Haitanov nie je len dôsledkom strašného zemetrasenia. Je tiež dôsledkom nadvlády a drancovania Haiti mnohými krajinami. Tejto krajine dlhujeme účinnú solidaritu a súčasne rešpektovanie jej hospodárskej a politickej zvrchovanosti: hospodársku a politickú zvrchovanosť obyvateľov Haiti.

Bastiaan Belder, v mene skupiny EFD. – (NL) Vážený pán predseda, krátko po katastrofe sa vypracovalo hodnotenie na určenie priorít pomoci. Napriek tomu sa zo spoľahlivého zdroja dozvedám, konkrétne ide o holandskú mimovládnu organizáciu, že znalosti miestnych obyvateľov sa využili len veľmi málo, ak vôbec. Považujem to za prvý predpoklad, ak máme získať podporu miestneho obyvateľstva. Preto je nevyhnutné, aby sa haitské organizácie a úrady zapojili do prác na obnove. Vďaka svojim dobrým miestnym kontaktom by tu mohli pomôcť najmä európske mimovládne organizácie a som veľmi rád, keď od oboch členov Komisie počujem, že o veci uvažujú podobne. Inými slovami, potrebujeme zmobilizovať podporu na samotnom Haiti.

Ďalším bodom, ktorý by som rád predniesol, je, že hoci poskytovanie potravinovej pomoci Spojenými štátmi a inými krajinami môže vyzeráť ako vítaná iniciatíva, zničilo poľnohospodárstvo a potravinovú bezpečnosť Haiti. Táto situácia spôsobila, že sa Haiti stalo na viac ako 50 % závislým od dovozu potravín a o 35 % miestnej úrody nie je záujem. Ak máme zaručiť potravinovú bezpečnosť, musíme výraznou mierou investovať do miestneho poľnohospodárstva. Aj tu zo stanovísk oboch členov Komisie usudzujem, že Komisia uvažuje v podobnom duchu, a to vo mne vzbudzuje veľký optimizmus. Len dnes som si v novinách *Frankfurter Allgemeine* prečítal celostranový článok o súčasnej situácii na Haiti. Bol skutočne srdcervúci. Chápe, že bývanie a vzdelávanie sú priority Európskej komisie. Ďalej na tomto celi pracujte. Želám vám úspech a predovšetkým božiu pomoc.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, ďakujem aj členom Komisie za zdravý rozum, ktorý preukázali. Určite sa už urobilo veľa, no myslím si, že môžem povedať, že nemôžeme zostať len pri tom: veľmi dlhodobý program – povedal by som takmer trvalý program – je dôležitejší ako kedykoľvek predtým vzhľadom na apokalyptické podmienky, v ktorých sa krajina nachádza.

Kritické obdobie sa pravdepodobne stále neskončilo. Tak ako v prvý deň, ľudia umierajú od hladu, smädu a biedy, viac ako milión ľudí na ostrove stále nemá domov a za krátky čas si budú musieť poradiť s obdobím dažďov a hurikánov.

Čo teda treba urobiť? Ako pán komisár už povedal, mala by sa zintenzívniť koordinácia medzi inštitúciami, ktoré by mali byť prepojené produktívnejším vzťahom s mimovládnymi organizáciami, najmä tými, ktoré pôsobia na mieste, dokážu dostať z obyvateľov Haiti to najlepšie, dokážu ich aktivizovať.

Všetci si musíme uvedomiť, že byť referenčným bodom pre Haiti a jeho obyvateľov znamená umožniť im, aby pochopili, že nám ide o obnovu hodnoty a dôstojnosti každého jednotlivca, a pre nich to znamená vidieť nádej na obnovenie šťastia v čase obrovského utrpenia spôsobeného zemetrasením.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Vážený pán predseda, pán komisár, pani komisárka, v prvom rade by som chcel vyjadriť sústrasť a vďaka rodinám a kolegom štyroch španielskych vojakov, ktorí zahynuli minulý týždeň na Haiti.

Boli to dôstojníci-špecialisti španielskej armády, no išli tam ako radoví vojaci ako súčasť medzinárodnej humanitárnej pomoci a robili humanitárnu prácu, keď ich vrtuľník havaroval.

Ich príklad ukazuje, že vo väčšine prípadov neexistuje žiadny protiklad medzi bezpečnostnou a humanitárnou činnosťou. Okrem toho bez bezpečnosti je ťažké udržať nezávislosť a neutralitu humanitárnej práce. Toto uznanie musíme vyjadriť ozbrojeným silám veľkého počtu európskych krajín vrátane Španielska.

Vážený pán predseda, členovia Komisie, Haiti nám ukázalo, že chudoba vážne zhoršuje škody spôsobené prírodnými katastrofami a tiež to, že nedostatočné riadenie brzdí možnosť účinnej reakcie.

Chudoba a nedostatočné riadenie idú zvyčajne ruka v ruku a je to tak aj v prípade Haiti, čo znamená, že popri podpore procesu obnovy musíme na Haiti podporovať zriadenie vlády, pretože je to jediný spôsob, ako dosiahnuť cieľ, ktorý sme si stanovili v New Yorku: aby Haiti samo riadilo svoju obnovu a aby sa na nej podieľala aj občianska spoločnosť.

Louis Michel (ALDE). – (FR) Vážený pán predseda, v prvom rade by som chcel zablahoželať dvom členom Komisie zodpovedným za tieto veci k ich prejavom a poďakovať za ich sústavný záujem a úsilie čo najrýchlejšie reagovať. Blahoželám!

Zemetrasenie na Haiti vyústilo do prívalu solidarity a bratskej pomoci vo výnimočnej a veľmi oprávnenej miere. Oceňujem tiež odvahu a úsilie haitského ľudu, haitských orgánov, občianskej spoločnosti, mimovládnych organizácií, haitskej diaspóry a, samozrejme, poskytovateľov pomoci z celého sveta.

Štrukturálne a inštitucionálne slabiny na Haiti dobre poznáme a táto katastrofa, samozrejme, odhalila tragický rozsah týchto slabín. V New Yorku 31. marca poskytovatelia pomoci jasne vyjadrili, že ich finančná pomoc prispeje k obnove Haiti a k plánu rozvoja. Zaviedla sa teda zásada pridelovania rozpočtových prostriedkov, aby obyvatelia Haiti opäť raz získali dôveru vo svoje inštitúcie, čo je naliehavou požiadavkou.

Poskytovaná pomoc musí byť jednoznačne dobre koordinovaná a kvalitná. Tak ako hovorí prezident Préval, obnovu krajiny treba vykonávať účinnejšie. Zdá sa, že sa to musí urobiť okrem iného vytvorením dočasnej komisie pre obnovu Haiti a zriadením nadačného fondu viacerých darcov, ktorý by dozeral na ich štedré príspevky.

Účinnejšia obnova tiež znamená silnejšie riadenie a inštitúcie založené na právnom štáte a decentralizácii, ktoré sú kľúčovými prvkami plánu opätovného rozvoja a obnovy. Samozrejme, dúfam, že členovia Komisie vezmú tento prístup do úvahy, a netreba hovoriť, že o tom vôbec nepochybujem.

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Vážený pán predseda, pani komisárka, pán komisár, v tejto chvíli žijú státisíce ľudí stále v núdzových táboroch a s prichádzajúcim obdobím dažďov a obdobím hurikánov je situácia skutočne naliehavá.

Vzhľadom na nespočetné množstvo humanitárnych aktérov na mieste a chýbajúcu kapacitu štátu treba zapojiť všetky možné zdroje na zlepšenie koordinácie pomoci pod záštitou Organizácie Spojených národov a poskytovať pomoc sústavne a účinne.

Vycestovala som do New Yorku na medzinárodnú konferenciu darcov 31. marca a vítam príspevok EÚ vo výške 1,3 miliardy EUR na obnovu Haiti v priebehu nasledujúcich troch rokov. Európska únia po prvý raz prehovorila jednotne ústami pani barónky Ashtonovej.

Je pravda, že medzinárodné spoločenstvo sa zaviazalo poskytnúť značný balík pomoci, súčasné problémy sa však týkajú správneho využitia týchto finančných prostriedkov a rozhodnutí v súvislosti so spôsobmi realizácie pomoci a zainteresovanými orgánmi vzhľadom na to, že hlavnými aktérmi v tomto procese obnovy musia byť obyvatelia Haiti.

Odvetvie poľnohospodárstva musí byť prioritou a musíme posilniť kapacity poľnohospodárskej výroby v krajine. Európsky parlament bude veľmi pozorne monitorovať proces obnovy a využitie týchto finančných prostriedkov a chcela by som zdôrazniť, aké dôležité je konečne zväziť vytvorenie jednotky civilnej ochrany, na ktorú tak dlho čakáme.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Vážený pán predseda, pán komisár, pani komisárka, humanitárna kríza na Haiti zvýraznila a, bohužiaľ, stále zvyrazňuje problémy európskych mechanizmov reakcie v prípade medzinárodných humanitárnych kríz. Musíme vytvoriť stále mechanizmy financovania. V európskom rozpočte v podstate stále nemáme pevné rozpočtové okruhy na finančnú pomoc tretím krajinám a pomoc Haiti poskytli hlavne európske krajiny na dvojstrannej úrovni. Pomoc musí prísť okamžite a v prípade ľudí postihnutých zemetrasením na Haiti pomoc neprišla ani po týždni. Európske zdroje sa musia účinnejšie

využívať. Potrebujeme špecialistov, ktorí navrhnu a zrealizujú programy humanitárnej pomoci rýchlo a efektívne.

Samozrejme, zemetrasenie spôsobilo na Haiti katastrofu. Podobnú humanitárnu krízu však mohli spôsobiť aj iné meteorologické javy, ako napríklad tajfúny, tropické búrky, záplavy a suchá, javy, ktorých výskyt a intenzita sa v dôsledku zmeny klímy značne zvyšia.

Všetci vieme, že zmena klímy je jav, ktorý sme, bohužiaľ, spôsobili my, rozvinuté krajiny, sú to však chudobné krajiny, ktoré často pociťujú jeho vplyv. Voči zraniteľným krajinám máme klimatický dlh a pri riešení krízy na Haiti sa musíme poučiť z vlastných chýb, aby sme v budúcnosti dokázali reagovať na naše narastajúce celosvetové záväzky.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka Georgievová a pán komisár Piebalgs, ako ste obaja poznamenali, po obrovskej tragédii na Haiti sa musíme pozerať do budúcnosti. Na konferencii darcov v New Yorku pred dvoma týždňami sa vyzbieralo 7 miliárd EUR, k tejto sume sa aspoň zaviazali. Na základe akčného plánu haitskej vlády EÚ prisľúbila 1,6 miliardy EUR. Moja otázka pre vás oboch znie: ako sa to teraz premietne do trvalej a stabilnej obnovy ostrova? Myslím si, že to bude dlhodobý proces.

Moja druhá otázka pre vás oboch znie: aké je vaše hodnotenie akčného plánu haitskej vlády a môžete zaistiť, že prisľúbené značné finančné prostriedky budú použité efektívne? Koniec koncov, Haítania nemajú len krátkodobé, ale aj dlhodobé potreby. Ako môžeme ešte väčšmi zintenzívniť úsilie o pomoc 1,3 miliónu ľudí bez domova a zaistiť, aby v strednodobom horizonte došlo k obnove infraštruktúry? Toto je dôležité nielen pre postihnutých obyvateľov, ale tiež pre politickú stabilitu tohto ostrova, ktorého vláda je v tejto chvíli nesmierne nestabilná. Sami ste to potvrdili. Ľudia majú pocit, že pomoc nesmeruje na miesta, kde ju potrebujú. Ako môžeme zaistiť, aby sa politická situácia v tejto krajine a prístup jej vlády zlepšili?

Pokiaľ ide o ľudí i o finančné prostriedky, rada by som sa opýtala, ako vnímate angažovanie sa dočasnej komisie pre obnovu Haiti pod vedením Billa Clintona?

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať pani Strifflerovej za to, že túto vec na dnešnom zasadnutí predniesla, a pani Georgievovej a pánovi Piebalgsovi za ich vyhlásenia. Myslím si, že mnohé opatrenia navrhnuté v uznesení o Haiti, ktoré sme prijali vo februári, sú krokom správnym smerom a môžu byť základom pre obnovu krajiny postihnutej katastrofou. Tieto opatrenia majú dve základné fázy a o týchto dvoch fázach dnes hovoríme. Prvá fáza sa týka krátkodobého a strednodobého zmiernenia krízy, má pomôcť obyvateľom s najnaliehavejšími potrebami a pani Georgievová o tom hovorila. Druhá fáza sa týka stálej obnovy, ktorá musí byť koordinovaná, a hodnotenia potrieb tejto obnovy, nezabúdajúc pritom na skutočnosť, že sa do tohto procesu musia zapojiť obyvatelia a vláda Haiti. Pán Piebalgs, veľmi pekne vám ďakujem za to, že chápete, že zodpovednosť musia niesť Haítania.

Tretia fáza je čosi, čo sa týka len nás. Myslím na závery, ktoré treba urobiť, aby bola naša pomoc lepšie koordinovaná, a mám radosť, že na tom Komisia pracuje.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, Európa prispela miliónmi eur, stanmi, potravinami, vojakmi a lekármi. To všetko je v poriadku, no ja by som rád citoval pána Jeana-Yvesa Jasona, primátora hlavného mesta Port-au-Prince, ktorý vo februári použil slovo „katastrofa“, nemysliac pritom na následky zemetrasenia, ale na to, aby opísal úplnú a totálnu dezorganizáciu humanitárnych prác, ktoré prišli po ňom.

Mali by sme si položiť nasledujúcu otázku: ako môžeme zabrániť tomu, aby sa táto dezorganizácia, ktorá prišla Haiti veľmi drahú, nezopakovala? Vážený pán predsedajúci, pán komisár, pani komisárka, na túto otázku existuje jedna odpoveď a je ňou to, čo tu už odznelo a všetci to poznáme: vytvorenie európskej jednotky civilnej ochrany.

Opäť sa vás pýtam: kedy sa Komisia konečne rozhodne navrhnuť Parlamentu konkrétne vytvorenie jednotky tohto druhu, jedinej jednotky s rovnakými pravidlami nasadenia, rovnakým velením, dopravnými a komunikačnými systémami? Je to možné. Treba ju však rýchlo zriadiť skôr, než dôjde k ďalšej katastrofe. Vyzývam vás, aby ste prestali hovoriť o koordinácii a začali konať.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, som spokojný s výsledkom stretnutia darcovských krajín, pretože vysoké sumy, ktoré prinieslo, sú skvelým výsledkom. Dokonca ešte dôležitejšia je však hlavná zásada využitia finančných prostriedkov, a to nielen opätovná ale lepšia výstavba.

Haiti musí vyjsť z krízy silnejšie, s verejnými budovami a súkromnými príbytkami, ktoré budú dokonalejšie ako tie, ktoré tu stáli skôr, než ich zemetrasenie zničilo. Nesmieme sa domnievať, že obnova prinesie návrat osád z chatrčí či rovnaké sociálno-ekonomické podmienky, aké tu existovali predtým.

Z tohto hľadiska peniaze naozaj treba, no významné zdroje, ktoré poskytli národné a európske inštitúcie, sú len prvým krokom, treba tiež dlhodobý plán a silnú, dôslednú koordináciu.

V tejto súvislosti sa tu v Parlamente kritizovali určité počiatočné omeškania, pričom Európa v kontexte svojho zastúpenia v oblasti zahraničnej politiky neprejavila ani výnimočnú efektivitu, ani výnimočnú spontánnosť. Dnes namiesto toho víťame skvelú prácu, ktorú robia naše inštitúcie v oblasti koordinácie, a dúfame, že na základe tejto pozície a tohto záväzku bude pokračovať úsilie o vytvorenie dlhodobého plánu, ktorý môže priniesť úspech prostredníctvom autoritatívnej prítomnosti našich inštitúcií.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Po zemetrasení na Haiti nasledovala okamžite medzinárodná humanitná pomoc. Okrem amerických a kanadských vojakov musím oceniť aj rýchle a náležité nasadenie skupín zo Slovenska a medzinárodného Rádu maltézskeho rádu rytierov. Krajín, ktoré pomohli rýchlo a efektívne, nebolo veľa.

Dnes po prvých hodnoteniach menovite s profesorom MUDr. Krčmérym, ktorý je expertom a lekárom a vyzná sa v humanitnej pomoci, musíme konštatovať, že z Európy došlo veľa ľudských a finančných zdrojov, ale bez potrebných zariadení, strojov, potravín, vody a nafty nutných na účinné zasahovanie pri zachraňovaní obetí spod zavalených stromov. Ani skúsenosti niektorých záchranných skupín neboli dostatočné. Dobrá vôľa, aby bola účinná, musí mať aj praktickú stránku.

Preto vyzývam kompetentné národné a európske inštitúcie, aby v čo najkratšom čase zrealizovali spoločnú službu humanitnej pomoci, tak ako sme to žiadali v uznesení o Haiti. Okrem toho pokladám za veľmi dôležité podporovať vzdelávanie v oblasti humanitnej pomoci a mať pripravený materiál a vybavenie potrebné v prípade prírodných katastrof.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som poďakovať členom komisie za ich vystúpenie a za všetko úsilie, ktoré vynakladajú v súvislosti s Haiti. Tiež súhlasím, že bude dobré zamerať sa na celý ostrov. Hoci som veľmi kritická voči celoeurópskemu prístupu, s vašim „celoostrovným“ prístupom môžem súhlasiť.

Naliehavo vás žiadam, aby ste nezabudli na budúce záväzky, ktoré musíme urobiť. Musíme dodržať sľuby, ktoré teraz dávame. Keď vidíme, že členské štáty dôsledne neplnia prisľúbených 0,7 %, musíte sa o to skutočne dôsledne zasadiť a zaistiť, aby predložili svoje plány. Musíme tiež zaistiť, že pokrok, ktorý dosahujeme na Haiti, neznehodnotíme zavádzaním iných politík EÚ, ktoré vlastne zabránia dosiahnutiu pokroku na Haiti a kdekoľvek inde. Skutočne musíme zachovávať súdržnosť politík, aby sme pre dosiahnutie úspechu na Haiti inými škodlivými politikami nezničili dosiahnutý pokrok.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, EÚ pomohla Haiti, čo je dobré, no táto katastrofa podľa mňa jasne ukázala, že EÚ musí mať skupiny rýchlej reakcie pre humanitárne akcie a že musíme rozvíjať civilný krízový manažment.

Nestačí len dávať peniaze, EÚ by mala byť tiež schopná rýchlo reagovať na tento druh katastrofickej situácie, poskytnúť pomoc a vyslať na miesto ľudí. Obyvateľstvo musí dostať konkrétnu pomoc, no nie po dlhom čase. Hoci je táto pomoc určite dôležitá, EÚ v súčasnosti chýbajú kapacity pre pomoc na mieste a rýchlu pomoc.

Dúfam, že ľudia na túto vec zamerajú svoju pozornosť a vytvoria sa skupiny rýchlej reakcie.

Kristalina Georgieva, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, s vašim dovoľením nechám trochu času pánovi Piebalsgovi, aby zodpovedal niektoré otázky týkajúce sa dlhobovej obnovy.

Bolo to pre nás veľmi užitočné a povzbudivé. Skôr než sa budem venovať otázkam, dovoľte mi pripojiť sa k pánovi Guerrerovi Salomovi a vyjadriť sústrasť rodinám štyroch španielskych vojakov, ktorí zahynuli, a tiež rodinám všetkých tých, ktorí prišli o život počas tragédie a teraz pri prácach na obnove Haiti.

Chcela by som začať dôležitejšou politickou otázkou, ktorá sa týka zlepšovania schopnosti EÚ reagovať. Veľmi ma potešilo, keď som v tejto miestnosti uvidela svojho kolegu pána komisára Barniera, vzhľadom na úsilie, ktoré v tejto oblasti vynaložil. Na zasadnutí Výboru pre rozvoj 26. apríla budeme mať príležitosť

detailnejšie diskutovať o pracovnom programe na rok 2010, ktorý obsahuje posilnenie možností reagovať a komunikovať o tejto téme.

Môžem vás uistiť, že je to hlavná priorita nášho tímu. Budeme veľmi úzko spolupracovať s členskými štátmi a s Parlamentom, aby sme prišli s riešením, ktoré zlepši našu schopnosť reagovať na katastrofy, v tom spočíva úplne jednoduchá logika. V čase, keď narastá intenzita a frekvencia katastrof a rozpočty našich krajín budú v nadchádzajúcich rokoch napäté, nemáme iný spôsob, ako posilniť európsku koordináciu a vybudovať základ aktiv, ktoré môžu byť účinne uvoľnené z hľadiska vplyvu, nákladov a výsledkov. Môžem vám povedať, že zajtra navštívime v tejto súvislosti prvú krajinu. Pre náš tím to bude v nadchádzajúcich mesiacoch predstavovať veľmi vysokú prioritu.

Dovoľte mi venovať sa štyrom otázkam, ktoré tu odzneli.

Prvá otázka sa týkala spojenia reakcie na okamžité priority s dlhodobou obnovou a našou stabilnou pozíciou. Toto je veľmi dôležité, pretože nám hrozí veľmi vážna tragédia, ak priveľmi rýchlo prejdeme od podpory ľudí v núdzi k obnove. Museli sme to riešiť v rámci otázky zásobovania potravinami, keď haitská vláda navrhla, aby sme prešli od poskytovania potravín len k systému hotovosť za prácu a potraviny za prácu, čo je veľmi žiaduce, no nemožno to robiť všade v rovnakom čase. Je to niečo, čo veľmi pozorne sledujeme.

Vo všeobecnosti, pokiaľ ide o otázku potravinovej bezpečnosti, je nová politika Európskej únie veľmi progresívna, pretože zdôrazňuje všetky ostatné veci rovnomerne, podporujúc nákup miestnych potravín na humanitárnu pomoc všade tam, kde je ich možné získať na mieste. Táto téma sa stala predmetom diskusie ranného zasadnutia v New Yorku, na ktoré sme pozvali mimovládne organizácie, haitské, ako aj medzinárodné mimovládne organizácie, a som veľmi hrdá, že to boli európske mimovládne organizácie, ktoré do diskusie o Haiti predložili otázky poľnohospodárskej bezpečnosti na Haiti a vysokých výnosov z poľnohospodárstva.

Chcem hovoriť o otázke prístreškov. Nie je to vôbec triviálna otázka, pretože ľudia skutočne nechcú odísť z miest, kde sú teraz. Nechcú sa presťahovať z rôznych dôvodov. Po prvé, dokonca ak aj sú ich domy bezpečné, boja sa vrátiť pre traumy, ktorú zažili. Po druhé, pretože sa presťahovali spolu ako celá štvrť, boja sa, že narušia sociálne putá, ktoré ich držia spolu, takže to nie je len zlá politika či nedostatok túžby; je to tiež spoločenský fenomén, ktorý nasleduje po katastrofe tohto druhu a ktorý neľahčuje presun ľudí z povodňami ohrozených oblastí do bezpečia. Riešime to však ako prioritu.

Dovoľte mi skončiť otázkou dlhodobej udržateľnosti. Je to udržateľnosť riadenia, je to tiež ekologická udržateľnosť. Mala som tú pochybnú časť s odstupom niekoľkých týždňov letieť na Haiti a do Čile. Na Haiti, ekologicky zničenom ostrove, to, samozrejme, vyplývalo z rozsahu ničivej sily. V Čile vláda desaťročia vykonáva program opätovného zalesňovania, ktoré stabilizuje pôdu, a v dôsledku toho sa vytvára lepšie životné prostredie, čo, samozrejme, obyvateľom veľmi pomáha. O Čile premýšľame, keď premýšľame v dlhodobom horizonte.

Nie je to moja oblasť, no ako bývalá zamestnankyňa Svetovej banky sa k nej musím vyjadriť. Určite s vami súhlasím, že to, čo Svetová banka navrhuje v súvislosti s koordináciou v rámci nadačného fondu viacerých darcov, ale tiež v rámci inštitucionálneho prístupu riadenia projektu, je čosi, čo si musíme vziať k srdcu a nasledovať to.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, ako zvyčajne, ak by som mal v mojom politickom živote vysloviť jediné želanie, znelo by, aby som mal viac času v Parlamente a mohol zodpovedať otázky, ktoré mi položia. Nebudem môcť odpovedať na všetky otázky, ktoré tu dnes odzneli, no prejdem aspoň niektoré z nich.

Podpora Parlamentu je pre Komisiu veľmi dôležitá, pretože Haiti nie je prípadom, na ktorý by sústredila svoju pozornosť len Komisia. Cítil som, že celá európska spoločnosť si želá, aby Európske spoločenstvo vynaložilo na obnovu veľké úsilie.

Je to ako z učebnice: vykonalo sa hodnotenie na medzinárodnej úrovni, vlády vypracovali plány, tieto sa prediskutovali s mimovládnymi organizáciami, došlo k rôznym prejavom podpory a máme dočasnú komisiu, ktorá celý proces koordinuje. Určite nevytvárame nič paralelne. Pracujeme na rovnakých a dobre pripravených základoch.

Pokiaľ ide o záväzok zo strany EÚ, stanovili sme si politický záväzok, ktorý splníme. Myslím si, že to isté určite platí aj o ostatných zúčastnených. Pracujeme na vlastníckych právach. Je to jeden z rizikových prvkov. Máme pozemkový kataster a budeme na ňom pracovať, no môže to priniesť riziká.

Riziká môžu s určitou výplývajúť zo zapojenia sa politického procesu. Úsilie o obnovu môže byť udržateľné, ak politický proces podporí dlhodobý rozvoj Haiti a ak mu ľudia budú dôverovať. Práve toto je našou veľkou úlohou a všetko, čo môžeme urobiť, je podporiť v tom obyvateľov Haiti a haitskú politickú spoločnosť. Myslím si, že sa to môže zrealizovať a môže to uspieť.

V súvislosti s transparentnosťou procesu sme veľmi jasným a efektívnym spôsobom vytvorili celú štruktúru medzinárodných darcov, ktorá je veľmi transparentná. Všetky procesy na úrovni EÚ sú určite transparentné a plne zaručia nielen to, že sa peniaze vynaložia, ale tiež, že sa vynaložia správne a efektívne.

Nakoniec si myslím, že by sme nemali podceňovať ľudí, ktorí pracujú na mieste – sú z členských štátov, Spoločenstva a tiež zo širšieho medzinárodného spoločenstva. Chcel by som tiež vyjadriť sústrasť rodinám ľudí, ktorí zahynuli, keď pomáhali pri obnove Haiti. Oveľa viac ľudí tam stále pracuje a pokúša sa to robiť čo najlepšie. Sú zárukou, že ak je celý proces dobre zorganizovaný, bude úspešný.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

(Rokovanie bolo prerušené o 13.10 hod. a pokračovalo o 15.05 hod.)

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Franz Obermayr (NI), písomne. – (DE) Teraz je čas, aby sme vykonali predbežné preskúmanie úsilia o pomoc na Haiti. Hlavné otázky, ktoré si musíme položiť, sú nasledovné: Ako rýchlo a účinne sa pomoc poskytovala a poskytuje? Podporuje táto pomoc trvalo udržateľný rozvoj na Haiti? Ako bolo celé úsilie o pomoc koordinované? Ako bola EÚ zastupovaná v otázkach zahraničnej politiky? Zaujímajú ma najmä posledné dve otázky, pretože ničivé zemetrasenie bolo prvou skúškou, ktorej čelila vysoká predstaviteľka pani barónka Ashtonová. Účelom úradu vysokej predstaviteľky je posilňovať úlohu EÚ ako hlavného aktéra. Pani barónka Ashtonová však nepovažovala za vhodné vycestovať na Haiti krátko po zemetrasení, aby poskytla symbolickú podporu, a nedokázala zaistiť ani to, aby bola poskytovaná pomoc účinne koordinovaná. Niektoré členské štáty spustili vlastné kampane na pomoc, iné konali spoločne. Pani barónka Ashtonová mala zodpovedať za zaistenie lepšej koordinácie. Okrem toho sa haitská vláda do veci dostatočne nezapojila. Vysoká predstaviteľka by si mala teraz konečne uvedomiť, v čom vlastne spočíva jej práca. Mala by predkladať konštruktívne návrhy na organizáciu humanitárnej a finančnej pomoci po vážnych katastrofách. V nasledujúcich niekoľkých mesiacoch treba urobiť veľké množstvo práce a týka sa to aj pani barónky Ashtonovej.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), písomne. – (PL) Vážené dámy, vážení páni, zišli sme sa tu dnes, aby sme diskutovali o európskej koordinácii pomoci pre Haiti. Medzinárodní komentátori nás medzitým kritizujú za naše nekoordinované konanie. Od tragického zemetrasenia prešli už tri mesiace a mohlo by sa zdať, že sme stále nedokázali vypracovať spoločnú pozíciu na podporu pre Haiti. V januári sme si vypočuli množstvo prejavov o úlohe Únie na medzinárodnej scéne, je to však hanba, keď vidíme, ako slabo a nerozhodne Únia doteraz konala. Vyčlenenie pomoci pre Haiti vo výške 1,2 miliardy EUR Európskou úniou stojí za pochvalu. Svetoví poskytovatelia pomoci vyhlásili, že v priebehu dvoch rokov poskytnú 5,3 miliardy USD na obnovu Haiti. Z dlhodobejšieho pohľadu sa hodnota ich pomoci zvýši na 9,9 miliardy USD. Sú to veľmi optimistické sumy. Katastrofa na Haiti ma však prinútila zastaviť sa a zamyslieť sa nad krajinou, ktorá vlastne skolabovala už dávno. Zemetrasenie je prírodná katastrofa, no súčasný rozsah chudoby na Haiti je dôsledkom hospodárskeho, politického a sociálneho kolapsu. Kolaps a násilie na Haiti v nedávnych rokoch sú dôsledkom brutálnych vzťahov s vonkajším svetom – s istými štátmi a medzinárodnými koncernami – ktoré siahajú stáročia do minulosti. Medzinárodná spoločnosť Haiti sklamala. Urobme viac, aby sme mu to teraz vynahradili.

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

6. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

7. Hodina otázok pre predsedu Komisie

Predseda. – Ďalším bodom programu je hodina otázok pre predsedu Komisie.

Otázky týkajúce sa akejkoľvek témy v mene politických skupín.

Neskôr bude druhá časť rokovania venovaná otázkam týkajúcim sa situácii v oblasti zamestnanosti v Európskej únii.

Othmar Karas, *v mene poslaneckého klubu PPE*. – (DE) Vážený pán predseda, pán Barroso, Centrum európskych štúdií, problémy, ktorými trpí Grécko, stratégia EÚ do roku 2020 a hľadanie odpovedí na finančnú a hospodársku krízu nám celkom jasne naznačujú, že v rámci prijímania potrebných opatrení dosiahneme čoskoro hranice toho, čo súčasné zmluvy umožňujú. Mnoho členských štátov sa na druhej strane uchýľuje k novej forme medzivládneho prístupu, nacionalizmu a protekcionizmu namiesto toho, aby hľadali smerom k Európe.

Čo plánujete urobiť, aby ste prekonalí tieto problémy, stanovili nevyhnutné spoločné ciele a vytvorili spoľahlivé európske nástroje, ktoré nám umožnia konať efektívne a dať správne odpovede?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Je pravda, že niektorí národní politici celkom prekvapivo interpretujú Lisabonskú zmluvu na medzivládnej úrovni. Lisabonská zmluva bola dohodnutá práve s cieľom zväčšiť európsky rozmer, posilniť právomoci Európskeho parlamentu, uľahčiť rozhodovanie prostredníctvom hlasovania kvalifikovanou väčšinou a posilniť úlohu Komisie v oblasti hospodárskeho dohľadu a zahraničnej politiky. Takéto interpretovanie je preto dosť prekvapujúce, ale skutočne sa deje.

Úlohou Komisie je, samozrejme, byť strážkyňou zmlúv v súlade s článkom 117 Lisabonskej zmluvy, chrániť európske právo a dôsledne presadzovať jeho dodržiavanie, pretože v deň, keď Európska únia prestane byť Spoločenstvom založenom na práve, nebude už skutočnou Úniou.

Po druhé, jej úlohou je podporovať iniciatívy a ujať sa vedenia v rámci iniciatív. Z toho dôvodu si úlohu splní, keď sa bude snažiť predkladať návrhy, ktoré, dúfam, získajú podporu tohto Parlamentu. Vo svojich politických usmerneniach som spomenul výnimočný vzťah s Parlamentom a naozaj mám v úmysle zariadiť, aby sa stal skutočnosťou.

Othmar Karas, *v mene poslaneckého klubu PPE*. – (DE) Pán Rehn navrhol v Madride balík, ktorý ešte nebol prijatý, ale ktorý si hneď na úvod rozpravy vyžiadal diskusiu o sankciách. Podľa mňa by sme naše diskusie nemali začínať rečami o sankciách voči členským štátom, pretože by sme tak robili veci naopak. Namiesto toho by sme si mali stanoviť spoločné ciele, spoločné plány a spoločné nástroje, ktoré potrebujeme ako doplnok k tomu, čo už existuje, a až potom by sme mali uvažovať o sankciách za správanie, ktoré vykazuje nedostatok solidarity. Čo si myslíte o tomto prístupe?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Ako ste povedali, pán Karas, ešte nepadlo žiadne rozhodnutie. Uskutočnila sa prvá rozprava s ministrami financií a Komisia v podstate budúci mesiac predloží oznámenie o posilnenom hospodárskom riadení. Snažíme sa posilniť preventívnu a nápravnú vetvu Paktu stability a rastu. Navrhujeme účinnejší a širší dohľad nad makroekonomickou nerovnováhou vnútri eurozóny a preskúmame možnosti, ako vytvoriť mechanizmus na riešenie krízy, ale sústredíme sa na podstatu.

Myslíme si, že so súčasnými zmluvami sa v súvislosti s dohľadom nad eurozónou a hospodárskou a menovou úniou dá urobiť oveľa viac, ak na strane členských štátov skutočne existuje ochota spolupracovať a rešpektovať zmluvy.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D*. – (DE) Článok 125 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je doložkou o neposkytovaní záchranej finančnej pomoci, inými slovami o tom, že členské štáty EÚ majú zakázané prebrať na seba dlhy iných členských štátov. Aký je váš názor na skutočnosť, že balík pomoci, ktorý sa dal dokopy pre Grécko, teraz bude mať za následok, že krajiny, ako napríklad Nemecká spolková republika, požičajú Grécku peniaze na tri roky za úrokovú sadzbu 5 %, pričom si sami požičajú peniaze na trojročné obdobie s úrokom 1,5 %? Vzhľadom na celkovú odhadovanú sumu vo výške 8,4 miliardy EUR to prináša zisk 620 miliónov EUR. Neobsahuje doložka o neposkytovaní záchranej finančnej pomoci aj požiadavku, že ak jeden členský štát nemôže prebrať dlhy iného členského štátu, nemôže ani zarábať nijaké peniaze na dlhoch iného členského štátu? Ste pripravení diskutovať s nemeckou vládou alebo s inými vládami o mechanizme, ktorý sa mi zdá celkom neprijateľný?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Vážený pán Schulz, je pravda, že Lisabonská zmluva nepovoľuje poskytovanie záchranej finančnej pomoci zo strany členských štátov. Zatiaľ nájdené riešenie – ktoré ešte nebolo aktivované, pretože si to ešte situácia nevyžiadala – je podľa Komisie plne v súlade so zmluvou. To chcem zdôrazniť. Viem, že v niektorých kruhoch v Nemecku – a vlastne aj v niektorých iných členských štátoch, ale najmä v Nemecku – prebieha diskusia a chcem povedať, že je jednoducho nesprávne, že to, o čom uvažujeme, je nejaký druh poskytnutia záchranej finančnej pomoci. Nie je. Je to koordinácia pôžičiek. Túto

zodpovednosť bude niešť Komisia. Medzinárodný menový fond bude tiež súčasťou tohto plánu, ktorý je, musím povedať, kreatívny. Toto riešenie bolo možné až po rozsiahlych diskusiách s našimi členskými štátmi, ale je plne v súlade so zmluvami a, samozrejme, rešpektuje ustanovenia Lisabonskej zmluvy.

Na záver mi dovoľte uviesť jednu politickú poznámku a povedať, že podľa mňa je dosť zvláštne, že bolo také ťažké nájsť solidárne riešenie pre Grécko, keď bolo možné nájsť ho pre Lotyšsko, Maďarsko a Rumunsko. Ak dokážeme nájsť takéto solidárne a zodpovedné riešenia mimo eurozóny, myslím si, že je úplne zrejmé, že by sme ich mali nájsť aj v rámci eurozóny.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D*. – (DE) Pán Barroso, chápem, že sa pokúšate vyhnúť sa odpovedi na moju otázku, pretože je nepríjemná. Zopakujem ju teda.

Existuje tu prinajmenšom možnosť, že členské štáty, ktoré si môžu požičať peniaze za výhodnejších podmienok ako tie krajiny, ktorým tieto peniaze požičiavajú, budú môcť zarábať na dlhoch inej krajiny. Keďže doložka o neposkytovaní záchranej finančnej pomoci uvádza, že členské štáty nemôžu prebrať dlhy iných, nemali by mať povolené ani zarábať na týchto dlhoch. Ste pripravený otvorene povedať napríklad pani Merkelovej, pánovi Sarkozymu alebo komukoľvek inému, že ste proti takémuto konaniu?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – S týmito aj inými vedúcimi predstaviteľmi som o tejto záležitosti diskutoval mnoho týždňov, takže vám môžem veľmi úprimne povedať, pán Schulz, že, bohužiaľ, práve toto bolo jediné možné riešenie. Komisia od začiatku žiadala konkrétnejší prejav solidárnosti s Gréckom, samozrejme, za stáleho rešpektovania zásady zodpovednosti. Teraz však musíme zabezpečiť, aby mohlo byť Grécko povzbudené v čo najskoršom návrate k trhovému financovaniu, pričom v rámci nájdeného riešenia sa pôžičky členských štátov eurozóny naozaj nebudú poskytovať za zvýhodnené úrokové sadzby. Stanovenie ceny pôžičiek zo strany Medzinárodného menového fondu bolo považované za primerané meradlo pre stanovenie podmienok poskytovania dvojstranných pôžičiek členských štátov eurozóny, hoci s niekoľkými úpravami, ktoré boli schválené 11. apríla.

Guy Verhofstadt, *v mene skupiny ALDE*. – (FR) Vážený pán predseda, pán predseda Komisie, predovšetkým, pokiaľ ide o doložku o neposkytovaní záchranej finančnej pomoci, zmluva toto nehovorí. Zmluva hovorí, že členský štát nemôže byť nútený prebrať dlhy. Zmluva nehovorí, že je zakázané prebrať dlhy. Toto treba objasniť, lebo inak sa to stane len akousi kakofóniou o zmluve. Opakujem: zmluva jasne hovorí, že členský štát nemôže byť nútený prebrať dlhy. Z toho dôvodu sa všetko, čo sa pripravilo v súvislosti s Gréckom, týka vecí, ktoré sú podľa zmluvy možné a ktoré sa dajú presadiť.

Moja otázka znie trochu inak: úrokové sadzby za grécke pôžičky opäť vzrástli na 7,6 %, čo inými slovami predstavuje o 450 bázičných bodov viac, ako má nemecká úroková sadzba. Sú preto potrebné ďalšie opatrenia a mám tým na mysli veľmi významné a zásadné reformy: Európsky menový fond, európsky trh s dlhopismi, ambicióznjšia stratégia EÚ do roku 2020.

Pán predseda Komisie, moja otázka znie: kedy máte v úmysle predložiť Rade balík reforiem tohto druhu vrátane reforiem, do ktorých sa už pustil pán Rehn? Práve toto teraz totiž potrebujeme – predložiť ambiciózne balík reforiem spolu s konkrétnym opatrením pre Grécko.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Po prvé, pán Verhofstadt, a tiež v reakcii na pána Schulza, urobme si celkom jasno a buďme k sebe úprimní: ak máte otázky, ktoré chcete položiť pani Merkelovej, musíte sa spýtať jej. Nie som tu preto, aby som odpovedal v mene pani Merkelovej. Som tu preto, aby som odpovedal v mene Komisie. To si ujasnime.

Ujasnime si to aj z hľadiska Komisie. Riešenie, ktoré bolo nájdené, zásadne rešpektuje to, čo je známe ako doložka o neposkytovaní záchranej finančnej pomoci. Prirodzene, v tomto bode sme boli veľmi opatrní. Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa chystáme prijať, oznámenie a návrhy, na ktorých budeme pracovať, budú predložené budúci mesiac. Chcem hovoriť o oznámení týkajúcom sa posilneného riadenia eurozóny. Politická rozprava sa už uskutočnila a pán Rehn dostal od Komisie mandát, aby mohol začať úvodnú diskusiu s ministrami financií. Môžem vám preto povedať, že niekedy v máji spoznáte podstatu opatrení, ktoré predložíme, aby sme v budúcnosti mohli pomôcť posilniť riadenie v eurozóne a v Európskej únii vo všeobecnosti.

Guy Verhofstadt, *v mene skupiny ALDE*. – (FR) Vážený pán predseda, môžem sa pána predsedu Komisie opýtať, či bude idea Európskeho menového fondu súčasťou tohto návrhu?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predseda, aby som v tomto bode odpovedal konkrétne, môžem vám povedať, že v rámci nášho postoja sa prikláňame k tomu, že sme proti myšlienke vytvoriť novú inštitúciu v rámci hospodárskej a menovej únie.

Prinajmenšom z môjho pohľadu si nie som istý, že je to dobrý nápad, ale môžem vám povedať – pričom hovorím sám za seba, pretože kolégium sa ešte nerozhodlo –, že myšlienka nástroja na zabezpečenie finančnej stability v eurozóne sa mi zdá dobrá. Možno by som dodal, že práve skúmame rôzne spôsoby zaistenia a posilnenia poisťných mechanizmov, ako sú tie, ktoré reagujú na obavy, ktoré podnietili ideu Európskeho menového fondu.

Daniel Cohn-Bendit, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (FR) Vážený pán predseda, pán Barroso, páčil by sa mi taký predseda Komisie, ktorý by Nemecko jednoducho požiadal, aby požičiavalo za takú úrokovú sadzbu, za akú si ono samo musí požičať, čo predstavuje 3 %. Prinajmenšom by ste to mohli povedať verejne. Bolo by to súčasťou diskusie v Nemecku, ale vy nie ste schopný povedať ani tieto jednoduché veci.

Chcel by som položiť ďalšiu otázku týkajúcu sa Obchodnej dohody o boji proti falšovaniu (ACTA). O dohode ACTA proti pirátstvu a falšovaniu rokujete od roku 2008. V marci vás uznesenie Európskeho parlamentu informovalo, aby ste obmedzili rokovania o falšovaní týkajúce sa dohody ACTA. Zajtra pre nás zverejníte – ďakujeme, už na to rok čakáme – hodnotenie rozpráv a text prijatý na konci samitu na Novom Zélande.

Viete, že Parlament bude musieť na konci týchto rokovaní vyjadriť svoj súhlas alebo nesúhlas. Nebolo by zmysluplnejšie zapojiť Parlament viditeľnejším spôsobom a zaistiť tým určitú transparentnosť, pokiaľ ide o rokovania? Inak sa s Parlamentom ocitnete v rovnakej situácii, akú ste zažili s dohodou o systéme SWIFT. Z toho dôvodu by som vás rád požiadal, aby ste odteraz preukazovali väčšiu transparentnosť a poskytnúť nám texty týkajúce sa rokovaní, a to práve tak, ako ich poskytujete veľkým spoločnostiam. Parlament je práve taký dôležitý ako veľká spoločnosť.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Vážený pán predseda, pán Cohn-Bendit, o tom niet žiadnych pochyb a ja si Parlament veľmi hlboko vážim. Možno by som dodal, že práve preto Komisia a konkrétnejšie pán De Gucht dostali od našich partnerov v týchto rokovaniach povolenie zverejniť všetky texty z rokovaní. Ako viete, budú zverejnené zajtra 21. apríla.

Nepochybne si uvedomujete aj to, že tieto rokovania začali predtým, ako Lisabonská zmluva nadobudla platnosť, a aj my si želáme úzko zapojiť Parlament do týchto rokovaní. V oblasti medzinárodných rokovaní má Parlament nové právomoci a Komisia podporuje to, aby Parlament hral väčšiu úlohu v takýchto rokovaniach.

Daniel Cohn-Bendit, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (FR) Vážený pán predseda, pán Barroso, nehrajme sa so slovíčkami: či už ste o to žiadali alebo nie, pokiaľ transparentnosť nezverejníte, nemôžete pokračovať v rokovaniach vzhľadom na to, že máte Lisabonskú zmluvu.

Nejde preto o to, že ste svojich partnerov požiadali, aby zverejnili príslušné správy pre Parlament. Vy to urobiť musíte, lebo inak vám Parlament nikdy nedá súhlas. Teraz ste totiž viazaní Lisabonskou zmluvou.

Podľa Lisabonskej zmluvy ste preto teraz povinní správať sa k Parlamentu transparentne, pretože nakoniec musíte dostať súhlas Parlamentu, čo nie je isté vzhľadom na stav rokovaní a textu, ktorým sa zaoberáme.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Hovorili ste o nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy. Som veľmi veľkým zástancom posilnenia úlohy Európskeho parlamentu aj v tejto oblasti a text, ktorý sa má zajtra zverejniť, na čo sme museli získať povolenie od našich rokovacích partnerov, je textom rokovaní, teda návrhom textu, o ktorom sa rokuje. Urobíme to. Nepochybne si uvedomujete, že niektoré medzinárodné rokovania sú citlivejšie a vyžadujú si opatrný prístup k niektorým oblastiam. Chceme však čo možno najviac zapojiť Parlament, ktorému Lisabonská zmluva oprávnené udelila právomoci v oblasti medzinárodných rokovaní.

Timothy Kirkhope, *v mene skupiny ECR*. – V marci Európska komisia oznámila, že vykoná ďalšiu revíziu smernice o pracovnom čase po tom, čo predchádzajúca revízia zlyhala. Práve to, že Parlament trval na zrušení vnútroštátnych výnimiek typu „opt-out“ v smernici, viedlo k patovej situácii. Ako si všetci spomíname, britskí labouristickí poslanci Parlamentu, ktorých mali ich odborové zväzy v hrsti, hlasovali za zrušenie výnimky typu „opt-out“ v Spojenom kráľovstve, a to aj napriek opačným pokynom od svojej vlastnej vlády.

Teraz, keď tu máme ďalšiu revíziu, a vzhľadom na to, že mnohé krajiny EÚ chcú, aby ich pracovníci mali možnosť zvoliť si flexibilnejší pracovný čas, môže pán predseda Barroso potvrdiť, že táto Komisia navrhne smernicu, ktorá rešpektuje vnútroštátne výnimky typu „opt-out“ zo 48-hodinového pracovného týždňa?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Vážení pán predseda, predbežný legislatívny návrh ešte nemám k dispozícii. V tejto fáze je priskoro na to, aby sme mali ustálené predstavy o podstate akýchkoľvek zmien. Ako viete, existuje tu konzultačný dokument, ktorého charakter je zámerne otvorený. Zároveň chcem počuť názory sociálnych partnerov.

Nové pravidlá by mali pracovníkov chrániť pred zdravotnými a bezpečnostnými rizikami nadmerne dlhého pracovného času a nedostatočného odpočinku. Zároveň by mali byť dostatočne flexibilné, aby umožnili zosúladienie práce a rodinného života a aby podporili konkurencieschopnosť spoločností, a to najmä malých a stredných podnikov.

Myslím si, že na to musíme nájsť riešenie, pán Kirkhope, pretože, celkom úprimne povedané, viete, že existujú prípady predložené Súdnemu dvoru, ktoré nás nútia nájsť riešenie.

Pokúsime sa teda získať širokú podporu pre nový návrh a vyhnúť sa dlhým diskusiám, ktoré poznačili posledný pokus zrevidovať smernicu.

Timothy Kirkhope, v mene skupiny ECR. – Chápem, že pán predseda Barroso nechce robiť predčasné závery o výsledku konzultácií Komisie. V EÚ je však mnoho ľudí – a v neposlednom rade tri milióny ľudí v Spojenom kráľovstve, ktorí v súčasnosti využívajú výnimku typu „opt-out“ –, ktorí od neho budú očakávať záväzok, že počas hospodárskeho poklesu jeho Komisia nebude chcieť ľuďom sťažiť pracovné podmienky. Obávam sa, že pán komisár Andor nás o tom počas svojho potvrdzujúceho vypočutia neuistil, ale verím, že pán predseda Barroso to teraz urobí.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Ste veľmi milý, pán Kirkhope, ale v skutočnosti je v Európskej únii okrem Británie aj 26 ďalších členských štátov, takže pochopíte, že hoci veľmi citlivo vnímame obavy, ktoré ste vyjadrili, musím si vypočuť aj iné oprávnené obavy.

Toto je veľmi zložitá a mimoriadne citlivá otázka. Musíme nájsť tú správnu rovnováhu medzi flexibilitou, ktorú zdôrazňujete pre malé a stredné podniky, a ochranou pracovníkov, ktorú podľa mňa určite tiež podporujete. Práve to sa chystáme urobiť. Z toho dôvodu žiadame sociálnych partnerov, aby tiež predložili konštruktívny návrh.

Lothar Bisky, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážení pán Barroso, hovorili ste o pracovnom programe Komisie a diskutovalo sa o ňom aj v Parlamente. Povedali ste, že sa chcete zaoberať kritickými pripomienkami. Mám jednu otázku. V poslednom čase veľa hovoríme o kríze a o tom, ako ju prekonať. Mám však dojem, že spôsob, akým banky obchodujú, sa zmenil len veľmi málo.

Zaujímala by ma aj odpoveď na ďalšiu otázku. Myslíte si, že sme spolu s Komisiou urobili dosť? Ak nie, čo je podľa vás ešte potrebné urobiť, aby sme bojovali proti príčinám finančnej krízy z dlhodobejšieho hľadiska a aby banky nemohli pokračovať v takom obchodovaní, aké praktizujú v súčasnosti?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Práve dnes sme v pracovnom programe predstavili naše kroky vo finančnom sektore. Veľkú časť z neho sme už zrealizovali, ale ďalšiu dôležitú časť ešte treba urobiť.

Myslím si, že návrhy Komisie boli správne. V podstate ľutujem, že v niektorých prípadoch členské štáty znížili úroveň ambícií, napríklad pokiaľ ide o dozorný rámec, nad ktorým práve premýšľate vy v Parlamente. V blízkej budúcnosti predložíme niekoľko návrhov – existuje kompletný zoznam, ktorý som dnes predložil Parlamentu.

Myslím si však, aby som bol presnejší, že existuje aj niekoľko konkrétnych vecí, ktoré môžeme urobiť. Podporujem napríklad myšlienku bankovej dane. Myslím si, že táto záležitosť by sa mala prebrať na samite skupiny G20. Podľa mňa je spravodlivé, aby bankový sektor po všetkých problémoch, ktoré spôsobil v rámci celkovej hospodárskej situácie, tiež prispel na budúcnosť našich hospodárstiev.

Ako vždy je to teda otázkou rovnováhy. Nechceme podkopávať veľmi dôležité odvetvie našich hospodárstiev – teda finančný sektor –, ale myslíme si, že na obnovu dôvery vo finančný sektor je dôležitých ešte niekoľko ďalších opatrení.

Lothar Bisky, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (DE) Pán Barroso, mám ešte jednu krátku otázku. Na riaditeľa banky Deutsche Bank Dr. Ackermanna je ťažké urobiť dojem. Nedávno otvorene vyhlásil, že chce dosiahnuť výnosy vo výške 25 %. Nemyslíte si, že je to v rozpore s opatreniami, ktoré prijala Komisia a jednotlivé vlády? Pán Ackermann nič nemení. Vyhlásil, že chce opäť dosiahnuť výnosy vo výške 25 %. To sú slová Dr. Ackermanna, teda riaditeľa Deutsche Bank, ktorá je mimoriadne dôležitou bankou.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Je mi ľúto, ale nesledoval som vyhlásenia riaditeľa Deutsche Bank a nemôžem sa vyjadriť k niečomu, o čom neviem.

William (The Earl of) Dartmouth, *v mene skupiny EFD*. – Keďže finančná kríza bola úverovou krízou a krízou bankovníctva, ktorá sa vyskytla a rozšírila z veľkých komerčných bánk – ako sú Royal Bank of Scotland, IKB, Fortis a podobné banky –, uznávate, že smernica o správcoch alternatívnych investičných fondov, ktorá bola vysoko škodlivá aj pre Spojené kráľovstvo, je zle nasmerovanou a pomýlenou regulačnou iniciatívou zo strany Komisie, ktorá sa zameriava na celkom nesprávny cieľ?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Vôbec nie. Myslím si, že je to veľmi dobrá iniciatíva, ktorá je zameraná presne na obnovu určitej dôvery k tomu, čo je veľmi dôležitým odvetvím našich finančných trhov. Myslím si, že je v záujme finančného sektora, aby bol dôveryhodný. Buďme v tejto veci úprimní a otvorení. V súčasnosti existuje vo finančnom sektore problém s dôveryhodnosťou, ktorý má pôvod, povedzme, v nezodpovednom správaní niektorých hlavných aktérov v tomto sektore, a to nielen v Británii, ako ste spomenuli, ale aj v iných európskych krajinách, okrem situácie, ktorá vznikla v Spojených štátoch. Potrebujeme náležitú úroveň regulácie. Sme presvedčení, že regulácia, ktorú sme navrhli, predstavuje primeranú rovnováhu a jej cieľom nie je robiť problémy finančnému sektoru. Práve naopak: jej cieľom je budovať dôveru. Finančný sektor potrebuje tento druh dôveryhodnosti na financovanie hospodárstva.

William (The Earl of) Dartmouth, *v mene skupiny EFD*. – Ako smernica o správcoch alternatívnych investičných fondov obnoví dôveru k finančnému sektoru, keď problém súvisí s veľkými komerčnými bankami? To ma zaujíma.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Prepáčte, ale nesúhlasím, že problém je len s veľkými bankami.

Problém, ktorý vznikol v Spojených štátoch, v skutočnosti nespôsobili len veľké banky. Spôsobili ho aj nekomerčné banky, investičné spoločnosti, ako aj hedgeové fondy. Nesúhlasíme teda s takou analýzou, že tento problém majú na svedomí len veľké banky. Skutočnosť je taká, že niektoré veľké tradičné komerčné banky neboli zodpovedné za krízu.

Povedzme si celkom jasne, že bolo mnoho druhov aktérov, ktorí nesú istý druh zodpovednosti za chaos, ktorý vznikol vo finančnom sektore. Sme presvedčení, že primeraná úroveň regulácie je najlepším spôsobom, ako riešiť tento problém pre banky aj iné druhy nástrojov alebo subjektov na trhu.

Andrew Henry William Brons (NI). – Vážený pán predseda, Európska služba pre vonkajšiu činnosť sa bude zodpovedať pani vysokej predstaviteľke. Podľa článku 18 je úlohou vysokej predstaviteľky vykonávať spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie na základe poverenia Rady. Rada napriek všetkým svojim nedostatkom aspoň zahŕňa zástupcov členských štátov.

Vplyvné hlasy medzi politickými skupinami v tomto Parlamente však argumentujú, že Komisia by mala v tejto službe hrať oveľa rozhodujúcejšiu úlohu. Tvrdí sa najmä to, že Komisia by mala zabezpečiť aspoň 50 % zamestnancov Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a že služba by nemala podliehať vplyvu pochádzajúcemu z medzivládneho prístupu. Ospravedlňujem sa za ten výraz. Nie je z mojej hlavy, ale považujem ho za istý kód pre Radu a Európsku radu. Samozrejme, vysoká predstaviteľka je okrem toho aj podpredsedníčkou Komisie *ex officio*.

Zdá sa, že toto všetko poukazuje na pravdepodobnosť, že zahraničnú politiku EÚ bude v skutočnosti riadiť Komisia a názor, že ju riadi vysoká predstaviteľka s poverením od Rady, by bola právnou fikciou. Súhlasíte?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Nesúhlasím. Nie sme v takej situácii. V skutočnosti, ako viete, vytvorenie inštitucionálneho postavenia vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie je jednou z najdôležitejších inovácií Lisabonskej zmluvy a jeho úmyslom je spojiť to, čo zvyčajne nazývame medzivládne právomoci a právomoci Spoločenstva.

Pokiaľ ide o spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, zostane v podstate medzivládna: je to výsada členských štátov. Sú tu však ďalšie právomoci Spoločenstva, ktoré by teraz nemali prejsť do medzivládnej vetvy. Samozrejme, malo by to byť zachované v rámci metódy Spoločenstva.

Vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka Komisie má teda, ako hovoríme, zvyčajne dve funkcie. S použitím čo najlepšej súčinnosti bude musieť tieto dve právomoci spojiť. Samozrejme, budú tu teda právomoci, ktoré bude môcť rozvinúť v rámci Komisie ako podpredsedníčka Komisie, ale zároveň bude úzko spolupracovať s členskými štátmi a s Radou. Myslím si, že to prispeje k tomu, aby mala Európska únia koherentnejšie a pevnejšie vonkajšie vzťahy, aby sme posilnili obranu našich záujmov a podporili naše hodnoty vo svete.

Andrew Henry William Brons (NI). – Vidím istý vnútorný súlad toho, čo hovoríte ako zástanca európskej integrácie, ktorým ja nie som.

V skutočnosti však to, čo navrhujete, je, že by sme vlastne mali ísť za rámec Lisabonskej zmluvy, čo je dosť zlé, a takmer vynechať Radu, ktorá, ako hovorím, napriek všetkým svojim nedostatkom aspoň zahŕňa zástupcov národných štátov.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Nikdy by som nemohol navrhnúť, aby šla Komisia proti zmluvám, pretože jej povinnosťou je zaistiť, aby sa zmluvy dodržiavali. To, o čo členské štáty skutočne žiadam, je, aby dodržiavali zmluvu. Všetky inštitúcie musia dodržiavať zmluvu.

Zmluva nastoľuje rovnováhu a táto rovnováha musí byť rešpektovaná. Predstavuje pokrok oproti minulosti, keď sme mali celkom iné inštitúcie na riešenie toho, čo je v skutočnosti veľmi dôležitým spoločným záujmom – a to je ochrana európskych hodnôt vo svete. Ak sa bude zmluva plne rešpektovať, považujem za možné dosiahnuť presne to, čo sa zmluva snaží dosiahnuť. To sa dá urobiť v duchu dobrej spolupráce medzi všetkými inštitúciami a, samozrejme, pri plnom rešpektovaní našich členských štátov.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, pochádzam z juhu Talianska a v našom regióne je hospodárstvo založené na malých a stredných podnikoch, na textilnom, odevnom a obuvníckom priemysle, ako aj na poľnohospodárstve.

Dnes tento typ priemyslu zažíva vážne ťažkosti z dôvodu záplavy výrobkov z Číny a ázijských trhov. Vyrobiť topánku v našom regióne, teda v južnom Taliansku, stojí 13 EUR. Cena hotového výrobku z Číny je 5,50 EUR. Dupačky, ktoré vyrobíme my, stoja 4 až 5 EUR, zatiaľ čo dupačky z Číny stoja 1 EUR.

Podnikatelia sa sťahujú, aby prežili, alebo rušia podniky, a keď ich zrušia, tisíce ľudí prídu o prácu. To zároveň spôsobuje spotrebiteľskú krízu a zvyšovanie chudoby v regióne.

Vždy, keď stretnem podnikateľov, pýtajú sa ma, čo nám bráni v tom, aby sme zaviedli clá a dane. V Číne je nízkonákladová výroba, pretože tam pracujú deti od 12 rokov 10 hodín denne bez akýchkoľvek výhod sociálneho zabezpečenia, bez akéhokoľvek poistenia alebo práv na zdravotnú starostlivosť.

Viem, že protekcionistické opatrenia sú nežiaduce, ale aká je odpoveď? Pán Barroso, keď stretnem podnikateľov, čo im mám povedať, že Európa robí, aby bojovala proti nezvratnej kríze, v ktorej zlyháva tak veľa podnikov a ktorá ničí toľko pracovných miest a celých regiónov v Európe vrátane tých najchudobnejších, ako napríklad juh Talianska, ktoré prechádzajú vážnou a nezvratnou krízou? Bol by som rád, keby som im mohol ponúknuť nejaké odpovede, pán Barroso, a rád by som ich počul od vás.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Chápem vaše znepokojenie, je to veľmi oprávnené znepokojenie. Rád by som niečo povedal o malých a stredných podnikoch, ktoré sú v podstate, ako viete, najdôležitejšou hnacou silou vytvárania pracovných miest v Európe.

Teraz prejdime k tomu, ako môžete odpovedať na tento problém hospodárskej súťaže prichádzajúcej z iných častí sveta, ktoré majú nižšie normy, či už v oblasti práce alebo životného prostredia. Myslím si, že riešením určite nie je uzavrieť naše hranice, pretože Európska únia je zďaleka najväčším vývozcom na svete. Riešením je teda podporovať dôstojnú prácu a zvyšovať sociálne normy všade na svete. Práve túto záležitosť pretláčame do záujmu skupiny G20 a tlačíme na ňu spolu s Medzinárodnou organizáciou práce, pričom je súčasťou nášho dialógu s ďalšími partnermi. Skutočne si však myslím, že nie je riešením – pokiaľ tu nedochádza k dampingu –, aby sme konali prostredníctvom antidampingových nástrojov, a riešením nie je ani zatvoriť naše hranice ďalším veľmi dôležitým obchodným partnerom Európy. Tým by sme šli sami proti sebe.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Vážený pán predseda, chcel by som nadviazať na zmienky, ktoré sa predtým spomenuli v súvislosti s riešením gréckeho problému. Všetci, ktorí pozorne sledujeme vývoj udalostí a riešenie týchto problémov, si uvedomujeme – a tento pocit majú mnohí z nás –, že Rada odsúva Komisiu bokom.

Komisia bola, a myslím si, že už od začiatku, vyvažujúcim faktorom pre stredne veľké a menšie členské štáty Únie voči Rade. Dnes je podľa mňa jej úloha v rámci problémov, ktorým čelí Grécko, ale aj iné krajiny, obmedzená na kroky a vyhlásenia technokratickej povahy.

Moja konkrétna otázka znie: hovoríme o hospodárstve a menovej únii s kritickejšími nadnárodnými prvkami. Zároveň hovoríme o ambicióznej stratégii EÚ do roku 2020, ktorú pripravuje Komisia, a hovoríme aj o boji proti nezamestnanosti a chudobe. Ako bude možné uplatniť tieto ambiciózne stratégie, keď Komisia nemá úlohu, ktorá jej prináleží?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Otázka zamestnanosti, ako viete, závisí od celkovej hospodárskej situácie. Úplne si to vyjasníme. Nemôžeme obnoviť úrovne zamestnanosti pred krízou skôr, než v Európe opäť zaznamenáme väčší rast.

Z toho dôvodu sústreďujeme svoje úsilie na nové zdroje rastu a v podstate sa snažíme obnoviť tento rast, ktorý je pre Európsku úniu mimoriadne dôležitý.

To je teraz naša priorita. Na druhej strane však bolo prijatých aj niekoľko opatrení zameraných konkrétne na zamestnanosť. V našej stratégii EÚ do roku 2020 máme niekoľko návrhov týkajúcich sa nových zručností, nových pracovných miest a programov pre mládež, ale základom je obnoviť podmienky pre rast vrátane dôvery k nášmu hospodárstvu.

Pokiaľ ide o situáciu v Grécku, ako viete, mnoho vecí súvisí s dôverou aj v prípade budúcnosti gréckeho hospodárstva. Z toho dôvodu toto hospodárstvo tak veľmi závisí od nápravy určitej fiškálnej nerovnováhy.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Vážený pán predseda, pán predseda Komisie, ako práve zdôraznili kolegovia poslanci, situácia v oblasti zamestnanosti v Európe je veľmi znepokojivá. V roku 2009 prišlo 2,7 milióna ľudí v eurozóne o prácu. Okrem toho miera rizika chudoby zamestnaných ľudí stúpila v Európe na 8 % pracujúcich, nehovoriac o skutočnosti, že takmer 17 % obyvateľstva žije pod hranicou chudoby.

Nemyslíte si, že vzhľadom na túto situáciu by mala byť uplatnená dvojaká stratégia? Na jednej strane by mala byť zameraná na posilnenie dôstojnej práce – skôr by stálo za to zahrnúť do stratégie EÚ do roku 2020 túto otázku, než len zamestnanosť striktne v záujme rastu. Rátate okrem toho s podporou vytvárania ekologických a inteligentných pracovných miest, ktoré by prispeli k rozvoju trvalo udržateľnej a súdržnej spoločnosti? Na druhej strane by sa táto stratégia mala zamerať na zvýšenie celkovej miery zamestnanosti v Európe s mimoriadnym dôrazom na pracovné miesta pre mladých ľudí – o tom ste hovorili –, ale aj pre ľudí nad päťdesiat rokov.

Nárast žiadostí adresovaných Európskemu fondu na prispôsobenie sa globalizácii a reštrukturalizácia v rôznych odvetviach v tejto súvislosti zdôrazňujú potrebu vyvinúť globálnu priemyselnú politiku.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Stratégia EÚ do roku 2020 sa zaoberá všetkými problémami, ktoré ste spomenuli, pán Daerden. Vo svojich politických usmerneniach som už hovoril o dôstojnej práci, rovnako ako som hovoril o existencii skutočnej priemyselnej politiky pre Európu – nie starej priemyselnej politiky, ale politiky, ktorá by Európe zaistila udržateľný priemysel a modernejšiu politiku zameranú na trvalú udržateľnosť.

Pokiaľ ide o mladých ľudí, sú im venované prinajmenšom dve najdôležitejšie iniciatívy, to znamená iniciatíva s názvom Mládež v pohybe a iniciatíva Nové zručnosti pre nové pracovné miesta. Zdôrazňujeme niekoľko cieľov, napríklad v súvislosti so vzdelávaním, s bojom proti chudobe a kampanou za sociálne začlenenie. Tento aspekt sa objavuje v stratégii EÚ do roku 2020 práve preto, lebo si myslíme, že boj proti nezamestnanosti je teraz hlavnou prioritou. Som presvedčený, že rozvoj tejto stratégie nám umožní dosiahnuť významné výsledky v boji proti nezamestnanosti.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, ako viete, za posledných pár rokov stúpa nezamestnanosť vo všetkých krajinách Európy – hoci v jednotlivých krajinách sa to prejavuje rôzne – a podľa všetkého sa bude zvyšovať aj naďalej.

Všetci ekonómovia sa zhodujú, že potrvá aspoň dva roky, kým sa neisté náznaky obnovy, ktoré sa miestami objavujú, stanú bežným javom, a že v každom prípade bude obnova prinajmenšom na 10 rokov taká obmedzená, že nevytvorí žiadne ďalšie pracovné miesta. To znamená, že sa nám zvýši nezamestnanosť a že dôjde k stratám pracovných miest medzi tými, ktorí sú dnes zamestnaní. Zároveň budeme mať generácie mladých ľudí, ktorí nie sú a nebudú schopní vstúpiť na pracovný trh.

Pýtam sa vás, či si nemyslíte, že v takejto situácii je potrebné podporiť opatrenie zamerané na zaručenie štandardného príjmu v Európe pre všetkých tých, ktorí prišli o prácu, a pozrieť sa na problematiku mladých ľudí ako na istý druh núdzovej situácie a navrhnúť teda konkrétne opatrenie zamerané na odbornú prípravu, ktoré im bude na osoh, a to po celý čas, ktorý ostanú mimo pracovného trhu.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Vo svojej analýze týkajúcej sa situácie na pracovnom trhu máte v podstate pravdu. V skutočnosti sa situácia naďalej zhoršuje, hoci miernejším tempom ako v minulosti. V niektorých členských štátoch zároveň začíname vidieť dôslednejšie náznaky stabilizácie.

Je to však len deväť mesiacov, odkedy sa hospodárstvo začalo spamätávať z hlbkej recesie, a tento rok môže nejaký čas trvať, kým krehké oživenie hospodárskej činnosti ovplyvní zvrátenie tendencie na pracovnom trhu. Z toho dôvodu je teraz našou prioritou zamestnanosť. Ako ste povedali, v prípade mladých ľudí je nezamestnanosť mimoriadne znepokojivá. V Európe máme viac ako 20 % nezamestnaných mladých ľudí. Z toho dôvodu sme tento rok spustili tri iniciatívy. Dve z nich som už spomínal. Patrí k nim aj iniciatíva Zamestnanosť mládeže. Medzi konkrétne iniciatívy, ktoré sa chystáme rozvinúť, patrí práve zvýšenie odbornej prípravy prostredníctvom viacerých systémov učňovského vzdelávania financovaných z Európskeho sociálneho fondu a podporovanie vzdelávacej skúsenosti vysokej kvality na pracovisku po ukončení štúdia, teda takzvaných stáží vrátane možnosti stáží v iných členských štátoch.

Graham Watson (ALDE). – Európska nadácia pre klímu spustila minulý týždeň svoj plán do roku 2050. Tento plán ukazuje tri spôsoby, ktorými by Európska únia mohla znížiť svoje emisie CO₂ o 80 percent do roku 2050 v súlade s našimi kľótskymi ambíciami. Mohli by sme pritom urobiť o čosi viac, ako sa robí zvyčajne. Mohli by sme sa stať takmer celkom sebestační, pokiaľ ide o zdroje energie, a boli by sme svedkami značného sieťového vytvárania pracovných miest prostredníctvom dekarbonizácie nášho hospodárstva.

To však možno urobiť len na európskej úrovni. Prijme Komisia tento plán? Pokúsi sa dodať Európskej únii nový elán v rámci navrhnutia opatrení potrebnej politiky? Pán predseda Barroso, využijete vzhľadom na príležitosť pre vytváranie pracovných miest túto myšlienku na to, aby ste vyburcovali členské štáty k potrebným krokom?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Viem o tejto správe Európskej nadácie pre klímu. Podľa stratégie EÚ do roku 2020 sme skutočne navrhli významnú iniciatívu Európy efektívne využívajúcej zdroje, ktorej cieľom je práve oddeliť rast od zdrojov a poskytnúť Európe konkurenčnú výhodu oproti iným medzinárodným partnerom.

Tento cieľ sa zároveň plne premietol do pracovného programu Komisie na rok 2010 a ďalšie roky. Zámerom Komisie je do roku 2050 rozvinúť cestu pre prechod Európy k hospodárstvu s nízkou produkciou uhlíka, ktoré efektívne využíva zdroje a je odolné proti zmene klímy, a to najmä prostredníctvom dekarbonizácie odvetví energetiky a dopravy, čím sa zabezpečí dlhodobý rámec pre politiku a investície. Zdôrazňujem slovo investície.

Myslíme si, že aj program zameraný na klímu môže byť, tak ako to ukazuje odvetvie obnoviteľných zdrojov energie, spôsobom, ako vytvárať viac pracovných miest v Európe, ktoré bežne nazývame „ekologické pracovné miesta“.

Helga Trüpel (Verts/ALE). – Viacero nových nástrojov, ktoré boli nedávno ohlásené v oblasti informačných technológií, ako sú napríklad Google Books alebo iPad, by uľahčilo prístup ku kultúrnemu obsahu v digitálnom formáte, najmä pokiaľ ide o takzvané elektronické knihy. Väčšina týchto iniciatív však pochádza z USA. Čo robí Komisia pre to, aby podporila digitalizáciu nášho kultúrneho dedičstva na európskom kontinente?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Európska digitálna knižnica sa venuje umiestňovaniu zbierok našich národných knižníc, múzeí a ich archívov na internet. To je hlavnou úlohou našich čias, ktoré sa zameriavajú na digitalizáciu, sprístupňovanie a zachovávanie nášho kultúrneho bohatstva. Musíme to však robiť bez toho, aby sme ohrozovali práva autorov a vydavateľov, a to sa týka aj diel, ktoré sa už nevydávajú, a diel neznámych autorov. Zároveň musíme posúdiť, či naše finančné úsilie a verejno-súkromné partnerstvá, ktoré miestami nadväzujeme, stačia na túto veľmi dôležitú spoločenskú úlohu.

Z tohto hľadiska som požiadal pani podpredsedníčku Kroesovú a pani komisárku Vassiliouovú, aby zostavili takzvaný *comité des sages*, „výbor múdrych“. Dnes vám s potešením oznamujem, že pán Maurice Lavie, pani Elizabeth Nigermanová a pán Jacques Decare budú poverení touto úlohou. Ako *comité des sages* budú podporovať túto myšlienku zachovávanie nášho veľmi významného dedičstva prostredníctvom digitalizácie,

samozrejme, pri plnom rešpektovaní práv vlastníctva. Teším sa, že do konca tohto roka od nich dostanem odporúčania týkajúce sa týchto dôležitých otázok.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Vážený pán Barroso, rád by som vedel, aký vplyv bude mať podľa vás uzatvorenie vzdušného priestoru, ktoré v súčasnosti trvá už niekoľko dní, na zamestnanosť v odvetví leteckej dopravy. Dnes sa na titulnej strane vplyvných novín *Financial Times* objavila informácia, že uzavretie vzdušného priestoru, ktoré zasiahlo takmer 7 miliónov cestujúcich a spôsobilo zrušenie 80 000 letov, prináša leteckému priemyslu straty vo výške 200 miliónov USD za deň. Ako to podľa vášho názoru ovplyvní zamestnanosť v tomto odvetví? Chápem totiž, že práve toto bol hlavný dôvod, prečo ste sa vy a pán Van Rompuy nezúčastnili na pohrebe poľského prezidenta v Krakove.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – V prvom rade, pokiaľ ide o pohreb, chcem túto záležitosť úplne oddeliť od ostatného.

Pána prezidenta Kaczyńskiego som si veľmi vážil. Spolupracovali sme veľmi lojálnym spôsobom. Urobil som všetko pre to, aby som bol na jeho pohrebe.

Bol som prítomný na všetkých ceremóniách, na ktorých som sa mohol zúčastniť a ktoré súviseli so smrťou pána prezidenta Kaczyńskiego, jeho manželky a všetkých, ktorí zahynuli pri tej tragickej nehode. Naozaj nechápem, ako môžete takýmto spôsobom kritizovať európske inštitúcie a využívať na to smrť toľkých ľudí.

Snažil som sa ísť na pohreb prezidenta Kaczyńskiego až do poslednej chvíle. Problém je, že až v sobotu veľmi neskoro večer som dostal informáciu, že let, ktorý organizovali belgické orgány, bol zrušený. Už nebolo možné, aby som tam šiel.

Chcem teda úplne objasniť, že som urobil všetko pre to, aby som mohol vzdať úctu nielen ľuďom, ktorí zahynuli pri tejto tragickej nehode, ale aj Poľsku ako národu.

Pokiaľ ide o odvetvie leteckej dopravy, ak môžem teraz využiť ďalšiu minútu na zodpovedanie otázky týkajúcej sa tejto problematiky, uvedomujeme si, že tento problém so sopkou má veľmi závažný vplyv na letecký priemysel, a preto už pracujeme na tom, aby sme zistili, ako vlastne môžeme pomôcť európskemu leteckému priemyslu, ak to bude potrebné.

Letecké spoločnosti trpia vážnymi hospodárskymi stratami, ktoré sú spôsobené tým, že už niekoľko dní nemôžu vykonávať svoje obchodné činnosti. Treba hľadať globálne riešenie, aby sme tomuto odvetviu pomohli dostať sa z krízy. Máme vlastne precedens, ktorým bola kríza po 11. septembri. Zamieriam sa teda na možné spôsoby riešenia z hľadiska zmiernenia pravidiel štátnej pomoci, tak ako sme to urobili v minulosti. Dnes sme o tom diskutovali na zasadnutí kolégia.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predseda, pán Barroso, podľa oficiálnych štatistík kolísala nezamestnanosť v Európskej únii v rokoch 2000 až 2006 medzi 8 % a 9 %, čo je zásluhou lisabonskej stratégie, ktorá hovorila o plnej zamestnanosti.

Komisia v nedávnej správe vyhlasuje, že nezamestnanosť v roku 2010 dosiahne a presiahne 10 % a bude „sociálnou sypkou“, aby sme použili aktuálny slovník.

Vo viacerých krajinách sa okrem toho uplatňujú úsporné programy, ako napríklad v Írsku a Grécku, ako aj v krajinách ako Rumunsko, Maďarsko a Lotyšsko, kde sa zapojil aj Medzinárodný menový fond, keďže nezamestnanosť tu prudko stúpa na rekordné úrovne.

V tejto súvislosti sa vás pýtam: preskúmala Komisia následky týchto úsporných politík, ktoré presadzujete a do ktorých krajiny nútite, aby sa dostali z krízy? Preštudovali ste následky na zamestnanosť a hospodárstvo krajiny, v ktorej je zapojený Medzinárodný menový fond? Myslíte si, že v dôsledku týchto politík klesne v Európe nezamestnanosť?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Nikoho nenútime prijímať nijaké opatrenia. Pokiaľ ide o Grécko, rozhodnutia prijali grécke orgány, ale určite pochopíte, že táto situácia makroekonomickej nerovnováhy v gréckom hospodárstve veľmi zle vplýva na rast, ako aj na zamestnanosť.

Je jasné, že bez obnovenia dôvery ku gréckym verejným financiám nedôjde v Grécku k žiadnym investíciám alebo rastu. Bez rastu nemôžeme vytvárať pracovné príležitosti. Z toho dôvodu by sme nemali dávať makroekonomickú stabilitu a dôslednosť do rozporu s rastom alebo do ich vzájomného protikladu. Problém je zistiť, ako môžeme zvládnuť prechodné obdobie, ako môžeme zachovať hnaciu silu v hospodárstvach, ktoré na to majú priestor, a zároveň, rešpektovať potrebnú rovnováhu makroekonomickej stability. Je preto

v záujme gréckeho hospodárstva a gréckych pracovníkov, aby boli grécke verejné financie čo najskôr dôveryhodné.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Moja otázka sa týka sopečného výbuchu, ktorý, samozrejme, bude mať vplyv na tuhé častice a emisie CO₂. Myslíte si, že je možné odhadnúť, aké úrovne tuhých častíc by sa v budúcnosti mali brať do úvahy, aby sa zabránilo ohrozeniu pracovných miest? Naše smernice o kvalite ovzdušia stanovujú v tomto smere značné obmedzenia.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Tento problém so sopkou je rozhodne mimo kontroly európskych inštitúcií alebo národných vlád. Stalo sa to a my teraz musíme zareagovať na následky tohto problému.

Pokiaľ ide o letecký priemysel, už sme povedali, že zisťujeme, čo môžeme robiť, taktiež na základe precedensu, ktorý sme tu už mali po 11. septembri.

Pokiaľ ide o hospodársku situáciu, myslím si, že je ešte priskoro robiť celkový odhad spôsobených škôd, a možno je lepšie vyhnúť sa veľmi dramatickým – alebo povedzme panickým – scenárom. Myslíme si, že v tejto chvíli je dôležité určiť škody a pokúsiť sa zistiť, čo môžeme urobiť na európskej úrovni, pričom musíme mať na pamäti jednu podstatnú vec, a to, že na európskej úrovni sme zodpovední za jedno percento verejného rozpočtu. Zvyšných 99 % je v rukách členských štátov. Myslím si preto, že je nespravodlivé očakávať od Európskej únie, že sa pokúsi vyriešiť všetky problémy tam, kde na to nemáme prostriedky.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Vážený pán Barroso, v stratégii EÚ do roku 2020 ste predstavili veľmi ambiciózne miery zvýšenia zamestnanosti zo 63 % na 76 % a zníženie nezamestnanosti medzi študentmi, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, na 10 %. Zároveň kladiete dôraz na vzdelávanie, ktoré je kľúčom k rozvoju, aby v budúcnosti malo 40 % európskych občanov ukončené vysokoškolské vzdelanie.

V tejto súvislosti by som chcel položiť nasledujúcu otázku: budú Európsky sociálny fond a fondy určené na výskum a vývoj zachované v budúcom rozpočte Európskej únie? Toto je skutočne kľúčom k zameraniu sa na moderné metódy, inovácie a rastúcu zamestnanosť. Nemyslíte si, že by sme sa mali zamerať aj na rozvoj mikrosubjektov? Je to totiž najlepší spôsob, ako podporiť samostatnú zárobkovú činnosť, keďže miery samostatnej zárobkovej činnosti sú dnes stále príliš nízke. V tejto súvislosti by sa teda tieto otázky zdali byť oprávnené.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Áno, viete, že sme vzdelávanie navrhli ako jeden z cieľov stratégie EÚ do roku 2020, a to vrátane boja proti predčasnému ukončovaniu školskej dochádzky a zvýšenia miery vysokoškolského vzdelania. Myslíme si, že o európskej konkurencieschopnosti nie je možné diskutovať bez toho, aby sme riešili problematiku vzdelávania.

Z toho dôvodu sa snažíme presvedčiť všetky členské štáty, aby prijali tento cieľ. Potom musí určite nasledovať mobilizácia prostriedkov, pričom niektoré budú pochádzať z členských štátov a niektoré z Európskej únie. Neskôr musíme prediskutovať finančný výhľad. Ešte nie sme v tomto štádiu, ale rozhodne si myslím, že niektoré kroky by sa mali podniknúť aj na európskej úrovni, čím by doplnili úsilie, ktoré vyvíjajú národné vlády. V Európskom sociálnom fonde už, samozrejme, máme niekoľko akcií pre mladých ľudí v oblasti učňovského vzdelávania a stáží. Toto je náš zámer. Nevieme predvídať, aké finančné prostriedky bude mať sociálny fond k dispozícii, ale sme rozhodne presvedčení, že by sme mali mať primeranú ambíciu na úrovni európskych nástrojov.

Jutta Steinruck (S&D). – (DE) Včera nás médiá informovali o tom, že závod spoločnosti Opel v Antverpách sa zatvorí. Toto je len jeden z mnohých príkladov rušenia pracovných miest v Európe. Budúci štvrtok budú viesť európske priemyselné odbory jednotňové demonštrácie po celej Európe. Žiadajú vytvorenie pracovných miest a aby sa ochránila budúcnosť Európy ako priemyselnej základne. Členovia odborových zväzov žiadajú plnú mieru zamestnanosti, ale chcú aj účinné európske politiky a definitívne odpovede už dnes, nie v horizonte piatich rokov.

Váš pracovný program z tejto stránky neposkytuje úplne definitívne informácie. Zmieňujete sa v ňom len o usmerneniach a stanovisku stratégie EÚ do roku 2020. Podľa mňa to nie je dosť konkrétne. Mali by ste uviesť príklady. Čo plánujete urobiť, aby ste obnovili naše strategicky dôležité priemyselné odvetvia v Európe a akú úlohu hrá Komisia v rámci ochrany pracovných miest a snahy, aby sa automobilový priemysel zabezpečil do budúcnosti?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Usmernenia pre zamestnanosť vo veľkej miere závisia od celkového hospodárskeho rastu, ale v rámci našej stratégie EÚ do roku 2020 máme v úmysle posilniť aspekt

zamestnanosti. Máme vlastne štyri usmernenia: zvýšenie účasti na pracovnom trhu a zníženie štrukturálnej nezamestnanosti, rozvíjanie kvalifikovanej pracovnej sily, podporovanie kvalitných pracovných miest a celoživotného vzdelávania, zdokonaľovanie fungovania vzdelávacích systémov a zvyšovanie účasti na sociálnom vzdelávaní, ako aj boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

Toto sú všeobecné usmernenia, ktoré teraz musia presadiť európske inštitúcie so všetkými nástrojmi, ktoré majú k dispozícii, a národné vlády. Je pravda, že nemáme žiadny čarovný prútik, neexistuje žiadne zázračné riešenie či všeliek na nezamestnanosť v Európe. Tento postup musí vychádzať aj z celkových opatrení prijatých s cieľom podporiť rast, a to z hľadiska rešpektovania finančnej stability, z hľadiska dôvery k našim trhom a z hľadiska využívania potenciálu vnútorného trhu. To je jediný spôsob, ako to urobiť.

Pokiaľ ide o automobilový priemysel, samozrejme, vieme, že sa vyskytla nadmerná kapacita, a to nielen v Európe, ale aj vo svete. Túto situáciu veľmi pozorne sledujeme spolu so samotným automobilovým priemyslom vrátane odborových zväzov v tomto odvetví.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Vážený pán predseda, pán komisár, nezamestnanosť a vylúčenie medzi mladými ľuďmi predstavujú veľký problém. Ako ste povedali, 20 % mladých ľudí je nezamestnaných.

Problém je aj v tom, že zatiaľ čo mnoho ľudí v súčasnosti prepúšťajú, veľká časť týchto prepustených pracovníkov má nad 50 rokov. Zároveň však ľudia v niektorých členských štátoch hovoria, že musíme predĺžiť čas strávený v zamestnaní, že musíme zvýšiť vek odchodu do dôchodku, pričom zároveň hovoria, že potrebujeme viac pracovníkov zo zámoria. To by si teda vyžadovalo obrovskú mieru migrácie za prácou. Podľa môjho názoru je tu určitý rozpor.

Chcel by som sa opýtať: ak chcú ľudia predĺžiť čas strávený v zamestnaní, prečo sa potom pracovníkom nad 50 rokov neponúkne príležitosť pokračovať v práci, prečo namiesto toho dostávajú výpoveď? Prečo nevytvárame príležitosti pre našich mladých ľudí, ale namiesto toho im hovoríme, že potrebujeme migráciu za prácou zo zámoria?

Aká je európska stratégia v rámci tejto problematiky? Nemôžeme zaviesť takúto stratégiu? Som presvedčený, že všetci sa zhodujeme v názore, že nadaným mladým ľuďom by sa mala nájsť práca a že by nemali byť vylúčení. Naša spoločnosť zaplatí za vylúčenie vždy vysokú cenu.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Chcem tento boj konkurencieschopnosti vyhrať na celosvetovej úrovni. Jedno je isté: potrebujeme viac ľudí, ktorí budú pracovať viac a dlhšie – a dodal by som, že aj lepšie a konkurenčnejšie.

Neexistuje žiadny rozpor medzi tým, že chceme dlhšie pracujúcich ľudí a určitú mieru prisťahovalectva do Európy. V podstate je to dosť pozoruhodné, ale v súčasnosti je takmer milión voľných pracovných miest v Nemecku a takmer pol milióna v Spojenom kráľovstve. To ukazuje, že máme problém s nesúladiom medzi ponukou a dopytom na trhu práce.

V tejto oblasti toho treba ešte veľa urobiť. Myslím si, že dôchodkové reformy sú tiež spôsobom, ako k tomu prispieť. Chcem zdôrazniť, že počas tejto krízy sa členské štáty neuchýlili k tradičnej politike, ktorá by ľudí nechala odísť zo zamestnania skôr. Nerobia to. V skutočnosti je možné udržať ľudí v práci dlhšie. To je dôležité, pretože ak má Európa zostať konkurencieschopná, musíme zvýšiť mieru zamestnanosti v Európe.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Vážený pán Barroso, vo svojom dnešnom vystúpení ste povedali, že prioritou Komisie v rámci jej politiky zamestnanosti je okrem iného pomôcť absolventom a mladým ľuďom, aby boli efektívni pri vstupe na pracovný trh.

Vieme, že v súčasnosti je miera nezamestnanosti v tejto sociálnej skupine veľmi vysoká. V Španielsku momentálne dosahuje takmer 40 %, zatiaľ čo v Poľsku je to 20 % a, bohužiaľ, stále stúpa. Podľa mňa je jedným z problémov to, že predmety, ktoré sa učia, nezodpovedajú potrebám trhu práce a zároveň je tu nedostatočný prístup k počiatočným pracovným skúsenostiam.

Môžeme podľa vášho názoru hovoriť o slabej efektívnosti programu Leonardo da Vinci v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy? Ako hodnotíte tento program? Pripravuje Európska komisia nové opatrenia na boj proti rastúcej nezamestnanosti medzi mladými ľuďmi, a ak áno, aké sú to opatrenia? Pán Barroso, čo dnes môžete ponúknuť a navrhnúť mladým Európanom?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Nezamestnanosť mladých ľudí je v súčasnosti najdramatickejším problémom z hľadiska nezamestnanosti v Európe, pretože presahuje 20 %.

Z toho dôvodu sme oznámili tri konkrétne iniciatívy: Mládež v pohybe, Zamestnanosť mládeže a Nové zručnosti pre nové pracovné miesta. Mládež v pohybe má zlepšiť efektívnosť a rovnocennosť európskych systémov vzdelávania a odbornej prípravy, Zamestnanosť mládeže sa má zamerať na spôsoby prekonania vplyvu krízy na mladých ľudí a úlohou iniciatívy Nové zručnosti pre nové pracovné miesta je lepšie zosúladiť zručnosti a ponuku práce s dopytom.

Práve som upozornil na situáciu v dvoch z najväčších členských štátov v Európe, pretože do roku 2020 si ďalších 16 miliónov pracovných miest bude vyžadovať vysokú kvalifikáciu. Napríklad Európsky sociálny fond minie v rokoch 2007 až 2013 13,5 milióna EUR na podporu adaptačných opatrení pre zamestnancov a podniky.

Existujú teda niektoré opatrenia, ktoré môžeme prijať na európskej úrovni, na úrovni Spoločenstva, s cieľom doplniť kroky našich členských štátov týkajúce sa problému nezamestnanosti mládeže.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán Barroso, nemôžem s vami súhlasiť. Povedali ste, že stratégia EÚ do roku 2020 zahŕňa opatrenia na využitie potenciálu vytvorenia ekologických pracovných miest v Európskej únii. To nie je pravda. Jednoducho sa vám to nepodarilo zahrnúť do tejto stratégie a mňa by zaujímalo prečo. Je jasné, že ak chcete podporiť rast zamestnanosti, ekologizácia hospodárstva je významnou príležitosťou na vytváranie pracovných miest. Prečo to nie je súčasťou stratégie EÚ do roku 2020? Čo plánuje Komisia urobiť, aby naplno využila potenciál vytvárania pracovných miest trvalo udržateľného hospodárstva v Európe najmä vzhľadom na to, že predseda Európskej rady zahrnul tento potenciál ako dôležitý bod do svojej koncepcie, pretože je presvedčený, že ponúka veľkú príležitosť? Čo hodlá Komisia urobiť?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Musím vám pripomenúť, že práve Komisia spustila klimatický a energetický balík, že zdôrazňujeme obrovský potenciál vytvárania pracovných miest v niektorých odvetviach takzvanej ekologizácie hospodárstva a že je to určite aj prioritou do budúcnosti a jedným z najdôležitejších cieľov stratégie EÚ do roku 2020.

Do centra záujmu stratégie EÚ do roku 2020 sme umiestnili naše ciele v oblasti klímy a energetiky, od zníženia skleníkových plynov o 20 % po zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov o 20 % a zvýšenie energetickej účinnosti o 20 %.

Napríklad, aby sme dosiahli tento cieľ zvýšiť využívanie obnoviteľných zdrojov o 20 %, vytvoríme pracovné miesta v celom odvetví obnoviteľných zdrojov. Je to teda určite ústredným bodom našej hospodárskej stratégie do budúcnosti a vlastne sme si to stanovili ako jeden z kľúčových cieľov. Rast, no nielen inteligentný a spravodlivý rast, ale aj trvalo udržateľný rast.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Vážený pán predseda, o mladých ľuďoch sa tu toho povedalo veľa, čo je len správne. Je tu však ďalšia skupina ľudí, ktorú táto kríza zamestnanosti veľmi vážne postihuje, a tou sú ženy. Práve v tejto chvíli, keď sa ekonomiky členských štátov zadlžujú a členské štáty znižujú svoje rozpočty, sú tieto rozpočtové škrtky často zamerané na oblasti, ako sú zdravotná starostlivosť a vzdelávanie, v ktorých ženy pracujú.

Pán Barroso, chcela by som sa opýtať aj na to, čo povieť a čo máte v úmysle urobiť s tými členskými štátmi, ktoré okresávajú ľudské zdroje, vzdelávanie a zdravotnú starostlivosť, a to aj napriek skutočnosti, že stratégia EÚ do roku 2020 uvádza, že musíme investovať do týchto oblastí. Vzhľadom na to, že momentálne sa atmosféra v členských štátoch nesie v duchu hesla „znižovať, znižovať, znižovať“, a nie „investovať, investovať, investovať do ľudí“, čo zamýšľate urobiť s týmito členskými štátmi?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Do februára 2010 sa nezamestnanosť žien zvýšila na 9,3 % v porovnaní s 9,8 % v prípade mužov, takže je nižšia ako medzi mužmi. Pravda však je, ako ste povedali, že v budúcnosti môže nezamestnanosť žien spôsobovať väčšie starosti, keďže niektoré odvetvia, ktoré budú najviac zasiahnuté nadchádzajúcim fiškálnym pritvrdením, sú práve tie, ktoré vo väčšej miere závisia od pracovných miest žien.

Musíme požiadať členské štáty, aby to zohľadnili vo svojich politikách a neakceptovali skutočnosť, že by ženy mali byť v tomto prechodnom období znevýhodnené. Sme presvedčení, že cieľová miera zamestnanosti – a diskutovali sme o tom aj s členskými štátmi v rámci Európskej rady – by mala byť zameraná na podporu zamestnanosti mužov aj žien. V niektorých členských štátoch na to existuje skutočne obrovský potenciál. V niektorých členských štátoch je miera zamestnanosti žien stále oveľa nižšia ako v prípade mužov.

Predseda. – Vážený pán predseda Barroso, ďakujem vám za vaše odpovede a za to, že ste sa zúčastnili na hodine otázok tu v Európskom parlamente. Myslím si, že to bolo zaujímavé.

Vážení kolegovia, ďakujem vám, že ste boli počas poslednej hodiny aktívni.

S pánom predsedom Barrosom sa stretneme počas hodiny otázok aj budúci mesiac.

PRESEDÁ: PANI ROTH-BEHRENDT

podpredsedníčka

8. Stratégia EÚ pre vzťahy s Latinskou Amerikou (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je správa (A7-0111/2010) pána Salafranca Sáncheza-Neyru v mene Výboru pre zahraničné veci o stratégii EÚ pre vzťahy s Latinskou Amerikou (2009/2213(INI)).

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, spravodajca. – (ES) Vážená pani predseda júca, pani vysoká predstaviteľka, chcel by som povedať, že správa, ktorú prijal výbor, na jednej strane oceňuje úsilie španielskeho predsedníctva Európskej únie – ktoré tu v rokovacej sále nevidím, čo ma prekvapuje, keďže hovoríme o veciach týkajúcich sa Latinskej Ameriky – a na druhej strane víta oznámenie Komisie s názvom Európska únia a Latinská Amerika: partnerstvo globálnych hráčov. Myslím si, že by sme ťažko našli dva regióny, ktoré majú v oblasti hodnôt a záujmov viac spoločného ako Európa a Latinská Amerika.

Vážená pani predseda júca, údaje sú veľmi dobre známe:

súčet ich obyvateľov spolu presahuje miliardu, vytvárajú viac než 25 % svetového hrubého domáceho produktu a spoločne s krajinami z oblasti Karibiku tvoria takmer tretinu členských krajín OSN.

Napriek tomu, že príslušné údaje vykazujú mierny pokles, je tiež dobre známe, že Európska únia je hlavným poskytovateľom rozvojovej pomoci, hlavným investorom v oblasti a druhým najväčším obchodným partnerom Latinskej Ameriky a najväčším obchodným partnerom v prípade združenia Mercosur a v Čile.

Dôležitejšie než samotné údaje však je, že Latinskú Ameriku považujeme za viac než trh pre Európu, a preto máme spoločné mnohé zásady a hodnoty, ktoré zahŕňajú pluralistickú a zastupiteľskú demokraciu, rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd, slobodu prejavu, ústavný systém, zásadu právneho štátu, vládu zákona, dodržiavanie pravidiel a odsúdenie všetkých foriem diktatúry či autoritatívnosti.

Pani Ashtonová, tento samit sa koná v období, ktoré je pre Európsku úniu a pre Latinskú Ameriku veľmi pozoruhodné. Pre Európsku úniu je toto obdobie pozoruhodné preto, lebo po procese reforiem a po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy sme trochu zahĺbení do prekonávania svojich problémov vyplývajúcich z hospodárskej a finančnej krízy a rozmyšľania o nich. Po prvýkrát sme boli svedkami toho, že Medzinárodný menový fond nemusí zachraňovať krajinu Latinskej Ameriky, ale členský štát Európskej únie, ktorý je súčasťou menovej únie.

Keď sa pozrieme na minuloročné miery rastu Európskej únie, vidíme, že v priemere sme dosiahli záporný rast vo výške 5 %, kým Latinská Amerika dosiahla záporný rast vo výške 1,8 %. Prognózy rastu na budúci rok ukazujú, že Európska únia by mala dosiahnuť priemerný rast vo výške 0,7 %, pričom Latinská Amerika by mala dosiahnuť priemerný rast vo výške 5 %. Znamená to, že na rozdiel od predchádzajúcich samitov nebude nasledujúci samit samitom Severu a Juhu, ale stretnutím dvoch rovnocenných partnerov. Z tohto hľadiska by sme sa podľa mňa mohli čo i len krátko obzrieť a byť spokojní s tým, čo sme za posledné roky dosiahli.

Je však jasné, že ešte treba urobiť veľa. Pani Ashtonová, v tejto súvislosti uzavrela Európska únia v rokoch 2000 až 2010 dohody o pridružení s Mexikom a Čile, Spojené štáty však uzavreli dohody s celou Strednou Amerikou, Kolumbiou a Peru a aj s rôznymi krajinami združenia Mercosur. Preto musíme rýchlo dohnať stratený čas a nejakým spôsobom uzavrieť strategické partnerstvá s Mexikom a Čile, do dohôd zahrnúť doložky o budúcom rozvoji a uzavrieť dohody so Strednou Amerikou, voči ktorej musíme byť štedrejší. Parlament zároveň víta iniciatívy týkajúce sa založenia nadácie Európa – Latinská Amerika a aj nástroja pre finančné investície.

Tento samit však nie je iba ďalším samitom, pani Ashtonová. Na tomto samite totiž pôjde o veľmi jasnú záležitosť. Ak náš podiel na obchodovaní s regiónom, ktorý kvôli krajinám ako Čína klesol z 25 % na trochu viac než 15 %, bude naďalej klesať, o nejaký čas budeme nepodstatní. Z tohto dôvodu vás ako vysokú

predstaviteľku a podpredsedníčku Komisie v súlade s postojom španielskeho predsedníctva žiadam, aby ste vyslali jasný a veľmi konkrétny odkaz o záväzku tejto novej Európy, ktorý budujeme smerom k našim dobrým priateľom v Latinskej Amerike.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku*. – Vážená pani predsedajúca, vážené poslankyne, vážení poslanci, teším sa, že som opäť v Európskom parlamente, a veľmi sa teším na túto rozpravu o vzťahoch s Latinskou Amerikou.

Na úvod by som rada poďakovala pánovi Salafrancovi za vynikajúcu správu. Myslím si, že veľmi dobre vyjadruje konvergenciu názorov našich dvoch inštitúcií na dôležitosť a, ako pán spravodajca správne povedal, na vyhliadky týkajúce sa partnerstva Európskej únie v tomto regióne. Skutočne vítam záväzok Parlamentu týkajúci sa posilnenia vzťahov s Latinskou Amerikou, a to aj prostredníctvom medziparlamentných dialógov. Naše spoločné úsilie je jadrom rozvoja dôslednej politiky a silného zastúpenia v regióne. Súhlasím, že nadchádzajúci samit predstavuje dobrú príležitosť na zdôraznenie nášho záväzku voči regiónu a nášho odhodlania prehĺbiť partnerstvo.

Ako sa správne uvádza v správe, toto partnerstvo je úspešné. V súčasnosti je EÚ druhým najväčším obchodným partnerom Latinskej Ameriky a najväčším investorom v regióne. Rozširujeme našu spoluprácu, ktorá sa už netýka iba hospodárskych záležitostí, aby pokrývala zásadné strategické oblasti: zmenu klímy, nešírenie jadrových zbraní, boj proti drogám a podporu mieru a bezpečnosti na celom svete.

Na základe tohto vypracovala Komisia minulý rok stratégiu pre Latinskú Ameriku v oznámení s názvom Európska únia a Latinská Amerika: partnerstvo globálnych hráčov. K našim hlavným záverom patrilo zintenzívnenie regionálneho dialógu a podpora regionálnej integrácie, posilnenie bilaterálnych vzťahov pri zohľadnení diverzity regiónu a úprava programov spolupráce tak, aby boli cieľené a orientované na dosahovanie výsledkov.

Teším sa, že sme odvtedy podnikli niekoľko iniciatív. S Brazíliou a s Mexikom sme veľmi úzko spolupracovali na strategickom partnerstve a s Čile sme pracovali na vytvorení Združenia pre rozvoj a inovácie. Ukončili sme rokovania o mnohostrannej dohode o obchode s Peru a Kolumbiou, v blízkej budúcnosti očakávame ukončenie rokovaní o dohode o pridružení so Strednou Amerikou a pracujeme na obnovení rokovaní so združením Mercosur. Zintenzívnili sme náš dialóg o politikách týkajúcich sa množstva záležitostí – udržateľného rozvoja, migrácie a boja proti ilegálnym drogám. Tieto rokovania a dialógy sú dôležité a posilňujú naše vzťahy.

V praxi vieme veľa urobiť aj v oblasti regionálnej integrácie. Je veľmi dôležité, že sa kombinovaný vplyv EÚ a Latinskej Ameriky vie sústrediť na prioritné oblasti. Pokiaľ ide o samit, súhlasím s tým, že ide o významnú príležitosť. Chceme mať akčný plán, ktorý pokryje spoluprácu v kľúčových oblastiach ako veda, technológie a inovácie, životné prostredie, zmena klímy a tak ďalej. Po druhé chceme vyjadriť uznanie pokroku dosiahnutému s mnohými subregiónmi a chceme posilniť dvojstranné partnerstvá. Po tretie, ako povedal pán Salafranca, chceme vytvoriť investičný fond a založiť nadáciu EÚ – Latinská Amerika a Karibik. Intenzívne pracujeme na posilnení týchto vzťahov Európskej únie a Latinskej Ameriky vo svete, ktorý sa, samozrejme, rýchlo mení a v ktorom vieme zmaximalizovať potenciál, ktorý máme k dispozícii.

Veľmi sa teším na názory poslancov tohto Parlamentu a rada odpoviem na otázky.

Catherine Grèze, *spravodajkyňa Výboru pre rozvoj požiadaného o stanovisko*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, na pozadí hospodárskej, sociálnej a environmentálnej krízy musí Európska únia pred madridským samitom zohrať určitú úlohu, a to úlohu spolupráce v záujme rozvoja.

Ako oficiálny obranca ľudských práv a rozvojovej pomoci musí v Latinskej Amerike riešiť mnohé problémy. Nezabúdajme, že so sumou takmer 3 miliardy EUR za posledných 10 rokov je EÚ najväčším poskytovateľom rozvojovej pomoci. Výbor pre rozvoj je nadšený prísľubom Komisie zabezpečiť dodržiavanie rozvojových cieľov tisícročia, a to najmä v oblasti vzdelávania.

Som veľmi rada, že sa v správe Výboru pre zahraničné veci spomína vraždenie žien a že sa boj proti zmene klímy stal prioritou.

Napriek tomu ma však mrzí, že správa neobsahuje konkrétne opatrenia a skutočnú stratégiu rozvoja. Po kodanskom samite vyzval Výbor pre rozvoj Európsku úniu, aby venovala pozornosť inovačným projektom v Latinskej Amerike, napríklad ekvádorskému projektu Yasuni ITT alebo projektom, ktoré boli predstavené tento týždeň na samite v Cochabambe.

Stredobodom našich transatlantických vzťahov musí byť rešpektovanie politických, sociálnych, environmentálnych a kultúrnych práv pôvodného obyvateľstva. Zdôraznili sme aj potrebu dodržiavania dohovorov Medzinárodnej organizácie práce, ktoré sa v Kolumbii ignorujú. Musia sa dodržiavať minimálne sociálne normy a normy v oblasti ochrany životného prostredia.

Na záver chcem povedať, že ľutujeme, že sa v správe Výboru pre zahraničné veci nespomínajú verejné služby, voda a zdravie. Množstvo organizácií produkujúcich štúdie a fungujúcich so smiešnym rozpočtom, ktoré neumožňujú skutočný dialóg s občianskou spoločnosťou, nemá podľa môjho názoru význam. Podľa mňa nemá význam vytvárať ďalšie rozpočtové riadky s nejasnými cieľmi, ktoré uberajú prostriedky z rozvojovej pomoci. Dohody, ktorých prioritou nie je dodržiavanie ľudských práv a ochrana životného prostredia, podľa mňa tiež nemajú význam.

Cieľom partnerstva EÚ – Latinská Amerika nie je iba ochrana ziskov z obchodu. Dohody o voľnom obchode s Peru a Kolumbiou sú veľmi slabým príkladom na oponovanie. Našou povinnosťou je podnietiť regionálnu integráciu a postaviť sa proti každej podpísanej dohode, ktorá by ju oslabila.

Našou povinnosťou je najmä brániť ľudské práva a chrániť životné prostredie vo všetkých našich vonkajších vzťahoch.

Pablo Zalba Bidegain, *v mene poslaneckého klubu PPE.* – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani vysoká predstaviteľka, dámy a páni, som pevne presvedčený o tom, že musíme považovať Latinskú Ameriku za veľmi dôležitého obchodného partnera.

Sme presvedčení, že by sa mali opätovne začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a združením Mercosur, ktorá bude mať vplyv na 700 miliónov ľudí a stane sa najambicióznejšou dvojregionálnou dohodou na svete.

Sme tiež presvedčení, že rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Strednou Amerikou by mali byť ukončené pred madridským samitom, ktorý sa bude konať v máji.

Musíme tiež rozvinúť dohody o pridružení s Mexikom a Čile, ktoré predstavujú skutočný úspech. Preto musíme vyjadriť našu spokojnosť s uzatvorením dohody o voľnom obchode s Kolumbiou, z ktorej budú mať veľký úžitok Európa a aj táto krajina Latinskej Ameriky.

Sme presvedčení o tom, že teraz je úlohou Parlamentu včas ratifikovať tieto dohody a zabezpečiť, aby nebola vylúčená žiadna krajina Andského spoločenstva, ktorá by rada uzatvorila dohodu.

Samozrejme, sme presvedčení aj o tom, že dohody o voľnom obchode by mohli a mali byť užitočným nástrojom na podporu rozvíjania práv a slobôd občanov.

Na záver chcem povedať, že sme presvedčení, že cesta, po ktorej musíme v budúcnosti ísť, je na jednej strane rozvíjanie dohôd Európskej únie s rôznymi krajinami a regionálnymi skupinami a na druhej strane podpora dohôd o integrácii medzi samotnými regiónmi Latinskej Ameriky.

Emilio Menéndez del Valle, *v mene skupiny S&D.* – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani Ashtonová, predovšetkým mi dovoľte zablahoželať pánovi Salafrancovi Sánchezovi-Neyrovi k veľmi úspešnému výsledku jeho správy.

Viete, že májový samit predstavuje vynikajúcu príležitosť na zintenzívnenie vzťahov medzi oboma stranami. Švédskemu predsedníctvu musíme zablahoželať k práci vykonanej v tejto súvislosti. Myslím si však, že je dôležité, aby sa vzťah podporoval a posilňoval aj po skončení funkčného obdobia tohto predsedníctva. Pani Ashtonová, v tejto oblasti vás čaká množstvo práce, pretože žiaden iný región na svete nemá s Európou bližší vzťah v oblasti histórie, kultúry a inštitúcií než Latinská Amerika. Vzhľadom na želanie samotných obyvateľov Latinskej Ameriky a aj vzhľadom na vytrvalú podporu demokratických inštitúcií zo strany Európy, ktoré vďaka nej dosiahli vysokú mieru konsolidácie, máme ďalší dôvod na podporu vzťahu medzi Európou a Latinskou Amerikou.

Táto správa, ku ktorej naša skupina podľa mňa v uspokojivej miere prispela, predstavuje dobré posolstvo, ktoré by sme mohli vyslať na májový samit v Madride. Dúfam, že prispeje k dosiahnutiu výsledkov na samite a pomôže zdôrazniť skutočnosť, že je dôležité urobiť pokrok v strategickom vzťahu medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou a Karibikom.

Samozrejme, podporujeme prijatie investičného nástroja pre Latinskú Ameriku a vytvorenie nadácie Európa – Latinská Amerika a Karibik v súvislosti so samitom.

Okrem toho aj napriek tomu, že si uvedomujeme ťažkosti posledných rokov, dúfame, že madridský samit definitívne oživí rokovania so združením Mercosur.

Vítame aj výrazný pokrok vo forme ukončení rokovaní o mnohostrannej dohode s Peru a Kolumbiou a sme si istí, že keď príde správny čas, vytvoríme dobrý a inteligentný spôsob, ktorý nám umožní želané prijatie Ekvádoru a nechá otvorené dvere, a to navždy, pre Bolíviu.

Na záver chcem povedať, že sa nemožno netešiť z viac než pravdepodobného a vítaného uzatvorenia dohody so Strednou Amerikou a z odsúhlaseného zapojenia Panamy do dohody a do rokovaní.

Vážená pani predsedajúca, skončím svoj príspevok tým, že toto všetko musíme, samozrejme, zohľadniť v rámci toho, čo Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente považuje za základnú sociálnopolitickú filozofiu v tejto oblasti. To znamená, že musíme podporovať rôzne integračné procesy v Latinskej Amerike, vyžadovať dodržiavanie ľudských práv a zaujať prístup v záujme rozvoja a zahŕňajúci všetkých a zároveň udržiavať komunikačné kanály otvorené aj v prípade akýchkoľvek ťažkostí a prehlbovať vzťahy s našimi strategickými partnermi s cieľom dosiahnuť pokrok pri plnení týchto cieľov.

Vladko Todorov Panayotov, *v mene skupiny ALDE*. – (BG) Vážená pani predsedajúca, pani Ashtonová, dámy a páni, na úvod by som chcel vyjadriť nadšenie z obrovského príspevku pána Salafrancu k rozvoju vzťahov Európskej únie a Latinskej Ameriky a z mimoriadnej úlohy, ktorú zohral pri príprave tejto správy. Strategické partnerstvo medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou v období do roku 2015 sa rozvinie na pozadí stratégie EÚ do roku 2020, globálnej dohody vytvorenej na boj proti zmene klímy a na podporu nášho úsilia o vytvorenie ekologického hospodárstva. Preto chcem zdôrazniť, že Latinská Amerika je strategickým partnerom, s ktorým musí Európa ešte viac rozvíjať svoj hospodársky a kultúrny vplyv. Najmä počas súčasnej celosvetovej finančnej krízy môže mať toto partnerstvo mimoriadny význam a otvoriť nové príležitosti pre výmenu v oblasti obchodu, vedy a technológií, čo nám umožní zaujať po prekonaní krízy silnejšie a stabilnejšie pozície.

Ulrike Lunacek, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (ES) Vážená pani predsedajúca, chcela by som hovoriť po španielsky aspoň v prvej časti svojho príspevku.

Aj ja chcem vyjadriť uznanie procesu, ktorý prebehol od prvého predloženia správy pána Salafrancu Sáncheza-Neyru doteraz. Myslím si, že tento proces bol dobrý, pretože ste prijali niekoľko našich pozícií, aj keď musím povedať, že je očividné, že by správa vyzerala inak, ak by ju bola napísala Skupina zelených/Európska slobodná aliancia, ale v Parlamente to už tak chodí.

Pán Salafranca, povedali ste, že by ste chceli vidieť vzťah medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou ako vzťah rovnocenných partnerov. Musím priznať, že sa mi táto myšlienka páči, ale mám problém určiť, kto by boli tí rovnocenní partneri. Boli by to vlády, ktoré sú tiež odlišné, alebo by to boli občania, ktorí požadujú viac informácií a viac práv, napríklad v prípade žien, a požadujú riešenie problému s chudobou?

Toto treba definovať a myslím si, že to v správe trochu chýba. Pripúšťam však, že sme v určitých oblastiach dosiahli úspech. Veľmi ma teší aj to, že sa skupine Verts/ALE podarilo začleniť kultúrne práva pôvodných obyvateľov, pričom tento návrh predložil Výbor pre rozvoj. Zahŕnuté boli aj vraždy žien, čo je veľmi závažný aspekt násilia páchaného na ženách, a aj rozsudok Medziamerického súdu pre ľudské práva. Myslím si, že ide o zásadný pokrok. Aj zmena klímy sa rovnako dotýka obyvateľov oboch kontinentov, napríklad to, čo sa deje s ľadovcami.

V jednej veci je rozdiel v tom, čo chcela skupina Verts/ALE a čo chceli ostatné skupiny, a to že sme proti pokračovaniu v dohodách o pridružení, ak má pokračovať doterajším spôsobom. Uprednostnili by sme dohodu s celým Andským spoločenstvom, všeobecnú dohodu, nie iba dohodu s Kolumbiou a s Peru.

Na záver by som pani Ashtonovej chcela položiť veľmi špecifickú otázku:

Budem pokračovať v angličtine: Táto otázka je určená konkrétne pre vás, pani vysoká predstaviteľka, ale, žiaľ, nepodarilo sa nám ju začleniť do správy. Postavíte sa proti megaprojektom typu hrádza v Del Monte na rieke Šingu v Brazílii, ktorá je momentálne v štádiu plánovania a ktorá zničí celé oblasti životného priestoru pôvodných obyvateľov a nepredstavuje ani najlepšie riešenie z hľadiska spotreby energie?

V Brazílii prebieha protest, na ktorom sa zúčastňujú stovky organizácií občianskej spoločnosti. V Brazílii prebiehajú aj súdne procesy. Chcela by som sa od vás dozvedieť, čo robí Komisia a čo robíte vy ako vysoká predstaviteľka v záujme ochrany životného prostredia amazonskej oblasti pre tamojších obyvateľov a pre všetkých nás, čo žijeme na tejto planéte.

Charles Tannock, *v mene skupiny ECR*. – Vážená pani predsedajúca, pani vysoká predstaviteľka, blahoželám pánovi Salafrancovi Sánchezovi-Neyrovi k vynikajúcej správe o strategickom vzťahu a partnerstve medzi EÚ a Latinskou Amerikou.

Po rozšírení o štáty strednej a východnej Európy v roku 2004 EÚ, pochopiteľne, preorientovala svoju SZBP na východ, teda Rusko, Strednú Áziu a Čínu, ale obchod medzi Latinskou Amerikou a EÚ naďalej rýchlo rastie. Takže na tento výrazne demokratický región, s ktorým máme mnoho spoločného, nemožno zabudnúť.

V tomto roku dosiahne Brazília ďalší medzník v pozícii svetového hospodárskeho a politického obra, keďže sa v krajine budú konať prezidentské voľby a prezident da Silva odstúpi po svojich maximálne dvoch volebných obdobiach. Spoločne s Mexikom je Brazília kandidátom na strategického partnera EÚ. Kolumbia je taktiež sľubným príkladom skutočne fungujúcej demokracie v Latinskej Amerike. V súčasnosti rokuje krajina o dohode o voľnom obchode s EÚ. Aj tu sa budú konať prezidentské voľby a jej obyvateľom určite bude chýbať vizionársky vodcovský prístup Álvara Uribeho.

V protiklade k tomu stojí na čele Venezuely populistický demagóg Hugo Chávez, ktorý nevenuje demokracii a slobode prejavu dostatočnú pozornosť. Aj Bolívia a Ekvádor vyslali znepokojujúce signály nasledovania pochybného príkladu Huga Cháveza a Fidela Castra na Kube.

Na záver chcem povedať, že je veľmi poľutovaniahodné, že sa argentínska prezidentka Cristina Kirchnerová rozhodla odvrátiť pozornosť od domácej politiky a nedostatočného vykonávania funkcie prezidentky používaním útočnej rétoriky vo veci Falklandských ostrovov, ktorých obyvatelia chcú byť naďalej britskými občanmi.

Bastiaan Belder, *v mene skupiny EFD*. – (NL) Vzhľadom na hodnotnú správu pána Salafrancu o stratégii EÚ pre vzťahy s Latinskou Amerikou by som rád požiadal Radu a Komisiu, ktoré teraz zastupuje barónka Ashtonová, aby začali urýchlene konať v troch veciach.

Po prvé musíme pri všetkých medzinárodných snahách o mierové riešenie konfliktu s Iránom, týkajúceho sa jadrových zbraní, žiadať plnú spoluprácu krajín Latinskej Ameriky, ktoré sú nestálymi členmi Bezpečnostnej rady, najmä Brazílie. V tejto oblasti teda potrebujeme skutočnú spoluprácu a podporu.

Po druhé musíme žiadať plnú spoluprácu krajín Latinskej Ameriky v pokračujúcom boji so sieťami islamského terorizmu. Týka sa to predovšetkým Venezuely, pretože Hizballáh ani Irán nesedia nečinne a nevenujú sa iba svojim veciam.

Po tretie musíme žiadať plnú spoluprácu krajín Latinskej Ameriky v boji s globálnym zlom – antisemitizmom. V tejto súvislosti opäť vzbudzuje veľké obavy venezuelský prezident Hugo Chávez, nanešťastie však nie je jediný. Inštitút Stephena Rotha nedávno zverejnil správu, ktorá zdôrazňuje niekoľko pomerne nepríjemných aspektov tejto záležitosti.

Európska tlač minulý týždeň napokon veľavravne mlčala o rastúcom vplyve Číny v Latinskej Amerike. Znamená to, že Európska únia bude priebežne uviaznutá medzi týmito strategickými partnermi Bruselu?

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážená pani predsedajúca, správa pána Salafrancu Sáncheza-Neyru obsahuje mnohé zaujímavé body. Je veľmi komplexná. Európa sa nemôže obrátiť chrbtom k oblasti, v ktorej podľa odôvodnenia správy žije 600 miliónov ľudí, ktorá sa podieľa na celosvetovom HDP 10 % a s ktorou nás spájajú zvláštne historické putá, najmä v súvislosti s románskymi krajinami ako Španielsko, Portugalsko a Taliansko, ktorých mnohí obyvatelia sa presťahovali do Argentíny, a dokonca aj Francúzska, ktoré je stále prítomné v Guyane.

Je mi však ľúto, že sa správa nevenuje priamejšie dvom závažným veciam.

Po prvé ide o globalizáciu, voľný obchod na celom svete a medzinárodné rozdelenie práce, ktoré sa nesprávne prezentuje ako všeliek a ktoré spôsobuje mimoriadne vážne hospodárske a sociálne problémy nielen v Európe, ale aj v Latinskej Amerike.

Druhým problémom je nezávislosť od veľkého brata, inak povedané, od amerického veľkého brata. Nie sme síce jeho nepriateľom, ale aj tak nesmieme zabúdať na to, že Monroeova doktrína, ktorej cieľom vtedy bolo zabrániť opätovnej kolonizácii Latinskej Ameriky Európou, sa zmenila prakticky na protektorát, ktorého výsledok sme videli pred niekoľkými rokmi, a to najmä v súvislosti s brutálnym zásahom v Paname.

Preto súhlasím s tým, že by sme sa mali zaoberať vecami ako výroba drog, našou úlohou však nie je diktovať národom Latinskej Ameriky právo, argumenty, spravodlivosť alebo rovnosť medzi mužmi a ženami.

Sme presvedčení o tom, že by sme sa mali venovať iba skutočne nevyhnutným veciam.

Elena Băsescu (PPE). – (ES) Najprv by som chcela zablahoželať pánovi Salafrancovi Sánchezovi-Neyrovi k vynikajúcej práci, ktorú vykonal pri príprave tejto správy.

– (RO) Európsky parlament teraz vysiela jasný odkaz o posilňovaní vzťahov medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou, a to predovšetkým preto, že o mesiac sa bude konať samit EÚ – Latinská Amerika. Vzťahy EÚ a Latinskej Ameriky sú zároveň jednou z priorít španielskeho predsedníctva. Som však presvedčená o tom, že veľká časť potenciálu pre oživenie obchodu medzi týmito regiónmi nie je využitá.

Preto musí Európska únia poskytnúť zdroje na podporu európskych výrobkov na latinskoamerickom trhu. V tejto súvislosti môžem povedať, že niektoré rumunské výrobky sa v Latinskej Amerike už predávajú. Jedným z príkladov, ktorý môžem uviesť, je naša národná automobilová značka Dacia. Rumunsko má dlhú tradíciu dobrej spolupráce s Latinskou Amerikou, naše románske dedičstvo je totiž našim spoločným cenným aktívom.

Chcela by som zdôrazniť, že vítam nový trojstranný prístup, ktorý spomenul pán spravodajca a ktorý zahŕňa účasť Európskej únie, Latinskej Ameriky a Spojených štátov. Zároveň musíme vziať do úvahy projekty týkajúce sa spolupráce, ktoré budú konsolidovať právny štatút MMF a rovnaký prístup k vzdelávaniu a pracovnej sile.

Na záver chcem povedať, že správa pána Salafrancu a madridský samit musia položiť základy pre dlhodobý rozvoj strategického partnerstva medzi EÚ a Latinskou Amerikou.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, aj ja by som chcel zablahoželať pánovi Salafrancovi Sánchezovi-Neyrovi. Myslím si, že táto správa je veľmi dôležitá.

Dámy a páni, chcel by som povedať, že existujú milióny dôvodov, prečo by sme mali Latinskú Ameriku považovať za veľmi dôležitý kontinent pre Európu. V Latinskej Amerike žijú milióny Európanov a milióny Latinskoameričanov prišli do našich európskych krajín a vo Francúzsku, Nemecku, Švédsku a Španielsku našli útočisko a azyl pred utrpením svojich národov.

Dámy a páni, Latinská Amerika je pre Európsku úniu veľmi dôležitá, a preto sa veľmi teším, že v nasledujúcich mesiacoch bude pravdepodobne najmä vďaka práci pani Ashtonovej a švédskeho predsedníctva možné uzatvoriť štyri hlavné a veľmi dôležité dohody s Kolumbiou, Peru, so združením Mercosur a Strednou Amerikou. Pre Európsku úniu a najmä pre Latinskú Ameriku to bude mať mimoriadny význam.

Tak či onak, dámy a páni, musíme Latinskej Amerike pomôcť. Krajiny Latinskej Ameriky majú slabé štátne zriadenie, ešte stále veľmi slabé verejné služby, pretože majú veľmi nízke daňové sadzby, veľmi chybné fungujúce demokracie a problémy s ľudskými právami. Musíme Latinskoameričanom pomôcť. Túto myšlienku musíme mať stále na pamäti.

Pani Ashtonová, chcel by som vám povedať dve veci alebo dve odporúčania, ktoré považujem za veľmi dôležité. Ak chceme pracovať v Latinskej Amerike, potrebujeme aj podporu európskych podnikov. Našu vonkajšiu politiku musíme vykonávať s veľmi silnou hospodárskou účasťou našich hlavných spoločností v Latinskej Amerike, ktoré môžu veľkou mierou prispieť k rozvoju krajín v regióne uplatnením kultúry sociálnej zodpovednosti a odhodlaním v záujme ich rozvoja.

Na záver chcem povedať, že potrebujeme určitú formu globálnej aliancie s Latinskou Amerikou, aby sme spoločne mohli pracovať na svete a na riadení sveta. Spojme sa s nimi, aby sme boli silnejší.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani barónka Ashtonová, pán Salafranca, ako členka Euro-latinskoamerického parlamentného zhromaždenia sa veľmi teším vašej správe, pretože pokračovanie v posilňovaní vzťahu Európskej únie a Latinskej Ameriky je pre nás skutočne dôležité.

Od roku 1999 sme urobili veľký pokrok. Latinská Amerika má 600 miliónov obyvateľov a takmer 600 miliónov obyvateľov žije aj v Európskej únii. Máme podobné hodnoty a ľudské práva a spája nás aj túžba po demokracii a mieri. Skutočné podmienky na týchto dvoch kontinentoch sú však veľmi odlišné. V partnerstve je dôležité podľa možnosti zabezpečiť, aby boli obaja partneri rovnako mocní a v tomto prípade to ešte nie je tak.

V Latinskej Amerike sú mnohé problémy vrátane negramotnosti, nedostatku infraštruktúry, všeobecného nedostatku vzdelania, nedostatkov v demokracii a porušovania ľudských práv. My nemáme až toľko problémov, našťastie. V Latinskej Amerike si mnohí ľudia zarábajú na živobytie obchodovaním s drogami,

čo sa, samozrejme, musí zmeniť. Našou úlohou ako hlavného obchodného partnera, ktorý sa aktívne zapája do rozvojovej pomoci, je zabezpečiť, aby Latinská Amerika naďalej dostávala pomoc v procese demokratizácie. Bola by som rada, keby partnerstvo viedlo k tomu, že budú obyvatelia Latinskej Ameriky žiť v mieri rovnako, ako žijeme my v Európskej únii, a že sa budú môcť učiť a získať jeden od druhého tak, ako to je u nás.

Preto sa mi veľmi páči myšlienka Euro-latinskoamerického charty pre mier a bezpečnosť a nadácie Európa – Latinská Amerika. Som presvedčená, že by ešte viac prehĺbili partnerstvo a skutočne nám pomohli dosiahnuť väčší pokrok.

Edvard Kožušník (ECR). – (CS) Náš kolega poslanec Salafranca Sánchez-Neyra už na začiatku spomenul, že Európa a Latinská Amerika majú veľmi podobné hodnoty. Existuje však jedna výnimka.

V marci sme tu diskutovali o situácii na Kube. Pri rokovaní o stratégiu EÚ o vzťahoch s Latinskou Amerikou nemožno prehliadnuť Kubu ako dôležitého hráča v regióne. Stalinistický režim na Kube s jeho totalitnými spôsobmi sa snaží o zničenie vzťahov medzi EÚ a celým týmto regiónom. Tento región si to však nezaslúži. Latinská Amerika je významným partnerom EÚ aj bez kubánskeho režimu. Partnerom EÚ na Kube by nemal byť súčasný režim Fidela Castra, ale zástancovia zmien a demokratická opozícia. Nesmierne si ctím všetkých odporcov komunistického diktátora na Kube a chcel by som poďakovať kardinálovi Jaimemu Ortegovovi za jeho odvážne slová, ktoré adresoval režimu, tuším, včera.

Myslím si, že demokracia, dodržiavanie ľudských práv a slobôd, sloboda prejavu, zásady právneho štátu, právny štát a odmietanie všetkých foriem diktatúry a autoritárskeho režimu nielen tvoria základy dvojregionálneho strategického partnerstva, ale sú aj jeho základnou podmienkou.

John Bufton (EFD). – Vážená pani predsedajúca, pani barónka Ashtonová na začiatku rozpravy láskavo povedala, že odpovie na všetky otázky. Pani barónka, žiadam vás o odpoveď na nasledujúcu otázku.

Návrhy zaznamenané Výborom pre zahraničné veci zahŕňajú rokovania o vytvorení Euro-latinskoamerického charty pre mier a bezpečnosť založenej na Charte OSN.

Koho záujmy zastupujete, keď Argentína formálne žiada tajomníka OSN Bana Ki-moona, aby spochybnil zvrchovanosť Británie v prípade Falklandských ostrovov?

Argentínsky minister zahraničných vecí Jorge Taiana požiadal OSN o pomoc pri zastavení ďalšieho jednostranného konania Spojeného kráľovstva vo vzťahu k ťažbe ropy v oblasti.

Na nedávnom samite vedúcich predstaviteľov Latinskej Ameriky a Karibiku 32 krajín jednohlasne podporilo nároky Argentíny na Falklandské ostrovy.

Súhlasíte, že na základe zásady sebaurčenia zakotvenej v Charte OSN by Veľká Británia mala zachovať zvrchovanosť ostrovov a podporiť jej záujmy v súlade s medzinárodným právom? Rád by som dostal odpoveď.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, dvojregionálne strategické partnerstvo medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou existuje od roku 1999. Základné zásady tohto partnerstva zahŕňajú dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd a právo na vzdelanie. Je však skutočnosťou, že sa tieto zásady často porušujú. Okrem toho je približne 42 miliónov ľudí v Latinskej Amerike negramotných. Európska únia je hlavným investorom v Latinskej Amerike a aj dôležitým obchodným partnerom.

Na záver by som chcela povedať, že sociálne znevýhodňovanie žien a pokračujúca diskriminácia pôvodných obyvateľov predstavujú porušovanie ľudských práv, pričom zdôrazňujem iba dve problematické oblasti. V tejto oblasti treba ešte vykonať množstvo práce a zlepšení.

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, chcela by som zablahoželať pánovi Salafrancovi k jeho mimoriadne celistvej a dôkladne vypracovanej správe. Súhlasím aj s podpredsedníčkou Európskej komisie a vysokou predstaviteľkou, že tieto snahy o dosiahnutie užšieho partnerstva sú dôležité.

Za posledných dvadsať rokov sa veci v Latinskej Amerike skutočne pohli vpred a početné diktatúry, ktoré nás znepokojovali v osemdesiatych rokoch, boli odstránené. Obchodovanie s drogami, pranie špinavých peňazí, terorizmus a obrovské problémy spôsobené chudobou, neistotou a nezamestnanosťou v regióne však odstránené neboli.

Preto žiadame, aby sa s pomocou Európskeho parlamentu a lady Ashtonovej pripísala väčšia dôležitosť sektorom vzdelávania a kultúry. Iba o krajinách Latinskej Ameriky môžeme povedať, že ich s Európou spájajú veci týkajúce sa dejín, vzdelania a kultúry viac, než s inými tretími krajinami, a myslím si, že by sa na tieto sektory mal klásť mimoriadny dôraz.

Správa pána Salafrancu obsahuje integrovaný program a navrhuje vytvorenie nadácie, čo je nesmierne dôležité aj pre Európsky parlament, a, samozrejme, požaduje aj novú a silnejšiu úlohu Európskeho parlamentu vo vzťahu k týmto krajinám. Myslím si, že toto by sme si mali z dnešnej správy vziať.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Vážená pani predsedajúca, po rokoch príliš malej pozornosti zo strany EÚ nadobúda Latinská Amerika v očiach Európskej únie v posledných mesiacoch čoraz jasnejší a konkrétnejší význam. Európska komisia zverejnila oznámenie, v ktorom postavila oba regióny Latinskej Ameriky do úlohy globálnych hráčov a partnerov, a rokovania o dohodách o pridružení sú teraz v plnom prúde. Musím zdôrazniť strategický význam dobrých vzťahov s Latinskou Amerikou. V tejto súvislosti mám na mysli najmä prebiehajúce rokovania o dohode o pridružení so Strednou Amerikou, ktorých posledné kolo sa začalo včera. Jeho cieľom je dohodnúť posledné detaily a ukončiť rokovania.

Aj keď by som v zásade uvítala dohodu o pridružení s Latinskou Amerikou, musím zdôrazniť, že ochrana ľudských práv má v tejto súvislosti maximálny význam. Táto dohoda by mala prispieť k zlepšeniu situácie v oblasti ľudských práv v Strednej Amerike a pre tieto krajiny musí byť aj stálym podnetom na dodržiavanie ľudských práv. V tomto prípade nejde iba o uzatvorenie dohody o obchode, ale aj o nadviazanie vzájomného spojenia prostredníctvom politických dialógov a spolupráce.

Dohoda o pridružení je pre Strednú Ameriku dôležitá. Tento región sa vyznačuje veľkou chudobou a táto dohoda musí prispieť k ekonomickému pokroku tamajších obyvateľov. Európska únia preto nemôže počas rokovaní zatvárať oči pred skutočnosťou, že Európa a Stredná Amerika nie sú v tejto dohode rovnocennými partnermi. Dohoda musí v dostatočnej miere brať do úvahy nerovnaké východiskové pozície týchto dvoch regiónov, a preto je asymetria v dohode veľmi dôležitá. Stručne povedané, dohoda musí byť vyvážená a nesmie prinášať výhody iba Európe a veľkým spoločnostiam v Strednej Amerike. Nie, v prvom rade musí zlepšiť situáciu bežných občanov a malých podnikov.

Na záver chcem povedať, že sme si vybrali prístup od regiónu k regiónu a chcem zdôrazniť, že v tomto zmysle musíme veci aj uzavrieť, aby žiadna krajina nezaostávala za svojimi susedmi.

Liam Aylward (ALDE). – (GA) Vážená pani predsedajúca, vítam túto správu a chválím spravodajcu za jeho vynikajúcu prácu. Chcel by som upriamiť vašu pozornosť na obchodné záležitosti medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou.

Treba zabezpečiť, aby sa o obchodných záležitostiach hovorilo za rovnakých podmienok pre všetkých. Európski poľnohospodári a producenti musia dodržiavať mnohé pravidlá a vyrábajú potraviny a tovar vysokej kvality. Tieto náročné normy majú za následok vyššie výrobné náklady pre európskych poľnohospodárov a producentov, čo môže spôsobiť nevýhody na trhu v dôsledku dovážania výrobkov nižšej kvality a za nižšie náklady.

Na túto záležitosť by sme sa nemali pozerieť iba z pohľadu výhod pre európskych producentov. Európska únia vykonala vynikajúcu prácu v oblasti ochrany a posilňovania práv spotrebiteľov a v oblasti zdravia. Sme povinní zabezpečiť, aby tovary a produkty dovážané do Európy neohrozili tieto práva a zdravie európskych spotrebiteľov.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Vážená pani predsedajúca, budem sa snažiť skutočne dodržať jednu minútu. Možno sa Francis Fukuyama mýlil, keď povedal, že liberálna demokracia predstavuje koniec dejín, ale určite mal pravdu, keď vyhlásil, že liberálna demokracia je to najlepšie, čo sa ľudom môže prihodiť. Kiežby skutočne každý žil v takých podmienkach.

V Latinskej Amerike, žiaľ, nahradil demokraciu populizmus a kapitalizmus nahradil socializmus alebo hospodársky populizmus. Vzhľadom na to chcem osloviť pani Ashtonovú. Pani komisárka, mám obrovskú prosbu, aby sa naše skúsenosti, peniaze európskych daňovníkov a naše know-how smerovali najmä do krajín, ktoré sa nachádzajú na ceste k demokracii a budujú hospodárstvo voľného trhu, a nie do krajín, ktoré budujú populistické diktatúry.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Ukázalo sa, že stratégia podporovania vzťahov s Latinskou Amerikou mala od začiatku až doteraz nesmiernu hodnotu. Toto strategické partnerstvo pridalo do vzťahov našich regiónov ešte viac súdržnosti a za posledných 10 rokov uľahčilo financovanie projektov a programov sumou presahujúcou 3 miliardy EUR.

Krajiny v latinskoamerickom regióne boli, našťastie, pri prekonávaní hospodárskej a finančnej krízy úspešnejšie než niektoré rozvinuté krajiny. V dôsledku chronického charakteru sociálnej polarizácie a nefunkčnosti politiky a inštitúcií v regióne je úroveň chudoby však naďalej mimoriadne vysoká, dokonca v najviac znevýhodnených vrstvách obyvateľstva ešte narastá. Napríklad v Bolívii žije približne 60 % obyvateľov pod hranicou chudoby. Podľa hlásených údajov žije pod úrovňou hranice chudoby v Brazílii 26 % obyvateľov a v Argentíne 13,9 % obyvateľov. Preto jednoznačne podporujem nevyhnutnosť toho, aby sa rozvojová pomoc sústredila na vytváranie inštitučných nástrojov s cieľom odstrániť sociálne rozdiely v týchto krajinách.

Je dôležité, aby správa pána Salafrancu podporovala rozvoj dialógu s cieľom identifikovať spôsoby dosiahnutia rozvojových cieľov tisícročia. Som však presvedčená, že je pre nás nevyhnutné zabezpečiť, aby táto stratégia uvažovala aj o zapojení občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií do dialógu a do opatrení podieľajúcich sa na plnení cieľov stratégie.

Emma McClarkin (ECR). – Vážená pani predsedajúca, ako členka zhromaždenia EuroLat si cením, že španielske predsedníctvo a pán Salafranca zdôraznili význam našich vzťahov s Latinskou Amerikou.

Zmena klímy a globálne otepľovanie by mali byť naďalej prioritami politického programu EÚ a krajín Latinskej Ameriky a Karibiku a záväzok plniť kodanské ciele by mal byť posilnený.

Ďalej sa musí oživiť dialóg o energiách a o dodávkach energie s cieľom bojovať proti zmene klímy a napomôcť udržateľnú spotrebu energie.

Je veľa toho, čo si môžeme vymieňať, a to nie iba v oblasti obchodu, ale aj v oblasti kultúry a vzdelávania, pričom hlavným cieľom je, aby náš obchodný vzťah s Latinskou Amerikou oživil inovácie na oboch stranách a zlepšenie vzdelávania. Chcela by som zdôrazniť potrebu ďalej rozširovať a podporovať program Erasmus medzi jeho účastníkmi z Latinskej Ameriky a vyzdvihnúť úžasné možnosti, ktoré ponúka v oblasti osobnej, profesionálnej a v oblasti budúcich kontaktov a lepších obchodných vzťahov medzi EÚ a Latinskou Amerikou.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Vítam posilňovanie vzťahov medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou, ktoré patrí k prioritám španielskeho predsedníctva, pretože je obojstranne prospešné a môže priniesť výhody pre členské štáty Európskej únie a krajiny Latinskej Ameriky.

Latinská Amerika disponuje obrovským ľudským potenciálom s viac ako 600 miliónmi ľudí, ale i svojim prírodným bohatstvom a 10 % podielom na celosvetovom hrubom domácom produkte.

Európska únia ako hlavný poskytovateľ rozvojovej pomoci, hlavný investor a druhý najvýznamnejší obchodný partner v Latinskej Amerike by mala systematicky konsolidovať svoje postavenie v regióne.

Plne funkčná regionálna spolupráca založená na spoločných hodnotách, akými sú napríklad demokracia, právny štát a ochrana ľudských práv, si bude vyžadovať cielené zlepšovanie súčasných mechanizmov dvojregionálneho partnerstva. Takýto prístup budem zastávať aj počas nadchádzajúcej plenárnej schôdze zhromaždenia EuroLat v máji v španielskej Seville.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, tiež by som chcel využiť príležitosť, ktorú poskytuje táto rozprava, aby som zdôraznil istú veľmi znepokojujúcu záležitosť, situáciu, ktorá sa týka Kolumbie a o ktorej sme sa dozvedeli iba pred niekoľkými dňami.

Zistilo sa, že kolumbijská štátna bezpečnostná služba sa priamo podieľa na prenasledovaní, tvorbe falošných svedeckých výpovedí a kriminalizovaní členov opozície.

Dozvedeli sme sa to z prvej ruky od senátorky Piedad Córdobovej. Ide o súčasť spisu, ktorý pripravuje kolumbijská bezpečnostná služba k jej prípadu. Dostali sme informáciu, že kolumbijská vláda alebo bezpečnostná služba sa snažia umelo vytvoriť prepojenie medzi senátorkou a povstaleckými skupinami FARC. Ešte horšie a vážnejšie však je, že – a toto je otázka priamo pre pani Ashtonovú – zjavným zámerom operácie s názvom „operácia Európa“ je jednoznačne útočiť na organizácie zaoberajúce sa ochranou ľudských práv v Európe vrátane Podvýboru Európskeho parlamentu pre ľudské práva a zdiskreditovať ich.

Myslím si, že táto vec je vážna, veľmi vážna a vyžaduje vysvetlenie zo strany kolumbijskej vlády. Myslím si, že v kontexte tejto správy je veľmi dôležité, aby sme presne odhalili, čo je správne, a aby sme zistili, či s tým kolumbijské úrady plánujú niečo urobiť.

PREDSEDÁ: PÁN PITTELLA

podpredseda

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, po viac než 300 rokoch koloniálnej nadvlády a po tom, ako sa kontinent stal dejiskom studenej vojny, sa Latinská Amerika teraz stala jedným z rozvíjajúcich sa regiónov sveta. Skutočnosť, že ruský prezident pán Medvedev navštívil Strednú a Južnú Ameriku, je jasným prejavom snahy o posilnenie hospodárskeho vzťahu Ruska a Južnej Ameriky. Ukazuje to tiež, že EÚ je na správnej ceste, keď zlepšuje svoje vzťahy s týmto kontinentom, ktorý má viac obyvateľov než 27 členských štátov EÚ.

Nejde však iba o začatie rokovaní s obchodným združením Mercosur. Zahŕňa aj množstvo menších krajín, ktoré nie sú členmi tohto hospodárskeho priestoru ani Andského spoločenstva. EÚ nie je iba hlavným investorom alebo najdôležitejším či druhým najdôležitejším obchodným partnerom, ale aj najväčším poskytovateľom rozvojovej pomoci. Z finančného hľadiska už zohrávame hlavnú úlohu a podľa mňa musíme túto svoju vedúcu úlohu využiť na rozvoj vzťahu medzi Európou a Latinskou Amerikou.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Európska únia a Latinská Amerika už pred časom vytvorili strategické partnerstvo s cieľom dosiahnuť účinné partnerstvo medzi oboma regiónmi.

Chcem vám pripomenúť, že dvojstranné samity sa konajú pravidelne od roku 1999 a tento rok nebude výnimkou. Nadchádzajúci samit EÚ – Latinská Amerika sa bude konať v máji v Madride.

Preto sa dnes vo výbore s radosťou vyjadrujem v prospech správy pána Salafrancu Sáncheza-Neyru a podporujem ju. Súhlasím s komplimentmi a gratuláciami, ktoré vyjadrili všetci alebo väčšina rečníkov. Všetky gratulácie boli opodstatnené a pripájam sa k nim. Táto správa má v skutočnosti za cieľ konsolidovať už aj tak silné politické, historické, kultúrne a hospodárske vzťahy medzi našimi regiónmi, a preto považujem iniciatívu týkajúcu sa nadácie za vhodnú a v súčasnej dobe za mimoriadne významnú.

Ako člen Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka by som chcel veľmi upozorniť na tento konkrétny aspekt hospodárstva a uviesť niekoľko údajov, ktoré dokazujú, že ide o rýchlo sa rozvíjajúcu oblasť prvoradého záujmu, ktorá má 600 miliónov spotrebiteľov a ktorá produkuje dôležité suroviny.

Ceny poľnohospodárskych surovín v Latinskej Amerike nedávno profitovali z jemných atmosférických výkyvov, ktoré mali za následok trvalé a bohaté dodávky do mnohých produkujúcich krajín v oblasti a aj všeobecný návrat mnohých investorov. Chcem vás tiež upozorniť, že Európska únia je hlavným investorom v Latinskej Amerike a najväčším poskytovateľom rozvojovej pomoci s očakávaným objemom investícií vo výške 3 miliardy EUR v období rokov 2007 – 2013.

Vážený pán predsedajúci, v mojej poslednej a záverečnej poznámke by som chcel spomenúť tému zmeny klímy, o ktorej sa nedávno hovorilo aj v príslušných výboroch, pričom boli schválené aj dôležité správy, pretože by sme sa mali opäť pozrieť na časť tohto uznesenia, ktoré plne podporujem.

Preto vyzývam na diskusie a spoluprácu s Latinskou Amerikou v oblasti boja proti zmene klímy, aby sa kodanské kritériá dali rýchlejšie dosiahnuť. Spolupráca s najväčšími rozvojovými krajinami je dôležitá, ak chce Európa dosiahnuť klimatické ciele, ktoré sama stanovila.

Peter Skinner (S&D). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa pridať k blahoželaniam k vykonanej práci a k vyjadreným poznámkam.

Niektorí ľudia však poukazujú na to, že ešte stále existujú ťažké otázky týkajúce sa Kolumbie a tamojšej situácie v oblasti ľudských práv. V neprítomnosti jedného či dvoch kolegov vrátane Richarda Howitta, ktorý tu nemôže byť pre sopky, musím spomenúť, o čom hovoril: vyskytli sa konkrétne problémy týkajúce sa odborárov v Kolumbii. Chcel by som pani komisárku a ostatných ľudí požiadať o reakciu na ne v akejkoľvek stratégii a o zapojenie sa na tomto kontinente.

Catherine Ashton, *vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredsedníčka Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, chcela by som – rovnako ako ostatní poslanci – začať ďalším blahoželaním

pánovi Salafrancovi k jeho vynikajúcej správe a tiež – rovnako ako on a aj ostatní – poďakovať aj španielskemu predsedníctvu za prácu, ktorú vykonal nielen pri príprave samitu, ale aj pri podpore vypracovaných iniciatív.

Nadchádzajúci samit bude dôležitý. Umožní nám posilniť vzťah, o ktorom hovorili vážení poslanci. Súbežne so samitom pripravujeme aj schôdzu ministrov zahraničných vecí, čo je pre mňa mimoriadne dôležité. Dúfam, že budeme túto príležitosť vedieť využiť na prehĺbenie vzťahu s mnohými zúčastnenými štátmi.

Viacerí vážení poslanci hovorili aj o význame obchodu a úlohách európskych podnikov, s čím plne súhlasím. Sme najväčším investorom v regióne. Mimoriadne ma potešilo, že kolegovia poslanci hovorili o úlohe inovácií, ktoré tiež považujem za veľmi dôležité. Ako som očakávala, veľký dôraz sa, samozrejme, kladol na ľudské práva, na dôležitosť zabezpečenia toho, aby boli jednoznačne súčasťou všetkých našich dynamických vzťahov a aby sprevádzali našu prácu.

Vážení poslanci hovorili o špecifických bodoch spomenutých v správe – o vraždách žien a o pôvodných obyvateľoch. Komisia vždy bráni práva pôvodných obyvateľov a naďalej bude monitorovať opísané projekty.

Pokiaľ ide konkrétne o Kolumbiu, som si veľmi dobre vedomá názorov, a to nielen v rámci tohto Parlamentu, ale, samozrejme, aj názorov v Európskej a v Medzinárodnej konfederácii odborových zväzov, s ktorými som prichádzala do kontaktu vo svojej predchádzajúcej funkcii. Situáciu naďalej veľmi pozorne sledujeme. Všimli sme si významný pokrok, ktorý sa dosiahol. V dohode o obchode uvidia kolegovia význam pevnej doložky o ľudských právach a záväzky prijaté v dohode, ktoré budeme monitorovať a ktoré, dúfam, určitým spôsobom zmiernia obavy, ale ľudské práva budú istotne súčasťou nášho pokračujúceho vzťahu s Kolumbiou.

Súhlasím tiež s tým, že rola, ktorú s týmito krajinami zohrávame v širších medzinárodných súvislostiach, je dôležitá. Spomenuli ste konkrétne príklady Brazílie a Iránu. Presne o tejto veci som diskutovala s brazílskym ministrom zahraničných vecí Celsom Amorimom a naďalej sme v kontakte, lebo táto téma je dôležitá.

Hovorili ste o Falklandských ostrovoch. Členské štáty ratifikovali Dohovor OSN o morskom práve. Falklandské ostrovy sú územím pridruženým k Únii, na ktorom sa uplatňujú zásady právneho štátu.

Zmena klímy je tiež veľmi dôležitá záležitosť. Nemali by sme zabudnúť, že s týmto regiónom vedíme kľúčový dialóg. Na záver chcem povedať, že ma veľmi potešilo, že ste spomenuli Erasmus a význam programov vzdelávania v tomto kontexte.

Končím tým, že ešte raz blahoželám pánovi Salafrancovi.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *spravodajca*. – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcem poďakovať všetkým kolegom poslancom za ich príspevky.

Pani Ashtonová, chcel by som vám povedať, že zásadný prvok, ktorý zabezpečí, aby sa tieto vzťahy v nasledujúcich rokoch pohli vpred, je mobilizácia politickej vôle. Dialóg ministrov v San José v roku 1985 sa zakladal na politickom dialógu, inštitucionalizácia dialógu so skupinou Rio v roku 1990 vychádzala taktiež z politického dialógu a aj na pozadí mechanizmu samitov boli tiež politické dôvody.

Na slová pána Kožušníka chcem odpovedať ubezpečením, že naše spoločenstvo sa skutočne zakladá na hodnotách, a chcel by som upozorniť na to, že sme počas poslednej schôdze prijali dôležité uznesenie týkajúce sa Kuby, v ktorom sme vyzvali na okamžité a bezpodmienečné prepustenie politických väzňov. Chcel by som využiť túto možnosť a požiadať pani Ashtonovú, aby sa prihovorela za disidentku Martu Beatriz Roqueovú, ktorá bola podmienene prepustená a je chorá. Práve nadobudla španielske občianstvo v prípade podporovanom bývalým poslancom Európskeho parlamentu Fernandom Fernándezom Martínom, takže sa môže nechať liečiť v Španielsku.

Musíme však prejsť od slov k činom, čo sa prejavuje v dohodách o pridružení. Pani Ashtonová, myslím si, že sa vám podarilo uzavrieť veľmi dobré dohody s Kolumbiou a Peru. Myslím si, že sa situácia v oblasti ľudských práv v Kolumbii výrazne zlepšila, aj keď stále vzbudzuje obavy. Kolumbijčania volajú po mieri a túto dohodu si jednoznačne zaslúžia. Som tiež úprimne presvedčený o tom, že väčšina tohto Parlamentu je za prijatie dohody.

Pani Ashtonová, pri rokovaníach musíme dať Stredoameričanom nejaký priestor na dýchanie. Predstavujeme 25 % objemu ich vývozu a oni predstavujú 2 % nášho vývozu. Musíme byť veľkorysí a ako ste povedali, musíme opätovne uzavrieť dohodu so združením Mercosur.

Vážený pán predsedajúci, na záver chcem povedať, že si myslím, že Európska únia síce zaznamenala na jednej strane pokles z hospodárskeho hľadiska, ale na druhej strane ju posilňuje prítomnosť vysokej predstaviteľky.

Preto potrebujeme, aby na madridskom samite prejavila výraznú snahu o prezentovanie našej politickej vôle a aby naďalej udržiavala vzťahy s Latinskou Amerikou na popredných priečkach programu Európskej únie.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční počas prvého májového zasadnutia.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

George Sabin Cutaş (S&D), písomne. – (RO) EÚ je hlavným obchodným partnerom Latinskej Ameriky a druhým najväčším obchodným partnerom v prípade združenia Mercosur a v Čile. Členské štáty Európskej únie poskytujú najväčší zdroj priamych investícií v Latinskej Amerike. Vzťahy Európskej únie a Latinskej Ameriky však prekračujú obchodnú sféru, keďže obsahujú aj historické, inštitucionálne a kultúrne prvky.

V tomto kontexte som presvedčený o tom, že treba vypracovať dohodu o obchode zahŕňajúcu užšiu spoluprácu s Latinskou Amerikou. Pokračujúce úsilie o podpísanie dohody o pridružení s Mercosurom predstavuje prvý krok týmto smerom.

Dohoda o pridružení predstavuje nástroj, ktorý pomôže podporiť spoločné hospodárske, sociálne a geopolitické záujmy oboch regiónov. Bude tiež prvou medzikontinentálnou dohodou o pridružení medzi Severom a Juhom, ktorá poskytne alternatívu voči iným, menej spravodlivým pokusom o integráciu, napríklad voči zóne voľného obchodu Amerík.

Užšia obchodná spolupráca medzi Latinskou Amerikou a Európskou úniou by uľahčila vykonávanie hospodárskych a sociálnych politík súdržnosti zameraných na podporu hospodárskeho rozvoja a prosperity v oboch regiónoch. Dúfam, že na samite Európskej únie a združenia Mercosur, ktorý sa bude konať 17. mája, sa staneme svedkami predstavenia mnohých uspokojivých záverov v tomto duchu.

9. Program schôdze (pokračovanie): pozri zápisnicu

10. Kirgizsko (rozprava)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o Kirgizsku.

Catherine Ashton, vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredsedníčka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, som veľmi rada, že mám príležitosť predniesť vyhlásenie o Kirgizsku. Ako je Parlamentu veľmi dobre známe, situácia v tejto krajine je aj naďalej dosť premenlivá a napätá. Kirgizsko pritiahlo veľkú mediálnu a politickú pozornosť a ja od začiatku pozorne sledujem vývoj v tejto oblasti. Predniesla som už dve vyhlásenia, jedno 7. apríla a druhé 8. apríla.

Takmer okamžite som do krajiny vyslala delegáciu na čele s osobitným zástupcom EÚ pánom Pierrom Morelom a počas jeho návštevy sme boli v úzkom kontakte.

Minulý týždeň sme v Biškeku začali vyvíjať koordinované úsilie EÚ, OSN a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE), ktoré momentálne pokračuje, a bude pokračovať, až kým kríza a jej následky nebudú prekonané. Včera som hovorila s kazašským ministrom zahraničných vecí pánom Saudabajevom, ktorý je dnes ako úradujúci predseda OBSE na návšteve v Biškeku a ktorý mi doslova v tejto chvíli poslal správu, že splnil svoje úlohy.

Očakáva sa, že rezignácia prezidenta na základe článku 50 kirgizskej ústavy a jeho odchod z krajiny znížia politický tlak. Neznamená to však koniec krízy a ešte máme pred sebou dôležitú prácu.

Musíme predovšetkým zabezpečiť stabilitu a verejný poriadok, pretože aj keď sa situácia vo všeobecnosti upokojila, násilie pokračuje. Správy včera informovali, že počas nepokojov na predmestiach Biškeku bolo zabitých až 5 ľudí. Všetky strany musia byť opatrné a musia sa vyhýbať provokáciám. Obnova práva a poriadku sa musí stať prioritou. Občania a podniky v Kirgizsku musia pokračovať v každodennom živote bez strachu o svoje životy alebo fyzickú integritu.

Druhá otázka sa týka legitimacy dočasnej vlády. Aj keď prezident Bakijev podal oficiálnu demisiu, dočasná vláda musí prijať jasný plán, ako obnoviť ústavný a demokratický poriadok a zásady právneho štátu.

Prvky takéhoto strategického plánu už boli oznámené – vypracúva sa nová ústava, ktorá bude predložená na referendum, a uskutočnia sa prezidentské a parlamentné voľby.

Takýmto plánom sa budeme radi zaoberať. Pre nás je v tomto kontexte dôležité, že do ústavného procesu možno začleniť a zapojiť všetkých. Predstavitelia všetkých strán a etnických skupín by mali prispieť k návrhu novej ústavy ešte pred jej predložením na referendum.

Vážené poslankyne, vážení poslanci, môžem povedať, že predbežné informácie sú povzbudzivé. Dúfam, že v najbližších dňoch sa potvrdia a v pondelok o nich budem rokovať s ministrami v Luxemburgu.

Ak budeme spokojní s dočasnou vládou, ktorá sa usiluje o rýchly návrat k legitimitě, a skutočne si želá stať sa členom demokratickej rodiny, budeme pripravení poskytnúť im potrebnú politickú, finančnú a technickú podporu.

Spolu s Benátskou komisiou Rady Európy by sme mohli prispieť k ústavnej reforme a k úprave volebných právnych predpisov. Na základe minuloročných prezidentských volieb vieme, že na pokrok existuje značný priestor.

Spolu s OBSE sme ochotní pracovať na prípravách a postupoch súvisiacich s monitorovaním volieb a spolu s obyvateľmi Kirgizska sme pripravení urobiť, čo bude v našich silách, aby sme pomohli zmeniť ich snahy o demokratickú a otvorenú spoločnosť na skutočnosť.

Po tretie, je zjavné, že Kirgizsko potrebuje materiálnu pomoc. Z veľmi krátkodobého hľadiska sme ochotní riešiť akékoľvek humanitárne potreby, ktoré sú dôsledkom nedávnych udalostí.

Na základe informácií, ktoré máme od našich partnerov v oblasti, Červeného kríža a Rozvojového programu OSN, sa zdá, že v tomto štádiu neexistujú žiadne zásadné nesplnené humanitárne potreby. Môžu však existovať konkrétne lekárske potreby. Komisia prostredníctvom Generálneho riaditeľstva pre humanitárnu pomoc (GR ECHO) bude, samozrejme, naďalej monitorovať humanitárnu situáciu v krajine a v prípade potreby bude reagovať.

Budeme pokračovať v poskytovaní pomoci, ktoré už prebieha, a to hlavne v oblastiach ľudských práv, vzdelávania a odstraňovania chudoby.

Po štvrté, po dramatických udalostiach posledných dvoch týždňov vznikla potreba zodpovednosti a spravodlivosti. Počas streľby na demonštrantov v Biškeku zahynulo viac ako 80 osôb a mnoho stoviek ľudí bolo zranených. Tieto udalosti nemožno jednoducho odložiť stranou. Musíme objasniť, čo sa v skutočnosti stalo, kto je zodpovedný a čo je potrebné urobiť, aby sa tieto udalosti v budúcnosti už nikdy neopakovali.

Na záver, nedávna kríza poukázala na potrebu skutočných ekonomických a sociálnych reforiem. Príklad Kirgizska, žiaľ, poukazuje na to, ako zlá vláda a nedostatok skutočných reforiem môžu viesť k politickej nestabilite a v konečnom dôsledku k násiliu.

Zmätok a rozsiahle rabovanie, ktoré nasledovali, a súčasný nárast organizovaného a rozsiahleho zločinu ďalej zhoršujú situáciu.

V pondelok budem s ministrami rokovať o politickom rámci, v ktorom bude EÚ pripravená riešiť najnaliehavejšie potreby, avšak dnes ma, samozrejme, veľmi zaujímajú názory vážených poslankyň a poslancov na túto problematiku.

Elmar Brok, v mene poslaneckého klubu PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, chcel by som sa vám veľmi pekne poďakovať za zhodnotenie situácie. Som presvedčený, že vaše hodnotenie je správne a že by sme sa v prvom rade mali pokúsiť obnoviť právo a poriadok a chrániť ľudské životy a potom začať budovať na tomto základe.

Na druhej strane, ako ste vysvetlili v poslednej poznámke, miera potreby hospodárskeho a sociálneho rozvoja je jasná, pretože je to zároveň dôležitým meradlom politickej stability. Toto, samozrejme, zahŕňa problematiku rovnosti, ktorá často trpí v dôsledku korupcie a ďalších podobných faktorov, a bola zjavne jednou z príčin nepokoju, či už oprávnené alebo neoprávnené.

Musíme si uvedomiť, že tieto krajiny sú dosť nestabilné a že naše úsilie dosiahnuť stabilitu tým, že prispejeme k zdokonaleniu budovaniu štátu, demokracii a zásadám právneho štátu je nesmierne dôležité. Nielen jednotlivé krajiny, ale celý región, majú pre nás veľký strategický význam. To sa netýka len dostupných zdrojov energie, ale aj regiónu ako celku, predovšetkým ak vezmeme do úvahy náboženskú orientáciu väčšiny bývalých republík Sovietskeho zväzu. Ak by sa začal formovať fundamentalizmus, dôsledky by pre nás mohli byť katastrofálne.

Z tohto dôvodu je poskytovanie pomoci týmto krajinám mimoriadne dôležité, a to nielen z pohľadu pomoci ako takej, ale aj v súvislosti s našimi záujmami.

Mali by sme pamätať na to, že susedné krajiny v tomto regióne, z ktorých niektoré sú veľmi veľké, sú zodpovedné za zabezpečenie toho, aby sa tieto slabé stránky nevyužívali s cieľom opätovného vybudovania starých mocenských vzťahov, ktoré by zabránili modernému rozvoju.

Hannes Swoboda, *v mene skupiny S&D.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, tiež by som sa vám chcel poďakovať za vaše vyhlásenie. Diktátor alebo prezident, ktorý sa správa ako diktátor, je pozbavený moci. Jeho nástupca oslavuje a je rád, že bude môcť zaviesť demokraciu pre svojich občanov. O niekoľko mesiacov sa ocitne v rovnakej pozícii a zdá sa, že demokracia bola obnovená len za účelom vytvorenia pohodlných a dobre platených pozícií pre syna a ďalších členov rodiny.

Dúfame, že tento cyklus sa nezačína odznova a že pani Otunbajevová má odlišný prístup. Jej minulosť a postoj, ktorý často preukazuje, sú toho ukazovateľom. Ukazovatele však nestačia. Potrebujeme skutočný dôkaz. Ak nechce, aby ju postihol rovnaký osud ako jej predchodcu, musí zaujať iný prístup a zabezpečiť pomoc ľuďom vo svojej krajine. Dúfam, že prezident, ktorý musel odstúpiť z funkcie, bude dostatočne rozumný a nezačne šíriť nové rozpory a skutočne sa pokúsi žiť pokojný život v exile, čo dá obyvateľom Kirgizska príležitosť na vybudovanie demokratického štátu.

Situácia, ktorú som opísal, sa, žiaľ, netýka iba Kirgizska. Podobné podmienky sú aj v iných krajinách. Želáme zástupcovi pre Kazachstan úspech pri plnení úlohy v mene Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE). Situácia v Kazachstane nie je však ani zďaleka ideálna. To isté platí o Uzbekistane a o ďalších krajinách. Musíme sa zaoberať otázkou, akým spôsobom môžeme podporovať rozvoj demokracie v týchto krajinách, pretože nejde o produkt, ktorý sa dá jednoducho doručiť, musí to vzniknúť priamo v týchto krajinách. Ako už povedal pán Brok, ide o veľmi citlivý región. Pán Morel vykonáva ako osobitný zástupca dobrú prácu, to však nestačí.

Chcel by som všetkým pripomenúť, že nemecké predsedníctvo s doktorom Steinmeierom vypracovalo stratégiu pre Strednú Áziu, o ktorej sme v poslednej dobe počuli len veľmi málo. Preto by som vás chcel požiadať, aby ste sa opäť začali zaoberať touto stratégiou a transformovali ju do stratégie stability pre tento región. Nejde tu len o dodávky energie z Turkménska do Kazachstanu. Ide tu tiež o otázku stability, a to predovšetkým politickej stability regiónu, ktorý je veľmi blízko Afganistanu. Vieme, že v niektorých krajinách, ako napríklad v Uzbekistane, je situácia veľmi krehká a problematická. V konečnom dôsledku ide, samozrejme, o otázku ľudskosti, pretože sa naozaj treba vyhnúť akýmkoľvek obetiam.

Na tomto pozadí sa musíme opäť pokúsiť uplatniť stratégiu pre Strednú Áziu, ktorá zahŕňa hospodárske, demokratické aj humanitárne prvky. Chcel by som vás požiadať, aby ste prípad Kirgizska použili ako dôvod na obnovenie stratégie pre Strednú Áziu a dali jej nový stimul.

Niccolò Rinaldi, *v mene skupiny ALDE.* – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, dámy a páni, kirgizský epos Manas, ktorý vôbec nie je krátkym literárnym dielom, je 20-krát dlhší ako Odysea a Iliada dokopy a je zároveň aj pomôckou na pochopenie histórie krajiny, má úžasnú záverečnú časť, v ktorej sa manželka hlavného hrdinu symbolizujúca celý národ rozhodne zachrániť jeho pamiatku a ochrániť jeho hrobku pred nepriateľskými útokmi. Nakoniec sa rozhodne, že hrobka by mala niesť jej meno a nie meno hrdinu Manasa, a to preto, aby tvárou v tvár nepriateľským útokom ostala nepoškodená.

Takúto oddanosť všeobecnému blahu a ľuďom, ktorá v podstate nie je ničím novým, by sme mali očakávať od novej vládnucej triedy v Kirgizsku. Pani vysokej predstaviteľke, samozrejme, odporúčam, aby prijala konštruktívny a povedal by som pozitívny, ale opatrný postoj k dočasnej vláde a aby zároveň žiadala priatie súboru jasných reforiem a opatrení.

Nejde len o posúdenie udalostí, ktoré sa odohrali, Medzinárodnou vyšetrovacou komisiou, či o jasný plán na obnovenie demokratických pravidiel, keďže legitimita tejto dočasnej vlády vo svojej podstate nie je

potvrdená vo verejnom hlasovaní, ale ide aj o prijatie reforiem na dôrazný a efektívny boj proti korupcii a v konečnom dôsledku na vytvorenie nezávislého súdnictva v Kirgizsku, ktoré je v súčasnosti veľmi vzdialené.

Zároveň musíme zjednodušiť súčasnú extrémne represívnu byrokratickú nomenklatúru a verejnú správu, a to je spojené s otázkou súdnictva aj korupcie. V skutočnosti ide o prvý skutočný test novej stratégie EÚ pre Strednú Áziu v kritickej núdzovej situácii, ktorá v súčasnosti v Kirgizsku existuje.

Nesmieme dovoliť, aby táto krajina, v ktorej je vplyv Spojených štátov v súčasnosti veľmi obmedzený, skončila v dusivom zovretí súčasného Ruska, a preto som presvedčený, že toto je pre nás všetkých príležitosť na prijatie záväzku.

Ulrike Lunacek, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, vieme, že v čase tulipánovej revolúcie v roku 2005 ľudia veľmi dúfali, že po nástupe nového prezidenta do funkcie sa všetko zmení a že naozaj zoberie vážne potreby a záujmy ľudí v súvislosti s demokraciou a spoluprácou. Žiaľ, nebolo to tak a jeho teraz postihol rovnaký osud ako jeho predchodcu.

Európska únia musí v súvislosti s týmto prípadom vyvíjať značný vplyv. Pani barónka Ashtonová, privítala som skutočnosť, že, ako ste povedali, ste do regiónu poslali osobitného zástupcu pána Morela. Myslím si, že to bolo rozumné aj užitočné. Teraz je však rovnako potrebné, aby EÚ preskúmala svoju stratégiu pre Strednú Áziu a skutočne ju zefektívnila. Dúfam, že Rada na tom začne pracovať budúci pondelok.

Moja otázka znie: Ako chcete riešiť túto záležitosť? Ako chcete zabezpečiť, aby sa pri vytváraní ústavy uplatňoval skutočne komplexný proces, ktorý zahŕňa všetkých tak, ako ste navrhli? Musíme pomôcť tomuto regiónu a Kirgizsku, aby sa posunuli smerom k spolupráci a vzdialili sa od konfrontácií. Som presvedčená, že je to dôležité pre budúcnosť celého regiónu aj mimo neho.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani podpredsedníčka, dámy a páni, situácia v Kirgizsku je v skutočnosti veľmi nestabilná. Napriek tomu táto krajina bola a možno ešte stále je jednou z tých krajín, ktoré sa zdajú byť najviac prístupné vytvoreniu demokratických inštitúcií.

Tulipánová revolúcia v roku 2005 opäťovne vyvolala nesmiernu nádej. Pán Bakijev neuspel; nedokázal reagovať na potreby a požiadavky obyvateľstva, dovolil, aby sa rozvinula korupcia, a ak by sme verili niektorým vyhláseniam, sám sa do nej zapojil, pretože podporoval klany, vyprázdnil pokladnice a zavádzal čoraz autoritatívnejší režim, za ktorý politickí oponenti, zástancovia ľudských práv a novinári zaplatili vysokú cenu.

Po nepokojoch zo 7. apríla bola vytvorená dočasná vláda, no napriek tomu sa zdá, že sa pán Bakijev nevzdal, hoci opustil krajinu, a ako ste povedali, včera došlo k novým nepokojom na juhu krajiny a v okolí hlavného mesta.

Pani komisárka, táto krajina má v skutočnosti obrovský strategický význam, a to nielen z vojenského hľadiska. Nesmie sa stať hracím poľom niektorých veľmocí. Napriek niekoľkým diskusiám Európska únia ešte stále nie je v dostatočnej miere prítomná v tomto regióne sveta. Jej podpora a diplomatická prítomnosť sú naďalej iba polovičaté. Stačí si prečítať súčasné správy o situácii v krajine, aby sme sa o tom presvedčili. Nie je to len o Spojených štátoch, Rusku a Kazachstane, ktorý je momentálne predsedníckou krajinou OBSE. Podpora EÚ je však tiež nevyhnutná na zabezpečenie nezávislosti krajiny. Máte pravdu, pani barónka Ashtonová, prioritou sa musí stať opätovné zavedenie zásad právneho štátu, ale ako už povedali kolegovia poslanci, veľmi rýchlo musíme zísť ešte ďalej a zaviesť vhodnú stratégiu pre tento región sveta.

Áno, musíme tejto krajine pomôcť bojovať proti chudobe, pretože 40 % obyvateľstva žije pod hranicou chudoby. Áno, musíme urýchliť hospodársky rozvoj a, ako ste povedali, predovšetkým v oblasti vzdelávania, zdravia, ale aj v oblasti hospodárenia s vodou, ktoré sú základnými prioritami v tomto regióne sveta. A, samozrejme, musíme podporovať demokraciu a ochranu ľudských práv. To je momentálne mimoriadne naliehavé.

Pani komisárka, môžeme a musíme sa zaviazat, že zabránime návratu tejto krajiny k fundamentalizmu a k novému autoritatívnemu režimu. Nejde o zásah do vnútorných záležitostí krajiny, práve naopak, ide o pomoc obyvateľom Kirgizska, aby opäť začali veriť v demokraciu. Je to kľúčom k zabezpečeniu toho, aby krajina zohrávala významnú úlohu v tomto regióne sveta.

Fiorello Provera, v mene skupiny EFD. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, situácia v Kirgizsku má veľký význam pre stabilitu v Strednej Ázii, ktorá je pre Európu regiónom osobitného záujmu súvisiaceho s dodávkou surovín a energie.

Po nepokojoch zo 7. apríla je nevyhnutné opätovne vytvoriť podmienky, ktoré povedú k slobodným, zákonným a rýchlym voľbám demokratického režimu, ak to bude v súlade s miestnou situáciou. Je znepokojujúce, že kriminálne gangy ukradli značné množstvo zbraní, čo spôsobuje riziko zvýšeného bezprávia, ozbrojených konfliktov a terorizmu v oblasti.

Európa a iní vrátane OBSE by mohli pomôcť krajine vybudovať inštitúcie, ktoré sú stabilné, schopné prevádzky, menej skorumpované a viac demokratické. Takýmto dôkazom podpory by mohla byť pozorovateľská misia nadchádzajúcich volieb.

Nemôžeme sa však tváriť, že nová ústava alebo parlamentný režim budú dostatočné na dosiahnutie skutočnej demokracie. Toto nevyhnutne závisí od politického rastu občanov a šírenia povedomia v súvislosti s právnymi predpismi a právami jednotlivcov. V tejto oblasti musíme poskytovať dlhodobú pomoc.

Inese Vaidere (PPE). – Vážený pán predsedajúci, minulotýždňové nepokoje spôsobili v Kirgizsku politickú a hospodársku krízu a krízu súdnictva. Ústavný súd bol prakticky rozpustený a konanie dočasnej vlády sa zdá byť nekoordinované. Medzitým brat Kurmanbeka Bakijeva oznámil, že ručne písané vyhlásenie rezignácie je sfalšované a že Bakijev neodstúpil.

Podľa očitých svedkov sa objavili nové miestne skupiny, ktoré sa pokúšajú prevziať kontrolu nad regionálnymi vládami. Objavujú sa tiež etnické zoskupenia, ktoré vyvolávajú strach z ďalšieho etnického násillia. V krajine slobodne pôsobia kriminálne skupiny. Dochádza k obehu obrovského počtu zbraní a k prepadom. Bezpečnosť, ochrana a záujmy občanov EÚ v tejto krajine sú stále ohrozené.

Súčasná dočasná vláda nedokáže čeliť žiadnej z týchto hrozieb. Situácia je pre miestnych ľudí úplne nejasná. Vysoká predstaviteľka pani Ashtonová vydala dve vyhlásenia vyjadrujúce jej obavy, namiesto toho sú však naliehavo potrebné aktívnejšie a praktické kroky. Je dôležité, aby EÚ zaujala rozhodné stanovisko k situácii v Kirgizsku, ktoré je strategicky dôležitou krajinou. Musíme mať v regióne väčšiu účasť a musíme spolupracovať s OSN, USA a OBSE s cieľom chrániť záujmy občanov Kirgizska a EÚ, ktorí momentálne nedokážu chrániť svoje životy a svoj majetok. Je jasné, že EÚ by mala uskutočniť nezávislé vyšetrovanie príčin a dôsledkov nepokojov.

Pokiaľ ide o materiálne zdroje kirgizskej banky a agentúry pre investície a rozvoj, treba ich prehodnotiť ešte pred pridelením ďalšej finančnej pomoci. Nečinnosť a váhanie zo strany EÚ a neexistencia skutočnej stratégie a taktík môžu viesť k veľmi nebezpečnému vývoju a ohroziť vlastné hospodárske a politické záujmy a dôveryhodnosť EÚ v regióne a vo zvyšku sveta.

Eleni Theoharous (PPE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pani Ashtonová, počas dvadsiatich rokov nezávislosti Kirgizska v krajine vládol skorumpovaný režim a v zlepšovaní demokratických inštitúcií sa dosiahol iba malý pokrok. Čo sa týka posledných pätnástich rokov, môžem vás o tom sama uistiť, keďže som sa do problematiky osobne zapájala vo funkcii člena OBSE a inak.

Ľudia, ktorí do včera vládli, a ľudia, ktorí ich zvrhli, sú iba kolieskami v tom istom skorumpovanom systéme. Práve v týchto okamihoch sa v hlavnom meste nachádza armáda, ktorá vykonáva prehliadky a zatýka ľudí. Napriek tomu musíme dať súčasnému režimu šancu, pretože sa nachádzame v poslednom štádiu pred občianskou vojnou a rozpadom krajiny.

Obyvatelia Kirgizska sú mierumilovní ľudia a myslím si, že mnohí z vás sa s nimi budú musieť zoznámiť prostredníctvom knihy slávneho spisovateľa Čingiza Ajtmatova, ktorý ešte pred štyrmi rokmi pôsobil ako veľvyslanec v Bruseli. Finančná núdza a sociálne nerovnosti, ako aj zásahy cudzích krajín, však spôsobili explózie, ktoré môžu príležitostne dosiahnuť hranicu občianskej vojny, a tu by som si dovoľila mierne nesúhlasiť, pokiaľ ide o to, či obyvatelia Kirgizska dokážu odvrátiť terorizmus.

Ako som už povedala, nebezpečenstvo rozdelenia Kirgizska na sever a juh je skutočné a podporované zahraničnými agentmi, zatiaľ čo sa zdá, že členstvo v OBSE a prítomnosť tejto organizácie v Kirgizsku neprinášajú ovocie z hľadiska demokratizácie. Samozrejme, v krajine vládne trvalá humanitárna kríza, ktorá možno nie je akútna, počas všetkých týchto rokov však nedošlo k modernizácii ani k zlepšeniu demokratických inštitúcií. Ľudia žijú hlboko pod hranicou chudoby.

A preto musí Európsky parlament v spolupráci s ďalšími inštitúciami Európskej únie, s Komisiou a Radou zasiahnuť a preskúmať stratégiu, ktorá sa doteraz v regióne uplatňovala.

Silná delegácia Európskeho parlamentu musí monitorovať pokrok v demokratizácii a kontrolovaným spôsobom poskytovať finančné prostriedky na rozvoj inštitúcií a vzdelávania, pretože destabilizácia Kirgizska

predstavuje veľké nebezpečenstvo destabilizácie celej Strednej a Západnej Ázie a Európy. Ak chce Európska únia hrať efektívnu úlohu v udržiavaní mieru, musí ihneď konať.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Situácia v Kirgizsku vzbudzuje veľké obavy. Táto krajina má v Strednej Ázii strategickú polohu. Na svojom území poskytuje priestor vojenskej základni Spojených štátov, ktorá vo veľkej miere prispieva k operáciám v Afganistane, a ruským vojskám.

Je poľutovaniahodné, že protesty, ktoré sa odohrali v niekoľkých posledných týždňoch, sa zvrhli na násilie a viedli k stratám ľudských životov. Orgány musia prijať opatrenia na ochranu životov civilného obyvateľstva. Len včera došlo k ďalším zrážkam medzi etnickými skupinami Kirgizov, Rusov a Turkov. Vzhľadom na to, že v tejto krajine žijú veľké komunity Rusov a Uzbekov, ak budú medzietnické potýčky pokračovať, stabilita celého regiónu bude ohrozená.

Pani Ashtonová, Európska únia musí konfliktu v Kirgizsku venovať osobitnú pozornosť, poskytovať humanitárnu pomoc a zapájať sa do stabilizovania situácie.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Vážená pani Ashtonová, sme tu preto, aby sme diskutovali o alarmujúcich udalostiach v Kirgizsku a čo najviac pomohli stabilizovať situáciu v krajine. Aktívny prístup Európskej únie ku Kirgizsku je nesmierne dôležitý, rovnako je však dôležité aj udržiavanie vysokej úrovne záväzkov, predovšetkým v súvislosti s ďalšou otázkou, ktorá bola vyňatá z programu dnešného zasadnutia. Keďže však ide o aktuálnu otázku a keďže v stávke sú ľudské životy, považujem za svoju povinnosť upozorniť vás na ňu. Hovorím o vážnej situácii saharských aktivistov, mierotvorcov zo Západnej Sahary uväznených v marockých väzeniach, ktorí držia protestnú hladovku a riskujú svoje životy. Na vážnu situáciu týchto aktivistov nás tiež upozornila organizácia Amnesty International. Pani Ashtonová, chcel by som vás preto požiadať, aby ste vy a vaši kolegovia venovali tomuto problému okamžitú pozornosť, v opačnom prípade by mohlo byť príliš neskoro.

Charles Tannock (ECR). – Vážení pán predsedajúci, nedávne udalosti v Biškeku sú alarmujúcim a smutným koncom tulipánovej alebo farebnej revolúcie, keď prezident Bakijev prisľúbil demokraciu a ľudské práva, no namiesto toho priniesol korupciu, protekcionizmus a nárast autokracie.

Kirgizsko je naďalej najmenšou a najchudobnejšou krajinou Strednej Ázie a v posledných rokoch zaznamenalo znepokojujúce infiltrácie radikálnych islamistov v údolí Fergana, preto stabilita tohto regiónu musí byť pre EÚ prioritou.

Je správne a vhodné uznať novú vládu pani Otunbajevovej, ktorá je nezvyčajným príkladom spoločného záujmu s Ruskom, pretože v skutočnosti aj Rusko podporovalo revolúciu a zvrhnutie režimu prezidenta Bakijeva. Prezidentka Roza Otunbajevová krátko pôsobila ako veľvyslankyňa v Spojenom kráľovstve, a preto dobre pozná fungovanie Európskej únie.

Nakoniec, Stredná Ázia je strategickým regiónom z energetických dôvodov, ako aj z dôvodov svetovej bezpečnosti. Okrem toho operačná schopnosť leteckej základne Spojených štátov v Kirgizsku je životne dôležitá na podporu misie ISAF v Afganistane.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Vážení pán predsedajúci, päť rokov po tulipánovej revolúcii a odstúpení prezidenta Akajeva došlo ku krvavej revolúcii. Sú na to, samozrejme, dva dôvody. Prvým dôvodom je problém protekcionizmu a korupcie, a teda aj nedostatok základov demokratického štátu a druhým dôvodom sú finančné a hospodárske problémy krajiny.

Iniciatíva pani Ashtonovej, vďaka ktorej nám dnes pán Morel môže podať úplnú správu o tom, čo sa skutočne v Kirgizsku deje, sa zdá byť veľmi dôležitou. V súvislosti so situáciou v Kirgizsku by som chcel vysloviť naliehavú výzvu. Krajina je, ako vieme, pod ruským vplyvom a zároveň má americkú vojenskú základňu. Aktívna účasť Európskej únie by mala byť predovšetkým založená na budovaní základov demokratickej krajiny a tiež na zabezpečovaní vnútornej bezpečnosti. Viac ako 80 úmrtí je zlým signálom pre budovanie Kirgizska. Preto opakujem svoju naliehavú výzvu a držím palce pani Ashtonovej a jej misii.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Kurmanbek Bakijev nie je prvým a určite nebude ani posledným politickým vodcom, ktorý spôsobí sklamanie a rozčarovanie, a bude sa s ním zaobchádzať ako s diktátorom, i keď na úplnom začiatku existoval záblesk nádeje a jeho meno sa spájalo s demokratickým optimizmom.

Existuje jednoduché vysvetlenie tejto situácie. V dôsledku nedostatku stabilných inštitúcií je pravdepodobné, že politici spôsobia sklamanie a zapletú sa do cyklu konfliktu, korupcie a vydierania. Nikto by nemal zabudnúť

na to, že prezident Bakijev využíval skutočnosť, že na území Kirgizska je ruská aj americká vojenská základňa, na to, aby neustále vydieral západ.

Preto riešenie spočíva vo vytvorení inštitúcií na základe súhlasu a na základe rozsiahleho konzultačného procesu, širokého konsenzu a úrovne kompromisu medzi politickými silami. Ako už však spomenula pani vysoká predstaviteľka, hlavnou prioritou je urýchlene zastaviť násilie. Násilie je vážnym problémom a riešenie na jeho zastavenie treba nájsť čo najrýchlejšie, pretože v opačnom prípade bude brániť začatiu procesu politického rozvoja.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, dámy a páni, situácia v Kirgizsku je, mierne povedané, alarmujúca, predovšetkým ak vezmeme do úvahy vyhlásenia bývalého ministra zahraničných vecí, podľa ktorého sa osud Kirgizska čoraz viac približuje k hospodárskemu a hraničnému priestoru Ruska.

Týždeň po páde vlády bývalého prezidenta Bakijeva, ktorý 15. apríla utiekol z krajiny lietadlom, nemá nikto tušenie, aké bude konečné politické určenie krajiny alebo budúce politické zámery. Čo je však jasné, je úloha ruského ministerstva obrany v napomáhaní pri úteku bývalého prezidenta Bakijeva potom, čo ľudia vyšli do ulíc a žiadali jeho rezignáciu.

V Kirgizsku, v malej krajine, ktorá má len 5,3 milióna obyvateľov, a jedinej krajine na svete s americkou aj ruskou základňou, je v obehu mnoho zbraní. Napätie sa v súčasnosti rozširuje aj do susediacich krajín a Európska únia musí zobrať na vedomie prioritu a využiť momentálnu príležitosť, predovšetkým na prekáženie možnej občianskej vojny a na pomoc krajine posunúť sa smerom k demokratickej parlamentnej republike so stabilným úradom prezidenta, a to v priebehu nasledujúcich šiestich mesiacov.

Pani barónka Ashtonová, ako ste povedali, toto je možné, ak dokážeme aktívne poskytovať dva druhy pomoci: po prvé, diplomatickú pomoc, ale, ako ste už uviedli, pani vysoká predstaviteľka, takisto aj významnú materiálnu pomoc. Správne načasovanie poskytovania pomoci na zníženie a oslabenie sociálneho napätia bude rozhodujúce.

Pani barónka Ashtonová, konajme rýchlo a s najlepšimi úmyslami, pretože toto bude pre Európu ďalší dôležitý test. Nejde o Haiti, ale o Kirgizsko. Aspoň sa pokúsme o to, aby sme tam pri tejto príležitosti prišli načas.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, keď sa rozpadol Sovietsky zväz na začiatku deväťdesiatych rokov, mnoho ľudí verilo, že mladé demokracie sa rozvinú takmer samy od seba. Dnes vieme, že tieto štáty zdedili od Sovietskeho zväzu obrovské problémy. Počas sovietskej éry boli rozdiely medzi etnickými skupinami výrazne potláčané, a to je dôvodom toľkých náboženských a kultúrnych konfliktov, ku ktorým v súčasnosti dochádza v týchto krajinách. K rozvoju demokracie nedochádza zo dňa na deň, a kým budú na úkor krajiny a jej občanov bohatnúť skorumpované klany, demokracia nevznikne vôbec.

Hovorí sa, že ostreľovači, ktorí strieľali do davu v Biškeku, boli uzbeckí a tadžickí žoldnieri. Zdá sa, že išlo o pokus vyvolať medzinárodný konflikt, ktorý by ohrozil celú Strednú Áziu. Európska zahraničná politika by mala pomôcť upokojiť situáciu. Vojenský zásah je však nesprávnym prístupom, na čo jasne poukazuje aj prítomnosť Nemecka v Afganistane. Je nevyhnutné, aby sme poskytovali inteligentnú, cieľnú hospodársku a rozvojovú pomoc. Musíme uprednostniť boj proti korupcii a miestne klany musíme zbaviť moci. Až potom bude mať demokracia v Strednej Ázii skutočnú šancu.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, projekt Europeana nadobúda nový, ambiciózny rozmer. S touto digitálnou knižnicou EÚ sa sprístupní rozmanitosť a bohatstvo našej kultúry. Je veľmi dôležité, aby sa naše krajiny intenzívne zapájali do tohto projektu. Kľúčový aspekt tejto iniciatívy sa týka základnej hodnoty: rešpektovania kultúrnej a jazykovej rozmanitosti.

Na obzore nášho kontinentu je aj Afrika, tento obzor sme však začiernili otroctvom a kolonializmom. Našou povinnosťou je uznanie a odškodnenie ľudí tohto kontinentu. Finančná kompenzácia sama osebe neuspokojí túto potrebu, ale vďaka projektu Europeana môžeme vrátiť africkému ľudu časť jeho kultúry, a to ústnu literatúru.

Amadou Hampâté Bâ, malijský intelektuál povedal: „Keď v Afrike umrie starý človek, je to akoby zhorela knižnica.“ Práca na digitalizácii diel ústnej literatúry, ktoré často zhromažďujú tímy etnológov a antropológov, a podpora voľného prístupu k týmto dielam prostredníctvom projektu Europeana, vďaka čomu diela naberajú univerzálny rozmer, je spôsobom ako chrániť a oživovať kultúrnu rozmanitosť ľudstva, na čom nám všetkým záleží.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku*. – Vážení pán predsedajúci, dnes zasadam aj v priestoroch Komisie. Vážené poslankyne a vážení poslanci poukázali na niekoľko dôležitých bodov a ja sa pokúsím v krátkom čase, ktorý mi ostáva, zachytiť a reagovať na čo najviac z nich.

Pán Brok, pán Tannock a ďalší hovorili o dôležitosti tejto problematiky, keďže ide o jednu z najchudobnejších krajín v Strednej Ázii a, samozrejme, jedného z hlavných príjemcov pomoci EÚ na obyvateľa. Absolútne súhlasím s tým, že sociálny a hospodársky rozvoj je nevyhnutný prvok stratégie, ktorú musíme uplatniť. Pán Swoboda tiež hovoril, že je dôležité, aby sme sa uistili, že naozaj ide o skutočnú politickú reformu. Veľmi úzko spolupracujeme s OSN a OBSE. Tí, ktorí sa v posledných niekoľkých dňoch nachádzali v tomto regióne, spolu neustále poukazujú na to, že dôležitosť reformy musíme chápať ako základ ďalšieho diania a ja úplne súhlasím s potrebou politickej stability regiónu. Je to veľmi dôležité.

Túto problematiku musíme opäť veľmi starostlivo prehodnotiť. Pre túto časť Strednej Ázie existuje stratégia, ktorá bude preskúmaná, ja sa však na to pozerám v kontexte služby pre vonkajšiu činnosť a v kontexte toho, čo by sme v rámci tohto regiónu mali urobiť, aby sme spojili rôzne prvky podpory Komisie a Rady. Myslím si, že pán Rinaldi a aj ďalší správne vyjadrili, že musíme mať opatrný, pozitívny a konštruktívny prístup a súhlasím tiež s niekoľkými váženými poslankyňami a váženými poslancami, ktorí hovorili o hodnote a význame právneho štátu. Je to základom všetkého, čo v krajine podnikneme, aby sme sa uistili, že sa tam skutočne uplatňujú zásady právneho štátu a že sa, samozrejme, uplatňujú v právnom systéme, ale aj v politickej a ústavnej reforme, ktorá je tak dôležitá.

Pani Lunaceková hovorila o tom, že voľbám sa ani zďaleka nepodarilo splniť štandard, ktoré by sme si na medzinárodnej úrovni želali, a myslím si, že tieto konkrétne slová boli použité na informačnom stretnutí, ktorého som sa zúčastnila. Myslím si, že prvky, ktoré by som skombinovala by, samozrejme, zahŕňali finančnú podporu, a, ako som už spomenula, zásady právneho štátu, politickú a ústavnú reformu, voľby a prepojenie, ktoré chceme urobiť z hospodárskeho hľadiska. Jedným malým príkladom je, samozrejme, že ide o jednu z krajín s bohatými zásobami vody v tom regióne, a že poskytuje vodu do iných regiónov, ako vážené poslankyne a vážení poslanci určite vedia. V hospodárení s vodou sme im pomáhali viac ako päť rokov a dúfam, že sa budeme môcť vrátiť k tejto práci, ktorá je nesmierne dôležitá, a to hneď ako sa prekoná kríza a pevne nastolí legitímna vláda.

To sú len niektoré prvky, ktoré by som zahrnula. Myslím si, že úroveň našej prítomnosti v regióne je pravdepodobne správna. Pierre Morel tam bol niekoľko dní. Práve sa vrátil. Dňa 27. apríla bude informovať pána Borysa z Výboru pre zahraničné veci a poskytne výboru aktuálne informácie o všetkých udalostiach. S pánom Morelom sme v kontakte prostredníctvom textových správ, ktoré si píšeme každých pár hodín, a niekoľkokrát sme spolu hovorili. Je, samozrejme, v kontakte aj so svojimi kolegami. Vďaka nemu máme v regióne silnú prítomnosť, a preto jemu a jeho tímu vzdávam hold za vykonanú prácu.

Ako povedal pán Provera, význam demokracie sa nemôže nikdy podceňovať a podľa môjho názoru sa musíme zaoberať aj niektorými otázkami, o ktorých hovorila pani Vaiderová, napríklad nestabilitou, fámami, neistotou, teda otázkami, ktoré majú zjavne nesmierny význam, a ako som už naznačila, už sme stanovili, čo chceme urobiť počas týchto prvých pár dôležitých dní a dúfam, že poslankyne a poslanci to budú považovať za dostatočnú reakciu.

Myslím si, že posledná vec, ktorú chcem povedať je, že niektorí zo súčasných členov formujúcej sa vlády sú bývalí zástancovia ľudských práv z opozície, ktorí boli potláčaní bývalým prezidentom a podporovaní Európskou úniou vrátane, samozrejme, členov tohto Parlamentu. A preto, aj keď nemám žiadne ilúzie, pokiaľ ide o povahu politiky v tejto krajine a vlastne v celom regióne, myslím si, že by sme mali dať šancu tejto vláde, aby sa správne sformovala, aby súhlasila s vykonaním politických a ústavných reforiem, ktoré budú veľmi dôležité, aby usporiadala voľby, ktoré sľubuje, a ak je naozaj ochotná to urobiť, mali by sme ju teraz aj v budúcnosti podporovať. Na základe toho som veľmi vďačná za vyslovené pripomienky a túto stratégiu uskutočníme, ako som načrtla.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční počas prvého májového zasadnutia.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Paolo Bartolozzi (PPE), písomne. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, občiansky nepokoj, ktorý v posledných dňoch vypukol v hlavnom meste Kirgizska, zastavil pokrok „tulipánovej revolúcie“, ktorá v roku 2005 vzbudila nádej na demokratickú zmenu v bývalom Sovietskom zväze.

Európsky parlament sleduje vývoj politickej krízy v krajine s veľkými obavami. Nielen preto, že krajina má kľúčovú geostrategickú polohu pre Rusko a Spojené štáty, ale aj preto, lebo stabilita Strednej Ázie, jej politický a hospodársky rozvoj a medziregionálna spolupráca sú v záujme EÚ a v neposlednom rade tiež preto, lebo Stredná Ázia je dôležitá z hľadiska našich energetických dodávok a nášho hospodárskeho a obchodného partnerstva.

Musíme zabrániť riziku vypuknutia občianskej vojny a vzniku „druhého Afganistanu“. Vkladáme naše nádeje do diplomatického vyjednávania, ktoré v rokovaníach s dočasnou vládou Kirgizska uplatňujú prezidenti Ruska a Spojených štátov a z pozície súčasného predsedu OBSE aj prezident Kazachstanu, s cieľom nastoliť verejný poriadok a ústavnosť, aby sa mohli usporiadať slobodné voľby a vyriešili sa problémy krajiny.

Ako predseda delegácie EÚ – Stredná Ázia dúfam, že aj napriek nedávnym etnickým zrážkam urobíme všetko, čo bude v našich silách na dosiahnutie národného mieru a dlhodobého návratu demokratického života do Kirgizska.

Krzysztof Lisek (PPE), písomne. – (PL) Stabilizácia situácie v Strednej Ázii zaručí dobrú spoluprácu s EÚ. Nikto nepochybuje o tom, že Kirgizsko v tom hrá osobitnú úlohu. Kirgizsko je pre Európsku úniu dôležité zo strategických dôvodov, krajina má zdroje energie a prírodné zdroje a na jej území sa nachádza americká vojenská základňa, ktorá podporuje sily NATO v Afganistane. Zároveň však neschopnosť vykonať vhodné reformy potom, ako Kirgizsko získalo nezávislosť, vyústila do dramatickej situácie, ktorej sme v súčasnosti svedkami. Momentálne by sme sa mali sústrediť na zaistenie bezpečnosti civilného obyvateľstva a na poskytnutie humanitárnej pomoci. Okrem toho by sme mali prijať všetky možné opatrenia, aby sme zabránili radikalizácii krajiny. Nesmieme dovoliť, aby vypukla občianska vojna. Z dlhodobého hľadiska je nevyhnutné vypracovať novú stratégiu pre celý región. Musíme rýchlo zaujať konkrétne stanovisko EÚ, ktoré zahŕňa kľúčové aspekty, ako sú zabránenie náboženského fundamentalizmu, boj proti chudobe a korupcii, budovanie občianskej spoločnosti, ochrana ľudských práv a demokratizácia. Predovšetkým by sme do regiónu mali vyslať tím pozorovateľov nasledujúcich volieb. Mali by sme neustále sledovať situáciu a urobiť všetko preto, aby sme pomohli Kirgizsku prejsť k demokracii a po stabilizovaní situácie vykonať efektívne reformy, no zároveň sa vyhýbať zasahovaniu do vnútorných záležitostí. Myslím si, že posielanie ďalšej pomoci Kirgizsku zo strany EÚ musí byť podmienené zavedením reforiem, ktoré zabezpečia právo a poriadok a rešpektovanie ľudských práv.

Kristiina Ojula (ALDE), písomne. – (ET) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, vítam skutočnosť, že do Kirgizska bol poslaný osobitný zástupca Európskej únie. Musíme zistiť, aké sú plány dočasnej vlády v krajine. Treba zaručiť ukončenie násilia v Kirgizsku a budovanie právneho štátu a demokracie. Sily, ktoré sa dostali k moci počas revolúcie v Kirgizsku, obviňovali prezidenta Bakijeva z obmedzovania slobody tlače, násilia na novinároch, zatýkania opozičných vedúcich predstaviteľov a za zlú hospodársku situáciu krajiny. Mali by sme preto očakávať, že Kirgizsko sa onedlho zmení na demokratický štát, ktorý sa riadi zásadami právneho štátu. Zároveň však naša nádej bude oprávnená, iba ak my sami budeme pripravení nasmerovať prostriedky do zavádzania tohto plánu, pretože problémové hospodárstvo Kirgizska si nemôže dovoliť potrebnú podporu na vykonanie dlho očakávaných sociálnych, hospodárskych a politických reforiem. S cieľom vytvoriť trvalo udržateľný rozvoj v regióne Strednej Ázie musíme okrem hospodárskej pomoci ponúknuť dočasnej vláde aj naše skúsenosti a znalosti v súvislosti s vykonávaním reforiem tak, ako sme to urobili v Kosove, Macedónsku a inde. Tu stojí za zmienku skutočnosť, že Estónsko poskytlo takýto druh pomoci Ukrajine aj Gruzínsku, čo poukazuje na to, že našu skúsenosť, pokiaľ ide o komunikáciu s ľuďmi žijúcimi v oblasti bývalého Sovietskeho zväzu nemožno podceňovať. Dochádza k zmene režimu, a preto nesmieme premeškať žiadnu príležitosť na to, aby sme pomohli Kirgizsku posunúť sa smerom k demokratickým hodnotám. Preto by bolo od nás nezodpovedné, keby sme Kirgizsku neposkytli podporu a urobili ho závislým od niektorých väčších susedov.

11. Samit EÚ – Kanada (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku o samite EÚ – Kanada.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku*. – Vážení páni predsedajúci, Kanada je jedným z najstarších partnerov Európskej únie a jedným z partnerov s najzhodnejšími názormi. Spolupracujeme na širokom okruhu otázok na bilaterálnej a, samozrejme, na svetovej úrovni.

Náš vzťah je postavený na spoločnej a dlhej histórii a spoločných hodnotách, ktoré dôsledne dodržiavame. Práve na tomto základe spolupracujeme s cieľom chrániť naše spoločné záujmy. Konáme tak, samozrejme, v prospech našich občanov v Európe a v Kanade, ale tiež preto, aby sme presadzovali bezpečnosť a prosperitu na celom svete.

Je to teda dôležitý vzťah. Musíme ho podporovať a investovať doň, aby sme pochopili jeho skutočný potenciál. To je cieľom nasledujúceho samitu EÚ – Kanada, ktorý sa uskutoční 5. mája v Bruseli.

Jeho načasovanie je priaznivé. Znamená to totiž, že vzhľadom na to, že Kanada koncom júna predsedá samitu G8 a G20, náš samit EÚ – Kanada nám umožňuje zhodnotiť a zosúladiť naše stratégie s celosvetovými témami, ktoré budú predmetom samitov G8 a G20. Ide napríklad o spôsob podpory trvalo udržateľnej hospodárskej obnovy, spoluprácu v oblasti reformy a regulácie finančného trhu, otázku zmeny klímy a boj proti šíreniu jadrových zbraní.

Nedávno som sa v Kanade zúčastnila na stretnutí ministrov zahraničných vecí krajín G8, na ktorom sa skutočne rokovalo o mnohých uvedených otázkach.

Budeme mať príležitosť rokovať aj o dvojstranných vzťahoch medzi EÚ a Kanadou a o spôsobe našej spolupráce v súvislosti s regionálnymi krízami. Naším zámerom je dosiahnuť vecný samit zameraný na splnenie cieľov.

V rámci našich dvojstranných vzťahov bude samit venovaný úsiliu aktualizovať a modernizovať vzťah medzi EÚ a Kanadou. Ponúkne nám vynikajúcu príležitosť poskytnúť podporu na najvyššej politickej úrovni s cieľom čo najskôr dosiahnuť ambicióznou komplexnú hospodársku a obchodnú dohodu.

Zhodnotíme pokrok dosiahnutý počas prvých troch kôl rokovaní, ale poskytneme aj nový podnet pre tieto rokovania vzhľadom na jeho dôležitosť pri rozširovaní obchodu a vytváraní pracovných miest. V prípade obchodu zo všeobecnejšieho hľadiska, samit by mal vyslať jasný signál o tom, že EÚ a Kanada odmietajú protekcionizmus, a zároveň pripomenúť náš záväzok dosiahnuť ambiciózne, komplexné a vyvážené ukončenie rozvojového kola rokovaní z Dauhy.

Samit by sa mal zaoberať aj otázkou vzájomného bezvízového styku. Náš cieľ je jasný. Chceme čo najskôr dosiahnuť bezvízový styk s Kanadou pre všetkých občanov EÚ.

Budeme mať tiež príležitosť rokovať o našej spolupráci v oblasti krízového manažmentu. S radosťou konštatujem, že táto spolupráca sa rýchlo rozvíja. V súčasnosti prebieha niekoľko operácií krízového manažmentu, najmä naša policajná misia v Afganistane, ktorá je príkladnou ukážkou našej spolupráce s Kanadou.

Zo zrejmých dôvodov bude súčasťou programu samitu aj situácia na Haiti. Kanada zohráva na Haiti veľmi dôležitú úlohu a jednou z oblastí, v ktorej by sme mohli a mali posilniť naše spoločné úsilie, je spojenie krízového manažmentu a dlhodobého rozvoja. Tento bod som zdôraznila aj na konferencii o Haiti v New Yorku 31. marca, ktorej spolu s Francúzskom, Španielskom a Brazíliou predsedali aj EÚ a Kanada.

Spolu s kolegom komisárom pre rozvoj pánom Andrisom Piebalgsom a komisárkou pre medzinárodnú spoluprácu, humanitárnu pomoc a krízové opatrenia pani Kristalinou Georgievovou som v New Yorku s radosťou oznámila, že EÚ prispeje na rekonštrukciu a rozvoj Haiti sumou vyššou než 1,2 miliardy EUR.

EÚ a Kanada prijali dlhodobý záväzok v súvislosti s pomocou Haiti na ceste k rekonštrukcii s cieľom vybudovať lepšiu budúcnosť.

Samit sa bude zaoberať otázkou zmeny klímy. Vzhľadom na situáciu po samite v Kodani bude otázka prispôsobenia sa zmene klímy a jej zmiernenia aj naďalej hlavným bodom programu a bude si vyžadovať prijatie podporných energetických politík. Myšlienka, že spolupráca medzi EÚ a Kanadou by sa mala zamerať na mechanizmy financovania, ako aj na podporu čistého rozvoja tretích krajín, má rozsiahlu podporu.

Ďalším dôležitým prvkom našich rokovaní na samite bude otázka dôsledkov zmeny klímy pre Arktídu. Žiadna oblasť nepocituje účinky zmeny klímy viac než arktický región. Environmentálne zmeny majú čoraz väčší vplyv na obyvateľov Arktídy, biodiverzitu a na situáciu na pevnine aj na mori. Ochrana regiónu vrátane

jeho obyvateľov je hlavným cieľom rozvíjajúcej sa politiky EÚ pre Arktídu. Na túto skutočnosť si možno vážení poslanci spomínajú v súvislosti s mojou prezentáciou na marcovom plenárnom zasadnutí. Vzhľadom na to, že viac než 40 % územia Kanady sa nachádza na severe, má rovnaký záujem o ochranu životného prostredia Arktídy a zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu ako my.

Na záver by som v súvislosti s aktualizáciou a modernizáciou vzťahov medzi EÚ a Kanadou rada uviedla, že v roku 1976 bola uzatvorená rámcová dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Kanadou. Uvedená dohoda je stále v platnosti, ale je neaktuálna. Spolupráca medzi EÚ a Kanadou sa rozšírila do iných oblastí, ako sú zahraničná a bezpečnostná politika a užšia spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí.

Potrebujeme teda modernizovanú rámcovú dohodu, ktorá by zahŕňala všetky naše odvetvové dohody vrátane komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody. V súčasnosti prebiehajú s Kanadou prieskumné rozhovory s cieľom aktualizovať uvedenú dohodu.

Vo svete veľkých výziev a neustálych zmien potrebujeme partnerov. Kanada je jedným z najdôležitejších partnerov Európskej únie. Naším cieľom je prínosný samit s jasnými výsledkami.

Elisabeth Jeggle, v mene poslaneckého klubu PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, dámy a páni. Pani barónka Ashtonová, ďakujem za vaše komplexné vyhlásenie. Ako podpredsedníčka delegácie Európskeho parlamentu pre vzťahy s Kanadou mám mimoriadnu radosť z toho, že v Parlamente rokujeme o nadchádzajúcom samite EÚ – Kanada. Ako viete, hlasovanie sa, nanešťastie, presunulo na začiatok mája. Rada by som však v krátkosti predložila body, ktoré sú dôležité pre Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov).

Kanada bola od roku 1959 jedným z najbližších a najstarších partnerov Európskej únie. Kanada a Európska únia majú mnoho spoločných hodnôt a úplne súhlasia s multilaterálnym prístupom pri riešení globálnych problémov. V roku 2010 je Kanada predsedníčkou krajínou G8 a v Kanade sa uskutoční aj nasledujúci samit G20. V súvislosti so súčasnými rokovaniami o komplexnej hospodárskej a obchodnej dohode medzi Európskou uniou a Kanadou je pre nás dôležité na nadchádzajúcom samite prehľbiť a posilniť dobré vzťahy medzi týmito dvoma partnermi.

Z uvedeného dôvodu sa snažíme dosiahnuť spoločné uznesenie o koordinovanom a ucelenom prístupe pri riešení problémov, s ktorými sa stretávame najmä v súvislosti s hospodárskou a finančnou krízou, zahraničnou a bezpečnostnou politikou, rozvojovou spoluprácou, politikou v oblasti zmeny klímy a energetickou politikou a kolom rokovaní v Dauhe. Vyzývame však aj na to, aby sa na nadchádzajúcom samite EÚ – Kanada vyriešil problém vízovej povinnosti, ktorú kanadská vláda čiastočne opäť zaviedla pre občanov EÚ z Českej republiky, Bulharska a Rumunska. V tejto súvislosti veľmi vítame vytvorenie vízového úradu na kanadskom veľvyslanectve v Prahe a zriadenie pracovnej skupiny odborníkov pre túto otázku.

Na záver by som rada opäť zdôraznila svoje presvedčenie, že samit EÚ – Kanada prehľbí už aj tak úzke politické vzťahy medzi týmito dvoma stranami. Ďakujem vám za odhodlanie a za pozornosť.

Ioan Enciu, v mene skupiny S&D. – (RO) Ako uviedla aj vysoká predstaviteľka pani Ashtonová, Kanada je jedným z najstarších partnerov Európskej únie, a tohtoročný samit je dôležitý preto, aby sme pokračovali a konsolidovali túto úzku spoluprácu v každej oblasti. Ide o oblasti hospodárstva, obchodu, zmeny klímy a vojenskú oblasť. Naozaj by som rád uvítal doteraz prijaté opatrenia zamerané na podpísanie obchodnej dohody medzi EÚ a Kanadou a dúfam, že tohtoročné stretnutie poskytne potrebný podnet na jej uzavretie.

Vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu a stav klímy musím zdôrazniť nevyhnutnosť úzkej spolupráce s cieľom stanoviť alternatívy k tradičným zdrojom na výrobu energie, ktoré budú rešpektovať charakteristické črty obidvoch strán, Európskej únie a Kanady, ktoré sú zapojené do rozvoja a využívania nízkouhlíkových technológií. Zároveň by sa mala presadzovať aj spolupráca v oblasti energetiky a klímy a v námornom sektore v arktickom regióne.

Na samite sa budeme venovať aj citlivým otázkam. Mám na mysli ekologické otázky, otázku globálneho otepľovania, dohody ACTA a CETA, bankový sektor, vytvorenie stability na finančných a ekonomických trhoch, konferenciu CITES a dohodu medzi EÚ a Kanadou o informáciách PNR. Na základe minulých skúseností sa domnievam, že Európskej únii a Kanade sa podarí vyriešiť čo najviac týchto otázok. K uvedeným otázkam sa však musí pristupovať citlivo, s porozumením, bez akéhokoľvek obviňovania, s predstavou budúcnosti a so zohľadňovaním záujmov občanov na obidvoch stranách. Zabezpečenie reciprocity v dvojstranných vzťahoch je jednou zo základných zásad Európskej únie. Dúfame, že v blízkej budúcnosti

Kanada zruší vízovú povinnosť pre občanov Rumunska, Českej republiky a Bulharska, a tým zabezpečí spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie so všetkými občanmi Európskej únie.

Na záver by som rád uviedol, že vzhľadom na potrebu stanoviska Európskeho parlamentu pri podpise akejkoľvek medzinárodnej zmluvy je nevyhnutné zapojiť ho a diskutovať s ním hneď v úvodnej fáze akéhokoľvek projektu. Využívam túto príležitosť a žiadam Komisiu, aby vytvorila účinnú komunikáciu s Európskym parlamentom s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľné výsledky.

Wolf Klinz, *v mene skupiny ALDE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, partnerstvo medzi EÚ a Kanadou funguje veľmi dobre nielen v oblasti hospodárstva, ale aj v otázkach zahraničnej politiky, akými sú otázky Iránu, Afganistanu, Haiti a iné podobné prípady.

Napriek tomu sa stretávame s niekoľkými vážnymi problémami. Som si istý, že ich môžeme prekonať, pretože sme vytvorili také úzke priateľstvo a partnerstvo. Mám na mysli najmä päť bodov. Po prvé, musíme správne regulovať finančný sektor. Krajiny G20 prisľúbili veľa a som presvedčený, že na samite G20 v Toronte, ktorý usporadúva Kanada, je dôležité jasne ukázať, že krajiny G20 nielen sľubujú, ale prijímajú konkrétne opatrenia.

O druhom bode sa už hovorilo. V súvislosti s politikou v oblasti zmeny klímy máme veľmi podobné ciele. My v Európe sa môžeme od Kanady jednoznačne učiť o projektoch zachytávania a skladovania uhlíka a ďalšom vývoji v tomto sektore. Dúfame, že sa nám podarí dohodnúť na spoločných normách zníženia emisií.

Môj tretí bod sa týka potreby novej obchodnej dohody. Som presvedčený, že naše ciele sú veľmi podobné aj v tejto oblasti. Rád by som zdôraznil dve oblasti, v ktorých je potrebné prijať opatrenia a v ktorých plánujeme zintenzívniť spoluprácu, ale stále zostať do určitej miery nezávislí. Jednou je otázka bezvízového styku, ktorú ste už spomínali, pani barónka Ashtonová. Dúfam, že k etnickým menšinám členských štátov EÚ bude možné pristupovať rovnako ako ku všetkým ostatným občanom EÚ.

Moja posledná poznámka sa týka dohody o údajoch o cestujúcich, ktorej platnosť uplynula v jeseni minulého roka. V skutočnosti je stále v platnosti, ale už nemá právny základ. Musíme vytvoriť nový právny základ, aby sme mohli vypracovať novú dohodu. Tento nový právny základ musí zabezpečiť dodržiavanie občianskych práv. Možnosti modernej technológie na budovanie sietí by sa nemali využívať na okamžité sprístupnenie všetkých informácií o menách, dátumoch narodenia, podrobných údajoch o letoch a kreditných kartách a tak ďalej takým spôsobom, aby bolo možné uvedené informácie zneužiť. Dúfame, že sa nám podarí spolupracovať na vytvorení právneho základu, ktorý zodpovedá našej európskej koncepcii občianskych práv.

Reinhard Bütikofer, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, Kanada je dobrým priateľom a dôležitým partnerom EÚ. Je tiež dôležitým medzinárodným hráčom a je dlhodobo vyspelou demokratickou krajinou, od ktorej sa môžeme veľa učiť. Keďže sme však uznesenie o Kanade v tomto Parlamente prijali už dávno, mali by sme využiť príležitosť a venovať sa vzťahu medzi Európou a Kanadou dôkladnejšie ako v uvedenom uznesení.

To, že sa v uznesení uvádza mnoho spoločných problémov, ktoré však neobsahujú politiku v súvislosti s Arktídou, považujem za dosť nepríjemné. V uznesení sa nespomína ochrana Arktídy v podobe cieľov a noriem. Otázka Arktídy sa spomína iba okrajovo a skutočnosť, že Kanada v marci pomerne nepriateľským spôsobom zabránila Švédsku, Fínsku, Islandu a pôvodným obyvateľom zúčastniť sa na medzinárodnom stretnutí o Arktíde, sa úplne prehliada.

Som sklamaný z toho, že sa neriešia problémy bitúmenových pieskov, tuniaka modroplutvého a zákazu lovu tuleňov. Nejde o provokáciu Kanady. Ak však vedíme závažnú diskusiu so spriatelenu stranou, je hlúpe a zahanbujúce nespomenúť problémy, ktoré máme. Neuvádza sa skutočnosť, že Kanada v Kodani nezohrávala práve pozitívnu úlohu. Problém vízovej politiky najmä v súvislosti s Českou republikou a jej rómskymi obyvateľmi by sa mal zdôrazniť jasnejšie.

Pri spolupráci si musíme zachovať priateľský prístup, ale nesmieme zamiesť problémy pod koberec, pretože to nikomu nepomôže. Naša skupina sa preto bude pri hlasovaní usilovať zabezpečiť, aby sa problém bitúmenových pieskov a dovozu výrobkov z tuleňa zahrnul do uznesenia.

Philip Bradbourn, *v mene skupiny ECR*. – Vážený pán predsedajúci, ako predseda delegácie pre vzťahy s Kanadou srdečne vítam toto uznesenie, ktoré je v skutočnosti prvou časťou samitu EÚ – Kanada. Ako sa uviedlo, Kanada je jedným z najstarších partnerov Európy a posilnenie našich vzťahov cez Atlantický oceán

sa stalo prioritou pre obidve strany. Zopakujem, ako vo svojich úvodných poznámkach uviedla jej urodzenosť, že prebiehajú diskusie s Kanadou zamerané na dosiahnutie komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody, ktorou sa, dúfajme, stanoví štandard pre budúce obchodné dohody medzi EÚ a tretími krajinami.

Parlament bude musieť tieto dohody schváliť a dúfam, že Komisia bude poslancov, najmä medziparlamentnú delegáciu a Výbor pre medzinárodný obchod naďalej v plnej miere informovať a zapájať v každej fáze týchto diskusií.

Predložené uznesenie môžem v plnej miere podporiť, keďže je stručné a zaoberá sa otázkami samitu a našimi vzťahmi s kanadskou vládou. V uznesení je stanovený pozitívny tón pre budúce diskusie a svedčí o ochote tohto Parlamentu konštruktívne sa spojiť s našim najstarším obchodným partnerom. Jeho základ môže predstavovať úsilie nielen o vylepšenie dobrého mena tohto Parlamentu, ale aj o rozvoj budúcich rokovaní s inými tretími krajinami.

Joe Higgins, v mene skupiny GUE/NGL. – Vážený pán predsedajúci, nepredložilo sa žiadne posúdenie sociálnych, environmentálnych a hospodárskych dôsledkov hospodárskej dohody medzi Európskou úniou a Kanadou.

Kanadská únia zamestnancov vo verejnom sektore (CUPE), ktorá má 600 000 členov v oblastiach, akými sú oblasť zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, miestnych samospráv, verejných podnikov a dopravy, má v súvislosti s dôsledkami takejto dohody vážne obavy. Národná únia úradníkov vo verejnej službe a zamestnancov (NUPGE), ktorá má v Kanade 340 000 členov vo verejnom a súkromnom sektore, má rovnaké obavy. Obáva sa aj Aliancia verejnej služby Kanady (PSAC), ktorá má 165 000 členov.

Títo pracovníci sa obávajú, pretože chápu, že takáto dohoda bude zavedená najmä v hospodárskom záujme veľkých podnikov v Kanade aj v Európskej únii, nie však predovšetkým v záujme pracujúcich ľudí alebo sociálnej spravodlivosti.

Európske aj kanadské nadnárodné korporácie sa v súčasnosti chcú zapojiť do poskytovania verejných služieb v Kanade, samozrejme, s cieľom čo najviac zvýšiť zisk. Dohodu medzi EÚ a Kanadou vnímajú ako prostriedok na presadenie rozsiahlej privatizácie v oblastiach, akými sú oblasť verejnej dopravy, zabezpečovania vody a elektrickej energie. Takýto vývoj by mal nepriaznivé dôsledky na mzdy a podmienky kanadských pracovníkov. Mohol by to byť začiatok pretekov ku dnu presne rovnakým spôsobom, s akým sme sa stretli v Európe, kde samotná Európska komisia podporuje práva súkromných spoločností, ktoré poskytujú služby a vykorisťujú pracovníkov. Ukázalo sa to napríklad v prípade, keď Komisia žalovala štát Luxembursko za to, že chcel dosiahnuť poskytovanie rovnakej ochrany migrujúcim servisným pracovníkom ako luxemburským pracovníkom.

V súčasnosti je konkrétnym cieľom nadnárodných vodných spoločností kanadská voda. Niektoré nadnárodné spoločnosti so sídlom v EÚ v minulosti spôsobili problémy v krajinách ako Bolívia v súvislosti s privatizáciou vodného hospodárstva a ich škodlivý vplyv je cítiť už aj v Kanade.

Obyčajní ľudia v Kanade sú, našťastie, pripravení bojovať a chrániť verejné zásobovanie vodou. Budú musieť postupovať opatrne.

Odborové zväzy pracovníkov európskeho verejného sektora majú tiež obavy a vyzývajú odborové zväzy v Kanade aj v EÚ, aby vytvorili skutočnú kampaň na ochranu verejného vlastníctva v oblasti verejných služieb s demokratickou kontrolou a neumožnili maximalizáciu zisku súkromných spoločností. Nestačí sa však stretnúť na úrovni vedúcich predstaviteľov. Do ochrany verejných služieb je potrebné skutočne zapojiť aj radových členov.

Anna Rosbach, v mene skupiny EFD. – (DA) Vážený pán predsedajúci, Európa a Kanada udržiavajú mnoho rokov dobré partnerstvo. Je teda prirodzené, aby sme sa usilovali o rozširovanie voľného obchodu. Je však súčasný spôsob vzhľadom na dĺžku trvania rokovaní najlepší? Je aparát EÚ príliš ťažkopádny na to, aby sa touto otázkou zaoberal?

Kanada by rada dosiahla dohodu o voľnom obchode s EÚ, ale zároveň odmieta zakázať hrozny spôsob zabíjania tuleňov, ktorý je v úplnom rozpore so všetkými pravidlami životných podmienok zvierat.

Podobným spôsobom chce Kanada získať právo na dane na námornú dopravu cez nezamrznutú severozápadnú cestu. Trasa na sever od amerického kontinentu však musí byť voľne dostupná pre všetkých. Severozápadná cesta je ideálna z toho dôvodu, že šetrí čas, peniaze, palivo a jej využívanie je prínosom pre životné prostredie. Zvyšuje konkurencieschopnosť všetkých krajín na severnej pologuli. Vyzývajú preto

Kanadu, aby sa usilovala dosiahnuť ciele v rámci dohody o voľnom obchode a vzdala sa všetkých predstáv o zdanení využívania otvoreného mora.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, akoby nebolo dosť zahanbujúce, že počas rokovaní o komplexnej hospodárskej a obchodnej dohode (CETA) unikli informácie, boli predložené aj obvinenia, že Kanada je nútená prispôbiť svoje autorské zákony normám Spojených štátov a EÚ v rámci dohody CETA a obchodnej dohody proti falšovaniu (ACTA). Zdá sa, že v dohode CETA ide o značnú privatizáciu, dereguláciu a reštrukturalizáciu. Znamená to, že miestne orgány nebudú môcť uplatňovať osobitné usmernenia pre verejné obstarávanie na základe miestnych alebo etnických špecifik. Samozrejme, že má zmysel predložiť do tendra väčšie objednávky. Musia však existovať aj pravidlá na zabezpečenie toho, aby sa nerozšírila korupcia a protekcionizmus.

Keď sa už naše miestne orgány sťažujú, že nemôžu využiť spoločnosti, ktoré prejavujú sociálnu angažovanosť, ale namiesto toho sú vo všeobecnosti nútené poskytovať zmluvy firmám, ktoré dominujú na trhu, je ešte menej pochopiteľné, že zavádzame podobné nariadenia v iných krajinách. Ak dohody o voľnom obchode umožňujú nadnárodným spoločnostiam žalovať vlády za škody spôsobené ich rozhodnutiami o environmentálnej politike a politike v oblasti zdravia, je zrejme, že Európska únia sa príliš málo poučila z finančnej a hospodárskej krízy a naďalej kráča nesprávnym, neoliberálnym smerom.

Ak tu EÚ chce naozaj byť pre svojich občanov, ako to vždy uvádzajú pouliční rečníci, musí prestať kráčať nesprávnym smerom a stať sa ochrancom pred globalizáciou a zároveň podporovať priateľské strany, akou je napríklad Kanada.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Rovnako ako ostatní kolegovia poslanci by som najprv rád zdôraznil, že samit EÚ – Kanada je významnou príležitosťou na prehĺbenie nášho partnerstva s touto dôležitou demokratickou krajinou. Tento vzťah je pre EÚ mimoriadne dôležitý, keďže zahŕňa partnerov, ktorí majú rovnaké hodnoty a spolupracujú dlhé obdobie.

Zaroveň by som vám rád pripomenul vyhlásenie prijaté na predchádzajúcom samite EÚ – Kanada v Prahe v máji 2009, na ktorom sa opätovne zdôraznil spoločný cieľ partnerov, citujem: „podporiť voľný a bezpečný pohyb občanov medzi EÚ a Kanadou s cieľom čo najskôr rozšíriť bezvízový styk s Kanadou pre všetkých občanov EÚ.“

O rok neskôr sme nútení poznamenať, že sme ďaleko od dosiahnutia tohto cieľa. V súčasnosti sa povinná vízová povinnosť stále vzťahuje nielen na občanov Rumunska a Bulharska, ale, ako viete, minulý rok bola opätovne zavedená aj pre Českú republiku.

Domnievam sa, že v tomto prípade ide predovšetkým o problém reciprocity. Ako dobre viete, všetky členské štáty EÚ sa vzdali možnosti zaviesť vízovú povinnosť pre kanadských občanov v súlade s našimi právnymi predpismi. Na druhej strane sa objavuje, ak sa môžem takto vyjadriť, problém konzistencie, keďže Kanada zrušila vízovú povinnosť pre jednu z kandidátskych krajín, Chorvátsko, kým, opakujem, v súčasnosti zachováva vízovú povinnosť pre občanov členských štátov EÚ.

Som preto presvedčený, že na samite v máji musí dôjsť k významnému, ak nie rozhodujúcemu pokroku v otázke zrušenia vízovej povinnosti pre občanov všetkých členských štátov EÚ. Domnievam sa, že je potrebné prijať osobitné opatrenia a tento cieľ musí byť čo najdôležitejším bodom programu, pretože už nám nestačia všeobecné vyhlásenia. Tento spôsob diskriminácie je mimoriadne nespravodlivý, najmä pre občanov krajiny, z ktorej pochádzam, členského štátu Európskej únie, ktorý dosiahol značný technický pokrok v oblasti zrušenia vízovej povinnosti.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, je zaujímavé, prečo vždy podozrievam Komisiu z toho, že nechce predložiť záležitosti Európskemu parlamentu. Je to tak aj v prípade dohody o voľnom obchode, o ktorej sa rokuje s Kanadou. Rád by som sa pripojil ku kritike, ktorú vyjadrili kolegovia poslanci. Uvedli, že niektoré skutočnosti sú podozrivé, najmä tá, ktorú spomínal pán Higgins, s ktorým plne súhlasím.

Podľa môjho názoru sú obchodné dohody prínosné, ak podporujú všeobecnú prosperitu na oboch stranách, ale nie v prípade, ak takmer výhradne slúžia záujmom niekoľkých veľkých nadnárodných spoločností. Ak zistíte, že oblasť zdravia, vzdelania alebo verejnej bezpečnosti sa zrazu stala predmetom obchodných dohôd a že sa majú stať predmetom deregulácie a privatizácie, začnete mať podozrenie, že dohoda má slúžiť úzkej skupine ľudí a že spôsobí škody mnohým ďalším. Chcel by som vystríhať tých, ktorí sa snažia vynechať Európsky parlament pri zavádzaní dohôd tohto druhu.

Druhý bod, o ktorom by som sa chcel vyjadriť, sa týka toho, že ak sa stretnete a rokujete s dlhodobým partnerom, akým je Kanada, musíte sa venovať niektorým neprijemným témam. Som presvedčený, že diskusia a dohoda tohto druhu by mala zahŕňať otázku zabíjania tuleňov. Jej cieľom nie je niekoho znepokojiť, ale objasniť európske stanovisko a nájsť riešenie, ktoré by zastavilo zisk vytváraný hrozným spôsobom na úkor bezmocných zvierat.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Môj kolega pán Sebastian Bodu dnes nemohol prísť do Štrasburgu, a tak ho zastúpim.

V súčasnosti nemôže 39 miliónov európskych občanov z Rumunska, Českej republiky a Bulharska cestovať do Kanady bez víz. Viac než polovica z nich, 22 miliónov, sú Rumuni. Zachovanie vízového režimu pre vstup do Kanady, ako je to aj v prípade režimu Spojených štátov, robí z niektorých Európanov druhoradých občanov.

K slobode pohybu európskych občanov sa musí pristupovať na jednotnom základe. Otázka vízovej povinnosti ovplyvňuje vzťah medzi Európskou úniou a Kanadou. Pán predseda Barroso vyzval na predchádzajúcich samitoch na prijatie uznesenia o tejto záležitosti. Na túto otázku je potrebné neustále upozorňovať.

V prípade Rumunska klesol počet zamietnutých žiadostí rumunských občanov o víza v období rokov 2004 až 2008 zo 16 % na 5 %. V Kanade žije približne 200 000 Rumunov. Veľká väčšina z nich vstúpila do Kanady prostredníctvom oficiálnych systémov pre prisťahovalectvo kanadského štátu. Nerozumiem, prečo Kanada mení postoje. V roku 2009 zrušila vízovú povinnosť pre európsku krajinu, ktorá nie je členským štátom Európskej únie. Ako dôvod uviedla veľké množstvo občanov, ktorí už žijú v Kanade a pochádzajú zo spomínanej krajiny.

Som tiež presvedčený, že Česká republika musí mať znova prospech zo zrušenia vízovej povinnosti. Dôvod na opätovné zavedenie vízovej povinnosti sa nesmie stať faktorom pre iné štáty. Európsky parlament znova zahrnul tému vízovej povinnosti do programu samitu EÚ – Kanada. EÚ musí zachovať postoj prijatý v októbri 2009, ktorý spočíva v uplatnení doložky o solidarite, ak sa problém nevyrieši do konca roku 2010.

Pani podpredsedníčka Ashtonová, dosiahnutie zrušenia vízovej povinnosti pre členské štáty by bol veľký úspech pre vás a vašu prácu. Želám vám veľa úspechov v tomto úsilí.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Vážený pán predsedajúci, Kanada je od roku 1959 jedným z najstarších a najbližších spojencov Európskej únie. Naša spolupráca však musí byť vždy založená na dodržiavaní spoločných hodnôt a vzájomnom rešpekte.

Kanada je jedným z desiatich najväčších producentov skleníkových plynov na svete a je jedinou krajinou, ktorá aj napriek svojmu podpisu a ratifikácii Kjótskeho protokolu verejne oznámila, že nemá v úmysle dodržiavať svoje právne záväzky. Namiesto zníženia emisií o 6 % v porovnaní s hodnotami v roku 1990 emisie Kanady vzrástli o 26 %. Hlavnou príčinou je výroba bitúmenového piesku. Emisie skleníkových plynov z výroby bitúmenového piesku sú tri až päťkrát vyššie než v prípade konvenčnej výroby ropy a zemného plynu. Na výrobu bitúmenového piesku je potrebných dva až päť barelov vody na každý barel získaného bitúmenu a následne vzniká množstvo odpadu, ktorý ohrozuje biodiverzitu a život pôvodných obyvateľov. Táto výroba tiež poškodzuje boreálne lesy, jednu z najväčších zásobární uhlíka na Zemi. Do roku 2020 sa pri výrobe bitúmenového piesku vyprodukuje viac emisií než v Rakúsku a Írsku. Kanada vynakladá iba 77 USD na osobu na zelené dotácie v porovnaní so sumou 1 200 USD v prípade Kórey, 420 USD v prípade Austrálie a 365 USD v prípade Spojených štátov.

Zabezpečenie ochrany boreálnych lesov má mimoriadny význam a je dôležité, aby sme Kanadu požiadali o dodržiavanie medzinárodných dohôd, ktoré sme spoločne podpísali, ale ktoré dodržiavame len jednostranne. To by mal byť základ akejkoľvek ďalšej spolupráce.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Kanada je od roku 1959 jedným z najbližších a najstabilnejších partnerov Európskej únie. Veľmi ma teší, že počas pôsobenia súčasnej pravicovej vlády sa podarilo zlepšiť ekonomickú situáciu v Kanade, čo sa nedarilo počas predošlých volebných období v tejto krajine.

Posilnenie hospodárskeho stavu a posilnenie kanadského dolára, ktoré vedú k zvýšeniu blahobytu kanadských občanov, vysiela aj pozitívny signál do zahraničia a vytvára priaznivé podmienky na rozvoj nielen politickej, ale najmä ekonomickej spolupráce. Verím, že samit EÚ – Kanada v Bruseli prinesie konkrétny pokrok v jednaniach o komplexnom dohovore o hospodárskom partnerstve.

Kanada predstavuje jedenásteho najsilnejšieho obchodného partnera s Európskeho úniou, čo predstavuje až 1,7 % celkového zahraničného obchodu únie, a Európska únia je druhým najväčším investorom v Kanade a na druhej strane Kanada je štvrtým najväčším investorom v EÚ.

Už v roku 2008 celkový objem tovaru dosahoval temer 50 miliárd EUR a 20,8 miliárd EUR v oblasti služieb. Liberalizácia obchodu s tovarom a službami medzi EÚ a Kanadou a rozšírený prístup na trh umožnia oživiť a prehĺbiť bilaterálny obchod, čo bude určite významným prínosom pre hospodárstvo Európskej únie aj Kanady.

Jan Březina (PPE). – (CS) Vážený pán predseda, pani barónka Ashtonová, dámy a páni, v rámci spoločnej vízovej politiky EÚ sa v súčasnosti rieši veľký problém v podobe vízovej povinnosti, ktorú Kanada zaviedla pred 10 mesiacmi pre občanov Českej republiky. Kanada svojím jednostranným opatrením v súvislosti s Českou republikou tiež pomerne neprijateľne obišla orgány EÚ zodpovedné za spoločnú vízovú politiku. Práva občanov členského štátu, ako aj dobré meno inštitúcií EÚ, ktoré tieto práva presadzujú, sú preto ohrozené. Bezprecedentné opatrenia kanadskej vlády voči členskému štátu Únie vystavujú celú EÚ skúške solidarity.

Českí občania sa spoliehajú na to, že Európska komisia rozhodne prevezme úlohu ochrancu a zástupcu členského štátu a jeho zákonných záujmov. Jedinčná príležitosť na tento krok nastane na nadchádzajúcom samite EÚ – Kanada, na ktorom by mala byť otázka vízovej povinnosti jedným z bodov programu. Je najvyšší čas, aby sa podnikli všetky možné kroky na dosiahnutie zmeny v tejto dlhotrvajúcej záležitosti. Ocenil som, že Komisia v októbri 2009 prijala správu, v ktorej vyzvala Kanadu na otvorenie vízového úradu v Prahe a na vypracovanie časového harmonogramu zrušenia vízovej povinnosti. Kanada splnila prvú požiadavku, ale nie druhú. Preto by Európska komisia ani Rada nemali byť spokojné s doteraz dosiahnutým pokrokom. Tlak vyvíjaný na Kanadu by sa nemal zmierniť. Naopak, mal by sa skôr zintenzívniť. V tejto súvislosti by som chcel vyzvať Komisiu, aby poskytla jasné vyhlásenie, pokiaľ ide o jej záväzok v prípade nedostatočného pokroku navrhnúť protiopatrenia, ktoré by zahŕňali zavedenie vízovej povinnosti pre kanadských úradníkov a diplomatov.

Som pevne presvedčený, že musíme prestať prešľapovať na mieste. Českí občania neočakávajú od orgánov EÚ pekné sľuby a súcitné vyjadrenia, ale konkrétne opatrenia zamerané na dosiahnutie cieľov. Podľa môjho názoru je v súčasnosti na ťahu Komisia a najmä pán predseda Barroso, ktorý bude na samite hlavným partnerom na rokovaniach s kanadským predsedom vlády. Ak sa nám nepodarí začať voči kanadskej vláde vystupovať sebavedome a dôrazne, akékoľvek vynaložené úsilie nebude mať zmysel a výsledkom bude vážne oslabenie dôvery českých občanov voči európskym inštitúciám. Následne budú naše vyjadrenia o európskej solidarite pre nich len prázdne slová.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, pani barónka Ashtonová, dámy a páni, ako člen delegácie EÚ pre vzťahy s Kanadou by som rád zdôraznil, že Kanada a EÚ presadzujú spoločné hodnoty. Naše spoločné hodnoty predstavujú základ štruktúry našej spoločnosti a majú v tejto súvislosti zásadný význam. Mali by sme viac využívať tento spoločný základ a prevziať spoločnú zodpovednosť za reštrukturalizáciu základných všeobecných podmienok. Naše úzke historické a kultúrne putá a rešpektovanie mnohostrannosti vrátane našej podpory Charty Organizácie Spojených národov sú základom nášho partnerstva. Musíme zlepšiť a posilniť vzájomný vzťah na rôznych úrovniach, samozrejme, najmä na politickej úrovni.

Dohoda, o ktorej dnes rokujeme, bude prvou dohodou založenou na novej zmluve a Komisia by si to mala uvedomiť. Hlavné požiadavky pre úspech rozhodovacieho procesu v súvislosti s touto dohodou sú transparentnosť, spolupráca a zapojenie Parlamentu. V tejto diskusii sa spomenuli dve dôležité témy. Jednostranné vízové pravidlá pre českých občanov sú neprijateľné a mali by sa zrušiť. Kritika Kanady v súvislosti s prísnyimi nariadeniami o predaji výrobkov z tuleňov je znamením toho, že prístup nemusíme zmeniť my, ale Kanada.

Jeden z cieľov dohody medzi EÚ a Kanadou však spočíva v tom, že by sme mali spolupracovať na vytvorení silnejšej zóny obchodu než je zóna, do ktorej patria krajiny Severoamerickej dohody o voľnom obchode (NAFTA). Nejde len o hospodársku spoluprácu, ale aj o vyslanie jasného signálu o tom, že protekcionizmus je neprijateľný. Je šťastnou náhodou, že Joe Biden vystúpi v Európskom parlamente v Bruseli v deň uskutočnenia samitu EÚ – Kanada, pretože účinná, profesionálna spolupráca s obidvoma stranami severoamerického kontinentu je pre nás dôležitá a preto, že chceme vo svete prevziať väčšiu zodpovednosť.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Pani barónka Ashtonová, chcela by som vás upozorniť na Achillovu pätu v súvislosti s úspešnou ratifikáciou dohody medzi EÚ a Kanadou, ktorou je jednostranná vízová povinnosť

pre Českú republiku, Rumunsko a Bulharsko, pretože v jej dôsledku vzniká v EÚ neprijateľná forma občianstva druhej triedy. Nielen mnoho krajín, ktoré nám prejavujú solidaritu, ale aj mnoho poslancov Európskeho parlamentu bude mať bezvýhradný dôvod na zablokovanie ratifikácie, ak Kanada nesplní sľub o sprísnení svojej benevolentnej azylovej politiky, ktoré má byť základnou podmienkou zrušenia vízovej povinnosti. Pani barónka Ashtonová, môžete mi povedať, či ste Kanadu upozornili na to, že je neprijateľné, aby krajina presunula sprísnenie tohto štedrého zákona o azyly, ktorý je možné ľahko zneužiť, do roku 2013, a že musí zákon zmeniť čo najskôr a vziať do úvahy naše spoločné hodnoty a dobré hospodárske vzťahy, ktoré má s Európskou úniou a ktorých podmienky má obsahovať nová obchodná dohoda? Vážená pani podpredsedníčka, považujete predloženie otázky posunu tohto konečného termínu na samite s Kanadou o dva týždne a dosiahnutie zrušenia vízovej povinnosti pred podpisom dohody s Kanadou za svoju prioritu? Ak nie, uvedomujete si, že túto dôležitú dohodu možno Európsky parlament neratifikuje, pretože nemáme v úmysle tolerovať takéto správanie Kanady voči trom členským štátom EÚ?

Dámy a páni, chcela by som vám poďakovať v mene miliónov občanov za vašu solidaritu a vyzdvihnúť to, že návrh vášho spoločného uznesenia, o ktorom budeme v Bruseli hlasovať, zahŕňa jasnú výzvu na zmenu a doplnenie kanadského azylového systému a na čo najskoršie zrušenie vízovej povinnosti pre takmer 50 miliónov európskych občanov.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážení pán predsedajúci, pani vysoká predstaviteľka, dámy a páni, myslím si, že diskusia a rozprava v tomto Parlamente poskytla obrovskú presvedčivosť opatreniam prijatým v súvislosti s májovým samitom.

Nepochybujeme o oprávnenosti postojov, ktoré každý vyjadril. Ide o dôležitosť nášho vzťahu s Kanadou, o dôležitosť partnerstva a našich spoločných hodnôt s veľkou demokratickou krajinou, s ktorou máme strategickú potrebu spolupracovať.

Predložili sa však niektoré otázky, ktoré sú podľa môjho názoru a na základe vášho mandátu od tohto Parlamentu otázkami, ktorým sa je úplne nevyhnutné venovať a, ak je to možné, vyriešiť ich, pretože pri konečnom zúčtovaní sa rátajú riešenia, nie zápasy.

Prvá z nich sa týka potreby zdôrazniť zásadu recipacity v súvislosti s voľným pohybom kanadských a európskych občanov. Nie som Čech, Rumun ani Bulhar. Predo mnou vystúpili iní rumunskí kolegovia, ale napriek tomu chcem uviesť, že ak sa európski občania nemôžu v Kanade voľne pohybovať, ako európsky občan sa cítim ochudobnený o svoje práva. Pán predsedajúci, rozprávam rýchlo, pretože mi rozumiete, ale myslím si, že by bolo potrebné zopakovať moje slová pre tlmočníkov. Bez ohľadu na uvedené skutočnosti sa cítim podvedený, ak sa ostatní občania z iných európskych krajín nemôžu v Kanade voľne pohybovať, kým kanadskí občania sa môžu voľne pohybovať vo všetkých európskych krajinách.

Prejdem k otázke masakovania tuleňov. Stále nás zasiahne, ak sa v televíznych programoch alebo v tlači objavia hrozné spôsoby využívané pri niektorých spôsoboch lovu. V tomto Parlamente máme príležitosť vyjadriť svoje názory a som presvedčený, že by nás to malo prestať znepokojsť, mali by sme prestať protestovať a pristúpiť k opatreniam.

V rámci nášho vzťahu s veľkou demokratickou krajinou, akou je Kanada, by sme mali mať aj možnosť predkladať problémy a požadovať moratóriá. Ďakujem pani barónke Ashtonovej za opatrenia, ktoré prijme už na májovom samite a o ktorých podá tomuto Parlamentu správu.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Vážená pani podpredsedníčka Komisie, dámy a páni, v súvislosti s nadchádzajúcim samitom EÚ – Kanada by som rada spomenula jednu zo základných zásad, na ktorých je založená EÚ. Ide o zásadu solidarity. Ak si EÚ chce udržať dôveru občanov, túto hodnotu musí dodržiavať za každých okolností, dokonca aj v prípadoch, ktoré sa týkajú iba jedného členského štátu. Ako už odznelo, Kanada zaviedla v júli 2009 vízovú povinnosť pre občanov Českej republiky. Na žiadosť Českej republiky bola otázka vízových vzťahov s Kanadou zahrnutá ako bod programu februárového zasadnutia Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci. Solidaritu s Českou republikou vyjadrilo na zasadnutí Rumunsko, Bulharsko, Maďarsko a Slovensko a zreteľným spôsobom aj španielske predsedníctvo. Komisia tiež vyjadrila solidaritu aj napriek tomu, že konkrétne riešenie nie je v dohľade ani po rokovaní skupín odborníkov. Čas plynie a rozhodne nepracuje v prospech EÚ a jej občanov. Pre občanov EÚ z Českej republiky je zložitá vyrovnať sa s čakaním na prijatie nového kanadského azylového zákona ako podmienky na zrušenie vízovej povinnosti s najbližším reálnym konečným termínom stanoveným na rok 2013. V tejto súvislosti preto očakávajú od EÚ skutočnú pomoc. Ak často spomíname krízu dôvery občanov voči európskym inštitúciám, hľadáme jej dôvody aj v prístupe, ktorý doteraz, bohužiaľ, nebol prejavom úplnej solidarity.

Chris Davies (ALDE). – Vážení pán predsedajúci, dúfam, že pani vysoká predstaviteľka zablahoželá Kanadanom k diplomatickým zručnostiam, pretože sa od nich máme čo učiť. Na nedávnej konferencii v súvislosti s Dohovorom o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) spolupracovali so svojimi japonskými spojencami, aby úplne zmarili náš pokus zaviesť zákaz obchodovania s tuniakom modroplutvým.

Konferencia CITES príliš pripomínala konferenciu o zmene klímy v Kodani, na ktorej EÚ nezaujala jasné stanovisko. Zdalo sa, že sme strávili veľa času diskusiami medzi sebou a nie každodennými rokovaniami s inými stranami a utrpeli sme veľkú porážku.

Japonsko a jeho kanadskí spojenci strávili mesiace predtým rokovaniami, zhromažďovaním prívržencov a určitého vplyvu na rôznych miestach, aby získali hlasy, ktoré potrebovali na dosiahnutie želaného výsledku. Nakoniec sme pôsobili nejednotným, neorganizovaným a bezmocným dojmom.

Komisár pre životné prostredie sa vyjadril, že táto situácia sa už nesmie opakovať. Je odhodlaný dosiahnuť zmenu. Konferencie tohto druhu však prebiehajú na celom svete neustále a my musíme zaručiť využitie všetkých diplomatických zručností Európskej únie, aby sme zabezpečili vypracovanie perspektívnej stratégie, účinne využívali naše zdroje a začali bojovať v súlade so svojimi schopnosťami.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážení pán predsedajúci, chcel by som v týchto rokovaniach zdôrazniť veľmi vážny problém pri presadzovaní práv duševného vlastníctva. Kritické pripomienky kanadského profesora práva a z Harvardskej univerzity naznačujú, že plánovaná dohoda by mohla viesť k úplnej revízii kanadského autorského a patentového práva a práva týkajúceho sa ochranných známok.

Kanadania si na jednej strane myslia, že je obmedzovaná ich suverenita a právo využívať svoje duševné vlastníctvo. Avšak na druhej strane sú mimoriadne dôležité prísne a dôkladné pravidlá ochrany autorských práv a rozšírenie tejto ochrany na filmy.

Považujem za zvlášť rozhodujúce zahrnúť otázku internetu do každej diskusie o presadzovaní práv duševného vlastníctva, pretože bez cezhraničných dohôd nie je možné chrániť duševné vlastníctvo na internete. Súhlasím s osobitným zákazom snímania kamerami v kinách. Toto je potrebné v Kanade presadiť. Je však dôležité, aby sme našli cestu výhodnú pre všetky strany. Mali by sme podporiť ochranu duševného vlastníctva, ale nemali by sme súhlasiť so všeobecnou ochranou a prenasledovaním na internete.

Samozrejme, je tiež dôležité zohľadniť skutočnosť, že Kanada má inú právnu tradíciu a iný právny systém. Riešenie tohto problému je veľmi zložité, ale dúfam, že nájdeme účinné riešenie.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Vážení pán predsedajúci, pani barónka Ashtonová, dámy a páni, našim najdôležitejším záujmom by mala byť podpora malých a stredných podnikov, najmä v období hospodárskej krízy. Tieto spoločnosti zamestnávajú dve tretiny všetkých pracovníkov a vytvárajú 80 % daňových príjmov. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby boli verejné súťaže zamerané na poskytnutie príležitosti na zadanie verejných zákaziek malým a stredným podnikom. Samozrejme, technické predpisy, inými slovami, opatrenia na uľahčovanie obchodu, sa musia v tejto dohode tiež náležite zohľadniť. Rád by som vedel, či existuje dohoda so Svetovou obchodnou organizáciou s cieľom zahrnúť základné zásady rokovaní z Dauhy do tejto dohody o voľnom obchode.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vážení pán predsedajúci, pani komisárka, letecká doprava má zásadný význam pre zblíženie Európskej únie a Kanady prostredníctvom zjednodušenia prepravy tovaru a osôb. Dohoda o leteckej doprave medzi EÚ a Kanadou podpísaná 18. decembra 2009 a dohoda o bezpečnosti civilného letectva medzi Európskou úniou a Kanadou podpísaná 6. mája 2009 v Prahe sú dva dôležité prvky transatlantického dialógu medzi Európskou úniou a Kanadou. Prvá dohoda sa uplatňuje prechodne do nadobudnutia platnosti po jej ratifikácii. Rada ešte v tejto súvislosti nedostala žiadne oznámenie.

Druhá dohoda sa neuplatňuje prechodne. Rada musí predložiť návrh rozhodnutia Rady a znenie dohody Európskemu parlamentu, ktorý predloží svoje stanovisko.

Vzhľadom na dôležitosť leteckej dopravy pre spoluprácu medzi Európskou úniou a Kanadou by som sa vás rada opýtala, pani podpredsedníčka, kedy budú môcť dve uvedené dohody medzi Európskou úniou a Kanadou nadobudnúť platnosť v plnej miere.

Fiona Hall (ALDE). – Vážení pán predsedajúci, Kanada je blízky spojenec, ale EÚ musí byť v prípade potreby kritickým priateľom. Záznam Kanady v súvislosti so zmenou klímy je nedostatočný a Kanada na rokovaníach v Kodani kládla prekážky. Ako uviedol pán Arsenis, mimoriadnu obavu vyvoláva bitúmenové

piesku. Získavanie ropy z bitúmenového piesku si vyžaduje oveľa viac energie než ropa získavaná z iných zdrojov a okrem toho veľmi znečisťuje miestne životné prostredie.

Vzhľadom na to, že kanadská vláda sa v súčasnosti veľmi snaží prinútiť Komisiu, aby zmiernila svoj postoj k meraniu emisií uhlíka v rámci smernice o kvalite palív, by som sa rada pani vysokej predstaviteľky spýtala, či predloží otázku bitúmenových pieskov na diskusiiach v rámci samitu.

Catherine Ashton, *podpredsedníčka Komisie a vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku*. – Vážený pán predseda, táto rozprava bola v rámci príprav na samit mimoriadne užitočná a hodnotná. Vážení poslanci sa venovali širokej škále rôznych tém a ja v neposlednom rade zabezpečím, aby dvaja predsedovia, predseda Komisie a predseda Rady, ktorí budú, samozrejme, zastupovať Európsku úniu na samite, boli v plej miere oboznámení s predloženými otázkami.

Som veľmi vďačná za prínosný spôsob, akým mi poslanci Parlamentu poskytli informácie a predložili otázky o oblastiach, ktoré, musím priznať, podrobne nepoznám. Ide napríklad o oblasť leteckej dopravy, o ktorej sa budem musieť dozvedieť viac, aby som ich o týchto otázkach informovala.

Rada by som upozornila iba na dve alebo tri hlavné oblasti, o ktorých sa diskutovalo. V tejto súvislosti zjavne prevládalo medzi váženými poslancami všeobecné presvedčenie, že ide o dôležitý vzťah. Isté znepokojenie, ktoré som v Parlamente cítila, pochádzalo pravdepodobne z toho, že si uvedomujeme dôležitosť Kanady a dôležitosť spoločných hodnôt, ktoré podporujeme. Znepokojenie vážených poslancov pochádzajúcich z krajín, ktorých sa konkrétne týka otázka vízovej povinnosti, je preto úplne pochopiteľné.

Dovoľte mi začať otázkou obchodu, pretože pomerne mnoho rôznych vystúpení sa týkalo práve tejto témy. Oprávnené sa snažíme dosiahnuť ambicióznou obchodnú dohodu. Nebude to jednoduché a hneď od začiatku, v skutočnosti som už začala obchodné rokovania, sme si uvedomili, že z dôvodu mimoriadneho záujmu EÚ a Kanady to nikdy nebudú jednoduché rokovania. Obidve strany by však mali byť veľmi cieľavedomé.

Jedným príkladom je otázka práv duševného vlastníctva, v súvislosti s ktorou sa veľmi obávam, že Kanada bude musieť zabezpečiť zavedenie správneho systému. Viem, že si to uvedomuje, že doterajšie diskusie a kolá rokovani boli mimoriadne pozitívne a konštruktívne a že sa veci vyvíjajú dostatočne rýchlo.

Súhlasím s potrebou v plnej miere informovať Výbor pre medzinárodný obchod a ako uviedol pán Bradbourn, delegácie a výbory s osobitným záujmom o otázku Kanady musia byť, samozrejme, zapojené do tohto procesu. Bude zostavené posúdenie vplyvu, na ktorom sa už v súčasnosti pracuje, a, samozrejme, Parlament zohrá svoju úlohu pri poskytnutí súhlasného alebo opačného stanoviska k dohode po jej konečnom predložení. Toto je veľmi jasná a zásadná úloha Parlamentu v tejto súvislosti.

Rada by som uviedla ešte dve poznámky. Jedna spočíva v tom, že kvalitná obchodná dohoda je v skutočnosti prínosom pre našich občanov. Ide práve o to. Jej cieľom je zabezpečiť väčší výber pre spotrebiteľov a viac príležitostí pre pracovníkov. Musíme zabezpečiť, aby všetky naše obchodné dohody poskytovali skutočné príležitosti v celej Európskej únii.

V súvislosti s malými a strednými podnikmi, ktoré sú aj podľa môjho názoru veľmi dôležité, som si pripomenula, že jeden zo štatistických údajov, ktorý vždy považujem za veľmi zaujímavý, spočíva v tom, že iba 8 % našich malých a stredných podnikov v skutočnosti obchoduje a iba 3 % obchodujú mimo Európskej únie.

Stále som si myslela a naďalej si myslím, že keby sa nám podarilo tento počet zvýšiť a vytvoriť príležitosti, pričom vládne obstarávanie môže naozaj byť jednou z oblastí s touto možnosťou, pôjde o príležitosť, ktorú môžu naše malé a stredné podniky využiť v oboch smeroch.

Niekoľko vážených poslancov spomínalo Arktídu. O tejto téme sme v Parlamente nedávno diskutovali. Súhlasím, že ide o veľmi dôležitú otázku, predovšetkým preto, lebo súvisí s ďalšou dôležitou otázkou zmeny klímy. O nej som sa chcela vyjadriť predtým, než prejdem k otázke vízovej povinnosti.

Podľa nášho názoru Kanada nepatrila počas rokovaní v Kodani medzi krajiny, ktoré nás akýmkoľvek spôsobom posunuli dostatočne vpred. O rokovaníach v Kodani môžeme ďalej diskutovať. Nepochybne na to budeme mať príležitosť v ďalších rozhovoroch s komisárom zodpovedným za túto oblasť. Zaujalo nás, že kanadská vláda v trónnej reči 3. marca vyhlásila, že v plnej miere podporuje kodanskú dohodu o zmene klímy. Tento postoj má veľký význam a v súvislosti so samitom chceme povzbudiť a naliehať na vyzvanie Kanadu, aby bola cieľavedomá, najmä pokiaľ ide o zvýšenie svojho cieľa v oblasti zmiernenia zmeny klímy na rok 2020.

Medzinárodný trh s emisiami má zásadný význam pri presune investícií smerom k hospodárstvu s nízkymi emisiami oxidu uhličitého. Časť z toho, čo môžeme vykonať v rámci našich dvojstranných vzťahov, je presadiť uvedené strategické otázky investícií, zelených technológií a spolupráce, a to v rámci snahy podporiť všetky opatrenia, ktoré potrebujeme na zmiernenie problému zmeny klímy.

Otázok bolo veľa, ale rada by som sa venovala len trom z nich. Posledná otázka, ktorou som sa chcela zaoberať, je, samozrejme, otázka vízovej povinnosti. Je mimoriadne dôležitá a v skutočnosti sa dotýka troch členských štátov, ako to štáty uviedli prostredníctvom poslancov Európskeho parlamentu, ktorí ich zastupujú.

V súčasnosti sa vynakladá veľké úsilie na vyriešenie tejto záležitosti. S Kanadou sme viedli mnoho rozhovorov. Mnoho otázok veľmi dobre poznáme a Kanada musí vyriešiť otázky v súvislosti s právnymi predpismi, ktoré musí do budúcnosti zaviesť. Vážení poslanci úplne oprávnené predložili túto otázku, ktorá bude súčasťou diskusií.

V Prahe sa uskutočnilo druhé stretnutie pracovnej skupiny odborníkov s cieľom venovať sa otázkam, ktoré sa týkajú konkrétne Českej republiky. Stretnutie sa uskutočnilo za podpory Komisie, takže Komisia je do tohto procesu zapojená v plnej miere.

Niektorí vážení poslanci zdôraznili potrebu pracovať rýchlejšie, naďalej sa venovať tomuto problému a uvedomiť si jeho najdôležitejší moment. Ten spočíva v tom, že nejde o dvojstrannú záležitosť, ale o záležitosť medzi Európskou úniou a Kanadou a musíme k nemu pristupovať týmto spôsobom. Naozaj som si všimla ich znepokojenie a považujem ho za prínos z tejto rozpravy.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční počas prvého májového zasadnutia.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), písomne. – (RO) V súčasnosti 39 miliónov európskych občanov z Rumunska, Českej republiky a Bulharska nemôže cestovať do Kanady bez víz. Viac než polovica z tohto počtu, 22 miliónov, sú Rumuni. Zachovanie vízového režimu pri vstupe do Kanady predstavuje pre niektorých z nás neudržateľný stav, keďže európskych občanov rozdeľuje do dvoch tried. Otázkou slobody pohybu európskych občanov sa musíme zaoberať na spoločnom, jednotnom základe, kým vízová povinnosť sa netýka dvojstranných vzťahov medzi Kanadou a príslušnými štátmi, ale vzťahu medzi EÚ a Kanadou.

V prípade Rumunska klesol v období rokov 2004 až 2008 počet zamietnutých žiadostí rumunských občanov o víza zo 16 % na 5 %. V Kanade žije približne 200 000 Rumunov. Niektorí z nich vstúpili na jej územie v rámci oficiálnych kanadských systémov pre prisťahovalectvo. Toto je jeden z dôvodov vysokého počtu žiadostí o víza. Európsky parlament zahrnul tému víz do programu samitu EÚ – Kanada.

Postoj EÚ musí spočívať v uplatňovaní doložky o solidarite, ak sa uvedená otázka nevyrieši do konca roka 2010. Zrušenie vízovej povinnosti pre členské štáty by bolo prvým úspechom vysokej predstaviteľky pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

Corina Crețu (S&D), písomne. – (RO) Myslím si, že jednou z prioritných otázok programu samitu EÚ – Kanada, ktorý sa má uskutočniť 5. mája v Bruseli, musí byť zrušenie vízovej povinnosti pre všetkých občanov Európskej únie na základe reciprocity a s cieľom odstrániť súčasnú diskrimináciu, ktorá bráni rumunským, bulharským a českým občanom navštevovať Kanadu bez víz.

Táto situácia je o to zvláštnejšia, že minulý rok kanadské úrady zrušili povinnosť žiadať o krátkodobé víza v prípade občanov Chorvátska, krajiny, ktorá stále rokuje o svojom pristúpení k EÚ. Rumunsko dosiahlo v niekoľkých posledných rokoch významný pokrok aj v súvislosti s niektorými dôležitými kritériami na odstránenie vízového režimu. Pomer zamietnutých žiadostí o víza, pomer prípadov prekročenia doby zákonného pobytu a počet žiadostí o azyl neustále klesá.

Z uvedeného dôvodu by zrušenie víz odzrkadľovalo tento vývoj. Okrem toho by rovnaké zaobchádzanie v prípade európskych a kanadských občanov pomohlo posilniť vzájomnú dôveru.

(Rokovanie bolo na chvíľu prerušené.)

PREDSEDÁ: PÁN LAMBRINIDIS*podpredseda***12. Hodina otázok (otázky pre Komisiu)**

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B7-0207/2010/rev. 1). Nasledujúce otázky sú určené Komisii.

Prvá časť:

Otázka č. 25, ktorú predkladá pán **Georgios Papastamkos** (H-0124/10)

Vec: Zriadenie európskeho orgánu na posudzovanie úverovej schopnosti

Má Komisia v úmysle navrhnuť zriadenie európskeho orgánu na posudzovanie úverovej schopnosti členských štátov eurozóny a/alebo ich úverových inštitúcií?

Michel Barnier, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa poďakovať pánovi Papastamkosovi za túto otázku na tému, ktorú vo svojej súčasnej funkcii považujem za absolútne základ pre správne fungovanie hospodárstva a finančných trhov.

Úverové ratingové agentúry zohrávajú rozhodujúcu úlohu v posudzovaní rizík spojených so stavom spoločností, a pokiaľ ide o túto záležitosť, aj so stavom členských štátov, a kríza preukázala – mierne povedané –, že ich spôsob hospodárenia predstavoval a naďalej predstavuje problémy niekedy až s veľmi vážnymi dôsledkami. Preto skupina G20 celkom správne prijala pevné rozhodnutia zaviesť dohľad a nové pravidlá riadenia.

Dámy a páni, chcem vám pripomenúť, že Komisia v čase krízy v tejto súvislosti veľmi rýchlo prevzala zodpovednosť, keď si za prioritu v posledných dvoch rokoch stanovila reguláciu činností úverových ratingových agentúr. V septembri 2009 – inými slovami rok po páde banky Lehman Brothers – bolo s podporou Parlamentu prijaté nariadenie o úverových ratingových agentúrach. Chcel by som vzdať hold práci vášho spravodajcu pána Gauzesa pri riešení problémov spôsobených prevádzkovými metódami týchto agentúr, ktoré výrazne prispeli k finančnej kríze.

Nariadením, o ktorom hovorím, sa zaviedol systém povinnej registrácie pre všetky úverové ratingové agentúry zriadené na území Európskej únie. Jeho výsledkom bola séria prísnych požiadaviek: po prvé, zabezpečiť, aby sa ukončili možné konflikty záujmu; po druhé, preskúmať a zlepšiť kvalitu ratingov a použitú metodiku a napokon zabezpečiť, aby tieto ratingové agentúry pracovali transparentne.

Dámy a páni, som presvedčený, že nové pravidlá o úverových ratingových agentúrach, o ktorých som práve hovoril, určite zlepšia nezávislosť a jednotnosť ratingového procesu, zvýšia transparentnosť činností týkajúcich sa úverového ratingu a zlepšia kvalitu takýchto ratingov vrátane ratingov, ktoré súvisia so štátnym dlhom členských štátov – krajín Európskej únie – a s dlhom finančných inštitúcií EÚ. Taká je súčasná situácia.

Vážený pán Papastamkos, pokiaľ ide o zriadenie európskej verejnej úverovej ratingovej agentúry, napríklad takej, na ktorej zriadenie vyzývate, je to myšlienka, ktorá sa stáva súčasťou diskusie o možných alternatívach súčasného hospodárskeho modelu úverových ratingových agentúr, ktorý je známy ako model „emitent platí“. Vplyvy takejto koncepcie je potrebné dôkladne posúdiť, najmä pokiaľ ide o zodpovednosť.

Pán Papastamkos, je jasné, že mojou dnešnou najvyššou prioritou je zabezpečiť, aby sa nariadenie z roku 2009 riadne vykonávalo a aby sa sfunkčnil súčasný reformovaný systém. Nevylučujem však túto myšlienku o zriadení európskej agentúry, ktorú podporujete. Je potrebné ju zvážiť v zmysle hodnotenia nariadenia z roku 2009 a jeho vplyvov na úverové ratingové agentúry. Toto hodnotenie je už navyše uvedené v nariadení a Komisia ho musí predložiť Parlamentu a Rade do decembra 2012.

Môžem potvrdiť, že Komisia čoskoro navrhne pozmeňujúci a doplňujúci návrh nariadenia o úverových ratingových agentúrach, aby zverila celkovú zodpovednosť za dohľad nad týmito agentúrami novému Európskemu orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA). Vy v Parlamente ste o to žiadali pri rokovaníach o tomto nariadení a hlavy štátov alebo predsedovia vlád sa na tejto zásade dohodli. Preto vypracujeme tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Som presvedčený, že prechodom na nový orgán dohľadu nad úverovými ratingovými agentúrami sa posilní alepší regulačný rámec, ktorý máme v Európskej únii k dispozícii.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa poďakovať pánovi komisárovi Barnierovi za odpoveď a povedať vám, pán komisár, že ide o tému, na ktorú som opakovane využil parlamentnú kontrolu už v roku 2006, inými slovami pred vypuknutím medzinárodnej hospodárskej krízy.

Podľa môjho názoru sú tu dva paradoxy: máme medzinárodné ratingové spoločnosti, ktoré však nepodliehajú medzinárodnému dohľadu. Druhým paradoxom je, že súkromné systémy a záujmy mimo Európy pôsobia svojvoľne proti európskym inštitúciám a členským štátom.

Bol by som rád – a žiadam vás o to, pán komisár –, aby Európa nasadila rýchlejšie tempo a prešla na nový systém rýchlejšie. Takisto by som rád vedel, kde sa bude nachádzať geografické sídlo a ako sa bude rozdeľovať obrat týchto úverových spoločností?

Michel Barnier, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Papastamkos, viem o vašom dlhoročnom záväzku, a preto vítam tento dialóg, ktorý dnes po prvýkrát medzi nami otvára, pretože ja osobne som vo funkcii len niekoľko týždňov.

Beriem na vedomie toto nové nariadenie, ktoré navrhla predchádzajúca Komisia pod vedením pána Barrosa a ktoré celú vec zlepšuje. Spomenul som nové požiadavky, ktoré sa budú klásť na úverové ratingové agentúry. Hovoril som aj o najnovšom pokroku, ktorý dosiahneme v súvislosti s návrhom, ktorý vám na vaše želanie poskytnem, o dohľade Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ESMA).

Máte pravdu, keď hovoríte, že toto nie je jediná oblasť, kde v súčasnosti na výrazne integrovanom spoločnom a jednotnom trhu vidíme spoločnosti, najmä finančné spoločnosti, ktoré sú v nadnárodnom vlastníctve. Pán Papastamkos, chcel by som vám pripomenúť, že v polovici krajín Európskej únie patrí 50 % bankového sektora skupinám z iných krajín.

Preto náš integrovaný trh tvoria spoločnosti, ktoré sú prevažne nadnárodné, ale dohľad naďalej zostáva na vnútroštátnej úrovni. Preto je našou úlohou zabezpečiť integráciu a sme odhodlaní dosiahnuť ju. So zverením nových medzinárodných – povedzme európskych – právomocí úradu ESMA, sa dohľad, ktorý požadujete, naozaj stane skutočnosťou.

Teraz, pokiaľ ide o vašu krajinu, ktorá utrpela tento šok, musíme byť veľmi opatrní. Nechcem robiť unáhlené závery o tom, čo sa stalo. Musíme byť opatrní vo všetkých prípadoch, v ktorých úverové ratingové agentúry dospejú k rozhodnutiam o členských štátoch, a musíme zhodnotiť ich hospodársku situáciu a verejnú úlohu. Prečo? Pretože tu naozaj ide o zvrchovaný štát, náklady na jeho dlh a v konečnom dôsledku o situáciu daňovníkov, ktorí, som o tom presvedčený, si to príliš často musia všetko odskákať. Mimochodom, bolo to predmetom návrhov, ktoré som v sobotu predložil rade Ecofin v Madride, o predvídaní, prevencii a riadení budúcich kríz, aby si to nemuseli vždy odskákať daňovníci.

Veľmi dobre poznám vplyv rozhodnutí prijatých úverovými ratingovými agentúrami a vplyv, ktorý majú tieto rozhodnutia na správanie investorov. Z tohto dôvodu potrebujeme prísne a náročné právne predpisy a tieto agentúry musia posúdiť všetku svoju zodpovednosť, na čo je potrebné, aby boli pod dohľadom. Dohľad budú vykonávať európske orgány podľa návrhov, ktoré vypracujem koncom tohto roka.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, ďakujem za vynikajúcu správu. Na základe nej verím, že zriadenie európskeho orgánu na posudzovanie úverovej schopnosti bude napokon viesť k našej nezávislosti od súkromných agentúr v USA. V tejto súvislosti ma však nezaujíma len umiestnenie, ale aj funkčné a štrukturálne zloženie tohto európskeho orgánu na posudzovanie úverovej schopnosti. Napokon pre takúto organizáciu je dôležité, aby fungovala efektívne. Zaujímajú ma, samozrejme, očakávané dôsledky konaní a dôsledky pre členský štát eurozóny so zlým ratingom úverovej schopnosti.

Michel Barnier, člen Komisie. – (FR) Vážený pán Obermayr, pán Papastamkos sa ma spýtal na možnosť zriadenia európskej úverovej ratingovej agentúry, ktorú podporuje. Ak som jeho myšlienku pochopil správne, táto agentúra by mala byť verejná.

K tejto veci som ešte nezaujal stanovisko. Môžem dodať, že nejde o smer, ktorým sa Komisia uberala, keďže jej návrh sa zameriaval – prostredníctvom nariadenia, ktoré tento Parlament prijal – na reformu súčasného systému agentúr, ktoré sú súkromné, a na veľmi prísnu konsolidáciu požiadaviek týkajúcich sa transparentnosti, aby sa zabránilo konfliktom záujmu a cti pri posudzovaní úverovej schopnosti. To je súčasná situácia. V súčasnosti je toto nariadenie predložené a hneď, ako to bude možné, bezodkladne nadobudne platnosť – spomínam to len zbežne – a potom dokončíme plán zverenia úlohy dohľadu Európskemu orgánu pre cenné papiere a trhy.

Čo sa týka tejto novej agentúry, ktorú pán Papastamkos tak veľmi požaduje, nevylučujem ju. Napriek tomu však naozaj potrebujeme čas na prehodnotenie zmeny v obchodnom modeli, čo je podstatou myšlienky zriadenia európskej úverovej ratingovej agentúry. Túto myšlienku považujem za zaujímavú, musíme ju však dôkladne prehodnotiť. Nechcem teda hovoriť o tom, kto bude jej súčasťou alebo ako bude fungovať, pretože to neviem. Pôjde aj o otázku úlohy verejných orgánov, ktoré budú zasahovať do práce takejto agentúry. Prísne podmienky, ktoré sa uplatňujú na súkromné úverové ratingové agentúry, by sa mali uplatňovať aj na európsku verejnú agentúru, najmä pravidlá týkajúce sa konfliktov záujmu.

Tieto otázky by sa objavili, keby sme pristúpili k zriadeniu novej európskej verejnej agentúry. Úprimne povedané, na to, aby sme na tejto záležitosti mohli vážne a bez improvizovania pracovať, potrebujeme určitý čas a prijať rozhodnutia potrebné na realizáciu reformovaného systému, ktorý ste schválili prostredníctvom tohto nariadenia, a po druhé určitý čas na to, aby sme vážne vyriešili všetky problémy, najmä tie, ktoré som práve spomínal.

Predseda júci. – Platí pravidlo, že ak autor nie je prítomný, otázka prepadá. Vzhľadom na mimoriadne okolnosti tohto plenárneho zasadnutia urobíme to, že prečítam mená poslancov, ktorí tu nie sú. Na svoje otázky dostanú písomnú odpoveď. Na tomto plenárnom zasadnutí však neprebehne žiadna súvisiaca rozprava.

Takže poslanci, ktorí tu nie sú, ale dostanú písomnú odpoveď v poradí, v ktorom predložili otázky, sú pán Balčytis a pani Morkūnaitėová-Mikulėnienėová.

Druhá časť:

Otázka č. 28, ktorú predkladá pán **Liam Aylward** (H-0155/10)

Vec: Výber spotrebiteľa a inteligentné telefóny

Narastajúca popularita inteligentných telefónov vyvolala vznik nového trhu z hľadiska technológie, softvéru a aplikácií. Niektorí operátori inteligentných telefónov a iných inteligentných zariadení obmedzujú možnosti spotrebiteľov a vybudovali trh takým spôsobom, že majú úplnú kontrolu nad skúsenosťami užívateľov, pokiaľ ide o prístup k softvéru, prehliadačom a aplikáciám. Zdá sa, že za týchto okolností je výber spotrebiteľa obmedzený. Plánuje Komisia dbať na práva a výber spotrebiteľov na tomto rozvíjajúcom sa digitálnom trhu a môže uviesť, či by mali byť otvorené operačné systémy vhodným riešením pre užívateľov inteligentných telefónov?

Joaquín Almunia, *podpredseda Komisie*. – Komisia podrobne sleduje vývoj týkajúci sa inteligentných telefónov a súvisiacich trhov. Ako vážny pán poslanec uvádza vo svojej otázke, v niektorých prípadoch vznikajú nové trhy.

Komisia je plne odhodlaná zabezpečiť dodržiavanie všeobecných pravidiel a zásad EÚ súvisiacich s hospodárskou súťažou, pričom berie do úvahy dynamické a rýchlo sa meniace okolnosti na trhu. Ako sa ukázalo v nedávnych prípadoch spoločností Microsoft a Intel, Komisia prijme opatrenia na presadzovanie práva, aby zabezpečila, že spravodlivá hospodárska súťaž v prípade potreby spotrebiteľom umožňuje, aby si vybrali z rôznych alternatív a na základe toho využívali výhody technického rozvoja a inovácií. Z tohto hľadiska, aj keď uznáva, že chránená technológia je základom úspechu Európy v oblasti mobilných technológií druhej a tretej generácie, Komisia zároveň vie o vynikajúcom technickom rozvoji na strane neziskových technológií.

Aj keď musíme nechať priemysel, aby rozhodol o konkrétnom obchodnom modeli, ktorý chce používať, a trh, aby si vybral víťaza, Komisia zdôrazňuje význam interoperability pri podpore spravodlivej hospodárskej súťaže medzi technológiami od rôznych spoločností a pri zabránení ich monopolnému postaveniu. V tejto súvislosti Komisia víta použitie metódy špecifikácií otvorenosti, ktorá môže zabrániť nespravodlivému prenosu dominantných pozícií medzi susednými trhmi. Otvorené platformy plnia svoj účel tým, že umožňujú vytvorenie konkurenčných trhov v oblasti špičkových softvérových systémov.

Liam Aylward (ALDE). – Chcel by som sa poďakovať pánovi komisárovi za odpoveď. Len trochu odbočím od témy. V poslednej dobe sa objavilo mnoho novinových článkov týkajúcich sa chápania obsahovej cenzúry, ku ktorej dochádza pri tomto type technológie. Operátori a výrobcovia softvéru odmietli niektoré aplikácie vzhľadom na ich politický obsah.

Čo môže Komisia urobiť, aby zabezpečila nárast hospodárskej súťaže v oblasti prístupu k informáciám pomocou nových technológií a aby sa neporušovalo právo slobody prejavu?

Joaquín Almunia, *podpredseda Komisie*. – Viem, že záležitosti, na ktoré poukazujete vo svojej druhej otázke, môžu spôsobiť problémy v oblasti hospodárskej súťaže na trhu.

Túto problematiku celý čas podrobne sledujeme, ale nemôžem sa vyjadriť ku konkrétnym vyšetrovaniam, ktoré v súčasnosti prebiehajú alebo sa začínajú. Som si však plne vedomý toho, že otázky, ktoré ste položili, a obavy, ktoré ste Parlamentu predstavili, sú skutočné. Mojou úlohou a úlohou úradu pre hospodársku súťaž je sledovať situáciu a vyhnúť sa čiastočnému dominantnému postaveniu s uzavretím trhu, prekážkam pre nových aktérov na trhu a napokon aj problémom pre spotrebiteľov a používateľov týchto nových technológií, ktorí by mali mať z vývoja a zlepšovania technológií úžitok a nie na ne doplácať.

Paul Rüberg (PPE). – (DE) Vážený pán Barnier, v prvom nariadení o roamingu týkajúcom sa výmeny údajov a telefonovania sme stanovili povinnosť „prenosu“, čo znamená, že každý operátor v Európe musí byť schopný mať v dosahu každého zákazníka. V súčasnosti zrazu vznikajú konflikty na základe skutočnosti, že operátori odstraňujú tieto služby zo sietí a nie sú pripravení poskytovať potrebnú podporu. Myslíte si, že je potrebné, aby vnútroštátne regulačné orgány prijali v tomto prípade opatrenia?

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vítam skutočnosť, že Komisia sa zaoberá touto vecou z hľadiska hospodárskej súťaže. Moja otázka znie: Rozhodol už Európsky súdny dvor o podobných prípadoch a mohli by sa tieto prípady spomenúť v súvislosti s týmto typom obmedzenia prístupu? Existujú nejakí používatelia inteligentných telefónov, ktorí sa už pokúsili iniciovať súdne konania proti poskytovateľom služieb?

Joaquín Almunia, *podpredseda Komisie*. – V súvislosti s touto otázkou si myslím, že by sme, keď je to vhodné, mali skombinovať nariadenie a nástroje v oblasti hospodárskej súťaže.

Pokiaľ ide o niektoré aspekty, na ktoré ste upozornili v otázkach a vo svojom príspevku, nástroje v oblasti hospodárskej súťaže boli užitočné a naďalej budú užitočné, ale nevylučujem, že Komisia kedykoľvek, keď to bude vhodné, použije regulačné právomoci, ktoré má. Urobili sme to v minulosti a môžeme to urobiť znova aj v budúcnosti.

Myslím si, že najlepším riešením je primeraná kombinácia hospodárskej súťaže a nariadenia, nie ako kombinácia alternatívnych nástrojov, ale ako kombinácia dopĺňajúcich sa nástrojov. Čo sa týka vašej otázky, prepáčte, vážený pán poslanec, nie som právnik, nepoznám najnovší stav sťažností jednotlivých občanov na súdoch. V každom prípade dostávame nejaké informácie a niekedy sťažnosti a vždy, keď musíme reagovať v prípade, že si myslíme, že prijaté informácie alebo sťažnosti zaslané Komisii si zaslúžia z našej strany reakciu – a videli ste náš nástroj –, jednoducho reagujeme.

Ako som spomenul v predchádzajúcej odpovedi, v tejto oblasti, v tejto otázke a s týmito problémami sa teraz zaoberáme niektorými vyšetrovaniami, ale nemôžem ich verejne spomenúť, pretože musím zachovať diskretnosť.

Predseda júci. – Ďalší autor, pán Toussas, ktorý tu nie je, a pán Ziobro dostanú, ako som to už vysvetlil, písomné odpovede.

Otázka č. 32, ktorú predkladá pán **Nikolaos Chountis** (H-0125/10)

Vec: Činnosť ratingových agentúr

Deň po oznámení prísnych opatrení, ktoré prijala grécka vláda, pohrozila ratingová agentúra Moody's znížením ratingu piatich najväčších gréckych bánk.

Podľa tejto medzinárodnej ratingovej agentúry môže zvýšenie nezamestnanosti a pokles dostupných príjmov vyvolať ďalší tlak na grécky bankový systém, ktorý už v súčasnosti čelí zníženiu rentability a úbytku svojich aktív.

Ako Komisia hodnotí situáciu v gréckom bankovom sektore s prihliadnutím na skutočnosť, že vyhlásenia tohto druhu sa ihneď po zverejnení stávajú zdrojom špekulácií?

Aké opatrenia plánuje Komisia prijať v súvislosti s činnosťou ratingových agentúr?

Karel De Gucht, *člen Komisie*. – Finančná kríza v Grécku sa nezrodila v bankovom sektore, ale vo verejnom sektore. Zvýšila sa však zraniteľnosť bankového sektora z dôvodu vystavenia bánk gréckym štátnym dlhopisom a, čo je ešte dôležitejšie, z dôvodu vyhliadok nízkeho hospodárskeho rastu.

Keď Komisia pracovala na vlastnej analýze gréckeho hospodárskeho a finančného systému, zohľadnila viaceré zdroje informácií vrátane úverových agentúr. V tejto súvislosti Komisia pozorne sleduje plnenie

dodatočných fiškálnych opatrení, ktoré grécke orgány oznámili 3. marca 2010 a ktoré prijal grécky parlament 5. marca 2010 s vyhladkou dosiahnutia rozpočtových cieľov na rok 2010.

Komisia podrobne sleduje vývoj v gréckom bankovom sektore. Približne 8 % aktív bánk tvoria štátne dlhopisy alebo pôžičky, aj keď sa neočakáva, že objavujúce sa štátne a nevýnosné úvery v roku 2010 dosiahnu 8 percent vzhľadom na nevýkonné hospodárstvo.

Okrem toho sú grécke banky výrazne závislé od refinancujúcich operácií ECB na zrušené krátkodobé financovanie zo strany medzinárodných finančných trhov. Komisia prijíma zodpovednosť za zabezpečenie makrofinančnej stability v eurozóne a EÚ ako celku. Banky v ostatných krajinách EÚ naozaj čelia gréckej kríze hlavne prostredníctvom podielov na štátnom dlhu, čo sa týka predovšetkým Francúzska a Nemecka.

Aj keď tieto objemy nie sú veľmi veľké, pokiaľ ide o HDP, pravdepodobne budú výraznejšie, pokiaľ ide o bilancie jednotlivých bánk. Zatiaľ sa približne 10 % bilancie gréckych bánk investuje v južnej a východnej Európe, čo predstavuje ďalší prenosový kanál.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, ďakujem pánovi komisárovi za odpoveď. Banky v Grécku jednoznačne spôsobujú problémy. Máme likviditu, ktorú vytvoril grécky verejný sektor, tá však, žiaľ, nesmeruje do skutočného hospodárstva. Chcel by som vás však upozorniť na to, že vždy, keď Grécko oznámi určité opatrenia, určité formy pôžičky, prídu tieto známe úverové ratingové agentúry a znížia úverový rating Grécka a gréckych bánk.

To je smutné poslanie. O tejto téme sme už diskutovali a nechcem sa k nej už vracieť. Tieto úverové ratingové agentúry, ktoré sú súkromnými spoločnosťami v USA, sú naozaj nespoľahlivé a považujem za neprijateľné, aby ich Európska centrálna banka a Európske inštitúcie považovali – ešte aj dnes – za dôležité. Otázka, ktorá sa vynára, a odpovede, ktoré sme už počuli, sa dajú zhrnúť takto: správne, tento problém sa môže regulovať v roku 2013. Môžu Európska únia a jej inštitúcie nateraz prestať zohľadňovať ratingy týchto agentúr?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Ako som práve povedal, Komisia vo svojej vlastnej analýze zohľadňuje nielen úverové ratingové agentúry, ale aj svoje vlastné analýzy. Európska komisia veľmi pozorne sleduje udalosti vo verejnom a bankovom sektore v Grécku, takže si vytvárame vlastné závery a na základe týchto záverov predkladáme návrhy Rade. Je tu, samozrejme, ešte niečo, a to činnosť úverových ratingových agentúr. Sú to súkromné spoločnosti, ktoré sú veľmi vplyvné, pokiaľ ide o finančné trhy, to, samozrejme, nie je zodpovednosťou Európskej komisie.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Vážený pán predsedajúci, všetkých nás veľmi zaujíma to, čo môžeme urobiť na zmiernenie problémov vyplývajúcich z finančnej krízy. Pán komisár, videl som, keď ste jedného dňa v médiách navrhli, že členské štáty by v budúcnosti mali predkladať svoje návrhy rozpočtov Komisii predtým, ako o nich budú diskutovať a prijímať ich národné parlamenty. Bol by som rád, keby ste nám poskytli podrobnejšie informácie, pokiaľ ide o to, ako bude mať Komisia v budúcnosti možnosť vyjadriť sa k návrhom rozpočtov členských štátov skôr, ako to urobia národné parlamenty. Znie to mimoriadne zaujímavo. Rád by som sa o tom dozvedel viac.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ďakujem pekne za odpoveď. Veľmi pozorne som počúval informácie, ktoré ste nám poskytli, a to, ako ste vysvetlili stanovisko Komisie.

Pokúšam sa dospieť k záveru. Ak bude v určitej chvíli v blízkej budúcnosti iná krajina v eurozóne čeliť podobným problémom s úverovými ratingovými agentúrami a tlaku zo strany trhov, budeme naďalej postupovať tou istou osvedčenou cestou? Osvojíme si prístup „počkajme a uvidíme“? Budeme predpokladať, že s prístupom, ktorý doteraz uplatňujeme na problém Grécka, sa celkovo zaoberáme štrukturálnymi problémami v eurozóne, ktoré sa v určitej chvíli môžu týkať iných členských štátov?

Karel De Gucht, člen Komisie. – V prvom rade mi dovoľte, aby som vám pripomenul, že odpovedám na tieto otázky v mene komisára Rehna, ktorý je chorý, takže nejde o moje konkrétne portfólio, ale k otázkam, ktoré ste mi položili v súvislosti s vnútroštátnym rozpočtom, môžem povedať, že sme minulý týždeň v kolégiu prvýkrát diskutovali o tom, aké opatrenia by sa mali prijať v oblasti budúceho monitorovania. Samozrejme, je to jedna z tém, ktorými sa budeme zaoberať, ale je zjavné, že v tejto chvíli o tejto záležitosti ešte neexistuje žiadne rozhodnutie. Zatiaľ len prebehla diskusia, aby sme sa uistili, že sa táto záležitosť riadne prediskutuje v kolégiu a že príslušný komisár čoskoro predloží návrhy. Potom ju, samozrejme, môžete prediskutovať priamo s ním.

Čo sa týka druhej otázky, nie je dôvod, aby Komisia zaujala rozdielny postoj vo vzťahu ku Grécku a vo vzťahu k akémukoľvek inému členskému štátu, takže dúfam, že sa na nás s týmito otázkami už neobrátite. Ak áno, zaujmeme úplne rovnaký postoj.

Predseda júci. – Otázka č. 30, ktorú predkladá pán **Brian Crowley** (H-0172/10)

Vec: Stratégia EÚ v oblasti širokopásmového pripojenia

Môže Komisia načrtnúť, aké opatrenia prijme na podporu prístupu k vysokorýchlostnému internetovému pripojeniu v celej Európskej únii, najmä vo vidieckych oblastiach?

Neelie Kroes, *podpredsedníčka Komisie*. – Vo svete, ktorý rýchlo napreduje smerom k digitálnemu veku, musí mať Európa pripravenú modernú širokopásmovú infraštruktúru, ktorá bude naozaj hybnou silou budúceho rastu. Rada si v marci 2009 vytýčila cieľ dosiahnuť 100 % pokrytie do roku 2013. Stratégia Európa do roku 2020 posunula latku ešte vyššie a stanovila si ciele pripojiť do vysokorýchlostného širokopásmového internetu do roku 2020 rýchlosťou 30 megabitov za sekundu všetkých Európanov vrátane ľudí žijúcich vo vidieckych oblastiach a rýchlosťou 100 megabitov za sekundu 50 % domácností, ktoré využívajú predplatené internetové služby.

Digitálna agenda pre Európu, ktorá je jednou zo siedmich hlavných iniciatív v rámci stratégie Európa 2020, stanovuje stratégiu na podporu vysokorýchlostného internetu v Európe a jej prijatie je naplánované v krátkom čase. Po tejto agende budú nasledovať tri dokumenty o širokopásmovom internete: po prvé, oznámenie o širokopásmovom internete, v ktorom budú uvedené podrobné informácie o plnení agendy v súvislosti so širokopásmovým internetom, po druhé, odporúčanie prístupu novej generácie (NGA), ktorého cieľom je objasniť základ podpory investícií do vysokorýchlostného internetu, a po tretie, prvý program politiky v oblasti rádiového frekvenčného spektra, ktorý bude tvoriť základ stratégie Komisie na vytvorenie dostatočného frekvenčného spektra pre bezdrôtový širokopásmový internet.

Činnosti na podporu vysokorýchlostného širokopásmového internetu v Digitálnej agende pre Európu nezahŕňajú len záväzok Komisie, ale aj návrhy členskými štátmi. Tieto návrhy upozornia na rozvoj vnútroštátnych stratégií týkajúcich sa širokopásmového internetu, ktoré sa vzťahujú na podporu súkromných investícií pomocou urbanistických pravidiel, mapovania infraštruktúry a vyjasnenia práv miesta vedenia rozvodov. Členské štáty tým môžu podstatne znížiť náklady na investície a uľahčiť ich realizáciu. Zamerajú sa aj na preklenutie nedostatku finančných prostriedkov prostredníctvom úplného využitia dostupných štrukturálnych fondov na financovanie vysokorýchlostného širokopásmového internetu a tam, kde nie sú stimuly na súkromné financovanie, pomocou priameho verejného financovania.

Čo sa týka Komisie, skúma dostupné možnosti na zvýšenie súkromného a verejného financovania v oblasti prístupu do NGA s cieľom dosiahnuť dohodnuté ciele. Finančné inžinierstvo bude patriť k najzvažovanejším možnostiam na zmiernenie rozdielu medzi tým, čo sa požaduje, a tým, čo je trh pripravený investovať.

Liam Aylward, *zastupujúci autora*. – Vzhľadom na skutočnosť, že žijeme v čoraz viac digitálnom svete, kde, ako viete, sa toľko našich každodenných činností vykonáva online, sú podľa môjho názoru jednou skupinou, ktorá zostala pozadu, starší ľudia, ktorí majú obmedzený alebo žiadny prístup na internet. Čo môžeme urobiť, aby sme zabezpečili, že nebudú vylúčení zo spoločnosti, a čo môžeme urobiť, aby sme im pomohli?

Neelie Kroes, *podpredsedníčka Komisie*. – Nielen Komisia, ale aj Rada prijala rozumné rozhodnutie, ak to tak môžem povedať, stanoviť cieľ dosiahnuť 100 % pokrytie do roku 2013. 100 % je 100 %, takže nech myslíte na kohokoľvek, tých 100 % by sa naň malo vzťahovať.

Malcolm Harbour (ECR). – Veľmi vítam túto otázku, ktorú položil pán Crowley, a naozaj sa veľmi zaujímam o to, že v Írsku sa zavádza nové bezdrôtové širokopásmové pripojenie, ktoré má poskytnúť prístup k internetu prvej generácie vidieckym spoločnostiam, o čom si myslím, že je vynikajúca iniciatíva.

Chcel som sa vás konkrétne spýtať na problém, ktorý nastal pri mojej práci a ktorý sa týka kritérií štátnej pomoci na podporu miestnych iniciatív v oblasti širokopásmového internetu. Niektoré miestne orgány, ktoré poznám, sa pokúšali pracovať s verejnými orgánmi, aby spolu konsolidovali požiadavky, čo by viedlo k uskutočniteľnému balíku pre investora.

V niektorých prípadoch sa to však zjavne považuje za porušenie kritérií štátnej pomoci. Preto by som sa chcel spýtať, či by vaše útvary mohli podporiť niektoré z týchto projektov pre spoločenstvá poskytnutím určitých jasných usmernení o kritériách štátnej pomoci na pomoc tým verejným alebo súkromným partnerstvám, ktoré by, súhlasím, boli rozhodujúce na dosiahnutie všeobecného širokopásmového internetu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vážená pani komisárka, plán hospodárskej obnovy poskytuje 1 miliardu EUR na pokrytie 100 % infraštruktúry širokopásmového internetu. Chcela by som sa vás spýtať, v akom štádiu je tento projekt vzhľadom na dôležitosť zriadenia tejto infraštruktúry.

Neelie Kroes, podpredsedníčka Komisie. – Som vďačná za prvú otázku, pretože keď hovoríme o širokopásmovom internete, naozaj nejde len o internet cez optické káble, ale aj o bezdrôtový internet, satelitný internet a podobne. Takže keď váženej pani poslankyni odpoviem, že ide o 100 % pokrytie, nespomeniem spôsob, akým sa budeme problémom zaoberať alebo ho riešiť.

Mám však celkom dobrý pocit, pokiaľ ide o Írsko a jeho úroveň investícií. Keď bola možnosť čerpať štrukturálne fondy, najmä čo sa týka zamerania a investovania do tejto oblasti, Írsko ju využilo v najväčšej miere. Bolo to mierne pod 50 %. V porovnaní s inými členskými štátmi som zdesená, pretože niekedy to bola tretina alebo dokonca túto príležitosť ani nevyužili. Investície do tohto typu infraštruktúry sú naozaj investíciou do budúcnosti, obnovy hospodárstva a tvorby pracovných miest.

Niekedy som však vďačná aj za to a aj za doterajšie skúsenosti. V predchádzajúcom portfóliu som mala tú česť skúmať pravidlá štátnej pomoci. Jedno z týchto skúmaných pravidiel štátnej pomoci súviselo napríklad so širokopásmovým internetom. Cieľom nášho skúmania bolo zistiť, ako, kedy a akým spôsobom by sme sa ním mohli zaoberať.

Mimochodom, ide aj o preskúmanie možných spôsobov využitia finančných prostriedkov Európskej investičnej banky a jej podpory financovania občianskeho inžinierstva. V tejto chvíli si myslím, že na základe doterajšieho skúmania pravidiel štátnej pomoci je celkom zrejmé, čo je možné a čo je neprijateľné. Vždy môžete požiadať pracovníkov pána Joaquína Almunia, aby vás usmernili, takže v prípade akejkolvek neistoty tak pokojne urobte.

Skrátka, musíme vedieť, že naozajstný význam v tejto oblasti má verejno-súkromné partnerstvo. Samozrejme, závisí to od členských štátov a od toho, čo je v hre, ale celkovo si myslím, že so 100 % pokrytím – opakujem sa – dosahujeme vynikajúci úspech, keď hovoríme o 50 %. Viem, čo znamená 100 megabitov, ale čo si pod tým viem predstaviť? Žmurknutie oka je menej ako 100 megabitov, takže hovoríme o obrovskom kroku vpred. Takže je naozaj naplánované, že opatrenia týkajúce sa širokopásmového internetu a to, čo sa týka nás v tejto rozprave, sa naozaj uskutoční skôr ako v roku 2011.

Predsedajúci. – Otázka č. 33, ktorú predkladá pán **Bernd Posselt** (H-0128/10)

Vec: Veľká Británia, Švédsko a euro

Ako hodnotí Komisia riziká, ktoré pre EÚ ako jednotný hospodársky priestor vyplývajú z toho, že členské štáty ako Veľká Británia a Švédsko stále nezaviedli euro, a aké opatrenia a iniciatívy plánuje Komisia v tejto oblasti v rámci nového funkčného obdobia?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Hospodárske výhody prijatia eura vychádzajú v prospech členských štátov, ktoré vstúpili do eurozóny a eurozóny ako celku. Podrobnú analýzu a argumentáciu o tejto záležitosti môžete nájsť napríklad v správe Komisie EMU@10 z roku 2008.

Podľa zmlúv sú všetky členské štáty EÚ povinné vstúpiť do eurozóny, keď splnia potrebné podmienky. Dánsko a Spojené kráľovstvo sa však počas rokovaní dohodli na výnimke typu „opt-out“, ktorá im umožňuje zostať mimo eurozóny.

Ak sa Dánsko a Spojené kráľovstvo rozhodnú požiadať o členstvo v eurozóne, podstúpia rovnaké vyhodnotenie konvergencie ako akýkoľvek iný kandidát, tak ako to bolo v prípade ostatných členských štátov, ktoré už vstúpili do eurozóny. Komisia v plnej miere podporí ich prípravu vrátane príprav na samotný prechod na hotovostné euro.

Švédsko výnimku typu „opt-out“. Švédsko v súčasnosti nespĺňa všetky kritériá na zavedenie eura. Konkrétne, nie je členom mechanizmu výmenných kurzov a niektoré časti jeho právnych predpisov v súvislosti s centrálnou bankou by museli byť zlučiteľné s členstvom v eurozóne. Napriek tomu si Komisia myslí, že tie členské štáty, ktoré v súčasnosti nespĺňajú všetky konvergenčné kritériá na zavedenie eura, by sa mali usilovať o splnenie týchto podmienok.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážení pán De Gucht, mám len dve dodatočné poznámky. Po prvé, pokúsi sa Komisia podporiť Švédsko, aby splnilo tieto záväzky? Švédsku vyplýva tento záväzok zo zmlúv a nemôže sa predsa ľubovoľne interpretovať.

Po druhé, čo sa deje v súvislosti s Estónskom? Myslíte si, že sa Estónsko stane členom v blízkej budúcnosti, možno ešte tento rok?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Ako som už správne poznamenal, Švédsko nespĺňa určité kritériá. Zmienil som sa o dvoch z nich, a to: Švédsko nie je členom mechanizmu výmenných kurzov a niektoré časti jeho právnych predpisov v súvislosti s centrálnou bankou by museli byť zlučiteľné s členstvom v eurozóne. Myslím si, že toto sú, povedzme, kritériá, ktoré možno splniť. Nie sú to ekonomické kritériá, ktoré súvisia s dlhmi alebo deficitmi. Na to, či Komisia podnikne kroky v tejto veci alebo nie, sa musíte spýtať pána komisára Rehna, ktorý je za túto záležitosť zodpovedný a ktorý je, bohužiaľ, momentálne chorý.

Čo sa týka Estónska, pokiaľ viem, v súvislosti s konvergenčnými kritériami ešte stále nemáme úplné údaje a Komisia sa k tejto veci definitívne nevyjadrila.

Predsedajúci. – Otázka č. 34, ktorú predkladá pán **Georgios Papanikolaou** (H-01 30/10)

Vec: Rozšírenie znižovania počtu pracovných miest do súkromného sektora

Zástupca Komisie Amadeu Altafaj 4. marca 2010 vyhlásil, že po znižovaní počtu pracovných miest v gréckom verejnom sektore budú veľmi pravdepodobne nasledovať podobné opatrenia v súkromnom sektore.

Z ekonomického hľadiska takýto vývoj ešte prehĺbi recesiú, pretože zníži domáci dopyt a spotrebu. Priamym následkom tohto cyklu by bolo zníženie štátnych príjmov. Mohla by Komisia uviesť, kde berie optimizmus na to, aby sa mohla domnievať, že zníženie kúpnej sily je pre Grécko zárukou, ako sa dostať z recesie? Autor tejto otázky sa domnieva, že na to, aby sa dalo s istotou povedať, že zníženie kúpnej sily vedie práve k prehĺbeniu recesie, nie sú potrebné zvláštne ekonomické vedomosti.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Ukazovatele hovoria, že počas minulého desaťročia vznikli v Grécku rozdiely medzi vývojom miezd a vývojom produktivity. Táto situácia spôsobila zníženie konkurencieschopnosti, ktorá sa prejavila vo forme pretrvávajúceho deficitu bežných účtov a poklesu v oblasti podielov na vývozných trhoch. Nepružnosť pracovného trhu a určovanie miezd sa považujú za dôležité faktory, ktoré stoja za nadmerným rastom miezd v Grécku a následnou priepastou v oblasti jednotkových mzdových nákladov medzi ním a jeho hlavnými obchodnými partnermi.

V posledných rokoch sa podieľal na hospodárskom raste predovšetkým domáci dopyt, ktorý bol posilnený výrazným rastom verejných výdavkov a príjmov domácností. Súkromné výdavky na obyvateľa súvisiace s konečnou spotrebou sa zvýšili za posledné desaťročie o viac ako 80 %. Je zrejmé, že tento model je neudržateľný. Jeho následkom je narastanie značného fiškálneho deficitu, teda vysoký deficit verejných financií a vysoká úroveň dlhu, vyplácanie vyšších úrokov a makroekonomická situácia s vysokým deficitom bežného účtu a nerovnováhou príjmov, ktorá sa transformuje na vonkajší dlh.

Zvýšené finančné potreby vlády viedli k tomu, že verejný sektor pohltí veľkú časť dostupných financií, čím vylúčil súkromný sektor a negatívne ovplyvnil vyhliadky na hospodársky rast. Úprava miezd v celom hospodárstve, pri ktorej zohrá dôležitú úlohu zníženie miezd vo verejnom sektore a zároveň bude znamením pre súkromný sektor, ako aj úsporné fiškálne opatrenia sú preto nevyhnutné, ak chceme postaviť grécke hospodárstvo na silnejšie základy pomocou obnovenia konkurencieschopnosti a dosiahnutia fiškálnej konsolidácie.

Komisia si je vedomá toho, že úsporné fiškálne opatrenia a úprava miezd môžu mať negatívny krátkodobý vplyv na dopyt. I napriek tomu sú tieto opatrenia vzhľadom na súčasnú situáciu, ktorej Grécko čelí, potrebné na opätovné získanie dôvery v trh a na polozenie základov pre dlhodobu udržateľnejší model rastu pre grécke hospodárstvo.

Grécko prijalo ambiciózný program na vyrovnanie svojho deficitu a reformu verejnej správy a hospodárstva. Konsolidačné opatrenia, ktoré urobilo Grécko, sú dôležité pri posilňovaní fiškálnej udržateľnosti a dôvery v trh. Komisia, Európska centrálna banka i Medzinárodný menový fond ich jasne privítali.

Odvážne opatrenia, ktoré sú súčasťou programu stability a balíkov oznámených vo februári a v marci 2010, zahŕňajú nielen predpokladané znižovanie miezd prostredníctvom zníženia príplatkov vyplácaných štátnym zamestnancom, veľkonočných, letných a vianočných prémie, ale aj opatrenia na zlepšenie mechanizmu vyberania daní, rozšírenie daňového základu a dôkladnejšie dodržiavanie daňových zákonov.

V oznámení prijatom 9. marca 2010 dospela Rada k záveru, že Grécko uplatňuje rozhodnutie Rady zo 16. februára 2010 a na základe dostupných informácií sa zdá, že fiškálne opatrenia oznámené gréckymi orgánmi 3. marca postačia na zabezpečenie rozpočtových cieľov na rok 2010.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, Národný štatistický úrad Grécka informoval vo svojom najnovšom oznámení, myslím, že to bolo dnes, že nezamestnanosť v Grécku stúpila na 11,3 %, z čoho takmer polovica (45 %) sú mladí ľudia do 34 rokov. Nezamestnanosť v najproduktívnejšej vekovej kategórii 25 – 34 rokov je 14,6 %. Chcel by som poukázať aj na to, že táto generácia mladých Grékov dostáva nesmierne nízke mzdy, ktoré sú oveľa nižšie ako európsky priemer. Patria do generácie 700 EUR, ako ich nazývajú v Grécku, a obávame sa, že ich mzdy budú klesať ešte nižšie.

Myslím si preto, že musíme byť veľmi opatrní, keď takto zovšeobecňujeme, a to hlavne v takom ťažkom období pre nezamestnaných, pretože grécka spoločnosť si robí starosti, ako isto chápete. Myslíte si, že sa môžeme vrátiť k rastu pomocou nového znižovania a prepúšťania, kým sú v Grécku všetky tieto problémy a taká vysoká nezamestnanosť?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Samozrejme, že nás nezamestnanosť v Grécku veľmi znepokojuje, a to nielen v Grécku, ale aj vo zvyšku Európskej únie. Na druhej strane je tiež veľmi dôležité, aby sa dodržiavali základné hospodárske zásady. Keď počas nejakej doby rastú mzdy rýchlejšie ako produktivita, tak je to problém, toto sa v podstate stalo v Grécku. Uvedomujem si, že je to obrovský problém, a to hlavne pre mladých ľudí. Aktívne sledujeme situáciu. Zároveň si však myslíme, že dlhodobá finančná udržateľnosť členského štátu európskej menovej únie je nevyhnutná.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, moja otázka sa týka princípu a dôvodu, ktoré stoja za otázkou môjho kolegu poslanca.

Povedal, že zástupca pána Rehna navrhol, aby sa v Grécku škrtalo v súkromnom sektore. Vážený pán komisár, toto je moja otázka: akým právom pozorovateľa, hovorcovia a možno aj členovia Komisie hovoria o tom, čo by malo Grécko robiť v odvetviach, ktoré nesúvisia s politikou Spoločenstva, ako sú mzdy, dôchodky, verejná správa a zdravie? Akým právom v tejto súvislosti robia návrhy a predpovede a vyvíjajú na Grécko tlak? Kto tieto vyhlásenia schvaľuje a odkiaľ sa berú kompetencie a právomoci, ktoré umožňujú spochybňovať, sledovať alebo navrhovať takéto opatrenie pre grécke hospodárstvo?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Určite nežiadame znižovanie zamestnanosti v súkromnom sektore, ale vidíme, že nezamestnanosť rastie, a to nielen v Grécku, ale aj vo väčšej časti Európskej únie ako následok finančnej hospodárskej krízy.

Hovoríme, že musíme napraviť grécke hospodárstvo, ak chceme, aby bolo dlhodobo udržateľné. Tiež by sme mali chrániť hospodársku menovú úniu, ktorá má nedocenený význam pre hospodárstvo celej Európy. Toto hovoríme. Určite nehovoríme, že by sa mala nezamestnanosť zvyšovať. Bohužiaľ, toto je následok politik, ktoré sa uskutočňujú už nejakú dobu.

Predsedajúci. – Otázka č. 35, ktorú predkladá pán **Ádám Kósa** (H-0133/10)

Vec: Konflikt právomocí medzi členskými štátmi a EÚ v súvislosti s dohodami s MMF

V záujme odvrátenia väčšej krízy Európska komisia okrem iného dočasne zmenila a výrazne zjednodušila pravidlá pre spôsobilosť malých a stredných podnikov čerpať štátnu podporu (európsky plán na oživenie hospodárstva). Maďarsko v poslednom období prechádza v dôsledku vlastnej hospodárskej politiky mimoriadne vážnou finančnou krízou. V dôsledku uzatvorenia dohody s MMF v hodnote takmer 20 miliárd EUR je Maďarsko nútené konať v rozpore s hodnotami, ktoré ako členský štát EÚ vyhlásilo za prioritné a zakotvilo v základných zmluvách, konkrétne s hodnotami, ako sú vysoká úroveň zamestnanosti a ochrana znevýhodnených skupín. Konkrétne ide o otázku, či takáto dohoda môže byť zákonná a kto bude niesť zodpovednosť v prípade, keď sa v niektorom z členských štátov EÚ v dôsledku uzatvorenia dohody s medzinárodnou organizáciou, ktorá nie je prepojená s EÚ, dramaticky zhorší situácia v oblasti zamestnanosti, čo sa dotkne aj podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Keď svetová finančná kríza zasiahla na jeseň 2008 Maďarsko zvlášť silno, Komisia a Rada sa veľmi rýchlo rozhodli, že Maďarsko podporia pomocou veľkého podporného balíka EÚ až do výšky 6,5 miliardy EUR, čo prekročilo polovicu finančných prostriedkov dostupných pre členské štáty nachádzajúce sa vtedy mimo eurozóny, čo spolu s úvermi od MMF a od Svetovej banky predstavovalo celkovo 20 miliárd EUR.

Rád by som zdôraznil, že bez tejto pomoci by Maďarsko čelilo oveľa väčšiemu narušeniu svojho hospodárstva ako 6 % poklesu zaznamenanému minulého roku a očakávanej stabilizácii tohto roku. Okrem toho by chýbajúca podpora vzhľadom na stratu prístupu na finančné trhy zo strany vlády znamenala, že fiškálna politika by bola ešte reštriktívnejšia, ako to bolo v prípade uvedeného programu, a výdavkové obmedzenia

by boli prísnejšie. Táto medzinárodná pomoc takto priamo prispela k obmedzeniu sociálnych dôsledkov krízy, a to aj medzi zraniteľnými časťami spoločnosti, prostredníctvom toho, že obmedzila rozsah recesie, vyhlala sa prudšiemu nárastu nezamestnanosti a podporila financovanie deficitu.

Samozrejme, ak mal byť hospodársky program dôveryhodný a ak mal uistiť investorov, že za nejakú dobu bude mať Maďarsko znovu silné verejné financie a udržateľný rast, bolo dôležité, aby vláda zaviedla hospodársku stratégiu, ktorá zahŕňala finančné konsolidačné opatrenia. Na základe zásady subsidiarity sú členské štáty zodpovedné za vytvorenie a zavedenie opatrení v oblasti sociálnej politiky. Preto pomoc podporila kroky vlády zamerané na šetrenie v rámci rozpočtu a na lepšie nasmerovanie výdavkov, ale najmä na pomoc chudobným a osobám s nízkym príjmom.

Kinga Gál, zastupujúca autora. – (HU) Ďakujem za odpoveď. V mene pána Kósu by som rada pridala jednu poznámku. Koniec koncov, dôvodom prečo Maďarsko nemohlo využiť stimul v hodnote niekoľkých miliárd eur, ktoré mu ponúkal Plán hospodárskej obnovy Európy, bolo práve to, že takéto pravidlá neumožňovali rozsiahlejší hospodársky stimul, čo šlo ruka v ruke s ďalším zhoršením v oblasti zamestnanosti. Najmä nebolo možné uskutočniť podporu zamestnanosti ľudí s postihnutím, takže tu vzniká zvláštny rozpor. Chcela by som vás požiadať o váš názor v tejto veci.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Nie som zodpovedný za túto zložku Komisie, ale domnievam sa, že vážená pani poslankyňa naráža na balík 100 miliárd EUR. Toto je však balík, ktorý financovali samotné členské štáty, a práve členské štáty dostali povolenie ho zaviesť do praxe. Neboli to peniaze, ktoré by členské štáty jednoducho dostali k dispozícii. Týchto 100 miliárd EUR nájdete na výdavkovej strane národných rozpočtov.

V Maďarsku sa stalo to, že táto krajina dostala k dispozícii dodatočnú pomoc vo výške 20 miliárd EUR, pretože to bolo nevyhnutné, no a v ostatných hospodárstvach to tak nebolo. Dostali len povolenie robiť opatrenia na prekonanie krízy, ale v skutočnosti neboli týmto členským štátom vyplatené žiadne prostriedky.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, odpoveď, ktorú ste nám poskytli, podľa mňa nevystihuje problém a dohady za touto otázkou. Vzhľadom na situáciu v Grécku by som sa rád spýtal, či vás neznepokojuje, že Medzinárodný menový fond, teda externá organizácia, zasahuje do interných záležitostí Európskej únie. Dalo by sa povedať, že všade, kde sa Medzinárodný menový fond objavil, tam zasial pohromu. Otázka teda znie: zaujíma sa Komisia o to, prečo Medzinárodný menový fond zasahuje do Európskej únie, a tiež o to, v ktorej zmluve či článku je ustanovená účasť Medzinárodného menového fondu na postupoch Európskej únie? Prečo si nezvolila v prípade Grécka európske riešenie, ako je ustanovené v zmluvách v článku 122 odsek 2?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Veľmi krátko, ak má MMF zasiahnuť do záležitosti Grécka, je to, samozrejme, na žiadosť Grécka. Fond nezasahuje jednostranne a ako vážený pán poslanec vie, medzi členskými štátmi a členmi hospodárskej a menovej únie existuje európska dohoda o spoločnom úsilí členských štátov Európskej únie a MMF. K zásahu v skutočnosti dôjde iba na žiadosť daného členského štátu, v tomto prípade Grécka. Domnievam sa, že práve o tomto sa momentálne diskutuje.

Predseda júci. – Otázka č. 36, ktorú predkladá pani **Eleni Theocharousová** (H-0139/10)

Vec: Deficit verejných financií na Cypre

Hospodárska kríza dosahujúca celosvetové rozmery osobitne postihuje krajiny eurozóny.

Má Komisia k dispozícii nejaké údaje o deficite verejných financií a iných ukazovateľoch týkajúcich sa cyperského hospodárstva?

Vyvoláva vývoj cyperského hospodárstva a všeobecne jeho ukazovateľov znepokojenie? Domnieva sa Komisia, že v súvislosti s finančnou situáciou na Cypre treba prijať opatrenia? Ak áno, aké a v akom časovom rozsahu?

Uskutočnila sa nejaká výmena názorov a boli cyperskej vláde predložené pozície a návrhy EÚ, konkrétne Komisie?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, chcel by som vás požiadať, či by sa táto rozprava nemohla skončiť. Zastupujem pána Rehna a hodina otázok zvyčajne končí o ôsmej večer. Mám ďalšie povinnosti, preto nemôžem zostať. To je naozaj problém. Nemám čas a nemôžem zostať.

Gay Mitchell (PPE). – Docestoval som sem s veľkými problémami z časti Európskej únie a od komisára neprijímam odpoveď, že nemá čas. Ak nemáte čas, tak okamžite odíďte tými dverami. Som poslancom

Parlamentu a chcem odpoveď na svoju otázku. Aj ja mám veľa povinností. Sedel som tu veľmi dlho a čakal, kým príde rad na moju otázku, pokým sa odpovedalo na rôzne doplňkové otázky. V tomto Parlamente si zaslúžim toľko slušnosti, že dostanem odpoveď. Myslím si, že je to od vás veľmi arogantné, keď hovoríte, že nemáte čas.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Je to vecou Parlamentu, aby rozhodol o tejto záležitosti. Vyjasníme si aj to, že teraz neodpovedám na otázky, ktoré boli predložené mne, ale zastupujem pána Rehna, ktorý tu nemôže byť, pretože je chorý. Musíte to povedať pánovi predsedajúcemu. Rešpektujem právomoc predsedajúceho Parlamentu. Nezávisí to odo mňa.

Predseda júci. – Právom upozorňujete na tento problém. Zastupujete pána komisára Rehna, čo je, samozrejme, vzhľadom na dôležitosť otázok nešťastná situácia. No i tak je koniec hodiny otázok na našom programe naplánovaný na 20.30. Vzhľadom na okolnosti, keďže vás nemôžem priviazať ku stoličke, vám môžem povedať, že sa od vás očakáva, že odpoviete v plnom rozsahu otázok pána komisára Rehna, keďže máte tú nešťastnú úlohu ho zastupovať.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Myslel som si, že je to do ôsmej večer, ale ako som už povedal, vy predsedáte a rozhodnutie, čo by som mal urobiť, závisí od vás. Budem preto pokračovať.

Finančná kríza, ktorá tiež prerástla do makroekonomickej krízy, je najhoršou krízou v histórii po druhej svetovej vojne, čo sa týka rozsahu, ako aj dosahu na celý svet. Kríza vážne zasiahla svetové hospodárstvo vrátane EÚ a krajín eurozóny. Ako taká nevyhnutne zasiahla Cyprus, toto malé a otvorené hospodárstvo.

Podľa predbežných odhadov, ktoré vydal cyperský štatistický úrad, sa zdá, že reálny hrubý domáci produkt na Cypre sa v roku 2009 znížil o 1,7 %. Je to prvý raz, čo Cyprus za posledných 35 rokov zaznamenal zápornú mieru rastu.

Tieto nepriaznivé hospodárske podmienky spolu s utíchajúcim rozmachom v oblasti aktív, ako aj expanzívna fiškálna politika čiastočne prostredníctvom opatrení prijatých v rámci Plánu hospodárskej obnovy Európy viedli ku úpadku verejných financií. Podľa najnovšie oznámených údajov súvisiacich s HDP, ktoré prišli od cyperských orgánov v marci 2010 a ktoré v súčasnosti overuje Eurostat, zostatok verejných financií predstavuje deficit 6,1 % HDP a hrubý verejný dlh dosiahol v roku 2009 výšku 56,25 % HDP.

Pakt stability a rastu požaduje od Komisie, aby pripravila správu vždy, keď skutočný alebo plánovaný deficit členského štátu prekročí 3 % referenčnej hodnoty HDP. Komisia v súčasnosti pripravuje takúto správu o Cypre. Keď bude správa hotová, predloží ju Rade, ktorá by mala rozhodnúť o tom, či je deficit neprimeraný. Ak Rada rozhodne, že je to tak, mala by Cypru poskytnúť odporúčania a stanoviť lehoty, v rámci ktorých má podniknúť účinné nápravné opatrenia.

Medzičasom poslala cyperská vláda aj svoj aktualizovaný program stability. Program objasňuje strednodobú rozpočtovú stratégiu do roku 2013. V súčasnosti Komisia hodnotí túto aktualizovanú verziu a pripravuje svoje odporúčanie pre stanovisko Rady v súvislosti s týmto programom.

Eleni Theoharous (PPE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, bolo by naozaj zahanbujúce, keby ste na túto otázku okamžite neodpovedali. No i tak by som sa vás chcela spýtať, či existuje riziko, že sa Cyprus dostane pod dohľad, a či ste spokojný s programom konvergenzie. Samozrejme, že ste povedali niečo o odhadoch. Rada by som však vedela, či ste spokojný s programom konvergenzie, ktorý predložila vláda.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Nuž, môžem len zopakovať, čo som už povedal, že sa urobí hodnotenie, čo je normálny postup, ktorý uplatňujeme pri všetkých členských štátoch vrátane Cypru.

Ak Komisia dospeje k záveru, že tento deficit je neprimeraný, poskytne Cypru odporúčania.

Predseda júci. – Otázka č. 37, ktorú predkladá pán **Morten Messerschmidt** (H-0142/10)

Vec: Grécko a súčasná kríza spolupráce v oblasti eura

Grécko sa v súčasnosti oboznamuje s tienistou stránkou spolupráce v oblasti eura. V dobrých časoch sa Európskej únii vysielal signál, že všetko je v najlepšom poriadku. Keď však Európu zasiahla finančná kríza, situácia sa výrazne zhoršila. Grécky deficit verejných financií v roku 2009 predstavoval 12,7 % HDP, čo možno považovať za značné prekročenie trojpercentnej hranice, ktorá je pre európske štáty stanovená v Pakte stability. Aténska vláda teda musela prijať úsporný plán, ktorý znižuje štátny rozpočet o 4,8 miliardy EUR. Gréci si musia utiahnuť opasky, čo bolestivo pocítia všetci od zamestnancov štátnej správy až po dôchodcov.

Plávajúce výmenné kurzy v zásade nie sú dobrým riešením. Nikomu neprinášajú úžitok a neriešia ani zásadné štrukturálne problémy. Musíme si však ujasniť, že peniaze majú – tak ako všetko ostatné, svoju cenu. V Grécku táto cena dosiahla podobu astronomických úrokových sadzieb, ktoré ochromujú celú hospodársku činnosť. Ak sa situácia vyvíja takýmto dramatickým spôsobom, štát musí mať možnosť zatiahnuť záchrannú brzdu a znížiť cenu peňazí. Súhlasí Komisia s takýmto prístupom? Ak áno, uznáva tak s tým súvisiacu slabinu eura?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Zdá sa, že vážený pán poslanec naznačuje, že nezávislá menová politika v Grécku by bola spôsobom, ako zmierniť krízu, ktorá postihla túto krajinu. Toto nie je správne. Vysoké úrokové sadzby od gréckej vlády nevznikli vďaka faktorom menovej politiky, ale skôr vďaka vysokým rizikovým premiám súvisiacim s obavami trhu o udržateľnosť zadlženosti.

Úrokové sadzby Európskej centrálnej banky sú na historickom minime a Európska centrálna banka poskytuje pre finančný systém eurozóny vrátane gréckych inštitúcií veľmi rozsiahlu likviditu. Je samozrejmé, že spoločné používanie eura vyžaduje takúto ekonomickú úpravu smerovania prostredníctvom iných kanálov než výmenného kurzu, ako bolo naznačené v mnohých dokumentoch Komisie, napríklad v komplexnej správe EMU@10 z roku 2008.

Úpravy v eurozóne neboli v minulosti dostatočne hladké. Komisia preto zdôraznila potrebu posilniť postupy v súvislosti s multilaterálnym dohľadom na základe zosilneného tlaku s cieľom nájsť a riešiť slabé stránky členských štátov v ranom štádiu. Komisia momentálne pripravuje potrebné návrhy, ako som už spomenul vo svojej odpovedi na predchádzajúcu otázku.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Existuje veľké množstvo možností regulácie národnej meny – v prípade, že má táto krajina nezávislosť. No práve nezávislosť členovia eurozóny nemajú, pretože sa zbavili veľkého množstva nástrojov, ktoré mali vo Frankfurtu. Okrem toho nie je správne, že úrokové sadzby nie sú v eurozóne rozdielne, pretože existujú veľké rozdiely medzi súkromnými úrokovými sadzbami pre strednodobé a dlhodobé pôžičky a úroková sadzba pri gréckych dlhopisoch je oveľa vyššia než napríklad pri dánskych – i napriek tomu, že máme svoju vlastnú menu.

Chcel by som, aby Komisia poskytla odpoveď alebo pripustila, že keby Grécko nebolo zviazané pozíciou prijatou vo Frankfurtu, devalvovalo by menu a táto devalvácia by vyriešila veľké množstvo problémov, ktorým teraz Grécko čelí.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Určite nie. Celá koncepcia menovej únie je, samozrejme, to – a všetci sú si toho vedomí, keď sa stanú členmi európskej menovej únie –, že už viac nemôžete devalvovať svoju menu, pretože v skutočnosti už žiadnu menu nemáte. Je iba spoločná mena.

Nič také ako grécka mena už viac neexistuje. Gréci majú menu euro. Takže individuálna devalvácia je v úplnom rozpore s celou koncepciou európskej menovej únie. Grécko nie je členom európskej menovej únie náhodou. Je členom preto, lebo urobilo všetko, naozaj všetko pre to, aby sa tam dostalo.

Predsedaajúci. – Otázka č. 38, ktorú predkladá pán **Gay Mitchell** (H-0145/10)

Vec: Európsky menový fond

Počas posledných týždňov sa diskutovalo o myšlienke Európskeho menového fondu ako o mechanizme na riešenie takých kríz, aká postihla Grécko na začiatku tohto roka.

V akom štádiu sa nachádza tento návrh? Ako by takýto fond fungoval v praxi? Ktoré sú hlavné prekážky vo vytvorení Európskeho menového fondu? Bolo by napríklad možné vytvoriť tento fond na základe ustanovení súčasnej zmluvy?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Táto kríza nám ukázala, že musíme pre eurozónu vytvoriť rámec na riešenie krízy.

Keďže musíme zvážiť všetky hospodárske, právne a inštitucionálne dôsledky, je to skôr problém na stredne dlhé obdobie ako problém, ku ktorému sa okamžite vyjadrí stanovisko.

Hlavy štátov a predsedovia vlád eurozóny vyslali 25. marca jasný signál tým, že žiadajú, aby sa do konca roka vytvorila pracovná skupina, ktorá bude pracovať na opatreniach pre rámec eurozóny na riešenie krízy.

Verejná diskusia v súvislosti s Európskym menovým fondom sa v tomto smere dotkla niekoľkých dôležitých prvkov. Konkrétne ide o to, že Komisia súhlasí s tým, že existujú dôvody na vytvorenie rámca pre núdzovú finančnú podporu s prísnyimi podmienkami, ktorá by podliehala úrokovým sadzbám zlučiteľným so stimulmi.

Nie je však potrebný žiaden nový orgán na jeho vytvorenie alebo určenie a sledovanie podmienenosti. Je potrebné zabezpečiť konzistentnosť s rámcom riadenia zameraným na stabilitu HMÚ. Komisia v tomto zmysle zvažuje rozsah návrhov. Všeobecnejšie povedané, pevný záväzok všetkých členských štátov eurozóny v súvislosti so zdravými politikami zostáva základným kameňom úspešného fungovania HMÚ.

V tejto súvislosti je Komisia v štádiu príprav návrhov posilnenej koordinácie hospodárskej politiky a dohľadu nad krajinami, pričom vychádza z návrhov predložených v nedávnom oznámení Komisie o stratégii Európa 2020.

Gay Mitchell (PPE). – V prvom rade sa chcem pánovi komisárovi ospravedlniť. Všetci trochu trpíme ponorkovou chorobou, pretože sa niektorí z nás nemohli dostať domov a pokúšame sa pomôcť niektorým našim príbuzným s dopravou. Uvedomujem si, že pán komisár má aj ďalšie stretnutia a že zastupuje kolegu.

Rád by som opýtal pána komisára v súvislosti s jeho odpoveďou, čo predstavuje stredne dlhé obdobie. Hovoríme o polovici funkčného obdobia tejto Komisie? Hovoríme o roku alebo 18 mesiacoch? Za ako dlho sa podľa neho objaví definitívnejšia odpoveď na túto záležitosť?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Otázku o konkrétnom časovom rámci by ste mali položiť komisárovi Rehnovi, ale keď sa pozriete na odporúčania, ktoré dávame, a dohodu, ktorá bola uzavretá na podporu Grécka, a to najmä prostredníctvom kombinácie dvojstranných úverov a podpory Medzinárodného menového fondu, bude vám jasné, že Komisia je toho názoru, že to, čo sa teraz stalo, by sa aj tak nedalo vyriešiť využitím Európskeho menového fondu, pretože by to zabralo oveľa viac času, ako máme vzhľadom na Grécko.

Toto je teda projekt na stredne dlhé obdobie, ktorý podporujeme, ale naozaj vám odporúčam, aby ste sa na konkrétny časový rámec spýtali pána Rehna.

Predsedajúci. – Otázka č. 39, ktorú predkladá pani **Rodi Kratsová-Tsagaropoulouová** (H-0150/10)

Vec: Mechanizmy finančného dohľadu členských štátov

Komisár pre hospodárske a menové veci Olli Rehn uviedol, že hlavným ponaučením z krízy bola skutočnosť, že sme museli urýchlene začať vykonávať hlbší a rozsiahlejší dohľad nad hospodárskymi politikami a predovšetkým včasne identifikovať nezrovnalosti a odstrániť ich s cieľom zabezpečiť makroekonomickú stabilitu eurozóny. Keďže Komisia disponuje na základe článkov 121 a 126 Zmluvy potrebnými nástrojmi a mechanizmami dohľadu nad finančnými politikami členských štátov a vzhľadom na skutočnosť, že väčšina členských štátov má deficit oveľa vyšší než hraničná hodnota 3 %, môže Komisia odpovedať na tieto otázky: Plánuje Komisia posilniť preventívny aspekt dohľadu? Ak áno, akými prostriedkami a pomocou akých postupov? Zamýšľa Komisia predložiť návrhy na posilnenie hospodárskej konvergencie v rámci eurozóny? Mieni Komisia presadzovať nevyhnutné štrukturálne zmeny v členských štátoch tak, že členské štáty ich budú môcť zaviesť, len čo im to umožní stav ich verejných financií?

Karel De Gucht, člen Komisie. – Komisia už dlho hovorí v prospech prehĺbenia a rozšírenia hospodárskeho dohľadu nad eurozónou. Význam tejto otázky uznal Európsky parlament vo svojej správe o výročnom vyhlásení za rok 2009 o eurozóne a verejných financiách.

Komisia sa rozhodla naplno využiť nástroje novej zmluvy s cieľom dosiahnuť silnejšiu koordináciu a riadenie politik. Nasledujúce oznámenie naznačí nové návrhy, aby sa mohol vytvoriť rozsiahly rámec pre prevenciu a nápravu krízy v eurozóne prostredníctvom nového článku 136 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Oznámenie bude obsahovať návrhy na posilnenie preventívnych a nápravných opatrení Paktu stability a rastu – návrhy na efektívnejší a rozsiahlejší dohľad nad makroekonomickou nerovnováhou vnútri eurozóny – a skúmať možnosti vytvorenia mechanizmu na riešenie krízy pre krajiny v eurozóne.

Čo sa týka fiškálnej politiky, je potrebné zvýšiť dôraz na fiškálnu udržateľnosť vzhľadom na dôsledky krízy na zadlženosť a potenciál rastu, ako aj prejavujúce sa demografické faktory. Musia sa posilniť stimuly pre súlad s preventívnymi a nápravnými rozmermi Paktu stability a rastu. Odhodlanie na konsolidáciu musí byť v dobrých časoch pevnejšie. Pri tvorbe časti týkajúcej sa optimálnej konsolidácie treba zobrať náležite do úvahy skryté slabiny verejných financií. Mali by sme nanovo venovať pozornosť dynamike zadlženosti a udržateľnosti a kvalite verejných financií vrátane fiškálnych základov v rámci jednotlivých krajín. Existuje tiež potreba riešiť prípady neustáleho porušovania pravidiel. Sankcie by mohli pôsobiť odstrašujúcejšie a stimuly by mohli byť silnejšie.

Okrem fiškálnej nerovnováhy sú predmetom obáv všetkých členských štátov EÚ z vývoja v oblasti konkurencieschopnosti a makroekonomická nerovnováha. Dohľad nad makroekonomickou nerovnováhou

a rozdielmi v konkurencieschopnosti je však potrebný najmä v tých členských štátoch EÚ, ktoré pristúpili na euro, pre väčší rozsah hospodárskeho a finančného vplyvu vo všetkých členských štátoch eurozóny, horšiu trhovú disciplínu, chýbajúce riziká súvisiace s výmenným kurzom a náročnejšie prispôbovanie sa s možnými vysokými nákladmi pre eurozónu ako celok.

Rozdiely v konkurencieschopnosti sú príčinou vážnych obáv v súvislosti s fungovaním európskej menovej únie. Počas desaťročia pred krízou narástli rozdiely vďaka znepokojujúcemu pribúdaniu rôznych druhov nerovnováhy v domácich hospodárstvach v niektorých členských štátoch vrátane, medzi inými, veľkej zadlženosti a realitných bublín v niektorých krajinách s deficitom bežného účtu, ako aj veľmi slabého domáceho dopytu v krajinách s prebytkami. Rozdielny vývoj v oblasti miezd a nákladov, nahromadenie udržateľnej vonkajšej zadlženosti a zdĺhavé imaginárne prideľovanie prostriedkov zvýšili nároky na úpravy a zväčšili zraniteľnosť verejných financií. Zároveň sa krajiny, ktoré sa veľmi spoliehajú na prebytky z obchodu, stali obeťami prudkého poklesu svetového obchodu v raných štádiách svetovej krízy. Pomocou zlepšenia fiškálneho dohľadu chce preto Komisia prísť s návrhmi na rozšírenie hospodárskeho dohľadu v eurozóne, pričom by riešila makroekonomickú nerovnováhu a vývoj konkurencieschopnosti. Cieľom je vytvoriť rámec pre včasné zistenie, prevenciu a účinnú nápravu nerovnováhy vnútri eurozóny.

Tretí hlavný prvok v návrhu Komisie preskúma možnosti vytvorenia mechanizmu na riešenie krízy. Operatívny mechanizmus na možnú finančnú pomoc pre Grécko slúži na okamžitú potrebu. Je však potrebné vytvoriť trvalý mechanizmus na riešenie krízy so zabudovanými silnými represívnymi opatreniami v prípade aktivácie. Vytvorenie očakávaných, jasných, dôveryhodných a stabilných pravidiel a postupov pri poskytovaní výnimočnej a podmienenej podpory pre krajiny eurozóny nachádzajúce sa vo vážnej situácii posilní základy európskej menovej únie.

Návrhy na posilnenie hospodárskeho dohľadu a koordinácie v eurozóne sú dôležitým doplnkom komplexnej stratégie EÚ pre rast a pracovné miesta do roku 2020. Komisia sa postará o účinné prepojenie medzi týmito dvomi rámcami.

Rodí Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Vážený pán predseda, pán komisár, ďakujem za odpoveď. Dovoľte mi, aby som sa vrátila k téme dohľadu a nerovnováhy. Rada by som sa dozvedela, či sa teraz rozdiely stanú dôležitým bodom programu, a to nielen finančná nerovnováha, ale aj hospodárske rozdiely a nielen mechanizmy dohľadu, ale aj opatrenia na riešenie týchto rozdielov. Medzinárodné krízy, kríza v Grécku, vyniesli všetky slabiny eurozóny na povrch.

Karel De Gucht, člen Komisie. – V prvom rade by som sa chcel ospravedlniť aj tlmočníkom, ale som v trochu nezvyčajnej situácii. Mohli by ste preložiť tiež to, že som sa snažil odpovedať na všetky otázky v časovom rámci do 20.30?

V súvislosti s dodatočnou otázkou si myslím, že by ste sa mali vrátiť k príčine krízy vo vašej krajine, ktorou je to, že v skutočnosti táto nerovnováha vznikala dlhú dobu. Existuje veľmi veľká nerovnováha v konkurencieschopnosti. Mzdy vzrástli oveľa rýchlejšie ako konkurencieschopnosť, čo je, samozrejme, v prvom rade tiež záležitosťou národných politik.

Čo sa týka toho, či je lepšie mať dôslednejšie monitorovanie, tak odpoveď je áno. Preto aj navrhujeme na tento účel nový systém. Nemali by ste zabúdať, že v roku 2002 Európska komisia navrhla, že by sa mohli poslať audítori do členských štátov, kde by napríklad kontrolovali čísla, ale to členské štáty neprijali. Takže Komisia si bola vždy vedomá toho, že monitorovanie je veľmi dôležitou súčasťou zlučiteľnosti národných rozpočtov s európskou menovou úniou, a to predovšetkým v prípade Grécka.

Predseda. – Môžem vám povedať len to, že Olli Rehn je očividne vašim veľkým dlžníkom. Takže sa s ním nabudúce môžete dohodnúť, že počas hodiny otázok vás zastúpi on.

Hodina otázok sa skončila.

(Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).)

(Rokovanie bolo prerušené o 20.25 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ*podpredseda***13. Zriadenie Európskeho podporného úradu pre azyl (rozprava)**

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je odporúčanie do druhého čítania (A7-0118/2010), ktoré predkladá pani Jean Lambertová v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, o pozícii Rady v prvom čítaní (166 26.2.2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD)) na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení Európskeho podporného úradu pre azyl.

Jean Lambert, spravodajkyňa. – Vážený pán predsedaajúci, nie som si istá, či bude táto téma inšpiratívna, ale určite je veľmi kontroverzná a mnohí poslanci Parlamentu sa báli prísť a hovoriť o nej. Tí z nás, ktorí mali dosť odvahy a prišli, preto musia túto situáciu využiť.

Najprv by som chcela pekne poďakovať všetkým tieňovým spravodajcom, ktorí na tejto správe pracovali, za ich veľmi aktívnu účasť a za to, že sme dokázali dosiahnuť spoločnú rokovaciu pozíciu a pracovať ako tím. Chcem tiež poďakovať dvom zúčastneným predsedníctvam – českému a predovšetkým švédskemu predsedníctvu – za ich otvorenejší postoj k tejto veci ako ten, ktorého svedkami sme boli na niektorých rokovaníach, keďže sme mohli rokovať a necítili sme, že sme tam len preto, aby sme urobili to, čo chce Rada – nuž, niekedy to tak bolo.

Čo sme teda dosiahli? Cieľom spoločného európskeho systému podpory azylu je zabezpečiť jednotné a veľmi kvalitné rozhodovanie o tých, ktorí potrebujú ochranu. Pre ľudí v núdzi to naozaj môže byť otázka života a smrti. Dobre vieme, že tento systém nie je v členských štátoch zabezpečený jednotne. Rozdiely medzi najlepšími a najhoršími sú niekedy také veľké, že vzniká nedostatok dôvery. To môže viesť k tomu, že tí, ktorí sa snažia zabezpečiť objektívne rozhodnutia, sa cítia poškodení tými, ktorí to nerobia. Nakoniec však trpia tí, ktorí potrebujú ochranu.

Okrem toho niektoré členské štáty, ktoré sú pod osobitným tlakom, veľmi výrazne pociťujú nedostatok solidarity od ostatných a to, že na ich potrebu podpory sa v skutočnosti prakticky nereaguje. V rámci fondu pre utečencov existuje možnosť financovania spolupráce medzi členskými štátmi, čo viedlo k určitému pozitívnemu vývoju, ale jasne sa tiež ukázalo, že tento menej systematický prístup má svoje obmedzenia.

Podporný úrad pre azyl sa preto zriaďuje na to, aby poskytoval neustálu podporu pri zlepšovaní jednotného prístupu a aktívnu podporu krajinám pod osobitným tlakom. Prostredníctvom iných právnych predpisov sa mu už určujú osobitné úlohy.

Kľúčovými bodmi Európskeho parlamentu na rokovaníach boli úloha Európskeho Parlamentu vo vzťahu k Európskemu podpornému úradu pre azyl, spôsob dosiahnutia väčšej solidarity medzi členskými štátmi a úlohy občianskej spoločnosti a Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) vo vzťahu k tomuto úradu.

Otázky súvisiace s úlohou Parlamentu sa sústredili na náš vzťah s riaditeľom z hľadiska jeho menovania a pokračujúcich väzieb. Nakoniec sme sa dohodli na tom, že Európsky parlament vypočuje odporúčaného kandidáta, poskytne dôverné stanovisko a dostane informáciu o tom, ako sa toto stanovisko zohľadní.

Riaditeľ tiež príslušnému výboru predloží výročnú správu – stále nemôžem uveriť tomu, že sme o to museli bojovať – a môžeme tiež riaditeľa požiadať, aby nás informoval o plnení určitých úloh.

Úloha Parlamentu vo vzťahu k agentúram je v súčasnosti predmetom diskusie v medziinštitucionálnej pracovnej skupine a ja som teraz členkou tímu Európskeho parlamentu v tejto veci – čiastočne pre moje skúsenosti a určitý pocit frustrácie z rokovaní o Európskom podpornom úrade pre azyl.

Pokiaľ ide o solidaritu medzi členskými štátmi, Parlament požadoval záväzné mechanizmy, Rada požadovala zakotvenie dobrovoľnej podstaty spolupráce a konečné znenie je neutrálnejšie, ale môžeme sa tešiť na externé hodnotenie Európskeho podporného úradu pre azyl, ktoré bude zahŕňať vplyv tohto úradu na praktickú spoluprácu v oblasti azylu.

Pokiaľ ide o úlohu konzultačného fóra, členské štáty majú veľa skutočných odborných znalostí a zdalo sa nám samozrejmé, že tieto odborné znalosti by mohli byť užitočné. Vieme, že niektoré členské štáty majú aktívne vzťahy s mimovládnyimi organizáciami a my sme tiež chceli zaistiť, aby aj miestne orgány, ktoré

často zabezpečujú väčšinu toho, čo sa požaduje v rámci spoločného systému, mali možnosť zapojiť sa do tohto procesu. Sme teda radi, že sme do tohto orgánu dokázali vdýchnuť trochu viac života.

Na záver by som chcela vyjadriť náš pocit, že Európsky podporný úrad pre azyl by mohol zohrať veľmi užitočnú úlohu pri tvorbe spoločného systému. Dúfame, že bude veľmi kvalitný – hoci sme to celkom nedokázali dostať do konečného textu – a pomôže vyvolať pocit vzájomnej dôvery a podpory. Chcela by som tiež požiadať zainteresované členské štáty, aby boli otvorenejšie, pokiaľ ide o možný prínos iných inštitúcií, zvolených orgánov a občianskej spoločnosti, pretože hoci ide o spoluprácu medzi členskými štátmi, nie je iba medzivládna. Ide o vytvorenie európskej inštitúcie.

Cecilia Malmström, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, som naozaj šťastná, že sme už veľmi blízko ku konečnému prijatiu nariadenia o zriadení Európskeho podporného úradu pre azyl. Komisia to navrhovala už vo februári 2009 a Rada a Parlamentu na tom mimoriadne záležalo.

Zriadenie spoločného azylového systému je dlhoročným cieľom Európskej únie a Komisii a mne na ňom stále veľmi záleží.

Musíme vytvoriť systém, ktorý bude spravodlivý a účinný a ktorý sa bude zakladať na spoločných normách a zásadách. Tento systém by sa mal zakladať aj na solidarite, to znamená na solidarite s migrantmi, s krajinami pôvodu a tranzitnými krajinami a takisto na solidarite medzi členskými štátmi. Na prehlbenie solidarity medzi členskými štátmi je dôležitá praktická spolupráca medzi rôznymi orgánmi v oblasti azylu, ktorá je súčasťou tvorby európskeho azylového systému. Na zlepšenie tejto praktickej spolupráce požadoval Európsky pakt o azyly o prísťahovalectve z roku 2008 zriadenie podporného úradu pre azyl, ktoré sa dohodlo v Štokholmskom programe v roku 2009. Podporný úrad pre azyl preto bude základným kameňom tvorby spoločného azylového systému.

Ako všetci viete, tento podporný úrad bude mať sídlo vo Vallette. Bude poskytovať konkrétnu a operatívnu podporu orgánom členských štátov a zjednoduší rozvinutie potrebnej spolupráce medzi členskými štátmi a tvorbu spoločných postupov. Dosiahne sa to prostredníctvom školenia jednotlivých osôb, ktoré sa zaoberajú žiadosťami o azyl, a prostredníctvom výmeny informácií a osvedčených postupov. Podporný úrad tiež poskytne pomoc členským štátom pod osobitným tlakom vyslaním odborných tímov, ktoré pomôžu s registráciou žiadostí o azyl.

Chcela by som srdečne poďakovať Európskemu parlamentu a všetkým spravodajcom zodpovedným za túto vec – samozrejme, Jean Lambertovej za jej prácu, ako aj pánovi Moraesovi za potrebné zmeny a doplnenia v súvislosti s Európskym fondom pre utečencov a všetkým pomocným a tieňovým spravodajcom. Vaša úplná a neustála podpora bola mimoriadne hodnotná a teším sa na spoluprácu s vami pri posledných krokoch pred otvorením tohto úradu. Dúfam, že to bude už čoskoro.

Simon Busuttil, v mene poslaneckého klubu PPE. – (MT) Vážený pán predsedajúci, chcel by som tiež začať blahoželaním Jean Lambertovej k jej správe a k úspechu tohto dokumentu, ako aj k lojálnemu spôsobu, akým s nami tieňovými spravodajcami v tejto veci spolupracovala. Európska ľudová strana zriadenie podporného úradu pre azyl pozitívne, pretože ho považuje za významný krok vpred, pokiaľ ide o tvorbu a zavedenie spoločnej azylovej politiky v Európskej únii. V osobnej rovine som ako poslanec z Malty, samozrejme, nielen spokojný, ale aj hrdý, že tento úrad sa zriadi v hlavnom meste našej krajiny, vo Vallette. Chcel by som zdôrazniť, že tento úrad musí uznať to, že spoločná azylová politika sa musí zakladať na jednom slove, ktoré už bolo spomenuté, na solidarite. Solidarite voči žiadateľom o azyl prichádzajúcim do Európy, ktorí majú právo na ochranu, ktorú musí tento úrad zabezpečiť, a ako správne uviedla Komisia, solidarite voči tým krajinám, ktoré toto bremeno nesú na pleciach samy bez akejkoľvek pomoci. Preto treba túto myšlienku solidarity pochopiť úplne, akoby sme sa naozaj pozerali na dve strany tej istej mince, a preukázať solidaritu tým, ktorí si zaslúžia ochranu, a tým členským štátom, ktoré znášajú neprimeranú záťaž. Chcel by som povedať, že zatiaľ sa zdá, že sa posolstvo o význame solidarity chápe. Ešte sme však neurobili ďalší krok. Chcel by som vidieť, ako sa slová premenia na činy a ako sa táto zásada uplatní na praktickej úrovni. V tomto bude podporný úrad pre azyl zohrávať významnú úlohu – musí túto zásadu uplatňovať, zaviesť do praxe a zaistiť, aby jeho konkrétne iniciatívy naozaj úspešne zabezpečili solidaritu všetkým, ktorí ju potrebujú. Preto dúfam, že tento úrad bude fungovať čo najskôr a chcel by som ostatných ubezpečiť, že my ako poslanci Parlamentu budeme pozorne sledovať spôsob jeho fungovania v nadchádzajúcich mesiacoch a rokoch.

Sylvie Guillaume, v mene skupiny S&D. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, aj ja by som chcela na úvod zablahoželať pani Lambertovej a pánovi Moraesovi k ich vynikajúcej práci, ktorá nám v nasledujúcich dňoch – len čo sa situácia vo vzdušnom priestore vráti do normálu – umožní formálne prijať nariadenie

o zriadení Európskeho podporného úradu pre azyl. Bola by som preto rada, keby sme sa všetci zhodli na jednej veci, a to že vítame nastávajúce zriadenie tohto úradu.

Tento úrad pevne zameraný na praktickú spoluprácu pomôže znížiť výrazné rozdiely, ktoré pretrvávajú medzi azylovými postupmi v jednotlivých členských štátoch, a to napriek prvej, takzvanej harmonizačnej fáze, ktorá sa začala na zasadnutí Európskej rady v Tampere. Tento orgán nám umožní zabezpečiť jednotnosť, ktorá v súčasnej praxi chýba.

Chcela by som zdôrazniť dôležitú úlohu, ktorú v tomto úrade zohrá občianska spoločnosť prostredníctvom účasti na konzultačných fórach. Účasť radových členov občianskej spoločnosti bude viesť k lepšiemu preniknutiu do problémov, s ktorými sa stretávajú žiadatelia o azyl, a do zlyhaní vnútroštátnych systémov.

Musíme však uznať, že táto téma v ústach zanecháva trochu horkosti. V prípade Parlamentu ide napríklad o sklamanie, že nebude môcť naplno zohrať svoju úlohu pri menovaní riaditeľa tohto úradu, a v prípade samotného úradu ide o to, že nedokáže prispieť k zavedeniu systému povinnej solidarity medzi členskými štátmi, ktorý by pomohol krajinám, ktoré sú bránami do Európskej únie.

Z praktického hľadiska je táto dobrovoľná solidarita len prázdnu frázou. Ide o to, že ak odmietneme čo i len spomenúť záväznejší systém, ako ho potom dokážeme dosiahnuť? To je stále aktuálna otázka v našich rozpravách a budeme ju naďalej našim partnerom, Rade a Komisii, pripomínať.

Zriadenie tohto úradu výborne ilustruje potrebu zaviesť spoločný európsky azylový systém. Všetky členské štáty ho veľmi podporujú, keď ide o vyhlásenia, ako napríklad Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle z roku 2008. Je však zvláštne, že tieto isté členské štáty akoby trpeli výpadkami pamäti, keď treba slová zmeniť na činy a záväzky k spoločným pravidlám na texty.

Napríklad je veľmi poľutovaniahodné vidieť, ako ochotne Rada prijíma celý rad opatrení na boj proti nezákonnému prisťahovalectvu, ako to urobila na svojom zasadnutí Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci vo februári. Je však opatrnejšia na rokovaníach o azylovom balíku, ktorý je už niekoľko mesiacov na mŕtvom bode. Namiesto oportunistických a čisto politických predstavení dosiahnutých pomocou represívnych opatrení členské štáty vyzývajú na vytvorenie naozaj solidárnej Európy.

Na jednej strane vieme, že tieto represívne opatrenia výrazne ohrozujú právo na azyl v Európe jednotlivcov, ktorí z dôvodu zvýšenia počtu monitorovacích a iných prekážok podnikajú čoraz nebezpečnejšie výpravy. Na druhej strane by sa Európa mohla konečne pýšiť skutočne zosúladenými azylovými postupmi založenými na poskytovaní riadnych záruk žiadateľom o azyl.

Vidíme, že členské štáty majú veľký odpor k azylovému balíku a že majú tendenciu zachovať vnútroštátne postupy. Tento odpor sa hlasno ozýva v argumentoch v súvislosti s rozpočtovými nákladmi takejto spoločnej politiky, ktoré by vraj boli vzhľadom na krízu neudržateľné. Napriek tomu má Európa obrovskú zodpovednosť, pokiaľ ide o azyl.

Mali by sme zdôrazniť to, že doteraz často práve tretie krajiny, ktoré sú chudobnejšie ako my, zohrali svoju úlohu pri prijímaní utečencov. Dúfajme preto, že tento azylový balík bude rovnako úspešný ako úrad pre azyl a že jeho úspech príde rýchlo, pretože je nutné konať.

Marie-Christine Vergiat, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, právo na azyl je jednou z najzákladnejších hodnôt Európskej únie a nikto sa ho neopováži verejne spochybniť vo svojom vystúpení. Napriek tomu však skutočný stav európskych politik a politik členských štátov v tejto oblasti vyvoláva otázky.

V roku 1999 začala Európska únia zosúladiť politiky v tejto oblasti a v súčasnosti sa zdá, že je spokojná s ohromným poklesom počtu žiadateľov o azyl. My z Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickéj zelenej ľavice by sme s tým tiež mohli byť spokojní, ak by toto číslo odrážalo zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv na celom svete. Všetci vieme, že to tak nie je. Ak to bude potrebné, naše rozpravy vo štvrtok poobede to preukážu.

Predovšetkým od roku 2004 sme svedkami harmonizácie smerom nadol, pokiaľ ide o postupy a podmienky prijímania žiadateľov o azyl. Medzi postupmi v jednotlivých krajinách sú významné rozdiely a vieme, že niektoré žiadosti sa vybavujú pomocou outsourcingu a že niektorí žiadatelia o azyl dnes dokonca nemajú ani možnosť podať žiadosť o azyl. Cena za najvýraznejšie zníženie počtu žiadostí o azyl patrí znova Francúzsku. Ako aktivistka v oblasti ľudských práv vo Francúzsku dobre viem, čo viedlo k týmto výsledkom. Stačí len raz sprevádzať žiadateľa o azyl na Francúzsky úrad pre ochranu utečencov a osôb bez štátnej

príslušnosti a budete vedieť, prečo je to tak. Je nezniesiteľné vidieť spôsob, akým od týchto mužov a žien žiadajú, aby predložili dôkazy o mučení, ktoré podstúpili.

Návrh, ktorý dnes skúmame, sa preto javí ako závan čerstvého vzduchu. Pomáha zlepšiť zavádzanie európskeho systému v oblasti práva na azyl. Jeho cieľom je podporiť praktickú spoluprácu medzi členským štátmi predovšetkým prostredníctvom zlepšovania prístupu k presným informáciám o krajinách pôvodu a to je dobrá vec. Väčšinu návrhov Parlamentu v prvom čítaní Rada prijala. Vieme, že tento výsledok dlhujeme hlavne švédskemu predsedníctvu, a sme mu vďační. Dodala by som, že podľa mňa je Švédsko vzorom, a veľmi by som chcela, aby aj ostatné štáty nasledovali jeho príklad v tejto oblasti.

Našu spravodajkyňu sme podporili v prvom aj druhom čítaní vo výbore a aj jej by som rada zablahožerala a poďakovala. Urobíme to aj na plenárnom zasadnutí a vyjadrujeme úprimnú nádej, že tento malý krok vpred bude novým zlomovým bodom európskej politiky v tejto oblasti. Dúfame, že namiesto toho, aby sa Európa uzavrela v pevnosti Európa, ako sa to odvažujeme nazývať v Parlamente, budeme môcť privítať mužov a ženy s právom na azyl, ako sa to uvádza v medzinárodných zmluvách a v Európskom dohovore o ľudských právach, ktorý budeme čoskoro ratifikovať.

Mario Borghezio, *v mene skupiny EFD*. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, počul som návrh, aby sa toto opatrenie zakladalo na solidarite. Podľa môjho skromného názoru tu ešte niečo chýba – a to niečo je bezpečnosť.

Stačí sa porozprávať s tými, ktorých sa tieto veci týkajú, napríklad políciou – v tejto súvislosti som mal to šťastie a cestoval som s členmi orgánov činných v trestnom konaní, karabiniermi z oddelenia v Turíne, ktorých by som chcel menovať, pánni Romaninim a Tavanom. Potvrdili mi, že v mnohých prípadoch sa títo žiadatelia o azyl preukazujú falošnými preukazmi a dokladmi. O takýchto prípadoch informovali rôzne policajné zložky a iné orgány.

Nebol by dobrý nápad pozrieť sa na túto vec aj z bezpečnostného hľadiska? Myslím si, že v tomto dokumente sa veľmi nehovorí o otázke bezpečnosti, ale je veľmi dôležitá, pretože nesmieme poškvrniť dôležitú zásadu, dôležitú inštitúciu s takou veľkou humanitárnou hodnotou, inými slovami právo na azyl, špinavými záujmami tých, ktorí obchodujú s nezákonnými prisťahovalcami a ktorí často používajú azyl na pašovanie ľudí, ktorí nemajú žiadne práva ani vzťahy s tými, ktorí sú naozaj prenasledovaní.

Po druhé, článok 2 nariadenia uvádza, že úrad bude zjednodušovať, koordinovať a posilňovať praktickú spoluprácu medzi členskými štátmi v mnohých aspektoch azylu a pomôže zlepšiť zavádzanie spoločného európskeho azylového systému vrátane jeho vonkajších rozmerov. Článok 7 by to mal konkretizovať, ale robí to len veľmi neurčito. Uvádza sa v ňom, že úrad môže vytvoriť postupy spolupráce s tretími krajinami, pokiaľ ide o technické aspekty.

Som presvedčený, že musíme ísť oveľa ďalej, a čudujem sa, prečo napriek tomu, že to mnohí vrátane nás navrhujú, nikto nehovorí o návrhu zriadenia týchto úradov aj v tretích krajinách ani tento návrh neskúma. Čo tomu bráni? Myslím si, že je veľmi dôležité filtrovať – čiastočne s cieľom odľahčiť pracovnú záťaž a situáciu krajín, ktoré sa tým musia zaoberať priamejšie. Niektorí hovorili o potrebách týchto krajín, ale tieto krajiny musíme podporiť a som presvedčený, že úrady by sa mali zriadiť v tretích krajinách, napríklad v severnej Afrike, v subsaharskej oblasti, kde je najviac žiadostí o azyl a žiadateľov o azyl.

Tu musíme filtrovať – možno prostredníctvom Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, ktorá by vykonávala činnosti, pri ktorých by niektoré rozvíjajúce sa krajiny prevzali časť zodpovednosti. Musíme im poskytnúť pocit zodpovednosti, pokiaľ ide o azylovú otázku.

Som presvedčený, že tieto otázky sú veľmi dôležité a že by sme ich nemali zanedbávať. Nemali by sme ani ignorovať potreby európskych stredozemských krajín, na ktoré majú tieto veci vplyv. Nestačí o nich rozprávať a poslať tam zopár úradníkov – v Taliansku už máme vlastných byrokratov. Na riešenie tejto situácie potrebujeme peniaze, zdroje a skutočnú podporu.

Už bolo povedané, že vo Švédsku to ide veľmi dobre. Môže to tak byť, ale Švédsko je veľmi ďaleko od potrieb Malty, Talianska, Francúzska a Stredozemia. V tom spočíva problém a musí sa riešiť – a my musíme zabezpečiť, aby za to boli zodpovedné štáty Európskej únie. Výsady a bremená idú ruka v ruku. Keďže máme bremeno, mali by sme mať aj prostriedky na jeho zvládnutie.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Vážený pán predsedajúci, určite nie je zlý nápad uplatňovať nariadenia o azyle jednotne s cieľom obmedziť druhotné prisťahovalectvo v rámci EÚ a podporiť členské štáty s veľmi vysokým

prílevom žiadateľov o azyl. Existujú však vážne pochybnosti, či je na dosiahnutie zlepšenia potrebné zriadiť tento podporný úrad a či úrad nebude príliš zasahovať do právomocí členských štátov.

Zriadenie tejto agentúry je ďalším krokom k centralizácii azylovej politiky EÚ. Cieľom je dosiahnuť vysokú úroveň ochrany na základe krokov najštedrejších členských štátov, napríklad Rakúska. Existujúce rozdiely sa plánujú odstrániť tak, že štedrejšie krajiny budú pokračovať rovnakým smerom a ostatné urobia potrebné zmeny. To všetko je veľmi pekné, ale zriaďovanie veľkého počtu nových agentúr EÚ (ich počet sa od roku 2000 strojnásobil) a rozširovanie ich právomocí je v zjavnom rozpore so snahou lisabonskej stratégie zaviesť viac deregulácie a subsidiarity.

Som presvedčený, že cieľ migračnej cirkulácie, o ktorom sa toľko diskutuje – trochu sem, trochu tam, občas niekam inam –, je úplne nesprávny. V praxi nefunguje a migračná cirkulácia sa často zmení na trvalú migráciu. Samozrejme, možno kritizovať aj iné veci. Zavádzajú sa nereálne podmienky zadržiavania pred deportáciou na úkor bezpečnosti a na úkor našej exekutívy. Výsledkom rozšírenia pojmu rodina, ktorý pokrýva každého vrátane starých mám, bude ďalší prílev migrantov a zlepšenie prístupu na pracovný trh počas obdobia vysokej nezamestnanosti neudržateľný.

Nebude možné financovať rozšírenie základného sociálneho zabezpečenia na rovnakej úrovni ako napríklad v Rakúsku a Nemecku. Nový podporný úrad pre azyl preto nedokáže splniť svoj účel a nemal by sa zriadiť. Musíme vytvoriť spoločnú azylovú stratégiu od nuly, pretože to, čo navrhujete, nebude v dotknutých krajinách fungovať.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, zriadenie Európskeho podporného úradu pre azyl je naozaj mimoriadne dôležité, a preto považujem za symbolicky dôležité zriadiť ho na Malte, v krajine na juhu Európy, ktorá je pod veľkým tlakom žiadateľov o azyl, a tiež v rámci problémov nezákonného prisťahovalectva.

Je veľmi dôležité ďalej posilňovať a koordinovať spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti azylu a napokon sa pokúsiť dosiahnuť jednotný prístup vychádzajúci z rôznych vnútroštátnych postupov predovšetkým vzhľadom na to, že si všetci uvedomujeme existujúce obrovské rozdiely. Napríklad – túto informáciu má Komisia k dispozícii, ale som presvedčený, že o nej už vie – žiadateľ o azyl z Iraku má šancu 71 %, že jeho žiadosť bude schválená v jednom členskom štáte, ale len 2 % šancu v inom členskom štáte. Samozrejme, medzi členskými štátmi vznikajú aj iné problémy.

Nariadenie Dublin II nevyhnutne zaťažuje niektoré členské štáty viac ako iné a, samozrejme, tento podporný úrad bude podporovať aj mechanizmy solidarity dostupné prostredníctvom Európskeho fondu pre utečencov. Mám na mysli dopravu a premiestňovanie utečencov z tretích krajín v Európe a takzvané vnútorné presídľovanie utečencov.

Pokiaľ ide o presídľovanie z tretích krajín, robíme malé pokroky, ale postupujeme dopredu. Pokiaľ však ide o vnútorné presídľovanie utečencov, chcel by som zdôrazniť, že napriek tomu, že všetci uznávame, že niektoré členské štáty, hlavne v južnej Európe, sú zaťažené viac ako iné, nepredložili sme žiadny konkrétny návrh. V týchto otázkach nemáme žiadnu iniciatívu. Čakáme na návrhy Komisie. Poslali sme tiež list v tejto veci v rámci Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a, ak už nič iné, musíme byť v týchto otázkach odvážnejší, pretože tlaky sú veľké.

Na záver by som chcel povedať, že je veľmi dôležité vytvoriť v Európskej únii mechanizmy na prijímanie utečencov, na prijímanie žiadateľov o azyl nielen z humanitárnych dôvodov a z dôvodov, o ktorých už hovorili mnohí poslanci, ale aj preto, aby sme dokázali bojovať proti nezákonnému prisťahovalectvu. Každému, kto hľadá lepší domov, lepšiu budúcnosť, musíme dať signál, že ak si v Európe zvolí zákonnú cestu, má v konečnom dôsledku väčšiu šancu, ako keby si zvolil cestu nezákonného prisťahovalectva, ktoré, žiaľ, vytvára obrovský tlak.

John Bufton (EFD). – Vážený pán predsedajúci, zriadenie Európskeho podporného úradu pre azyl je v úplnom rozpore s britskou výnimkou typu „opt-out“ o prisťahovalectve a je tiež v rozpore s odmietnutím schengenského *acquis* zo strany Spojeného kráľovstva. Návrh vynaložiť 40 miliónov EUR na zriadenie a personálne obsadenie celého úradu na Malte, ktorý sa bude zaoberať žiadateľmi o azyl v celej EÚ, naznačuje, že Komisia chce prijímať rozhodnutia, ktoré by mali prijímať národné vlády.

Akákoľvek spoločná európska azylová politika ohrozuje britskú suverenity v oblasti hraničnej kontroly. Opakované výzvy, aby Spojené kráľovstvo mohlo rozhodovať, kto príde do krajiny a odíde z nej a koho

môžeme prijať, vyplývajú z toho, že máme obrovský populačný problém, ktorý sa úplne odlišuje od situácie inde v Európe.

Komisia neponúka pomoc a podporu, keď má Spojené kráľovstvo problémy. Namiesto toho vezme peniaze britských daňových poplatníkov, aby pokryla náklady na prijímanie rozhodnutí za nás. Sumu 40 miliónov EUR by bolo lepšie vynaložiť na budovanie nových škôl, nemocníc a domov v Spojenom kráľovstve, ako aj na zabezpečenie kľúčových služieb, napríklad čistej vody, ktoré sú zúfalo potrebné, ak máme naďalej poskytovať náležitú kvalitu života pre všetkých na úrovni takzvaného prvého sveta.

Jedno zo štyroch detí sa narodí matkám, ktoré sa nenarodili v Spojenom kráľovstve. Ide o 170 000 detí ročne. Kde sú peniaze, ktoré britskému daňovému poplatníkovi pomôžu si to všetko dovoliť? Vo vašich vreckách alebo sa mihajú na zriadenie nového azylového úradu, ktorý nepochybne vytvorí ešte väčší tlak na Spojené kráľovstvo?

V našich predvolebných kampaniach všetky strany Spojeného kráľovstva sľubujú, že s prisťahovalectvom niečo urobia, pretože naši ľudia žiadajú, aby sa niečo urobilo. Čo však môže Westminster robiť, pokiaľ sme v EÚ, keď presne v rovnakom čase chce Európska komisia prevziať všetky právomoci súvisiace so žiadateľmi o azyl?

Táto Komisia opäť ukázala iba ignoranciu želaní a potrieb občanov Spojeného kráľovstva. Má Komisia v úmysle zrušiť výnimku Spojeného kráľovstva typu „opt-out“ aj v tejto oblasti? Naši ľudia si zaslúžia vašu úprimnosť, pretože táto vec je pre nich mimoriadne dôležitá. Vy by ste ich mali zastupovať a oni si zaslúžia vedieť, čo plánujete.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, nesmieme za solidaritu skrývať úrad, ktorý musí podporiť postup vytvárania skutočných podmienok pre žiadateľov o azyl.

Sme presvedčení, že je dôležitý a užitočný, ale musí na jednej strane zabezpečiť, aby tí, ktorí majú skutočne právo na azyl, dostali azyl rýchlejšie, a na druhej strane musí rázne konať, pokiaľ ide o tých, ktorí potrebné práva nemajú a pokúšajú sa tento systém zneužiť, pretože je jasné, že nie všetci, ktorí majú právo na azyl, azyl dostanú.

Chcel by som veľmi stručne zopakovať tvrdenia pána Borghesia: niektoré krajiny, ako napríklad Taliansko, predovšetkým južné Taliansko, odkiaľ pochádzam, poskytujú prisťahovalcom prirodzené vstupné trasy a dostávajú množstvo žiadostí o azyl pre ich historickú tradíciu prijímania prisťahovalcov.

Za to musí prevziať zodpovednosť Európa a Európska únia musí zamerať pozornosť a úsilie – vrátane svojho hospodárskeho úsilia – na oblasti, kam prichádza najviac prisťahovalcov.

Cecilia Malmström, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, som vďačná za pevnú podporu zriadenia tejto agentúry od väčšiny tohto pléna. Ako viete, členské štáty jednomyselne žiadali zriadenie tejto agentúry, dokonca aj tie s výnimkou typu „opt-out“, ktoré vedia, že Komisia nemá v úmysle nútiť k zmenám výnimky typu „opt-out“ v Spojenom kráľovstve. O tom rozhodnú občania Spojeného kráľovstva.

Toto plénum však pevne podporuje túto agentúru a som veľmi rada, že sa teraz zriadi. Vieme, že hlavne v niektorých ročných obdobiach sú krajiny v Stredozemí pod veľkým tlakom, a táto agentúra môže poskytnúť pomoc a podporu. Migranti prichádzajú aj do severnej, východnej, západnej a strednej Európy, takže táto agentúra je pre celú Európu, hoci jej umiestnenie do Valetty nie je náhoda.

Nie je to len ďalšia agentúra. V skutočnosti ide o základný kameň budovania spoločného azylového systému a bude dôležitým nástrojom na podporu členských štátov, na pomoc pri tvorbe postupov a spoločných noriem a na podporu členských štátov pod osobitným tlakom. Bude zhromažďovať informácie, vytvorí portál, bude mať odborníkov a pod. V konečnom dôsledku budú môcť stále členské štáty rozhodnúť, kto môže zostať, ale určité postupy treba zosúladiť.

Ako niektorí z vás povedali, je to súčasť vytvorenia spoločného azylového systému v Európe. Toto je len jedna časť – myslím si, že pani spravodajkyňa povedala, že sme na mŕtvom bode, pokiaľ ide o zvyšok azylového balíka. Komisia počíta s pomocou a podporou Európskeho parlamentu pri napredovaní v týchto otázkach, aby sme mohli v nie príliš vzdialenej budúcnosti naozaj zaviesť spoločnú azylovú politiku v Európskej únii.

Jean Lambert, spravodajkyňa. – Vážený pán predsedajúci, chcela by som využiť príležitosť a vyjasniť jednu či dve otázky, ktoré sa objavili, hoci je škoda, že niektorí z tých, ktorí ich položili, tu už nie sú, aby si vypočuli odpovede.

Azylové povinnosti sú jasne stanovené v medzinárodných dohovoroch, ktoré všetky členské štáty podpísali jednotlivo. Nie je to to isté ako prisťahovalecká politika a ľudia by si naozaj mali uvedomiť rozdiel.

Tým, ktorých znepokojujú peniaze, chcem povedať – ak smiem uviesť stranícko-politickú a národno-politickú poznámku –, že keby niektoré naše členské štáty prestali vytvárať žiadateľov o azyl z Iraku a Afganistanu, som si istá, že by sme mohli ušetriť oveľa viac peňazí a tiež ušetriť ľuďom oveľa viac utrpenia.

Pokiaľ ide o niektoré iné uvedené pripomienky, dúfame, že zvýšenie kvality systému v určitých členských štátoch bude viesť k zvýšeniu dôvery medzi členskými štátmi a odblokovaniu niektorých iných častí azylového systému a pomôže členským štátom cítiť podporu pri znášaní ich osobitných bremien. Ako upozornili aj iní, zatiaľ čo niektoré naše členské štáty sú pod značným geografickým tlakom prilevu migrantov, mnoho nadmerne zaťažených krajín vlastne vôbec nie je v Európskej únii, ale inde.

Veľmi ma zaujalo vystúpenie kolegu poslanca, ktorý argumentoval za dodatočnú podporu v týchto krajinách, pokiaľ ide o podporný úrad pre azyl, ale obávam sa, že som nepostrehla pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré na túto tému predložil.

Chcela by som tiež objasniť, že úlohou podporného úradu pre azyl nie je určiť status – nepreberá úlohu členských štátov v tejto oblasti.

Celkovo vítam milé poznámky kolegov poslancov, vítam aktívnu účasť tých, ktorí mi s touto správou veľmi pomohli, a som si istá, že sa všetci tešíme – alebo aspoň väčšina z nás – na to, že budeme vo Vallette pri prestrihnutí pásky na podpornom úrade pre azyl a že budeme môcť začať pracovať.

Predsedajúci. – Chystám sa ukončiť rozpravu. Neurobím to však bez toho, aby som s veľmi dobrým pocitom nepovedal, že som dojatý z toho, že osoba, ktorá tejto rozprave predsedala, využila právo na azyl pre štedrosť a pohostinnosť vlád a ľudí z Francúzska, Rakúska a Belgicka, ktorých by som si dnes tu chcel uctiť poďakovaním, pretože vďačnosť nie je časovo obmedzená, hoci sa stalo pred viac ako 40 rokmi.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční počas zasadnutia v prvom májovom týždni.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Ioan Enciu (S&D), písomne. – (RO) Zriadenie Európskeho podporného úradu pre azyl je mimoriadne dôležitý krok smerom k vytvoreniu spoločného európskeho azylového systému, ktorý je ustanovený v Európskom pakte o prisťahovalectve a azyle a v Štokholmskom programe.

Úrad pomôže zlepšiť spoluprácu medzi európskymi inštitúciami, miestnymi orgánmi a občianskou spoločnosťou a identifikuje spoločné postupy v oblasti azylu. Som si istý, že to zblíži stanoviská členských štátov v súvislosti s politikami v oblasti azylu. Táto vec je absolútna nevyhnutnosť vzhľadom na to, že niektoré členské štáty sa stretávajú s veľkým prílevom žiadateľov o azyl. Medzi členskými štátmi je tiež potrebná spolupráca a solidarita nielen preto, aby týmto krajinám pomohli zvládnuť problémy, s ktorými sa stretávajú, ale aj preto, aby sa zlepšil spoločný európsky azylový systém.

Musím spomenúť, že tento systém bude z právneho a praktického hľadiska založený na úplnom, celkovom uplatňovaní Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, pokiaľ ide o zjednodušenie niektorých požiadaviek a niektorých ustanovení týkajúcich sa finančného riadenia (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A7-0055/2010) pána Evgeniho Kirilova v mene Výboru pre regionálny rozvoj o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1083/2006 týkajúce sa všeobecných ustanovení o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, pokiaľ ide o zjednodušenie určitých požiadaviek a o určité ustanovenia týkajúce sa finančného riadenia (KOM(2009)0384 – C7-0003/2010 – 2009/0107(COD)).

Spravodajca správy pán Kirilov nemohol prísť z dôvodu situácie v leteckej doprave. Slovo má pani Krehlová, ktorá zastupuje pána Kirilova.

Constanze Angela Krehl, *zastupujúca spravodajcu*. – (DE) Vážený pán predseda, veľmi ma mrzí, že pán Kirilov nemôže správu prezentovať osobne. Vynaložil veľa úsilia v snahe vypracovať a predložiť do Parlamentu správu týkajúcu sa problematiky, ktorá má pre regióny a občanov Európskej únie veľký význam. Preto by som chcela prečítať jeho poznámky. Sú v angličtine, čo je v prípade bulharského poslanca veľmi prekvapujúce. Je však dobre, že nemusím hovoriť bulharsky. Som veľmi rada, že môžem zastúpiť pána Kirilova tu v Parlamente, keďže nemohol odletieť zo Sofie.

Vážený pán predseda, teší ma, že dnes večer máme možnosť vyjadriť sa k dôležitým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom týkajúcim sa všeobecného nariadenia o štrukturálnych fondoch. Tieto úpravy sú základným prvkom spoločného úsilia na európskej a národnej úrovni s cieľom prekonať dôsledky hospodárskej krízy. Sú logickým pokračovaním dokumentov, ktoré sme prijali vlani.

Ako spravodajca zodpovedný za to, aby sa politika súdržnosti stala investíciou do reálneho hospodárstva, som vyzval Radu a Komisiu na zjednodušenie pravidiel týkajúcich sa štrukturálnych fondov, čím sa uľahčí prístup k týmto fondom v prípade, že ich členské štáty budú potrebovať vo väčšej miere.

Teší ma, že sa berú do úvahy hlavné odporúčania Parlamentu na ďalšie zjednodušenie. Som presvedčený, že nové zmeny všeobecných nariadení, ktoré zjednodušujú niektoré súčasné postupy, si zaslúžia našu podporu. Zníženie nepotrebných administratívnej záťaže, byrokracie a nejasných pravidiel prispeje k väčšej transparentnosti, lepšej kontrole a obmedzeniu nezrovnalostí.

Znamená to aj lepšie uplatňovanie a účinné využívanie prostriedkov EÚ. Uvediem len jeden príklad. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh k článku 88 bude vo väčšej miere stimulovať členské štáty k zisteniu a náprave nezrovnalostí ešte predtým, ako ich odhalia kontrolné inštitúcie EÚ. V tomto prípade členské štáty o dané prostriedky neprídu, ale budú ich môcť opäť využiť na ďalšie projekty v rámci príslušného programu.

Druhá skupina pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov sa týka pravidiel finančného riadenia. V roku 2010 sa zvýšia zálohové platby pre krajiny najviac postihnuté krízou. Všetky členské štáty dostanú väčší časový priestor na investovanie prostriedkov pridelených v roku 2007. Tieto prostriedky môžu investovať do projektov, ktoré neboli schválené alebo realizované v rámci stanoveného termínu.

Obidve skupiny opatrení sú dôležité z hľadiska odkazu pre príjemcov a z hľadiska ich praktického využitia. Protikrizové opatrenia sú jasným prejavom solidarity. Prinesú novú finančnú podporu členským štátom v úsilí prekonať krízu.

Všetky opatrenia budú spojené s realizáciou väčšieho počtu projektov, najmä teraz. To má zásadný význam pre vytváranie pracovných miest, investície, infraštruktúru a adaptáciu pracovníkov a firiem na hospodárske zmeny.

Obidve formy opatrení majú väčší význam a hodnotu, ak sa zavedú v správnom čase, stále však čakajú na konečné schválenie. Rade, ktorá bola vedúcim orgánom pri prijímaní zmeneného a doplneného nariadenia, žiaľ, trvalo veľmi dlho, kým dospela k dohode.

Pevne verím, že teraz, keď má Parlament rovnakú právomoc ako Rada, už nebudeme schválenie a nadobudnutie platnosti týchto dlho očakávaných a potrebných opatrení odkladať.

Johannes Hahn, *člen Komisie*. – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, pani Krehlová, veľmi pekne ďakujem za vašu správu. Chcel by som vás požiadať, aby ste moje poďakovanie tlmočili aj pánovi Kirilovi. Urobil obrovský kus práce v snahe zabezpečiť, aby sme dnes mohli rokovať o týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch týkajúcich sa všeobecného nariadenia, ktoré boli v krátkom čase schválené na všetkých inštitucionálnych úrovniach, a tiež dúfam, že ich čoskoro schválime veľkou väčšinou v Parlamente, aby sme mohli urýchlene realizovať dôležité veci. Je to dobrý signál pozitívneho dialógu medzi Radou, Parlamentom a Komisiou a dobrý príklad účinnej vzájomnej spolupráce medzi inštitúciami.

Čo je cieľom týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov? Z dlhodobého hľadiska chceme zjednodušiť nariadenia, ale z krátkodobého hľadiska chceme tiež pomôcť členským štátom, ktoré boli najviac postihnuté súčasnou hospodárskou krízou. Akceptujeme kompromisný návrh Rady, ktorý získal širokú podporu v Parlamente, pretože poskytnutie rýchlej a cielenej pomoci a spustenie tohto programu považujeme za dôležité.

Spoločným všeobecným cieľom tejto iniciatívy je urýchliť vykonávanie programov. Nedávno sme predložili prvú správu o stratégii a identifikovali sme oblasti, ktoré v prvých rokoch súčasného programového obdobia nefungovali práve najlepšie, a rovnako aj oblasti, v ktorých sa dosiahol pozitívny vývoj. Musíme byť sebakritickí a zamerať sa na pravidlá, ktoré sú v niektorých prípadoch komplikované. Podľa môjho názoru súčasná tretia séria pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov k prebiehajúcemu programu pomohla tento problém vyriešiť. Okrem toho chceme pomôcť prekonať krízu.

Čo môžeme robiť? Dovoľte mi uviesť niekoľko konkrétnych príkladov: stanovenie prahu pre veľké projekty na 50 miliónov EUR, jednoduchšie nariadenia na úpravu operačných programov v prípade – a to je veľmi dôležitý bod –, že je to nevyhnutné na prekonanie krízy, možnosť finančnej podpory opatrení v oblasti energetickej účinnosti v stavebníctve a pri obnove obytných objektov, čo prinesie nielen energetickú úsporu, ale bude to mať pozitívny vplyv aj na sektory spojené so stavebníctvom.

Súčasná nariadenia sa zameriava najmä na existujúce problémy likvidity v piatich dotknutých krajinách – Rumunsku, Maďarsku a troch pobaltských štátoch – a sústreďuje sa, ako už bolo povedané, na urýchlenie čerpania fondov v dôsledku väčšej flexibility. S využitím sľúbených prostriedkov v sume 775 miliónov EUR, ktoré budú k dispozícii skôr ako sa plánovalo, bude mnohé projekty možné realizovať skôr.

Napokon, vzhľadom na túto situáciu by som chcel spomenúť sumu 6,2 miliardy EUR, ktorá sa zaplatila už v roku 2009 vo forme záloh. Táto skutočnosť svedčí o tom, že hoci štrukturálne fondy neboli pôvodne určené na mimoriadne financovanie a ani v budúcnosti by nemali slúžiť na tento účel, v čase krízy môžu byť v prípade potreby dostatočne flexibilným nástrojom a významným prínosom.

Chcel by som všetkým poďakovať a teším sa na diskusiu.

Regina Bastos, spravodajkyňa Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci požiadaného o stanovisko. – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, ako spravodajkyňa Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci by som na úvod chcela zablahoželať pánovi Kirilovovi, hoci tu nemôže byť prítomný, a oceniť spôsob, akým vypracoval túto dôležitú správu a vyzdvihol jej hlavný cieľ. Tiež by som chcela poďakovať pani Krehlovej za prezentáciu správy.

Prejdime rovno k veci, hlavným cieľom správy je zjednodušiť postupy a urýchliť vykonávanie programov financovaných z prostriedkov Kohézneho fondu, štrukturálnych fondov a Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

V dôsledku súčasnej finančnej, hospodárskej a sociálnej krízy sa zvyšuje tlak na štátne finančné zdroje. Tento tlak sa zmierni lepším využívaním financií Spoločenstva a rýchlejším pridelením týchto zdrojov príjmom, ktorí sú najviac postihnutí hospodárskym poklesom.

Vyššie 20 miliónov Európanov nemá prácu, čo je o 4 milióny viac ako vlani, a prognózy, žiaľ, predpovedajú ďalší nárast počtu nezamestnaných. Táto situácia si vyžaduje, aby sme zabezpečili riadne vykonávanie kohéznych programov, ktoré sú dôležitou a silnou pákou na pomoc reálnemu hospodárstvu, najmä pokiaľ ide o malé a stredné podniky a pracovné miesta. Malé a stredné podniky sú motorom európskeho hospodárstva, vytvárajú trvalo udržateľný rast a početné kvalitné pracovné miesta.

Ďalšie zjednodušenie a ujasnenie pravidiel upravujúcich politiku súdržnosti bude mať nepochybne pozitívny vplyv na tempo vykonávania programov, najmä tým, že sa vnútroštátnym, regionálnym a miestnym orgánom poskytnú jasnejšie a menej byrokratické pravidlá, ktoré umožnia väčšiu flexibilitu pri prispôbovaní programov novým úlohám.

Sophie Auconie, v mene poslaneckého klubu PPE. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, vzhľadom na to, že som s pánom spravodajcom Kirilovom niekoľko mesiacov konštruktívne spolupracovala, chcem mu z tohto miesta srdečne poďakovať.

Chcem vyzdvihnúť aj kvalitnú prácu Rady, najmä od začiatku činnosti španielskeho predsedníctva. Všetky tieto skutočnosti sú veľmi dôležité, pretože dnes večer diskutujeme o nariadení, ktorého opatrenia očakávajú tisíce občanov. Som presvedčená, že pre občanov je regionálna politika najkonkrétnejším vyjadrením fungovania Európskej únie v ich oblasti alebo regióne.

Napriek tomu, že cieľom tejto politiky je občanom pomáhať, regionálnu politiku príliš často vnímame ako zložitú a reštriktívnu. Preto nastal čas zmeniť jej podobu, a to rozsiahlym zjednodušením pravidiel jej uplatňovania. Suma 350 miliárd EUR z európskych fondov je určená pre našich európskych spoluobčanov.

Dnes prejavujeme citlivý prístup, ktorý od nás občania v čase súčasnej hospodárskej a sociálnej krízy očakávajú.

Ak by som mala vyzdvihnúť len niektoré aspekty tohto dôležitého textu, povedala by som, že Európe poskytuje väčšiu flexibilitu a solidaritu. Dáva nám väčšiu flexibilitu, pretože navrhované opatrenia na zjednodušenie umožňujú znížiť rozsah požadovaných informácií, obmedziť kontroly a vytvoriť väčšiu flexibilitu projektov generujúcich príjmy.

Rovnako však zvyšuje solidaritu, pretože boli prijaté mimoriadne opatrenia na boj proti hospodárskej kríze, ako sú finančné zálohy, o ktorých hovorili pán komisár a pani Krehlová, a nový kalkulačný systém. Záverečné hlasovanie začiatkom mája nám preto umožní výrazne pomôcť príjmom európskych fondov, ako aj oddeleniam plánovania, ale nezabúdajme, že v oblasti zjednodušenia máme ešte stále čo robiť.

Karin Kadenbach, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Hahn, dámy a páni, myslím si, že pán Hahn zhodnotil cieľ našej dnešnej rozpravy, ktorým je poskytnutie rýchlej a cielenej pomoci. Vykonávanie týchto programov musíme bezpodmienečne urýchliť. Som presvedčená, že tretí pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh týkajúci sa všeobecného nariadenia o štrukturálnych fondoch je reakciou na finančnú krízu a mal by, ako už bolo povedané, umožniť rýchly a najmä jednoduchý prístup k týmto fondom.

Už z predchádzajúcich skúseností vieme, že peniaze zo štrukturálnych fondov výrazne prispeli k zlepšeniu kvality života, vytváraniu pracovných miest a ľuďom v regiónoch dali lepšiu perspektívu do budúcnosti. Myslím si, že v časoch, aké práve prežívame, potrebujeme v Európskej únii solidaritu, ktorej cieľom je poskytnúť mimoriadne finančné prostriedky. Ako už bolo povedané, potrebujeme flexibilitu i solidaritu.

Opatrenia na boj proti kríze sú prejavom tejto solidarity a potrebujeme flexibilné zálohové platby, aby sme mohli realizovať projekty, ktoré zlepšia kvalitu života a vytvoria pracovné miesta. Ako spravodajca – alebo v tomto prípade dnes večer pani Krehlová – už spomínala, toto nariadenie sa prijímalo s takmer neospravedliteľným oneskorením. Najmä z tohto hľadiska by sa budúca politika súdržnosti mala navrhnuť takým spôsobom, aby nevytvárala procedurálne a technické prekážky vo vzťahu k rýchlemu a účinnému uplatňovaniu regionálnej politiky.

Preto podporujem výzvu pána spravodajcu, aby tento pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh týkajúci sa nariadenia o štrukturálnych fondoch urýchlene nadobudol účinnosť. Musíme poskytnúť rýchlu a cieleňú pomoc.

Elisabeth Schroedter, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pán Hahn, hovoríme jasne. Zjednodušenie, ktoré tu každý tak vehementne podporuje, prinesie aj to, že veľké čističky odpadových vôd a obrovské spaľovne odpadu, ktorých investície prekročia 25 miliónov EUR, už nebudú na rozdiel od súčasného nariadenia potrebovať súhlas Komisie. Ten bude potrebný iba v prípade, že suma investícií prekročí 50 miliónov EUR. Pri projektoch, ktoré neprekročia sumu 50 miliónov EUR, už Komisia nebude hodnotiť analýzy nákladov a výnosov a je možné, že tieto analýzy sa už nebudú vypracovávať. Na rozdiel od súčasného stavu sa nebudú vykonávať žiadne kontroly s cieľom posúdiť, či tieto projekty vyhovujú právnym predpisom EÚ v oblasti ochrany životného prostredia.

Vzhľadom na skutočnosť, že tieto projekty sú čiastočne financované formou pôžičiek, nebude možné preskúmať, či má zmysel zaťažovať občanov regiónu vysokými pôžičkami a zistiť, či je úverové zaťaženie priamo úmerné výhodám, ktoré projekt prinesie občanom. Takéto transakcie sú zaujímavé najmä pre banky, ktoré si v prvých rokoch projektu môžu účtovať vysoké poplatky. Preto mali v minulosti veľký význam predbežné hodnotenia veľkých projektov, ktoré zabezpečovali účinné využívanie európskych fondov. Z toho dôvodu my v Skupine zelených/Európskej slobodnej aliancii zastávame názor, že kontroly veľkých projektov sa musia zvýšiť a nie znížiť, ako sa uvádza v tomto návrhu. Preto sme proti zvyšovaniu hodnotiaceho prahu.

Okrem toho žiadame analýzu nákladov a výnosov a súlad s právnymi predpismi EÚ, ktoré budú pre verejnosť transparentné a nie skreslené, ako to bolo v minulosti. Na nariadenie o štrukturálnych fondoch má naďalej negatívny vplyv to, že veľké projekty, na ktoré sa vyčlenia prostriedky, môžu trvať len päť rokov od investovania. Preto sme my Zelení už navrhli, aby sa lehota predĺžila na 10 rokov v snahe zabezpečiť skutočnú udržateľnosť investícií a vytváranie stálych pracovných miest v regiónoch.

Ak by projekty v týchto regiónoch vznikali na dlhšie obdobie, zabránili by sme tomu, aby osoby zodpovedné za projekty, ktoré získajú európske dotácie, po piatich rokoch jednoducho zmizli. Prípady Nokie v Severnom Porýní – Vestfálsku svedčí o tom, aké škody môžu vzniknúť regiónu, ak budeme všeobecne akceptovať nerozumné poskytovanie dotácií. Podľa nášho názoru by sa ustanovenie týkajúce sa udržateľnosti malo

v prípade malých a stredných podnikov naďalej vzťahovať na obdobie piatich rokov a nie na tri roky, ako sa uvádza v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu.

My Zelení sme proti tomu, pretože kombinácia väčších investícií nepodliehajúcich kontrole a kratšej doby trvania projektov bude s vysokou pravdepodobnosťou znamenať zbytočne vyhodnené peniaze. Sme presvedčení, že toto sa európskym daňovým poplatníkom nedá zdôvodniť.

Ak naše pozmeňujúce a doplňujúce návrhy nebudú schválené, nemôžeme hlasovať za správu. Budeme tiež žiadať hlasovanie podľa mien, aby v prípade neskorších sťažností zo strany občanov na plytvanie peniazmi bolo možné občanom ukázať, ako poslanci hlasovali.

(Rečníčka prijala otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, mám otázku na pani Schroedterovú. Vo svojej analýze zaujala dosť negatívny postoj. Moja otázka znie: nie je to tak, že vďaka spolufinancovaniu musia miestne samosprávy, ktoré vykonávajú programy v členských štátoch v strategických rámcoch schválených pre všetky krajiny a v rámci stanovených pravidiel, plniť vlastné záväzky? Prečo tu dnes pani Schroedterová vytvára taký negatívny obraz? Nie je dôvod, aby sme do dnešného návrhu vnášali všetok ten negativizmus.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rada odpoviem na otázku. Investície do veľkých projektov sa zjednodušia. To sa vzťahuje na investície do výšky 50 miliónov EUR, ktoré dosiaľ posudzovala EÚ, pretože zodpovedáme za peniaze daňových poplatníkov. Zastávam názor, že pokiaľ ide o veľké projekty, situácia by sa nemala meniť, pretože podľa našich skúseností sa tieto projekty často začínajú veľkými investíciami a končia tým, že nechajú bremeno na pleciah občanov.

Oldřich Vlasák, v mene skupiny ECR. – (CS) Vážený pán komisár, dámy a páni, diskutujeme tu o kompromisnom návrhu na zmenu a doplnenie nariadenia, návrhu, ktorého cieľom je zjednodušenie a urýchlenie prístupu k európskym fondom. Dosiahnutie tohto cieľa je nepochybne našim spoločným záujmom a to musíme mať na pamäti aj počas rozpráv o budúcnosti politiky súdržnosti po roku 2014. Navrhované úpravy sa týkajú predovšetkým veľkých projektov v oblasti životného prostredia a infraštruktúry, projektov, ktoré generujú zisk a podporujú energetické projekty a obnoviteľné zdroje v oblasti bývania. Kompromisný návrh teda neobsahuje žiadne radikálne zásahy do štruktúry európskych fondov. V tejto chvíli nie je možné robiť veľké zmeny. Dosiahnuť môžeme iba postupnú modernizáciu súčasného systému. Návrh je kompromisom.

V tejto súvislosti by som rád uviedol, že podporujem vyhlásenie predložené Maďarskom vo vzťahu k využívaniu nástrojov finančného inžinierstva v rámci Kohézneho fondu na intervenciu v oblasti energetickej účinnosti a obnoviteľných zdrojov energie. Naopak, znepokojuje ma retroaktívne opatrenie vo vzťahu k záväzkom, pretože sa schvaľuje až v roku 2010, pričom zdroje sa mali vrátiť do rozpočtu EÚ koncom roku 2009. V tejto súvislosti je preto nevyhnutné ujasniť si všetky technické náležitosti tohto právneho predpisu. Dospeli sme však ku kompromisu, preto môžeme rozpravu ukončiť. Považujem za kľúčové, že zjednodušenie európskych fondov, ktoré dnes v Štrasburgu schvaľujeme, sa prejavuje v členských štátoch aj v praxi. V tejto súvislosti nás v regiónoch čaká ešte veľa práce.

Musím oceniť úsilie súčasného Ministerstva pre miestny rozvoj Českej republiky, ktoré v polovici tohto roka schválilo pozmeňujúci a doplňujúci návrh v oblasti čerpania jednotlivých prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Toto zjednodušenie administratívy sa týka najmä schvaľovacích postupov a finančného plánovania a riadenia vrátane kontrolných činností a riešenia nezrovnalostí.

Cornelia Ernst, v mene skupiny GUE/NGL. – (DE) Vážený pán predsedajúci, prihovám sa vám v mene svojho kolegu, ktorý nemohol prísť, a chcela by som uviesť niekoľko pripomienok. Po prvé, zjednodušenie štrukturálnych fondov veľmi vítame. Určite existujú veci, ktoré kritizujeme, a spomínala ich aj pani Schroedterová, ale som presvedčená, že to nie je dôvod na obštrukcie. Vítame zjednodušenie a podporujeme názor, že toto nariadenie sa musí začať urýchlene uplatňovať. Premárnili sme už príliš veľa času.

Musím však hovoriť otvorene. Kompromis nie je presne to, čo sme si predstavovali. Ako všetci vieme, Komisia predložila ďalší návrh v súvislosti s jednorazovou stopercentnou platbou týkajúci sa žiadostí o priebežné platby na obmedzené obdobie a na účely opatrení v oblasti politiky trhu práce. To sa z rôznych dôvodov, o ktorých sme vo Výbore pre regionálny rozvoj podrobne diskutovali, neschválilo. Musíme si však položiť otázku, či sme urobili dosť pre uplatnenie toho, čo Komisia vo svojom oznámení z 3. júna 2009 označuje ako spoločný záväzok vo vzťahu k zamestnanosti, ktorý je možné využiť na boj proti kríze.

Naším cieľom bolo zjednodušiť využívanie štrukturálnych fondov v snahe pomôcť prekonať krízu a o tom teraz diskutujeme. Európske štrukturálne fondy sú, ako všetci vieme, predovšetkým jedným z hlavných nástrojov na investície do občanov, na boj proti kríze a na vytváranie pracovných miest. Ak sa pozrieme na Európu, je jasné, že kríza mala obrovský vplyv na pracovné trhy členských štátov a že je skutočne potrebné prijať opatrenia. Ak sa na situáciu pozrieme bližšie, vidíme obrovské zvýšenie nezamestnanosti, a to nielen v spomínaných piatich krajinách, ale vo všetkých členských štátoch. Navyše, nezamestnanosť zohráva veľkú úlohu aj bez ohľadu na krízu. V Európe máme veľmi vysokú mieru nezamestnanosti, ktorá neustále rastie a nesúvisí len s krízou.

Alternatívny návrh predložený Komisiou nepochybne predstavuje krok vpred, čo vítame, pretože najmenej päť členských štátov, ktorých HDP sa od roku 2008 znížil o 10 %, získa pomerne vysokú finančnú podporu. To prinesie výhody týmto členským štátom, ktoré budú môcť využiť aj ďalšie zálohové platby z Kohézneho fondu a z európskych štrukturálnych fondov. Toto všetko sú pozitívne kroky, ale chceli by sme vidieť lepšie výsledky. Poznáte naše stanovisko, ktoré sme vyjadrili aj vo výbore. Na jednej strane sme spokojní, na druhej strane však nie príliš, ale každým krokom vpred sa posúvame dopredu a tak by to malo byť.

(Rečníčka prijala otázku podľa postupu zdvihnutia modrej karty v súlade s článkom 149 ods. 8.)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, chcem sa opýtať len jednu vec. Prečo vaša skupina, pani Ernstová, nepredložila v pléne pozmeňujúci a doplňujúci návrh? Mali sme možnosť predložiť pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, aby sa znovu mohol použiť pôvodný návrh Komisie. Spolu s Radou bolo možné znovu rokovať o 100 % financovaní z európskych štrukturálnych fondov.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani Schroedterová, podľa môjho názoru sme boli presvedčení o tom, že máme len malú šancu, a preto sme sa rozhodli túto možnosť nevyužiť. Predpokladám, že môj kolega si myslel to isté. Keď som si prezrela celkovú iniciatívu Komisie, bola som nadšená. Po dlhých diskusiách o týchto témach počas posledných dní som však zistila niekoľko vecí. Očakávala som viac. Je pravda, že sme mohli predložiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh, máme pravdu. Ak však máme byť k sebe úprimní, vieme, čo sa bude diať, a preto sa naša skupina rozhodla nepredložiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Som si toho vedomá.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, mimoriadna doba si vyžaduje mimoriadne opatrenia. Dnes sa dávny sen tohto Parlamentu o zjednodušenom postupe a rýchlejších výsledkoch stal skutočnosťou. Napokon, chceme udržať a vytvárať pracovné miesta a tento týždeň, ako zdôraznil pán Hahn, niektoré údaje potvrdili, čo je politika súdržnosti schopná dosiahnuť: v predchádzajúcom období bol počet pracovných miest vyšší o 1,4 milióna. Európske fondy je teraz možné celoplošne poskytovať rýchlejšim a jednoduchším spôsobom, a to nielen pre veľké, ale aj pre menšie projekty, aby sme mohli pokračovať v podpore inovácií, zlepšovaní ochrany životného prostredia, rozvoji miest atď.

V jednom bode bol Parlament proti, a to pri návrhu na zrušenie spolufinancovania. Teraz by to ohrozilo jeden zo základných pilierov nášho systému, pomocou ktorého vnútroštátne správne orgány, miestne orgány a podľa možnosti aj jednotlivci prispievajú k spoločnému projektu regionálneho a mestského rozvoja. Preto sa teraz musíme zamerať na udržanie financovania na trochu dlhšie obdobie troch rokov namiesto dvoch rokov, čo je ďalší bod, s ktorým ste súhlasili. Týmto opatrením vyložíme peniaze na stôl, umožníme spolufinancovanie a, čo je pozitívne, v prípade akéhokoľvek oneskorenia bude stále možné v týchto dôležitých projektoch pokračovať. To znamená, že región nepríde o peniaze. Nie, to znamená, že peniaze sa využijú. Podľa tohto systému sme postupovali v roku 2007. Mám otázku na pána Hahna: nemá záujem nasledovať tento dobrý príklad? Prečo sme nemohli podľa tohto systému postupovať v rokoch 2008 a 2009? Bol by to veľmi pozitívny krok. Môžete odpovedať na moju otázku?

Na záver chcem povedať, že by sme mali preukázať solidaritu. Niektoré krajiny nevyužívajú všetky prostriedky ESF, ktoré majú k dispozícii, a približne 30 alebo 40 % prostriedkov zostáva nevyužitých. Prečo tieto krajiny nepreukázali solidaritu a nepreviedli tieto prostriedky na iné krajiny? Tento krok je úplne prípustný a niektorým krajinám by umožnil opäť sa postaviť na nohy. Bol by to prejav skutočnej solidarity, ale, žiaľ, nič také sa nestalo. Preto je moje stanovisko skôr pozitívne, aspoň pokiaľ ide o správu pána spravodajcu. Tento postup sa pripravuje už deväť mesiacov a zaujíma ma, a určite aj pani Krehlová, či by bolo možné uzavrieť ho počas ďalšieho spoločného kola rokovaní medzi Parlamentom, Radou a Komisiou.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – (GA) Vážený pán predsedajúci, od roku 1973 naša krajina získala zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu Európskej únie približne 18 miliárd EUR. Politika súdržnosti zohrávala dlhé roky významnú úlohu v rozvoji a obnove írskeho hospodárstva. Mimoriadny význam má

najmä Európsky sociálny fond, pretože v Írsku a, samozrejme, v celej Európe sa snažíme bojovať proti nezamestnanosti.

Odkedy sa Írsko v roku 1973 stalo súčasťou Európskej únie, krajina dostala z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu finančnú podporu vo výške viac ako 7 miliárd EUR.

Tieto prostriedky sa využili najmä na pomoc v boji proti nezamestnanosti mladých a dlhodobej nezamestnanosti. Na základe operačného programu EÚ Ľudské zdroje v Írsku na obdobie rokov 2007 – 2013 poskytuje Európska únia Írsku 375 miliónov EUR z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu. Celkový rozpočet tohto programu je 1,36 miliardy EUR.

Tieto peniaze sa využívajú na odborné školenia pre nezamestnaných, osoby so zdravotným postihnutím, s neukončeným vzdelaním a ľudí žijúcich na okraji spoločnosti. Žijeme v ére globalizácie. Reakciou na výzvy a príležitosti, ktoré globalizácia vytvára pre írsku pracovnú silu, je aj podpora Európskeho sociálneho fondu v Írsku v oblasti kurzov celoživotného vzdelávania, ktoré je možné prispôbiť realite globalizovaného pracovného trhu. Súčasná hospodárska a finančná kríza teda potvrdila význam a hodnotu tohto dôležitého fondu – Európskeho sociálneho fondu.

Kay Swinburne (ECR). – Vážený pán predsedajúci, táto správa v zásade obsahuje niekoľko veľmi dobrých cieľov, ako prostredníctvom európskych fondov pomôcť členským štátom EÚ, ktoré tvrdo postihla hospodárska a finančná kríza. Obdivuhodným cieľom je snaha znížiť napätie v rozpočtoch členských štátov v čase, keď sú tieto rozpočty vystavené rôznym požiadavkám zo všetkých strán. Zníženie prahov pre projekty a zjednodušenie procesu budú prospešné a rovnako prospešné budú aj zálohové platby pre schválené projekty s cieľom čo najrýchlejšie naštartovať hospodárstva.

V čase, keď Európa čelí nezamestnanosti, ktorá prekračuje 10 % a v mnohých krajinách je to ešte oveľa viac, a hospodárstvo začína až teraz pomaly ožívať, by mali členské štáty prijať veľa opatrení na reštrukturalizáciu štátnych financií. Táto správa je však dosť obmedzená a mnohými z týchto riešení sa nezaobera.

Ale pozor: myšlienka, že členské štáty by sa už nemali podieľať na spolufinancovaní projektov prostredníctvom vlastných zdrojov, sa zdá byť veľmi riskantný krok. Veľká časť európskych peňazí, ktoré boli určené na financovanie projektov, nebola z dôvodu nedostatočných kontrolných postupov riadne zúčtovaná. Zrušenie majetkového záujmu členského štátu pri zabezpečovaní riadneho využitia vlastných prostriedkov by sa nemalo považovať za výzvu na ich zneužitie.

Musíme zabezpečiť, aby zmiernenie kritérií spolufinancovania neznižilo zodpovednosť. Tento problém však sám osebe pravdepodobne neovplyvní našich voličov vo Walese, pretože ak sa Európska únia rozhodne ísť vlastnou cestou, po roku 2013 nebudeme mať už žiadne prostriedky na prebiehajúce projekty, ktoré sú v súčasnosti vo veľkej miere spolufinancované z európskych fondov. I keď treba povedať, že niektoré nové členské štáty sú chudobnejšie ako staršie členské štáty a potrebujú osobitnú pomoc, dúfam, že to neznamená, že sa zabudne na obrovský dlh v Spojenom kráľovstve a veľmi nízky HDP na obyvateľa v našom regióne Walesu, ktorý sa nedávno zúfalo porovnával s hospodárskou výkonnosťou Rwandy. Dostala sa ku mne informácia, že sa pripravujú plány, ktoré znevýhodňujú regióny ako Wales, a ja dúfam, že v budúcnosti budeme mať možnosť prístupu k prechodnému financovaniu.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Vážený pán komisár, na úvod by som chcel zablahoželať pánovi Kirilovovi k jeho správe. Vítam a podporujem každý krok, ktorý zaručuje a napomáha legitímne využívanie európskych fondov solidarity. Európska únia nemôže dovoliť, aby ju občania EÚ prirovnávali k sopke chrliacej byrokratický popul, ktorý padá na túžbu znížiť nerovnosti medzi regiónmi Európy. Využívanie štrukturálnych fondov na dosiahnutie hospodárskych, sociálnych a politických cieľov je komplikované, ak nie nemožné. Som presvedčený, že na zmeny smerujúce k zjednodušeniu postupov sa nesmieme pozeráť len vo svetle súčasnej krízy. Tieto zmeny musia z dlhodobého hľadiska uľahčiť prístup k nástrojom solidarity Európskej únie.

Myslím si, že napriek meškaniu ponúkne návrh predložený Európskou komisiou spolu so zmenami obsiahnutými v tejto správe členským štátom lepšie možnosti a konečným príjmom lepšie možnosti na zlepšenie situácie vo vzťahu k súčasnej kríze. Chcel by som zdôrazniť význam zmeny týkajúcej sa odloženého čerpania zdrojov pridelených na rok 2007. Táto zmena ponúkne všetkým členským štátom vrátane Bulharska, kde je úroveň čerpania týchto zdrojov stále veľmi nízka, druhú šancu na realizáciu projektov a možnosť použiť zdroje, ktoré by inak zostali nevyužitú. Musíme sa obrátiť na regionálne a miestne orgány, ako aj na ďalšie zainteresované strany a vyzvať ich, aby túto druhú šancu využili. Myslím si, že flexibilita, ktorá sa

zdôrazňuje v správe, je vzhľadom na vykonávanie programov podporujúcich využívanie fondov správnym prístupom pri vytváraní politiky privatizácie v budúcnosti.

Pokiaľ ide o zjednodušenie administratívnych nariadení na využívanie štrukturálnych fondov, správa predstavuje správny krok smerom k stanoveniu rovnováhy medzi čo najvýraznejším zjednodušením koordinácie projektov prostredníctvom európskych fondov a kontrolou využívania týchto zdrojov. Reforma nariadení musí slúžiť ako nástroj na zabezpečenie väčšej transparentnosti z pohľadu európskych občanov a daňových poplatníkov a musí pomôcť stanoviť reálne podmienky pre členské štáty. Počas celého procesu nesmieme zabúdať na základný cieľ, ktorým je dosiahnutie porovnateľných sociálnych a hospodárskych podmienok v Európskej únii.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Od začiatku hospodárskej krízy Európska únia čelila viacnásobnej kritike za neschopnosť adekvátne reagovať na krízovú situáciu. Podľa môjho názoru práve prebiehajúca rozprava a vynikajúca správa pána Kirilova toto tvrdenie presvedčivo vyvracajú a potvrdzujú, že Európska únia bola schopná na tieto procesy reagovať. Nechápeť kolegov, ktorí sa obávajú, že súčasné zjednodušenie by znamenalo nedostatočnú kontrolu procesov, pretože veľký význam politiky súdržnosti spočíva práve v tom, že má veľmi precízny kontrolný mechanizmus. Preto nie je dôvod na obavy, a ak kolegovia poslanci vyjadrujú určité znepokojenie, dúfam, že nejde o prejav nedostatočnej solidarity s týmito členskými štátmi – napríklad s našou krajinou, Maďarskom –, ktoré podľa nich nevyužijú tieto prostriedky vhodným spôsobom. Tieto prostriedky určite využijeme náležitým spôsobom. Táto rozprava má veľký význam aj vzhľadom na to, že potvrdzuje potrebu politiky súdržnosti. Som rád, že sú tu prítomní pán Hahn a pán Ciolos. Veľmi ma mrzí, že v prvom dokumente pána Barrosa sa vôbec nespomína spoločná poľnohospodárska politika a politika súdržnosti sa tiež spomína len veľmi okrajovo, hoci ide o mimoriadne významné politiky súdržnosti a politiky Spoločenstva, ktoré sú nevyhnutné pre ekologický rast, inovácie a vytváranie pracovných miest, inými slovami pre realizáciu nových cieľov stratégie EÚ 2020. Preto by sa politika súdržnosti nemala oslabovať, ale, naopak, upevňovať.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v dôsledku všetkých pozmeňujúcich a dopĺňajúcich návrhov k legislatívnym rámcem na úrovni Spoločenstva a na vnútroštátnej úrovni zameraných na boj proti dôsledkom krízy je súčasný vplyv legislatívnych rámcov na reálne hospodárstvo a trh práce veľmi výrazný. Vysoká miera nezamestnanosti vážne ovplyvňuje hospodárstva členských štátov, ale s poskytovaním finančných prostriedkov sú stále veľké problémy.

Účinné vykonávanie programov politiky súdržnosti je kľúčové, pretože výrazne podporuje poskytovanie pomoci reálnemu hospodárstvu, a to v sume 347 miliárd EUR, ktoré boli pridelené na obdobie rokov 2007 – 2013. Ďalšie úsilie je potrebné zamerať na príjemcov, ktorí sú najviac postihnutí krízou, v snahe urýchliť tok financií na financovanie investícií v regiónoch členských štátov. Myslím si, že dôležitou zmenou je možnosť financovať jeden veľký projekt z rôznych programov, ak ide o projekty, ktoré sa týkajú viacerých regiónov.

Chcel by som zablahoželať pánovi spravodajcovi k vykonanej práci. Chcem však uviesť jednu pripomienku. Hoci sme správu veľmi očakávali, práca na nej bola pomalá. Navrhujem, aby sme hľadali riešenia a dali oveľa väčšiu prioritu dosiahnutiu cieľov, čím sa vyhneme situáciám, keď vynikajúce opatrenia príliš meškajú. Zjednodušenie administratívnych postupov vo všeobecnosti podporí možnosť čerpať tieto fondy aj v krajinách, ktoré s tým majú problém, inými slovami aj v našej krajine, Rumunsku. Výbuch sopky v priebehu piatich dní otočil svet hore nohami a môže spôsobiť ďalšiu krízu. Ako dlho nám bude trvať, kým budeme schopní reagovať? Jedno mi je úplne jasné. Odteraz budeme musieť prijímať opatrenia oveľa rýchlejším tempom.

(potlesk)

Monika Smolková (S&D). – (SK) Na úvod chcem oceniť prácu spravodajcu pána Kirilova. Je veľmi dobré, že s cieľom reagovať na hospodársku krízu sa európske inštitúcie dohodli na zrýchlení procesu financovania regionálnych rozvojových projektov a tiež, aby sa zjednodušili pravidlá upravujúce využívanie štrukturálnych fondov. Okrem toho sa majú predĺžiť lehoty na využitie eurofondov schválených v roku 2007, aby členské krajiny mali viac času na ich použitie.

Na Slovensku máme príslovie: kto rýchlo dáva, dvakrát dáva. Členské krajiny, ktoré najviac zasiahla hospodárska kríza, očakávajú nariadenie, o ktorom dnes rokujeme. Prvý návrh Komisia predstavila už v júli minulého roku. Rozhodovať budeme až v máji. Celý legislatívny proces do dnešného dňa trvá 9 mesiacov. Možno je načas začať uvažovať o zjednodušenom a skrátenom legislatívnom procese v konkrétne určených prípadoch.

Kríza, nezamestnanosť, chudoba, prehlbujúce sa regionálne rozdiely, to sú tie prípady, kde treba konať rýchlejšie, pružnejšie. Ťažko budeme vysvetľovať nezamestnaným, že nám prijatie právnych predpisov, ktoré im majú pomôcť aktuálne a v čase ich potreby, trvá viac než trištvrte roka.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Vážený pán predseda, pán komisár, dámy a páni, opatrenia na zjednodušenie prideľovania štrukturálnych fondov navrhované pánom Kirilovom dnes všetci zhodne vítame.

Ako predsedníčka parlamentnej pracovnej skupiny pre Európsky sociálny fond som rozhorčená, že prebiehajúci proces skúmania trvá tak dlho. Pôvodný návrh Komisie vznikol v júni 2009. Napriek tomu, že cieľom tohto skúmania bolo pomôcť členským štátom v boji proti hospodárskej a sociálnej kríze, Rade trvalo šesť mesiacov, kým dospela k dohode. To je neprijateľné. Je pravda, že legislatívny postup sa upravil tak, aby Parlament mal rovnaké právomoci ako Rada. Ako volení zástupcovia Európskej únie však dnes nedokážeme takéto meškanie obhájiť pred verejnosťou.

Teraz trochu odbočím a poviem, že vítam zodpovedný postoj Parlamentu pri hľadaní čo najlepšieho kompromisu so stanoviskom Rady v snahe urýchliť tento postup. Chcem však ešte raz vyjadriť sklamanie. Potrebujeme Európsku úniu, ktorá bude rozhodnutia s reálnym vplyvom v praxi prijímať pohotovo.

Teraz sa na chvíľu pozrime do budúcnosti. Dnes navrhované zjednodušujúce opatrenia na boj proti hospodárskej kríze sú pozitívnym krokom, ale chcela by som dodať, že ak by sa opatrenia uplatňovali v súčasnom programovom období rokov 2007 – 2013 a neboli by také ťažkopádne a komplikované, mohli byť ešte ambicióznejšie.

Preto v súvislosti s nadchádzajúcimi rokovaniami o viacročnom legislatívnom rámci na obdobie rokov 2014 – 2020 vyzývam Európsky parlament, aby vo svojich návrhoch na zjednodušenie administratívy a využívania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu preukázal odvahu.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, tiež oceňujem správu pána Kirilova a mrzí ma, že tu dnes nemôže byť.

Ďalšie zjednodušenie mechanizmov v súvislosti s Európskym fondom regionálneho rozvoja, Európskym sociálnym fondom a Kohéznym fondom je dobrá myšlienka a bude mať pozitívny vplyv na výdavky. V čase, keď sa tieto fondy využívajú aj na boj proti kríze, musíme platobným agentúram umožniť, aby mohli využiť všetky prostriedky, ale toto naše opatrenie so sebou prináša aj o jednu výhovorku menej.

O jednu výhovorku menej pre koho? Pre regióny, ktoré, napríklad, využívajú prostriedky Kohézneho fondu, a ktoré často nevyužívajú všetky peniaze, pretože to nevedia, ale napriek tomu naďalej hádzu zodpovednosť za svoje nedostatočné výdavky na chaotický charakter a nadmernú byrokráciu európskych postupov.

Dnes už takáto výhovorka neplatí, dnes majú všetky orgány zodpovedné za rozdeľovanie európskych fondov možnosť...

(Predseda prerušil rečníka.)

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Dôsledky hospodárskej krízy pociťujeme od roku 2008. Najväčšie problémy, ktorým v súčasnosti čelíme, sú nezamestnanosť, prepád životnej úrovne a chudoba. Pokiaľ ide o politiky Európskej únie, vyvíjame neustále úsilie s cieľom rozšíriť a zlepšiť nástroje na boj proti týmto dôsledkom, čo prinesie aj podporu hospodárskeho rastu v Európe. Správa pána Kirilova je toho dobrým príkladom. Táto správa vychádza z vynikajúcich, vítaných návrhov Komisie zameraných na zjednodušenie postupov pri vybavovaní žiadostí členských štátov na získanie príslušných prostriedkov.

Vítam a podporujem správu pána Kirilova, pokiaľ ide o spoločné využívanie prostriedkov pre veľké projekty a prispôbenie špecifických technických kritérií v snahe uľahčiť riadenie dostupných prostriedkov. Tieto pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy sú v súlade so stratégiou Európa 2020, ktorá podporuje vytváranie pracovných miest a investície zamerané na ochranu životného prostredia.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Vážený pán predseda, pán Hahn, rečníci predtým mnou už spomínali výhody politiky súdržnosti, nechcem ich opakovať. Chcem len zdôrazniť, že naša krajina, Poľsko, a náš región Veľkopoľské vojvodstvo tiež využívajú výhody politiky súdržnosti. Táto skutočnosť ma veľmi teší a v tomto duchu vnímam aj pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy k nariadeniu. Som rada, že vyvíjame neustále úsilie, aby sme fondy čerpali dôslednejšie, čo považujem za súčasť politiky súdržnosti. Pre lepšie využívanie a čerpanie fondov je najdôležitejšie neustále zjednodušovanie a neustála liberalizácia právnych predpisov, ktoré riadia uplatňovanie tejto politiky. Z toho dôvodu vnímam nariadenie ako ďalší krok smerom

k zjednodušeniu využívania fondov. A to ma teší. Tiež by som chcela podotknúť, že toto úsilie musí byť nepretržité. Musíme neustále bojovať proti nadmernej byrokracii a neustále sa musíme snažiť zabezpečiť, aby právne predpisy vychádzali v ústrety príjemcom.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Hahn, politika súdržnosti je dôležitý politický nástroj. Dáva nám príležitosť pomáhať v boji proti kríze, z krátkodobého hľadiska stimulovať dopyt a zároveň investovať do dlhodobého rastu a konkurencieschopnosti. Je dôležité veľmi jasne povedať, že politika súdržnosti a najmä zálohové platby a rýchlejšie využívanie fondov na miestnej úrovni v roku 2009 výrazne prispeli k oživeniu kúpnej sily, ktorá podporila hospodárstvo a pomohla obmedziť pokles súkromnej spotreby. Politika súdržnosti tiež tvorí veľmi dôležitú súčasť stratégie Európa 2020. Preto nerozumiem, prečo váš kolega pán komisár Rehn spojil sankčné mechanizmy za porušovanie nariadení jednotného finančného trhu s reštrikciami v súvislosti s regionálnou politikou.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, hlasovanie o správe pána Kirilova sa uskutoční v priebehu niekoľkých týždňov a to vítam, pretože ju naliehavo potrebujeme.

Verejnosť a volení zástupcovia čakajú takmer rok na konkrétne a trvalé opatrenia vyplývajúce z politiky súdržnosti, ktoré by boli reakciou na krízu, a aktéri na vnútroštátnej a miestnej úrovni celý rok vyzývali na väčšiu flexibilitu a prispôsobivosť pri pridelovaní európskych fondov.

Dnes, keď Parlament posudzuje nové opatrenia zamerané na väčšiu transparentnosť pri využívaní Kohézneho fondu, potrebujeme viac ako inokedy úspešne zjednodušiť tieto požiadavky. Správa pána Kirilova je prvým krokom k tomuto zjednodušeniu. Musí byť výzvou na uskutočnenie ďalších krokov, pretože v stávke je dôveryhodnosť a viditeľnosť európskych opatrení v každodennom živote.

Správa je tiež dôkazom európskej solidarity, dôkazom toho, že v časoch pochybností o našej jednote môže Európa svojim členom ponúknuť v prípade potreby opatrenia, ktoré budú prispôbivé ich situácii. V týchto temných a pochmúrnych časoch môže správa pána Kirilova priniesť čerstvý vietor. Dúfam, že táto správa bude iba prvým krokom.

Johannes Hahn, člen Komisie. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, predovšetkým by som chcel poďakovať všetkým, ktorí prišli do tejto rokovacej sály či už zblízka, alebo zo vzdialenejších miest za to, že počas rozpravy preukázali veľkú angažovanosť. Chcem vám poďakovať, pretože ste výrazne podporili politiku súdržnosti a jej realizáciu, ktorá nám umožní pomôcť našim regiónom a ľuďom, ktorí tam žijú. Český poslanec spomínal príslovie, ktoré hovorí, že kto rýchlo dáva, dvakrát dáva. Povedal by som, že toto je európske vnímanie. Napriek všetkým problémom a chybám sme dodržali zásadu iniciatívy.

Pani Schroederovej by som chcel v krátkosti povedať, že sa nemusí obávať narušenia kontrolných mechanizmov v dôsledku toho, že sme zaviedli prahy, aby sme projekty, ktoré sa často týkajú dvoch oblastí, hodnotili jednotným spôsobom. Kontrolné mechanizmy existujú aj na miestnej a vnútroštátnej úrovni. Toto je koncepcia spoločného riadenia. Riadime sa aj ďalšími nariadeniami, napríklad vo verejnom obstarávaní a systéme štátnej pomoci. Tieto nariadenia obsahujú aj určité stanovené termíny, ktoré my ako regionálni politici jednoducho nemôžeme ignorovať.

Pokiaľ ide o rozsah nariadenia N + 3, myslím si, že by sme mali zaujať veľmi reštriktívny prístup. Mali by sme zabrániť zmierňovaniu pravidiel a vysvetliť regiónom, že nemôžu sedieť so založenými rukami. Naopak, musia sa zaviazat k využívaniu dostupných fondov.

Mohli by ste, prosím, odkázať pani Swinburnovej, že pokiaľ bude v rozpočte dostatok prostriedkov, neexistuje žiadny náznak, že sa stane to, čoho sa obáva. V budúcnosti poskytneme dostupné regionálne fondy Walesu a všetkým ostatným regiónom. Z toho dôvodu neschvaľujem v tomto zložitom období využívanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov na uplatňovanie sankcií, ktoré zjavne neprinesú účinok.

Ešte raz vám ďakujem za širokú podporu. Chcem vyjadriť vďaka aj zamestnancom Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku, ktorí v tejto oblasti vynaložili veľa úsilia.

Karin Kadenbach, zastupujúca spravodajcu. – (DE) Vážený pán predsedajúci, bude mi potešením tlmočiť pánovi Kirilovovi uznanie a všetky pozitívne hodnotenia z dnešnej rozpravy. Ešte raz by som chcela upozorniť na dve veci.

Využívame iba peniaze európskych daňových poplatníkov, a preto musíme zabezpečiť čo najjednoduchší a najtransparentnejší prístup k fondom. To je cieľom tejto správy. Myslím si však – a túto pripomienku smerujem na pani Schroedterovú –, že by sme nemali tvrdiť, že jednotlivé členské štáty nerobia všetko preto, aby dodržiavali európske právo. Mám pocit, že tu dnes zaznelo niečo v tomto význame a nemyslím si, že by sme to mohli o niekom tvrdiť. Predpokladám, že všetky členské štáty a všetky inštitúcie robia všetko preto, aby zabezpečili účinné a korektné využívanie európskych fondov.

Druhá pripomienka sa týka pani Swinburnovej, ale aj ostatných. Tu nejde o charitu vo vzťahu k chudobným regiónom. Ide o podporu regiónov s cieľom zvýšiť kúpnu silu a vytvoriť pracovné miesta, pretože kúpna sila v týchto regiónoch tvorí súčasť celkového prínosu, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby Európa mohla opäť začať vyrábať a predávať svoje výrobky. Tým sa posilní vnútorný trh. Inými slovami, nejde len o akt všeobecnej solidarity. Každý, kto trochu rozumie hospodárstvu a svetu obchodu, pochopí, a to nielen zo sociálneho, ale aj z obchodného a hospodárskeho hľadiska, prečo potrebujeme regionálnu politiku a prečo ju môžeme práve v čase krízy využiť ako rýchle a účinné opatrenie na stimulovanie európskeho hospodárstva vo všetkých regiónoch Európy.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční počas zasadnutia v prvom májovom týždni.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Elena Băsescu (PPE), písomne. – (RO) Táto správa, ktorou sa mení a dopĺňa všeobecné nariadenie o využívaní štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu, má pre občanov Európskej únie mimoriadny význam. Mnohé členské štáty vrátane Rumunska doposiaľ nevyužívali európske fondy v dostatočnej miere. Mnohí občania, spoločnosti a miestne orgány kritizovali komplikovaný postup, ktorý im bránil získať prostriedky pre svoje projekty.

Návrh tejto správy svedčí o tom, že Európsky parlament má záujem riešiť dôležité problémy v tejto oblasti. Podporujem návrhy zamerané na zjednodušenie postupov v súvislosti s prístupom k európskym fondom. Zníženie množstva zbytočných administratívnych postupov a byrokracie a stanovenie jasnejších pravidiel pomôžu zvýšiť úroveň čerpania európskych fondov.

Vítam tieto opatrenia, najmä v čase, keď členské štáty čelia hospodárskej kríze. Päť európskych krajín vrátane Rumunska sa zapojí do procesu, ktorého cieľom je urýchliť čerpanie európskych fondov. Zavedenie nového postupu v súvislosti so zálohovými platbami umožní rýchlejšie dokončenie väčšieho počtu projektov. Okrem toho Rumunsko využije výhody pozmeňujúceho a doplnujúceho návrhu k pravidlám, ktoré znižujú riziko straty prostriedkov v prípade, že sa prostriedky nevyužijú dostatočne rýchlo.

Alain Cadec (PPE), písomne. – (FR) Hospodárska kríza potvrdila, že na podporu súkromných aktivít, ktoré sa ocitli v problémoch, je potrebná podpora verejnosti. Politika súdržnosti Európskej únie zohráva v tejto oblasti kľúčovú úlohu. Poskytnutím finančnej podpory tým, ktorí sú postihnutí hospodárskym úpadkom, predstavujú štrukturálne fondy páku, ktorá slúži na stimuláciu aktivít.

Napriek tomu je prístup k európskym fondom pre mnohých potenciálnych príjemcov naďalej komplikovaný. Postup je zložitý a trvá príliš dlho, hoci naliehavosť krízy si vyžaduje jednoduché a rýchle opatrenia.

Vítam iniciatívu Komisie zameranú na zjednodušenie finančného riadenia štrukturálnych fondov ako prejav záujmu o vyriešenie problému. Viaceré návrhy sú v súlade s účinnejšou politikou súdržnosti, ktorá nebude mať výraznejší vplyv na rozpočet Spoločenstva. Vítam tento pragmatický prístup.

Komisia sa však nesmie zastaviť. Táto reforma, ktorú si vyžaduje krízová situácia, musí byť prvou fázou radikálneho zjednodušenia spôsobu riadenia európskych fondov. Politika súdržnosti sa musí stať nástrojom účinnejšej verejnej intervencie vo vzťahu k poskytovaniu reálnej podpory pre hospodársku činnosť.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), písomne. – (RO) Vážený pán predseda júci, vážené dámy a páni, chcela by som zablažovať pánovi spravodajcovi k vykonanej práci. Vítam aj to, že sa konečne podarilo schváliť dohodu v rámci Rady a Výboru pre regionálny rozvoj. Myslím si, že prvoradý význam pre nás má čo najrýchlejšie prijatie tejto správy, aby sme členským štátom, ktoré sú najviac postihnuté krízou, ponúkli finančnú podporu potrebnú na hospodársku obnovu. Jedným z kľúčových aspektov, ktoré správa zdôrazňuje, je zjednodušenie postupov na prístup k európskym fondom a ich využívania. Potrebujeme opatrenia na podporu rýchleho oživenia, najmä teraz počas hospodárskej krízy.

Preto si myslím, že poskytnutie zálohových platieb vo výške 2 % z Európskeho sociálneho fondu a 4 % z Kohézneho fondu je ideálnym riešením pre členské štáty, ktoré čelia veľkým problémom v oblasti likvidity, čo im umožní využívať výhodu stálej pomoci. Prostriedky z Európskeho sociálneho fondu by mali výrazne prispieť k hospodárskej obnove členských štátov, ktoré boli najviac postihnuté krízou, a pomôcť im udržať pracovné miesta, zlepšiť úroveň odbornej kvalifikácie a tým podporiť prevenciu a boj proti nezamestnanosti.

Georgios Stavrakakis (S&D), písomne. – (EL) Na úvod by som chcel zablahoželať spravodajcovi pánovi Evgenimu Kirilovovi a všetkým členom nášho výboru, pretože vďaka ich vytrvalosti a odhodlanosti sa nám dnes podarilo uskutočniť rozpravu a pristúpiť priamo k prijatiu tejto mimoriadne dôležitej správy bez toho, aby sme museli strácať drahocenný čas. Chcel by som zdôrazniť zásadnú úlohu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov pre lepšie využívanie finančných prostriedkov, znižovanie byrokracie a komplikovanosti pravidiel a maximalizáciu vplyvu financovania na hospodárstvo ako také, čím sa znásobia výhody pre občanov. Komisár Hahn vo svojom prejave správne zdôraznil, že napriek skutočnosti, že ide zrejme o najúspešnejšiu európsku politiku, politická súdržnosť má zástancov, ale aj nepriateľov. Prijatie týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, o ktorých dnes diskutujeme, je dôležitým krokom, ale Európska komisia musí naľahavo urobiť ďalší krok, a to predstaviť svoju víziu budúcej politickej súdržnosti spolu s plánmi a návrhmi na potrebné zmeny rámca, fungovanie a právomoci, nové nástroje a podobne.

Je najvyšší čas urobiť ďalší krok skôr, ako sa objavia nové neoverené dokumenty.

15. Osobitné opatrenia pre poľnohospodárske trhy (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o osobitných opatreniach pre poľnohospodárske trhy, ktorú Komisii predložil pán Paolo De Castro v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (O-0036/2010 – B7-0208/2010).

Keďže pán De Castro nie je prítomný, priestor dostáva pán Le Foll zastupujúci pána De Castra.

Stéphane Le Foll, v zastúpení autora. – (FR) Vážený pán predseda júci, pripadlo teda na nás uzatvoriť dnes večer tieto rozpravy a je naozaj neskoro. Chcel by som v prvom rade ospravedlniť pána De Castra, predsedu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ktorý tu dnes večer s nami nemôže byť z dôvodov, ktoré sú vám známe. Podobne ako iní poslanci tohto Parlamentu nemohol opustiť svoju krajinu a zúčastniť sa našich rozpráv v Štrasburgu.

Problém, ktorým sa zaoberáme, je výsledkom všeobecnej krízy, ktorú zažíva celé odvetvie poľnohospodárstva. Ako dnes vieme, zažívame krízu a predovšetkým pád cien a príjmov z poľnohospodárstva, ktoré ovplyvňujú producentov obilia, chovateľov hospodárskych zvierat, či už ošípaných alebo hovädzieho dobytku, ako aj výrobcov olivového oleja – a to hovorím v mene pána De Castra –, a ktoré mimoriadne ťažko postihujú a už aj postihli producentov mliečnych výrobkov.

Vzhľadom na túto krízu a tento pád cien je samozrejme, že parlamentný Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka chce poznať názor Komisie na to, čo môžeme urobiť hneď a v budúcnosti, aby sme sa dostali z tejto krízy, a predovšetkým aké opatrenia by sa mohli prijať v najbližších mesiacoch na podporu poľnohospodárov a na zaistenie menšej nestability poľnohospodárskych trhov.

Prvá otázka, ktorú by som chcel položiť Komisii, sa týka konkrétne krízy v sektore mlieka. Aká je situácia v oblasti opatrení prijatých Parlamentom a Radou, ktoré sa týkajú tejto krízy v sektore mlieka a konkrétne aj použitia slávneho mliečného fondu vo výške 300 miliónov EUR, ktorý bol odsúhlasený? Toto je prvá otázka, pretože sa domnievam, že ak máme prijímať legislatívne rozhodnutia, musíme vedieť, ako sa uplatňujú.

Ako som už spomínal, pád cien a hlboká kríza trhov momentálne postihujú všetky druhy produkcie. To nás vedie k otázke a hľadaniu odpovedí na tému, ktorú by sme mohli označiť ako trhová regulácia, a k diskusiám o spôsobe, akým by sme mohli obmedziť tú neslávne známu cenovú nestabilitu.

Nikto sa nestážuje, keď ceny stúpajú, najmä nie poľnohospodári. Európski spotrebitelia sú tí, ktorí sa obávajú zvyšovania cien poľnohospodárskych produktov, ktoré obmedzuje ich kúpnu silu a ich schopnosť nakupovať tieto produkty.

V obdobiach nízkych cien a dlhodobých cenových pádov sú výrobcovia trestaní z pohľadu ich príjmov a predovšetkým, a platí to najmä pre európske poľnohospodárstvo, z pohľadu ich schopnosti investovať a pripravovať sa na budúcnosť. Poľnohospodárstvo je náročným priemyslom, investície sú značné a ich návratnosť je dlhá. Potrebujeme stabilizovať ceny.

Pán komisár, otázka Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a jeho predsedu pána De Castra pozostáva z dvoch bodov.

Po prvé, oznámili ste, že do konca roka sa má realizovať mnoho opatrení súvisiacich s mliečnymi výrobkami. To je dôležité. Môžete nám uviesť nejaké podrobnosti? Po druhé, osobitné opatrenia treba prijať nielen na trhu mliečnych výrobkov, ale na všetkých trhoch.

A napokon, chceli sme vám položiť otázku, akým spôsobom Komisia plánuje predvídať tieto cenové pády a predchádzať im zo strednodobého hľadiska. Aký mechanizmus regulácie trhu sa dá použiť na obmedzenie náhlych zvýšení a predovšetkým náhlych poklesov cien? Aké kroky momentálne Komisia realizuje a aký má názor na tento problém?

To sú tri prvky, ktoré som chcel spomenúť: mliečny fond, pohľad na krízu v sektore mlieka a všeobecnejšie spôsob, akým Komisia plánuje riešiť tento problém cenovej nestability a pádu cien.

Dacian Ciolos, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem poďakovať pánovi De Castrovi a pánovi Le Follovi z parlamentného Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za to, že predniesli tieto problémy do diskusie tu v Parlamente.

Je to pravda, aj ja musím priznať, že príjmy poľnohospodárov v roku 2009 mimoriadne poklesli, čo však bolo len pokračovaním trendu, ktorý sme zaznamenali v roku 2008. Ide o situáciu, ktorá sa len zriedkavo vyskytovala na európskom trhu. Dochádza k nej v súvislosti so stále väčším otvaraním sa tohto trhu na svetovom trhu a po nedávnych reformách spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Táto kríza zasiahla najmä sektor mlieka. V minulom roku sme videli, ako výrobcovia tohto odvetvia odolávali ťažkej situácii, najmä tí vo vidieckych oblastiach, v ktorej je produkcia mlieka základom nielen pre poľnohospodárske odvetvie, ale všeobecne aj pre hospodársku činnosť a zamestnanosť.

A práve v tejto súvislosti prijala Európska komisia minulý rok opatrenia, najprv vo forme mobilizácie mechanizmu na intervencie na trhoch s cieľom zastaviť pád cien. Uvoľnila významné finančné prostriedky, viac než 400 miliónov EUR, na financovanie týchto intervencií na trhoch. Ako však zdôraznil pán Le Foll, zmobilizoval sa aj fond vo výške 300 miliónov EUR na to, aby mohli členské štáty pomôcť najviac postihnutým producentom v sektore mlieka.

Toto rozhodnutie bolo prijaté minulý rok. Členským štátom poskytlo príležitosť nastaviť kritériá, na základe ktorých sa budú tieto finančné prostriedky rozdeľovať, a nasmerovať ich predovšetkým tým výrobcom, ktorí ich najviac potrebujú.

Musím zároveň jasne uviesť, že tieto kritériá stanovili členské štáty a nevyžadovali súhlas Komisie. Povinnosťou členských štátov bolo len informovať Komisiu o tom, ktoré kritériá si vybrali.

Môžem vám povedať, že pokiaľ viem, všetky členské štáty informovali Komisiu o svojom rozhodnutí uplatňovať tieto opatrenia. Nastavili preto kritériá, na základe ktorých budú rozdeľovať tieto finančné prostriedky, a proces rozdeľovania pomoci sa začne. Členské štáty musia začať z ich rozdeľovaním do júna.

Takže ako som spomínal, najprv to bola fáza intervencií na trhoch s cieľom dostať ich späť do rovnováhy. Domnievam sa, že aktuálna situácia nám ukazuje, že táto intervencia bola úspešná, pretože ceny sa stabilizovali. Samozrejme, že stále existujú odchýlky, sú však v primeraných hraniciach, v bežných hraniciach trhu. Po druhé sú pripravené podporné opatrenia, ktoré sa čoskoro dostanú k výrobcom. Sú to opatrenia, ktoré už boli prijaté.

Veľmi rád tu znovu zopakujem to, čo som nedávno povedal v parlamentnom Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Ako komisár dúfam, že sa poučíme z mimoriadnej situácie, ktorú sme zažili minulý rok. Nechcem čakať na reformu spoločnej poľnohospodárskej politiky v roku 2013, keď sa tu určite stretne s jasnejšími odpoveďami pre celé odvetvie poľnohospodárstva. Nebudem čakať na závery reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky v roku 2013, aby som mohol predniesť konkrétne návrhy pre sektor mlieka na základe záverov skupiny na vysokej úrovni, ktorá bola vytvorená minulý rok tesne po vypuknutí krízy a ktorá teraz pracuje na možnostiach. Táto skupina predstaví svoje zistenia v júni.

Okamžite potom, v júli, navrhнем Rade ministrov poľnohospodárstva a Výboru Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka rozpravu o týchto zisteniach. To znamená, že odo dneška až do jesene alebo konca roka sem prídeme predstaviť návrhy, ktoré nám umožnia predpovedať a v najväčšej možnej miere predchádzať tomuto druhu kríz, najmä v sektore mlieka, keďže bol postihnutý najhoršie zo všetkých, a teda navrhnuť riešenia nielen z krátkodobého, ale aj zo strednodobého a dlhodobého hľadiska.

Samozrejme, že sa poučíme z tejto situácie aj v prípade ostatných sektorov poľnohospodárstva, kde budeme musieť zasahovať. Možno by som teraz mohol využiť príležitosť a dať vám určité informácie vyplývajúce z našich dnešných rozpráv.

Komisia venuje mimoriadnu pozornosť vývoju trhov v ostatných sektoroch. Pomocou intervenčných metód, ktoré máme momentálne k dispozícii – mechanizmy zásahov na trhoch používané najmä ako záchranné siete –, sa pokúsime v maximálnej možnej miere zabrániť, aby sa zopakovali situácie podobné tej, ktorá sa odohrála v sektore mlieka.

Ďakujem veľmi pekne. Budem pozorne počúvať otázky a problémy, ktoré prednesiete, a na konci znovu využijem priestor a vyjadrím sa k nim.

Peter Jahr, *v mene poslaneckého klubu PPE.* – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Ciolos, dámy a páni, zásadná zmena orientácie poľnohospodárskej politiky tak, aby sa viac zameriavala na trhové hospodárstvo, je správnym prístupom. Správne je aj rozhodnutie rozšíriť prepojenia medzi európskym poľnohospodárstvom a svetovým trhom. Úvodný úspech tejto politiky bol veľmi zreteľný až do roku 2007 alebo začiatku roka 2008. Európska poľnohospodárska politika ponúkala lepšiu hodnotu za peniaze. Trhových zásahov bolo málo a poľnohospodári mali stabilný, rastúci príjem. Teraz však vidíme aj nevýhody tohto preorientovania, ktorého súčasťou sú veľké kolísanie cien a pokles príjmu poľnohospodárov. Poľnohospodári aj tvorcovia poľnohospodárskej politiky budú musieť v budúcnosti riešiť veľké kolísanie cien producentov vo všetkých oblastiach, nielen v sektore mlieka.

Ak má poľnohospodárska politika efektívnejšie zvládať vážne pády na trhu, potrebuje nástroje, ktoré jej umožnia reagovať rýchlo, premyslene a bez veľkej byrokracie. Preto vyzývam, aby sa opatrenia, ako napríklad intervencie alebo exportné dotácie, nezrušili celkom, ale aby sa zahrnuli do rozpočtu so sumou nula. Tieto nástroje by sa mali používať len vo výnimočných prípadoch a nie ako stále trhové zásahy. Ak však budeme potrebovať nástroje, musia byť pripravené na použitie. Zároveň musíme identifikovať opatrenia týkajúce sa profesie poľnohospodárov, ktoré by vytvorili rovnosť na trhu. Patrí medzi ne najmä posilnenie zákonnej pozície skupín producentov.

Dúfam, že Komisia dodrží svoj sľub a bude uvažovať o lepších základných právnych podmienkach a potom rýchlo prijme opatrenia, keď budú potrebné, aby sa zabránilo tomu, že poľnohospodári a spotrebiteľia budú vážne poškodení.

Marc Tarabella, *v mene skupiny S&D.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, podporujem vaše prvé kroky v pozícii komisára pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, pretože počas vášho vypočutia aj pri niekoľkých iných príležitostiach sme vás počuli vyjadriť svoje želania, keďže ste pochopili, že extrémna nestabilita cien je vážnou hrozbou pre poľnohospodárstvo a jeho budúcnosť. To isté platí pre poľnohospodárov, ktorí si už nedokážu robiť dlhodobé plány, pretože je zjavné, že investície – najmä tie novšie – sú rozpočítavané na obdobie 20 alebo 30 rokov.

Dnes je to len šesť mesiacov, čo som spoločne s pánom Le Follom a niekoľkými ďalšími kolegami podpísal pozmeňujúci a doplňujúci návrh zaoberajúci sa týmto problémom a vážnou nestabilitou, ktorého zámerom bolo obmedziť 1 % zvýšenie, o ktorom sa rozhodlo najmä v súvislosti s produkciou mlieka, pretože sa naozaj nachádzame v období nadmernej produkcie. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol odmietnutý v pomere hlasov takmer 250 k 350.

Povedali ste, že v budúcnosti by sme mali uvažovať o regulácii. Prebiehajú stretnutia skupiny na vysokej úrovni a jej členovia sú, ako som to pochopil, vynikajúci odborníci. Nie sú v nej zastúpení len výrobcovia, ale aj distribútori.

Nechcel by som, aby sa zabúdalo na subjekty, ktoré sa nachádzajú medzi týmito dvomi skupinami, teda medzi výrobcami a distribútormi, konkrétne na spracovateľov. Dúfam, že na nich nezabudneme, pretože aj prostredníctvom nich sa generujú zisky, vlastne predovšetkým prostredníctvom nich, domnievam sa, že viac, než prostredníctvom distribútorov. Chcel by som počuť uistenie, že sa na nich v diskusii nezabudne.

Nestabilita zasahuje nielen sektor mlieka, ale všetky poľnohospodárske sektory a dovoľm si povedať, že ceny sú vysoké. Buďme opatrní, pretože toto nijako neprospieva poľnohospodárstvu. Spracovatelia – používatelia – totiž prechádzajú na alternatívne produkty. Keď sa ceny upokoja alebo klesnú, nemusia dôjsť k tomu, že sa títo používatelia vrátia späť k pôvodnému produktu.

Pán komisár, vzhľadom na túto situáciu by som chcel vedieť, aj keď je to trochu predčasné, či naozaj plánujete v budúcnosti realizovať regulačné mechanizmy, na ktoré tak veľmi čakajú producenti, vo všetkých ostatných oblastiach.

Martin Häusling, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Cioleş, na vidieku sa situácia momentálne relatívne upokojila, nie však preto, že by boli poľnohospodári spokojní, ale preto, že mnohí z nich sú v súčasnosti veľmi frustrovaní. Nemôžeme si ich všetkých nevšimáť so slovami, že dôležité riešenie poľnohospodárskej krízy nájdeme v roku 2013. Musíme im dať odpovede teraz. Na tom sa zhodneme. Protesty by sa mohli veľmi rýchlo presunúť späť do Bruselu, a preto musíme reagovať.

V sektore mlieka je potrebná zásadná zmena v politike. Zúčastnil som sa konferencie skupiny na vysokej úrovni a reakcie na krízu v sektore mlieka považujem za zaujímavé, v žiadnom prípade však nie za primerané. Ak chceme vykonať zmenu v politike, musíme spochybníť posledné rozhodnutie o odstránení regulácie. Na konci tohto procesu by sme mohli povedať, že záverečné kvóty viedli k veľmi tvrdému pristátiu, nie k hladkému. Teraz musíme naliehavo zvážiť, ako by sme mohli zaviesť novú politiku, ako môžeme stanoviť nové kritériá a ako môžeme vrátiť štát alebo inak Európsku úniu späť do hry a určiť jasné pravidlá pre trh. Trhy nefungujú bez pomoci. To je odpoveď na finančnú krízu aj krízu v poľnohospodárstve. Musíme definovať pravidlá.

Momentálne čelíme šialenému procesu koncentrácie v poľnohospodárstve. Mám veľké obavy, keď sa v novinách dočítam, že na juhu Anglicka sa budujú objekty, ktoré môžu ustajniť až 8 000 kráv. Na druhej strane sa musí zatvárať mnoho malých poľnohospodárskych podnikov v znevýhodnených regiónoch. Tieto zmeny nepovedú k európskemu, ale k americkému poľnohospodárskemu modelu so stále väčšími podnikmi, čo napokon bude viesť k ukončeniu činnosti mnohých malých mliekarenských podnikov v Európe. Musíme pamätať na to, že to znamená aj stratu pracovných miest.

Pán Jahr, zhodneme sa na jednom bode, aj keď nesúhlasíme, že je správne orientovať našu poľnohospodársku politiku na svetový trh. Potrebujeme jasnú zákonnú pozíciu pre poľnohospodárov. Sú najslabším článkom v obchodnom procese. Ako prvých ich zasiahnu dampingové ceny, ktoré sa stávajú bežnou vecou v mnohých oblastiach. Súhlasíme, že naliehavo potrebujeme jasné politické vyhlásenie o tom, ako sa dajú v budúcnosti lepšie regulovať trhy.

Musíme sa pozrieť za hranice Európy, ako tento problém riešia iné regióny. Nikto nám nepovie, ako a kedy treba regulovať naše trhy. V posledných rokoch sme zašli príliš ďaleko s odstraňovaním mnohých zložiek regulácie trhu. Pozrime sa na iné krajiny – a to by mala urobiť aj skupina na vysokej úrovni – a zistíme, aké pravidlá sa uplatňujú inde. Je jasné, že Kanada využíva model, ktorý mnohí poľnohospodári aj mnohí spotrebitelia považujú za osvedčený. To by sme z diskusie nemali vylučovať hneď na začiatku. Namiesto toho by sme mali poskytnúť aj nejaké odpovede.

V rámci zmeny v smerovaní našej politiky musíme zabezpečiť, že zavedieme politiky pre regionálne trhy. Orientovať by sme sa mali vždy na regióny a nie na 5 % produktov, ktoré sa predávajú na svetovom trhu. Exportné dotácie a intervencie nesmieme považovať za bežné pravidlá ovplyvňovania trhu v budúcnosti. Tento proces musíme konečne zastaviť.

James Nicholson, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predsedajúci, predovšetkým vítam príležitosť zúčastňovať sa tejto rozpravy. Považujem ju za veľmi príhodnú. Nedávna kríza v sektore mlieka, ktorá ochromila tak veľa našich poľnohospodárov v celej Európskej únii, nám jasne ukázala vážnu nestabilitu, ktorá môže ovplyvniť naše poľnohospodárske trhy. Vážne kolísanie cien sa zjavuje z roka na rok, či skôr z mesiaca na mesiac, často v dôsledku faktorov, nad ktorými nemáme kontrolu, ako napríklad globálna finančná kríza či cena ropy.

Účinky dramatického poklesu ceny mlieka v roku 2009 boli znásobené neschopnosťou EÚ reagovať na situáciu dostatočne rýchlo. Kým sa nám konečne podarilo realizovať kombináciu riadenia trhu a opatrení na podporu príjmu, ako napríklad intervencie v rámci mliečneho fondu a vývozná náhrada, ktoré v určitej miere upokojili situáciu, mnohé mliekarenské podniky museli zastaviť podnikateľskú činnosť a mnohé utrpeli vážne finančné straty.

Podľa mňa musíme prijať dvojaký prístup s cieľom pokúsiť sa obmedziť účinky nízkych cien pre našich poľnohospodárov. Po prvé sa musíme dohodnúť na vytvorení minimálnej záchranej siete pre všetky sektory, ktoré sú ohrozené kolísaním cien. Po druhé musíme zaistiť, že bez ohľadu na zavedené nástroje dokážeme rýchlo a účinne reagovať na to, čo nám kríza priniesie.

V Parlamente aj mimo neho v súčasnosti prebieha veľa diskusií o tom, aby poľnohospodári dostávali spravodlivý a stabilný príjem za to, čo vyprodukujú. Spletité detaily dodávok potravín a potravinového reťazca vo všeobecnosti predstavujú tému, ktorá sa týka rovnako poľnohospodárov aj spotrebiteľov. Nastávajúca reforma SPP nám dáva reálnu príležitosť riešiť tieto problémy. Je, samozrejme, dôležité nenarušiť konkurencieschopnosť agropotravinárskeho odvetvia Európy. Reformovaná SPP však musí byť schopná reagovať na rôzne krízy v poľnohospodárstve s cieľom stabilizovať trhy a zaistiť spravodlivý príjem pre našich poľnohospodárov.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, začnem predpokladom, že na poľnohospodárskych trhoch panuje veľká nestabilita. Došlo k výraznému poklesu cien základných poľnohospodárskych produktov. Zároveň došlo k zvýšeniu spotrebiteľských cien a podstatnému zníženiu príjmov poľnohospodárov.

Podľa mňa je SPP po reformách a oddelení pomoci dostatočne orientovaná na trh. Mój hlavný návrh spočíva v tom, že poľnohospodárske odvetvie nemôžeme ponechať výlučne na pravidlá trhu. A to chcem povedať jasne. Produkuje verejné statky a potrebuje verejnú európsku finančnú podporu. Nechápem rozpory v argumentoch poslancov, ktorí tu navrhujú trhovú orientáciu, pričom ich krajiny udržiavajú, podporujú a zosilňujú etnocentrizmus a patriotizmus spotrebiteľov. Súčasné opatrenia na riadenie trhu však neposkytujú potrebnú záchranú sieť, ako to povedal predošlý rečník pán Nicholson. Potrebujeme doplnkové opatrenia, flexibilnejšie a účinnejšie, opatrenia, ktoré zaručia trhovú stabilitu v časoch krízy. Okrem toho však podľa mňa potrebujeme „vyzbroid“ SPP finančným mechanizmom na zvládnutie krízových situácií, určitým druhom fondu na riadenie krízy. Zaručenie príjmov producentov závisí predovšetkým od zaručenia transparentnosti v potravinovom reťazci.

Na záver poviem, že sa nemôžeme obmedziť na to, že budeme navrhovať budúce trhové nástroje na obdobie po roku 2013. Vieme, že situácia je okrem sektoru mlieka kritická aj v iných mimoriadne dôležitých sektoroch, ktoré sa líšia v rámci geografických oblastí Európy.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Doterajšia rozprava ukázala, že ide o veľmi komplexný problém. Páni Tarabella a Nicholson, ako aj ostatní poslanci do istej miery spomínali, že na jednej strane problém súvisí s celým potravinovým reťazcom, ktorým sa zaoberá aj správa pána Josého Bového, konkrétne, že Európska únia doposiaľ nebola schopná vyriešiť, ako nastoliť spravodlivú rovnováhu medzi producentmi, spracovateľmi a obchodníkmi. Pokiaľ ide o pána Cioľosa, úplne súhlasím s tým, že by bolo dobré nájsť strednodobé a dlhodobé riešenie. Existujú štyri teoretické možnosti.

Jednou z nich, ktorú už spomenul pán Jahr, je preskúmať neoliberálne stanovisko, ktoré doposiaľ odmietalo a pokúšalo sa rozložiť intervencionistické systémy. Úplne teda súhlasím, že si potrebujeme premyslieť, či možno tieto intervencionistické systémy zrušiť alebo či sa dajú použiť na regulovanie trhu.

Druhá možnosť navrhovaná francúzskou vládou vo vzťahu k americkému modelu je proticyklická regulácia. Otázka je, či sa to v Európe dá zrealizovať, ale aj to ešte musíme preskúmať, pretože celý trh je taký nestabilný, že zvažovať musíme každú možnosť.

Tretia možnosť je burza. Len pred nedávnom sa konala konferencia v rámci systému Borsa Merci Telematica Italiana, čo je burzový systém online, preto musíme preskúmať, do akej miery by sa dali použiť burzové systémy. No chcem hneď aj dodať pre pána Cioľosa, že pre krajiny východnej Európy a pobaltské štáty sa burzový systém, bohužiaľ, nedá veľmi zrealizovať.

Francúzske predsedníctvo otvorilo aj možnosť vytvorenia systému monitorovania cien Európskej únie. Aj to musíme premyslieť. A musíme premyslieť aj možnosť vytvorenia určitého druhu fondu na základe modelu reformy ovocia a zeleniny, ktorý by sa dal využiť v rámci riadenia rizika. Táto myšlienka je, pokiaľ viem, blízka aj pánovi Cioľosovi. Bohužiaľ však v prípade obilia by to vyžadovalo extrémne veľké sumy. Inými slovami, úplne súhlasím s pánom komisárom, že musíme premyslieť každú možnosť, pretože v súčasnosti EÚ nedokáže správne regulovať trhy.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, ako dobre viete, poľnohospodárstvo je odvetvie hospodárstva s osobitnými funkciami, čo znamená, že verejné intervencie môžu byť príležitostne potrebné, ak nie priamo žiadateľné, v záujme producentov, spotrebiteľov a verejnosti. Existujú minimálne tri dôvody, prečo sú verejné intervencie v tomto odvetví hospodárstva oprávnené v Európskej únii, ako aj v ostatných krajinách sveta.

V dôsledku povahy dodávok poľnohospodárskych tovarov a dopytu po potravinách sú poľnohospodárske trhy nestabilné. Poľnohospodárstvo vytvára aj netrhové tovary a pomáha zaistiť určitú mieru sociálnej stability v našich krajinách a na našom vidieku prostredníctvom pracovných miest, ktoré vytvára. Poľnohospodárstvo je však predovšetkým základom bohatých, rozmanitých a zdravých dodávok potravín. Môžeme byť teda spokojní s aktuálnou hospodárskou situáciou našich vidieckych oblastí a našich poľnohospodárov?

Pán komisár, jeden vyšší úradník mi pred niekoľkými dňami poskytol tieto čísla za jeho rezort. Ide pritom o francúzsky rezort, ktorý dobre poznáte, rezort chovu dobytká. Administratívne centrum vedie účty 2 500 poľnohospodárskych subjektov. Z nich 800 dosahuje mieru zadlženosti viac ako 80 % a 20 % dosahuje mieru zadlženosti 100 % alebo viac.

Vzhľadom na tieto čísla, ktoré, priznávam, prekvapili aj mňa, dnes musíme riešiť nielen problém príjmov, ale aj dekapitalizácie európskeho poľnohospodárstva. Menej pomoci, menej verejných intervencií a viac obmedzení produkcie: práve to je skutočne výbušná kombinácia.

Je pravda, že všeobecná hospodárska kríza zhoršuje túto situáciu. Musíme však spochybníť aj určité rozhodnutia prijaté Komisiou, určité rozhodnutia prijaté vašimi kolegami, pán komisár. Poľnohospodárstvo naďalej zostáva v rámci obchodných dohôd esom v rukáve. Napriek situácii v Európe sú zasiahnuté mäso, určité obilniny, ovocie a zelenina. Posledná dohoda medzi Európskou úniou a andskými krajinami, najmä Peru a Kolumbiou, obetuje producentov z najvzdialenejších regiónov. V takejto politike nemôžeme pokračovať.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, pochádzam z južného Talianska. V mojom regióne, v našich regiónoch, sa produkcia točí okolo stredomorských plodín, orných plodín a zeleniny. Málo sa o tom hovorí, keďže Európa a Komisia sa vždy orientovali prioritne na produkciu mlieka a chov dobytká. Treba však upozorniť aj na stredomorské plodiny.

Môžem vás uistiť, že sme svedkami takého javu, akým je opúšťanie vidieka v našich oblastiach, v našich regiónoch v dôsledku účinkov zmeny klímy a rozširovania púští. Rozširovanie púští sa prejavuje v burine, ktorá rastie na miestach, kde sa kedysi pestovali plodiny, zelenina a ovocie, kde sú olivové háje, ktoré sa už neudržiavajú, a kde sa zem už neobrába.

Môžem vám povedať, že v roku 1995, ešte pred zavedením eura, dostali producenti olivového oleja za 100 kilogramov 170 000 ITL, čo je ekvivalent sumy približne 90 EUR. Tento rok dostali výrobcovia olivového oleja za 100 kilogramov 30 EUR. Prešlo trinásť či štrnásť rokov a cena je teraz na úrovni tretiny sumy, ktorá platila kedysi. Naši producenti predávajú olej za veľkoobchodnú cenu 2 EUR za liter, pričom takáto tržba nepokrýva ani ich náklady. Zadlžujeme poľnohospodárske podniky, pretože predávajú za ceny nižšie, než sú náklady.

Vidíme aj jeden zvláštny jav: veľkoobchodná cena oleja je 2 EUR, ale v supermarketoch je jeho maloobchodná cena tiež 2 EUR alebo menej. Potreba zaviesť väčšiu kontrolu je zrejmá. Rád sa s vami stretnem pri objasňovaní problému aktualizácie nariadenia (ES) č. 2568/1991. Existujú nové systémy kontroly a my musíme bojovať proti komplikovanosti a falšovaniu v prospech spotrebiteľov aj producentov.

V rámci ďalšej SPP nemôžeme uvažovať o zoštatňovaní pomoci ani o znižovaní priamej pomoci, pretože chýbajúca priama pomoc alebo jej zníženie by viedli k poľnohospodárskej kríze v južnom Taliansku a Stredozemí.

Pán komisár, na záver poviem, že tí, ktorí dnes vlastnia pôdu, ju nevlastnia preto, že ju vyhrali v lotérii, ale preto, že im ju zanechal ich otec či starý otec, ktorý ju obrábal, ktorý do nej vložil svoj pot i krv a nechal ju svojmu synovi.

Tí, ktorí dnes zanechávajú svoje farmy deťom, riskujú, že im nechajú plno dlhov. Európa musí energicky a dôrazne reagovať, aby pomohla a poskytla pomoc pri obnove nášho poľnohospodárskeho odvetvia.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, stabilizácia trhu musí patriť medzi spoločné centrálné ciele hospodárskej politiky. Zdá sa, že tu v Parlamente zastávame rovnaký názor. V spoločnej poľnohospodárskej politike potrebujeme záchrannú sieť vo forme trhových opatrení, a to na ochranu poľnohospodárov aj na ochranu tých, ktorí sú zapojení do potravinového reťazca.

Obdobie po roku 2013 sa zdá byť mimoriadne znepokojivé v dôsledku napríklad stiahnutia vývozných dotácií a kvót na mlieko, ako aj zvýšenia dovozov z iných krajín. Preto mi pripadá dobré, keď pán komisár v tomto štádiu hovorí, že plánuje prijať opatrenia ešte pred rokom 2013.

Teraz musíme preskúmať, ako by sa nám poradilo zaviesť nové administratívne nástroje pre trh do používania, napríklad mnohé rôzne opatrenia na vytvorenie systému poistenia príjmov, vďaka ktorým by boli producenti a podniky silnejšie a zlepšila by sa transparentnosť trhu.

Ulrike Rodust (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážený pán Ciolos, pred sebou mám analýzu hospodárskej situácie v nemeckom poľnohospodárskom odvetví. Jej súčasťou bolo vyhodnotenie skupín účtov 19 100 poľnohospodárov venujúcich sa tejto činnosti na plný alebo čiastočný úväzok. Výsledky boli premietnuté na základe rozdelenia poľnohospodárskych podnikov podľa prieskumu štruktúry poľnohospodárskych fariem z roku 2007.

V rozpočtovom roku 2008 – 2009 sa celková situácia výrazne zhoršila. Čísla z 18 200 poľnohospodárskych podnikov zaoberajúcich sa v plnej miere produkciou mlieka a rastlinnou výrobou klesli zo 45 400 EUR na 34 400 EUR. To predstavuje zníženie o 24 %. V rokoch 2008 – 2009 sa vyskytli mimoriadne veľké straty. Prevádzkové hospodárske výsledky klesli na sumu 29 300 EUR (mínus 45 %) a na sumu 43 000 EUR (mínus 18 %).

A naopak, poľnohospodárske podniky s chovom rôzneho dobytká...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Dacian Ciolos, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že rozprava, ktorú sme si práve vypočuli, poukazuje na to, v akom rozsahu by sme sa mali poučiť z krízy v sektore mlieka. Ako navyše povedal pán Le Foll v úvode svojho prejavu, mali by sme považovať o zavedení mechanizmov na reguláciu trhov ako súčasť spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013.

Pevne verím, že SPP musí spoločne s rešpektovaním rozmanitosti európskeho poľnohospodárstva navrhovať opatrenia súvisiace s našimi spoločnými cieľmi na európskej úrovni, ktoré nám umožnia plniť úlohu zverenú v rámci Lisabonskej zmluvy. Inak povedané, SPP musí zaručiť stabilitu príjmov poľnohospodárov a zaistiť dodávky na trhoch. Budúce nástroje SPP by nám preto mali umožniť okrem iného dosahovanie týchto cieľov. Existujú, samozrejme, aj iné ciele, ale tieto sú základné, ktoré musíme brať do úvahy.

Opatrenia na reguláciu trhov, ktoré nám umožnia vyhnúť sa situáciám trhovej alebo cenovej nestability alebo zasahovať v takýchto situáciách, budú stredobodom nášho záujmu a návrhov, ktoré Komisia predloží v rámci SPP po roku 2013. Môžem vás ubezpečiť, že na tom momentálne pracujeme. Som pevne presvedčený a som si vedomý toho, že popri priamej pomoci, ktorú musíme zachovať a súčasne prijať kritériá na jej rozdeľovanie, musia svoju úlohu plniť aj mechanizmy riadenia trhu. Trh, samozrejme, musí byť schopný fungovať. Musíme trh nechať, aby fungoval tam, kde to dokáže, ale súhlasím aj s pánom Dantinom, keď hovorí, že špecifická povaha odvetvia poľnohospodárstva oprávňuje verejné zásahy. Tie musia byť, prirodzene, cielené a musia sa zameriavať na riešenie problémov fungovania trhu a zaistiť, že správne funguje. Práve v tomto duchu predložíme návrhy SPP po roku 2013.

V plnej miere chápem, že aj ostatné sektory momentálne majú problémy, nielen sektor mlieka. Aj odvetvie ovocia a zeleniny často podlieha veľkým trhovým odchýlkam: odchýlkam v cenách a množstvách, s ktorými sa obchoduje a ktoré sa predávajú. Pred niekoľkými rokmi toto odvetvie prešlo reformou. Poučíme sa aj z toho, ako sa uplatnila táto reforma, ktorá poskytla silnejšiu pozíciu pri rokovaniach producentom v organizáciách producentov. Domnievam sa, že aj na tejto úrovni by sme mohli vyvodiť závery, ktoré by sa dali použiť v ostatných odvetviach.

Zastávam názor, že popri verejných zásahoch musia aj producenti dostať príležitosť lepšie rokovať o zmluvách, a teda o cenách, čím sa zaistí aj stabilita, pokiaľ ide o produkty, ktoré sa dostávajú na trh prostredníctvom súkromných zmlúv. Preto si myslím, že okrem verejných zásahov by sme mohli nájsť aj iné cesty, ako umožniť trhu dobre fungovať, a zároveň dať verejným orgánom moc zasahovať, ak trh nebude schopný plniť svoju úlohu. Poľnohospodárstvo musí totiž nielen poskytovať dodávky na trhy, ale zároveň aj naďalej produkovať verejné statky. Na tom sa zhodneme. Ak má teda poľnohospodárstvo plniť všetky svoje funkcie, budeme mu musieť pomôcť.

Pokiaľ ide o problémy súvisiace s potravinovým reťazcom, najmä právomoci pri rokovaniach o lepšom rozdeľovaní pridanej hodnoty, Parlament odviezol kus práce, Komisia vydala oznámenie a v Rade sa

uskutočnili rozpravy. Domnievam sa, že na základe týchto troch prvkov pripravíme návrhy s cieľom nájsť mechanizmy, ktoré umožnia producentom lepšie rokovať o ich maržiach.

Myslím si, že som sa viac-menej dotkol všetkých prejavov a všetkých problémov, ktoré boli prednesené. Chcel by som vám znovu poďakovať za príležitosť vysvetliť vám svoje stanovisko, ktorú ste mi poskytli. Táto rozprava je len začiatok. Pred prijatím návrhov reforiem SPP po roku 2013 som spustil aj verejnú rozpravu. Domnievam sa, že po rozprave a prebiehajúcej práci v rámci Parlamentu budeme schopní do jesene, keď sa vrátim s oznámením Komisie o budúcnosti SPP, predložiť návrhy, ktoré dajú poľnohospodárom viac odvahy v ich činnostiach. Týchto poľnohospodárov potrebujeme nielen preto, čo dodávajú na trh, ale aj preto, čo robia na svojej pôde.

Predseda júci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) V posledných mesiacoch došlo na rôznych poľnohospodárskych trhoch k poklesu cien v dôsledku hospodárskej a finančnej krízy, ktorá postihla EÚ, čo potom ovplyvnilo aj dopyt po týchto produktoch. Z nižších cien majú úžitok spotrebitelia a zo strednodobého hľadiska povedú k zvýšenému dopytu, no medzitým to ťažko zasiahne mnohých producentov. Je preto rozhodujúce vypracovať európsku poľnohospodársku politiku, ktorá bude odpovedať na kľúčový problém, na potrebu zaistenia udržateľnej potravinovej bezpečnosti pri primeraných trhových cenách. Potrebujeme model poľnohospodárstva, ktorý je konkurenčný a hospodársky realizovateľný a ktorý bude reagovať na potravinové, environmentálne a sociálne potreby občanov. Aj keď je spoločná poľnohospodárska politika orientovaná trhov, musí obsahovať aj množinu nástrojov na riešenie potreby kompenzácie za produkciu verejných statkov, ktorú trh neodmeňuje, a na kontrolu mimoriadnej nestability trhu. Musí obsahovať aj primeranú reguláciu, silnú záchrannú sieť a rozumné riadenie rizika. Okrem toho musí zlepšiť potravinový reťazec prostredníctvom väčšej transparentnosti a lepších zmluvných postupov, ktoré neškodí producentom. Na záver dodám, že je podstatné zaistiť rovnosť zaobchádzania s dovážanými poľnohospodárskymi materiálmi a produktmi.

Alan Kelly (S&D), písomne. – Na úvod mi dovoľte povedať, že vítam kroky našich kolegov, najmä pána De Castra, ktorý iniciatívne spustil rozpravu na túto tému. Naši poľnohospodári dnes naozaj čelia obrovským prekážkam, pokiaľ ide o dosahovanie spravodlivej ceny za ich produkciu. Účinok na ceny počas nedávnej krízy v sektore mlieka je len jedným z príkladov. Pri stabilizácii trhu mali svoju úlohu intervencie v rámci zásob, ako aj krízový mliečny fond. Ešte stále však nie sme za vodou, ak sa to dá takto povedať. Pri dosahovaní spravodlivého obchodu pre poľnohospodárov supermarkety vytvárajú prekážky. Všetci vieme, že každý priemerný supermarket sa rád spotrebiteľom prezentuje ako subjekt znižujúci ceny. Musíme však byť opatrní, aby takýto supermarket nepokračoval v znižovaní cien aj smerom k poľnohospodárom. Ak by sme boli dovolili súčasnému systému pokračovať na neurčito, neexistovali by už žiadne stimuly na vykonávanie poľnohospodárskej činnosti. A kde by potom bola naša vidiecka spoločnosť? To sa musí zmeniť. Dúfam, že Komisia sa o to zaujíma práve tak ako poslanci Parlamentu.

Czesław Adam Siekierski (PPE), písomne. – (PL) V roku 2009 sa európski poľnohospodári dostali do výrazných problémov. Výnosy klesli takmer o štvrtinu a kríza postihla väčšinu poľnohospodárskych trhov vrátane trhov mlieka, obilia, ošípaných, hovädzieho dobytku, olív a podobne. V najhoršej situácii sa jednoznačne ocitol trh mlieka. V dôsledku celosvetového zrútenia cien utrpeli európski producenti mlieka obrovské straty. Poľnohospodári verejne hovorili o svojej ťažkej situácii na rôznych stretnutiach a v mnohých krajinách sa konali aj hromadné protesty poľnohospodárov. Kolísanie cien už v súčasnosti nie je také veľké, to však neznamená, že problémy zmizli. Stále čelíme nízkemu dopytu a kolísaniu cien v mnohých sektoroch poľnohospodárstva. Ukazuje sa, že súčasný mechanizmus intervencií v sektore mlieka a vytvorenie mliečneho fondu sú nedostatočné. Už teraz si dokážeme predstaviť, čo sa stane, keď platnosť týchto nástrojov uplynie. S určitosťou môžeme očakávať ďalšie poklesy výnosov a turbulencie na trhu. Súhlasím s vyhlásením pána Ciołoša, že ťažkú situáciu na trhu mlieka by sme mali riešiť okamžite a že by sme nemali čakať do roku 2013, keď je naplánovaná veľká reforma SPP. V júni očakávame rozhodnutie skupiny na vysokej úrovni, ktorá predstaví svoje úvahy a myšlienky týkajúce sa zlepšenia situácie v sektore mlieka. Dúfam, že táto skupina naplní naše očakávania a predstaví vyvážený program stabilizačných opatrení. Teší ma, že pán Ciołoš má rovnaké obavy ako my a že zohľadnil naše návrhy.

16. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

17. Skončenie rokovania

Predseda júci. – Ďalšie rokovanie sa uskutoční zajtra 21. apríla. Rozpravy sa budú konať od 9.00 hod. do 13.00 hod. a od 15.00 hod. do 19.00 hod. Nevie, či všetci viete, že zajtra sa rokovanie skončí o 19.00 hod.

(Rokovanie sa skončilo o 23.25 hod.)